Gemeente Utrecht

2025

TRANSCRIPT VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

4e vergadering – 8 mei 2025

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 8 mei te 10:00 uur.

Voorzitter: aanvankelijk mevrouw Dijkstra, burgemeester, later de heer Zwanenberg.

Aanwezig zijn de leden: Aït Daoua, Al-Saqaff, Assen, Bode, Bos, Bosch, Chirino, Dada-Anthonij, Dekkers, Deldjou Fard, Dijkstra, Fattal, Geleijns, Van der Graaf, Heijne, Hellevoort, Hessel, Van Heuven, Te Hoonte, Hornsveld, Kleinrensink, Koning, Maas, Meerding, Nolten, Paalman, De Pagter, Passier, Peters, Raaijmakers, Ramaker, Sasbrink, Snijder, Van Steeg, Stellinga, Sungur, Vasters, Vermeulen, Van Vliet, De Vries, Van der Wilt, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels

Afwezig is het lid: Passier en Talhaoui

Tijdens stemming: Hessel, Bos en Talhaoui.

Aanwezig zijn de wethouders: Eerenberg, Schilderman, Streefland en De Vries

Griffier: de heer Israel

Opening

De voorzitter: Geachte aanwezigen, ik open de vergadering. Welkom allemaal bij deze raadsvergadering. Ook de mensen die thuis meekijken en meeluisteren, die heet ik van harte welkom. En daarnaast natuurlijk iedereen die vandaag aanwezig is op de publieke tribune. Ik heb een bericht van afwezigheid ontvangen van Charlotte Passier en Mohammed Talhaoui. En zij zullen wel bij de stemmingen vanavond aanwezig zijn. En ik kijk even rond. Volgens mij is verder iedereen aanwezig. Daarnaast wil ik jullie nog vertellen dat we natuurlijk helaas hebben meegedeeld gekregen dat ons commissielid de heer Niek Vist van Stadsbelang Utrecht recent is overleden. En wij zullen, omdat hij vandaag in Den Haag herdacht wordt, daar niet vandaag aandacht aan besteden, maar in overleg met zijn nabestaanden op een ander moment in deze raad. Dan weet u waarom dat niet nu aan de orde is. Dat gezegdhebbende beginnen we met een

ceremonieel deel, namelijk de benoeming van vier commissieleden. Hanneke Verheijken van de groep Zwanenberg, Hilde Koster groep Zwanenberg, Gijs Toussaint van D66 en Claire Derks van Stadsbelang Utrecht. En ik geef als eerste het woord aan de voorzitter van de commissie van onderzoek van geloofsbrieven, mevrouw Stevie Nolten.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Samen met het raadslid Rick Van der Zweth heb ik onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven van Gijs Dussain, Hanneke Verheijken, Hilde Koster en Claire Derks. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat zij voldoende aan de vereist om commissielid te worden. Deze vereisten staan in de verordeningen op de raadscommissies die uw raad heeft vastgesteld. Ook hebben zij geen functies die onverenigbaar zijn met de commissielidmaatschap. Wij adviseren de Raad om Gijs Dussain, Hanneke Verheijken, Hilde Koster en Claire Derks te benoemen als lid van uw raadscommissies. Kunt u alle instemmen met het voorstel om deze commissieleden toe te laten? Dank u wel. Dan wil ik de te benoemen commissieleden vragen om nu naar voren te komen. En dan wil ik alle die daar toe in de gelegenheid zijn verzoeken om te gaan staan.

De voorzitter: Ik lees eerst de tekst uit de gemeentewet voor, dan noem ik uw naam en dan kunt u antwoorden. Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks nog middelijk, onder welke naam of welk voorwensel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets als commissielid te doen of te laten, rechtstreeks nog middelijk enige schenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen. Dan wil ik allereerst Hanneke Verheijken vragen om het woord te voeren.

Mevrouw Verheijken (groep Zwanenberg): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dank u wel. Gefeliciteerd.

Hilde Koster.

Mevrouw Koster (groep Zwanenberg): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dank u wel, ook van harte.

Gijs Toussaint.

De heer Toussaint (D66): Dat verklaar en beloof ik. Van harte.

De voorzitter: En Claire Derks.

Mevrouw Derks (Stadsbelang Utrecht): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Gefeliciteerd. Ik wens jullie allemaal heel veel succes en er is een aardig cadeautje en ik denk dat we nog een foto maken, want dat doen we altijd.

Dan stel ik voor dat iedereen zijn plaats weer inneemt en dan gaan wij verder.

Ik neem namelijk de agenda met u door. Als u ergens een punt van orde zou willen maken, dan vraag ik u dit bij het desbetreffende agendapunt te doen. Komen we bij de ingekomen stukken. Vandaag zit ook al uw verantwoordingen van fractiesubsidies over het jaar 2024 bij de ingekomen stukken. De fractie Horizon heeft over 2024 nog geen fractiesubsidie ontvangen. En dat is de reden waarom van deze fractie ook een verantwoording ontbreekt. Er zijn verder geen opmerkingen binnengekomen op de lijst ingekomen stukken. Dus ik stel u voor deze vast te stellen. Iedereen akkoord? Aldus besloten.

Dan hebben we agendapunt 4. Iedereen akkoord met het raadsvoorstel? Aldus besloten.

Dan komen we bij agendapunt 5, de noodhulen van de raadsvergadering van 27 maart 2025. Er zijn geen opmerkingen binnengekomen op de noodhulen. Ik stel u dus voor deze vast te stellen. Iedereen akkoord? Aldus besloten.

Dan komen we bij de noodhulen van het vragenuur van 20 maart, 3 april, 10 april jongsleden. Ook hier zijn geen opmerkingen binnengekomen op de noodhule en ik stel u dus voor om deze vast te stellen. Iedereen akkoord? Aldus besloten.

Het agendapunt 7, de actuele moties, die gaan we vanmiddag om 2 uur behandelen. Dus die slaan we nu eventjes over en dan gaan we verder met agendapunt 9. Dat is het raadsvoorstel, wijziging, reglement van orde en verordening op de raadscommissies. Zijn er stemverklaringen? Nee, aldus besloten.

Dan komen we bij het agendapunt 10. Dat is het raadsvoorstel, beeldkwaliteitsplan Papendorp, de taats. Zijn er stemverklaringen?

Dan komen we bij agendapunt 10: het raadsvoorstel beeldkwaliteitsplan Papendorp, de Taats. Zijn er stemverklaringen? Ja, de heer Te Hoonte, VVD. Gaat u gang.

De heer Te Hoonte (VVD): Ja voorzitter, want we hebben bevestigd gekregen in de commissie dat dit niks afdoet aan het amendement dat wij hebben ingediend bij de parkeergarage die daar komt. Die krijgt een groene gevel voor een groot deel en de verhoudingen die in dat amendement staan blijven van kracht. Daarmee kunnen wij voor dit voorstel stemmen en is het een A-punt.

De voorzitter: Dank u wel.

Dan gaan we verder. De overige punten van deze agenda zijn allemaal punten waarover u wenst te spreken. Ik verifieer even of dat klopt en dat lijkt zo te zijn. Dan is de agenda dus voor het overige ongewijzigd vastgesteld en dan komen we allereerst bij agendapunt 11. Dat is het raadsvoorstel visie stedenbouw Utrecht 2040 ruimtelijke kwaliteit in de 10 minuten stad en het vaststellen van de zogenaamde reactienota. Wie kan ik het woord geven om een aanvullend voorstel bij dit onderwerp in te dienen? De heer Te Hoonte, VVD. Gaat uw gang.

De heer Te Hoonte (VVD): Zoals we hebben aangegeven, zijn wij geen fan van deze stedenbouwvisie. Het had wat ons betreft gewoon een hoogbouwvisie mogen zijn. Ons inziens heeft het traject veel te lang geduurd en voegt het eigenlijk een laag toe aan de omgevingsvisie, die tot extra onduidelijkheid kan leiden. De omgevingsvisie moet wat ons betreft juist compacter, duidelijker en overzichtelijker ingericht worden. Ik zou de wethouder dan ook om toelichting willen vragen dat hij met een plan komt hoe hij dat gaat bewerkstelligen. Dan wil ik nog twee dingen aanpassen aan deze visie zelf, omdat ik verwacht dat de Raad deze visie toch gaat aannemen.

Ten eerste wil ik graag dat we de linten en lintbebouwingen, zoals die veel in de uitleggebieden behouden zijn gebleven, ook nu behouden blijven in deze stedenbouwvisie. Maar het wordt niet eens genoemd. Daarom heb ik daarvoor een amendement dat ik bij deze indien.

De voorzitter: Amendement krijgt nummer 85.

De heer Te Hoonte (VVD): En ten tweede hebben we geconstateerd dat de hoogbouwzorneringskaart in Leidsterrein Centrum Kern en Leidsterrein Centrum Oost verwarmd is. Want er zijn net allemaal gebouwen opgeleverd en de kaart suggereert dat je daar toch eigenlijk hoger mag bouwen dan dat daar nu is gedaan. En daarom hebben we een amendement wat de hoogbouwzornering daar beperkt tot de kavels die nog onbebouwd zijn.

De voorzitter: Amendement krijgt nummer 86. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Sasbrink van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Dank, voorzitter. Het fundament van deze visie is de RSU en daar heeft de Partij voor de Dieren natuurlijk moeite mee, want zoals bekend zijn wij het absoluut niet eens met die gigantische groei waar de RSU van uitgaat. Maar als er dan toch verdicht wordt, is het slim om dat zorgvuldig te doen en daar biedt dit voorstel best een redelijke visie op. Maar biodiversiteit en toegankelijkheid kunnen nog beter verankerd worden. Daarom heb ik drie amendementen ingediend.

Het eerste amendement gaat over biodiversiteit, mede namens Volt en EenUtrecht. Daarbij willen we aan de richtlijnen toevoegen het uitgaan van kansen voor dieren, het behoud van bestaande bomen, het nadenken over menselijke zones en het in principe niet bebouwen van de hoofdgroenstructuur. Een aantal van die dingen is het college natuurlijk ook al voornemens, dus

dat zal de wethouder misschien ook al zeggen. Maar deze principes zijn echt dusdanig belangrijk dat we ze echt vast moeten leggen in de richtlijnen en niet alleen maar als een Toelichting in de visie meenemen. Dus vandaar dit amendement.

De voorzitter: Het amendement krijgt nummer 87.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Dan ga ik vlug verder met het onderwerp toegankelijkheid. Ik heb er twee voorstellen op. Het gaat er natuurlijk over dat iedereen volwaardig moet kunnen meedoen. Helaas zijn er veel plekken, ook in onze gemeente, nog niet inclusief en toegankelijk voor iedereen. Met het eerste amendement voegen we expliciete regels toe over toegankelijkheid voor mensen met een beperking voor bijvoorbeeld entrées, vluchtroutes en de openbare ruimte. Dat is mede namens ChristenUnie, Volt, Groep Zwanenberg, de VVD en EenUtrecht.

De voorzitter: Het amendement krijgt nummer 88.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Ten slotte staat er in de visie ook een passage dat er nooit een directe lift mag zijn van een garage naar een woonverdieping. Dat is om ondermijning te voorkomen, maar het heeft wel het risico met zich mee dat het daardoor minder toegankelijk wordt. Om te waarborgen dat zo'n extra overstap van de ene naar de andere lift ertoe leidt dat gebouwen niet minder toegankelijk daardoor worden, hebben we een laatste amendement. Dat is mede namens EenUtrecht.

De voorzitter: Amendement 89. Dank u wel.

Ik kijk even verder. De heer Dijkstra.

Is er een interruptie? Excuus, dat had ik even niet door.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ik heb twee vragen, maar ik mag één tegelijkertijd doen. In de consulteren zegt u dat je van de garage niet rechtstreeks naar de woning moet. Dat benoemt u ondermijning. Dat is misschien een zwaar woord waar meer op veiligheid bedoeld wordt, maar dat is ook vanwege Het bevorderen van het sociaal contact, vindt u dat ook niet belangrijk?

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Dat is een mooie bijkomstigheid daarvan. Tegelijkertijd heeft dat het risico met zich mee dat je een extra lift daardoor hebt. Die extra lift kan kapot gaan. Daar hebben mensen met een beperking direct last van. Daar gaan we met dit amendement hopelijk wat aan repareren van mindere kwaliteit, waardoor die ook niet toegankelijk is voor iedereen. Wat we met dit amendement proberen te doen, is ervoor zorgen dat we de overstap van de ene in de andere lift gewoon inhouden. Dan doe je wat aan die ondermijning of aan die veiligheid. En hou

je dat sociale aspect in stand, maar zorg je er wel voor dat die alle liften en ook die overstappen en die overgangen voor iedereen toegankelijk zijn. Dus dan ja, wij vinden die sociale veiligheid ook belangrijk, maar dat houdt dit amendement ook wel in stand, want op zich blijft het zo dat je dan die twee liften hebt.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ja, nou was juist het bevorderen van die ontmoeting was volgens mij het hoofdpunt, maar het tweede punt. Wij vinden ook toegankelijkheid van belang en zo'n overstap moet geen beperking van de toegankelijkheid zijn, maar is het passend om een heel specifieke uitvoeringsmaatregel over toegankelijkheid dan hiervoor op te nemen in een stedenbouwvisie?

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Het is helaas nodig. We hebben ook wel overwogen om dat hele punt eruit te halen, want het is eigenlijk al best wel specifiek om te zeggen in deze stedenbouwvisie dat zo'n lift niet doorgeschakeld mag zijn. Ik heb ambtelijk advies ingewonnen dat het wel echt nodig is. Dat sociale aspect is er om die veiligheid te waarborgen. Maar dan moeten we echt waarborgen dat het voor iedereen toegankelijk is. Het is misschien niet zo mooi om het zo gedetailleerd in een visie te zetten.

De voorzitter: Volgens mij valt af en toe het geluid weg. Hoort u dat ook? Ja, ik ook. We moeten ondertussen de techniek vragen om daarnaar te laten kijken.

De heer Dekkers nog een laatste keer? Nee? Dan gaan we alsnog naar de bijdrage van de heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Mag ik een klein punt van orde maken? Ik ben net vergeten om te zeggen dat het amendement Linten ook namens Groep Zwanenberg is. Dat vond ik toch een eer. En namens Volt. En dat het amendement over de hoogbouwsanering mede namens Volt en het CDA was.

De voorzitter: Oké, heel goed. Dan hebben we dat bij deze genoteerd. Dan komt alsnog de heer Dijkstra voor zijn bijdrage.

Misschien moet u, de heer Te Hoonte, ik stel u voor, ik vond het ook heel grappig, maar dan beter in de microfoon, want nu snappen de mensen thuis niet waarom er heel hard gelachen wordt.

De heer Te Hoonte (VVD) : Wij zijn heel blij dat de heer Zwanenberger voor gekozen heeft om zijn eerste amendement als zelfstandige groep in deze raad in te dienen met de VVD samen.

De voorzitter: Zo is het. Goed, de heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, dank u voorzitter. Een interessant moment vandaag, de stedenbouwvisie gepresenteerd door het stadsbestuur. Het kan ook anders. Dat hebben we laten zien met een eigen publicatie, een alternatief. Dat hebben we ook gepresenteerd, daar heeft het college op gereageerd, met dank. En dat laat zien dat het dus anders kan. Dit willen we niet in stemming brengen vandaag, want we vinden eigenlijk dat de participatie is uitgevoerd op de voorliggende stedenbouwvisie van het college half werk is. Uitstekend werk, maar half. om de bewoners wat input te hebben geleverd, maar geen gelegenheid te hebben gekregen om zich uit te spreken over het complete eindresultaat. En dat is niet onbelangrijk. Vandaar dat wij in een eerste motie vandaag oproepen om dit belangrijke voorstel van de Stedenbouwvisie voor te leggen aan een burgerberaad in 2026. De motie luidt burgerberaad Stedenbouwvisie. Dat is natuurlijk logisch. En draagt het college op:

Een burgerberaad te organiseren over de toekomst van de stad, in het bijzonder over de dilemma's vastgelegd in de visie Stedenbouw Utrecht 2040. En na te gaan of de burgerberaad kan plaatsvinden in 2026-punt.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 187.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Dan nog twee amendementen, voorzitter. Ik beperk me tot één punt. Er zit namelijk een verschrikkelijke weeffout in deze stedenprovisie. Er staat terecht dat vanaf 30 meter de vierkante meterprijs voor kamers en woningen schrikbarend oploopt als je hoogbaant. Dus iedereen die vandaag voorstemt voor deze stedenbouwvisie, stemt voor dure woningen en kamers in deze stad. Dat moeten we natuurlijk voorkomen. Vandaar twee amendementen.

Het eerste luidt. Hoogbouw alleen met goedkeuring van de gemeenteraad. Dat pleit ervoor dat alles boven de 30 meter eerst langs deze raad komt, zodat wij hier met elkaar kunnen beoordelen of die afweging onbetalbare woningen en kamers wel opweegt tegen dat je ook hoog kunt wonen. Dat is het eerste amendement.

De voorzitter: Amendement 90.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ik snap dat sommigen dit weer te ver gaat. Vandaar dat wij zo vriendelijk zijn geweest als EenUtrecht om een wat afgezwakt element in te dienen. Dat heet hoogbouw indien betaalbaar. Daar geven we alleen maar mee — niks meer dan dat — aan de stedenbouwvisie dat alsjeblieft de betaalbaarheid toch als belangrijkste criteria meeneemt. Op verzoek van de Partij voor de Dieren gaat het natuurlijk ook over duurzaamheid, want ook als je duurzaam bouwt, wordt het op termijn betaalbaar. Dat is het tweede element.

De voorzitter: Vraag van de heer Bosch.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Vraag. Kun je eigenlijk hoogbouw bouwen, zodat het betaalbaar wordt?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Nee, niet echt. Er is wetenschappelijke literatuur over. En ook het college erkent dat zelf, dat vanaf 30 en zeker vanaf 50 meter, om heel veel redenen — ik ga het niet allemaal uitleggen, want het kost veel tijd, maar het is allemaal laat te lezen — loopt die vierkante meterprijs op en op en op. En het wordt ook steeds moeizamer om duurzaam te krijgen. Maar het belangrijkste is het wordt onbetaalbaar. Ik vraag me dan ook ernstig af of je de betaalbaarheid wel echt serieus neemt in deze stad. En natuurlijk, je mag een flatje een keer hoog doen. Doe dat alsjeblieft. Twee, desnoods drie, maar niet op zeven, acht of negen locaties. En dan niet één keer, maar vele, vele torens omhoog. Dat gaat de betaalbaarheid in de stad echt om zeephelpen. Punt.

De voorzitter: De heer Sungur, vraag.

De heer Sungur (DENk): Ja, voorzitter. Als het eigenlijk niet kan, wat voegt dit voorstel dan toe?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Tja, zeg ik tegen de heer Sungur. Ik loop inmiddels nu ook drie jaar in deze raad mee. Kijk, en als de heer Sungur, en dat heeft u natuurlijk ook wel heel goed opgemerkt, de volgorde is bewust gekozen vandaag. Dus ik zeg ook het liefst dat we dit dilemma terug moeten leggen aan de stad. Wat is ons dit waard? Vandaar ook het voorstel om eerst met het burgerberaad te komen. En vervolgens bouw ik het af met die twee amendementen in een poging toch nog iets te repareren, mocht het dan zo zijn dat we met z'n allen, of althans de meerderheid vandaag in haar wijsheid zou willen besluiten om deze stedenprovisie toch aan te nemen. Nou goed, probeer ik daar toch nog iets op te repareren. Zo zou ik het willen formuleren.

De voorzitter: De heer Van der Zwethh, PvdA.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Ja, voorzitter. De veilingstraat 10 die we hier hebben vastgesteld, die vond de heer Dijkstra veel te hoog, maar is wel 100% betaalbaar. Hoe kan dat dan, als het volgens de heer Dijkstra helemaal niet kan?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Wist u even het eerste deel van de vraag, voorzitter? Iets duidelijker, misschien.

De voorzitter: Hij was vrij helder. Het werd gewoon gemist.

De heer Van de Zweth (PvdA): De Veilingstraat 10 in Dichterswijk vond de heer Dijkstra veel te hoog, maar is honderd procent sociaal. Hoe kan dat dan, als de heer Dijkstra hier zegt dat die combinatie helemaal niet bestaat?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Het is tien hoog, dat is op het randje. Het is tien hoog. Het is ook boven de dertig meter. En je merkt nu al in de business case wat er in de print kan, kan al bijna niet meer. Dat wordt al beknibbeld en beknibbeld, want het is de vierkante meter prijs op zichzelf van tien hoog. Gaat al betekenen dat je dus al heel veel niet meer kan doen wat je feitelijk zou moeten doen in de Dichterswijk. Er is geen enkele buurtruimte in de wijk. Dat kan er niet plaatsvinden, want de business case sluit zodanig dat er niets meer mogelijk is dan alleen maar die woningen daar neerzetten. En je zit op het kantelpunt feitelijk met die hoogte. Maar duur is het. Het is te duur. Wil de PvdA met deze vraag nu tegen mij zeggen dat ik hier eigenlijk geen punt maak? Want ik zeg dit niet zelf alleen. Dit is wat onderzoekers zeggen, dit is wat bouwers zeggen, dit is wat iedereen zegt, dit is aantoonbaar, daar hoeven we vandaag geen discussie over. Dus ik vind het heel flauw om dan ter discussie te stellen, zelfs het college erkent het, dat vanaf 30, zeker vanaf 50 meter, vanaf 50 meter zeker, hoogbouw duurder is dan middenbouw of laagbouw.

De voorzitter: De heer Van der Zweth, tweede keer.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Voorzitter, mijn punt is dat die combinatie wel kan. Dat we dat hebben gezien. Dat de heer Dijkstra dat in zoveel woorden in eerdere debatten heeft gezegd. En uit het antwoord nu merken we ook dat het wel degelijk mogelijk is. Maar betaalbaarheid als randvoorwaarde stellen is volgens mij heel goed. Maar die combinatie kan wel degelijk en dat blijkt nu wel.

De voorzitter: De heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ik blijf het bestrijden. Omdat op de Verenigde Staten 10 een hoger middenbouw is, zou je nog kunnen zeggen. Maar ook daarvan merk je dat het eenmaalig misschien ergens een keer kan, maar dat het heel beperkt kan. Grosse modus zul je straks zien. Daar waar de hoogbouw is, zullen de vierkante meterprijzen heel hoog zijn en zul je over grossemode zien dat de woningen daar dik duurder zijn dan op middenbouw en zeker bij laagbouw. Dat is gewoon een gegeven en dat herhaal ik hier. Natuurlijk heb je altijd plekjes waar je net even weet te vogelen en toch nog net een beetje weet uit te komen. Maar grossemode is dat gewoon wat het is.

De voorzitter: De heer Bos, Stadsbelang Utrecht.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ik vraag me toch af of de heer Dijkstra het met de fractie van Stadsbelang Utrecht eens is dat hoogbouw wel kan als je het subsidieert. Als je ervoor zorgt dat de gemeente dan wel de lage grondprijzen vraagt, dan wel het Rijk bijplust in de grondexploitatie. Want dat is het gegeven waar we nu op sturen. We sturen daar nu op. Erkent de heer Dijkstra dat?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, natuurlijk. Ik ga de feiten niet ontkennen, zoals de PvdA hier net suggereert. Dat ga ik niet ontkennen. Maar wat feit is, is dat de kostprijs daar niks aan verandert. Die kostprijs blijft hoog, te hoog. En dat geld kun je maar één keer uitgeven. En de subsidie kun je maar één keer ontvangen. Ik pleit er dus voor om... Ik zeg niet nee tegen hoogbouw, maar lees mijn amendement. Hoogbouw ja staat er, alleen indien betaalbaar en doe het op z'n minst beperkt. En als je het dan doet, leg het dan expliciet voor aan deze Raad. Dan kunnen we inderdaad kijken of we nog een tweede keer een Veiligstraat-team kunnen tegenkomen. En misschien is dat zo, maar dan blijft het waarschijnlijk ook bij.

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ik hoop dan wel dat de heer Dijkstra, hij heeft het erkend, dat je ofwel een lage grondprijs moet vragen, dan wel dat er subsidie bij moet vanuit het Rijk, vanuit andere potjes om het betaalbaar te maken. Maar zodra daarvan sprake is, dan is het toch geen issue? Dan kun je toch hoogbouwen? Dan kun je toch conform beleid en conform de huidige regels zoals gesteld zijn en de initiatieven vanuit het Rijk ook prima hoogbouwen?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Als ik een kortzichtig lokaal politicus was, zou ik zeggen dat ik dat omarm, maar dat ben ik niet. Het geld kun je maar één keer uitgeven en het geld van de landelijke overheid kun je maar één keer ontvangen. Dus dan zou ik er eerder voor pleiten te zeggen nee, ik heb liever subsidies op andere plekken waar ik het veel harder nodig heb. En dan zou ik er nog meer op de middenbouw, want we weten allemaal met z'n allen dat als je tot zes of acht lagen bouwt maximaal, dan heb je de maximale hoeveelheid mensen op een hectare, op een leefbare manier en op een betaalbare manier. Dat zie je veel andere steden, veel andere voorbeelden. Laten we dat met elkaar als hoofdlijn nemen. Een schappelijke middenbouw van zes tot acht lagen hoog. Dan heb je beperkte subsidie nodig. Je hebt een lagere kostprijs, en hou je het geld van de overheid voor andere middelen beschikbaar. Heel hard nodig.

De voorzitter: De laatste keer de heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Dan zal deze kortzichtige lokale politicus de spiegel graag willen voorhouden. Wat de heer Dijkstra stelt, is dat de vierkante meterprijs een stuk hoger ligt vanwege het feit dat je hoogbouw gaat plegen. Ik ben geen voorstander van hoogbouw. Zeslaags, Parijs, dat is voor mij ook een voorzegen als de binnenstad er zo uit zou zien, als andere plekken. Maar in principe klopt de correlatie niet van een hoge vierkante meterprijs met een afgefinancierde grondexploitatie. Dat wil ik hier wel eventjes bij melden. Het is niet per definitie zo dat als je hoger bouwt, je dat terugziet in de vierkante meterprijs.

De voorzitter: De heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Dat doet niks af van het gegeven. Hoe je het linksom of rechtsom keert, dat de kostprijs van die hoogbouw per definitie hoger is. En dan kun je allemaal prachtige constructies verzinnen om nog een beetje betaalbaar te krijgen. Ondertussen betaal je daar wel een prijs voor en het geld kan je maar één keer uitgeven met z'n allen. En we hebben het met elkaar ook gezien dat we het geld op aantal plaatsen in deze stad heel hard nodig hebben.

Dus ja, mijn oproep blijft staan. Als je een betaalbare stad wil, dan doe je zo nu en dan hoogbouw, maar niet stelselmatig. Doe dat verstandig.

De voorzitter: Goed. Volgens mij zijn we ook nog een interruptie.

De heer Snijder (Student & Starter): Ik zou de heer Dijkstra dan toch wel een klein beetje uit de illusie willen helpen dat als we alleen maar betaalbaar bouwen in deze stad, dan ook een groot gedeelte van de stad hier niet meer in de toekomst kan gaan wonen.

De voorzitter: Ik vraag de heer Bos van Utrecht nu om zich niet met het debat te bemoeien. Dat mag u met z'n tweeën rustig doen, maar neem een kop koffie en doe het buiten deze zaal.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, dat is een tweede illusie. Kijk, natuurlijk, als je flats dicht op elkaar zit en lekker alle zon van elkaar wegneemt, dan kan je ook nog meer mensen kwijt op een hectare. Maar als je hoogbouw doet, zeker boven 50 of boven 80 meter, en je wilt ook nog leefbouw bouwen, dan moet er voldoende ruimte tussen de hoogbouw zitten. En als je daar ook rekening mee houdt, dan, en dat zeg ik niet alleen, dat zegt iedereen die dat doorgestudeerd heeft, dan is het verstandigste om zes tot acht lagen hoog te bouwen, maximaal. Dan heb je de maximale verdichting en heb je ook maximale hoeveelheid mensen op een hectare. En dan voorzie je pas maximaal op een leefbare manier in de woningcrisis.

De voorzitter: Goed, we gaan verder met de volgende bijdrage van de heer Van Vliet van D66.

De heer Van Vliet (D66): Wij zijn blij met deze stedenbouwvisie, wel een tweetal moties. Voor beide geldt misschien dat je tussen de regels door in deze visie en wellicht ook in andere stukken al kan lezen dat dit de bedoeling is. Maar onze fractie hecht de waarde aan om dit nog even helder en wel onderscheiden vast te leggen door middel van deze moties.

Motie 1, architectuur met allure, mede namens Student & Starter en PvdA. Draagt het college op, minimaal eens in de twee jaar, een gerenommeerd nationaal of internationaal architectenbureau of een bureau dat wil bouwen met allure, te betrekken bij een van de Utrechtse bouwplannen met als doel aansprekende architectuur, en hierover te rapporteren naar de Raad.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 188.

De heer Te Hoonte (VVD): Dit suggereert dat dat nu niet gebeurt.

De voorzitter: De heer Te Hoonte.

De heer Van Vliet.

De heer Van Vliet (D66): Volgens mij zei ik het al bij mijn inleiding. Het gaat er ons om dat we het graag helder en wel onderscheiden willen vastleggen. Daarom vonden wij een motie een mooi instrument.

De voorzitter: De heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Ik denk dat in alle bouwplannen heel veel gerenommeerde architecten zitten, maar dat het misschien wel verstandiger zou zijn om ook ruimte te bieden aan jonge architecten en mensen die nog geen positie hebben. Gerrit Rietveld is dus ook niet begonnen met het grootste gebouw.

De heer Van Vliet (D66): Ik hoorde niet echt een vraag, maar dat staat dus ook precies in de motie, want het doel is dus aansprekende architectuur en dat is waar het om gaat.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Vliet (D66): Dan kom ik bij de tweede motie, een dak voor iedereen, medenaam Student & Starter. Draagt het college op bij de daarvoor geschikte nieuwbouwpanden, als het past binnen de gewenste business case, de mogelijkheid tot het realiseren van openbaar toegankelijke daken mee te nemen bij de invulling van meervoudig ruimtegebruik.

De voorzitter: Die motie krijgt nummer 189.

Mevrouw Hessel.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel, voorzitter. Nog even over de eerste motie, want ik werd even gemist. Vindt u het verstandig om nu nog eens extra te beginnen over allure in een stad waar een ravijnjaar dreigt en wij elke keer oproepen doen dat we jeugdzorg alles weg moeten bezuinigen en een ernstige situatie beschrijven in de media met het ravijnjaar? Om dan nu te beginnen over nog meer allure?

De heer Van Vliet (D66): Volgens mij gaat het ravijnjaar over de gemeentefinanciën en bouwen met allure komt vooral op rekening met de projectontwikkelaar. Ik zie daar dus geen tegenstrijdigheid in. In de omgevingsvisie zelf, raadsbesluit daarvoor, staat al een lijst met stedenbouwkundige principes die uitgewerkt zijn en daar staat geen dak onbenut bovenaan.

De voorzitter: De heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Ja voorzitter, want die daken motie. In de omgevingsvisie zelf, in het raadsbesluit daarvoor, staat als een lijst met stedenbouwkundige principes die al uitgewerkt zijn en daar staat geen dak onbenut boven aan. Dus vindt u dan eigenlijk dat de wethouder dat de afgelopen jaren niet goed genoeg heeft gedaan, dat u met een motie komt? Of waarom nu een motie op dit punt?

De heer Van Vliet (D66): Dank voorzitter. De essentie van de motie, en ik heb excuus als dat niet duidelijk was, maar dat gaat over het openbaar toegankelijk maken van die daken. Dus niet zorgen dat alle daken gebruikt worden. We zien dat dat steeds vaker en steeds beter gebeurt. Het is een kleine nuance op die ambitie.

De voorzitter: Oké, bent u daarmee aan het einde van uw bijdrage? Gaan we naar mevrouw Bode van Volt.

Mevrouw Bode (Volt): Dank, voorzitter. Wij hebben al in het debat gezegd dat wij blij zijn met deze stedenbouwvisie, ook omdat er aandacht is voor de kwaliteit en leefbaarheid van de stad

en ook het behoud van identiteit in de buurten. Het mag nog wel een tandje scherper, daarom als eerste een amendement over gender mainstreaming als richtlijn, mede ingediend door Student & Starters, Groep Zwanenberg, EenUtrecht, Partij voor de Dieren en GroenLinks. Met als strekking dat we ervoor moeten zorgen dat iedereen zich ook prettig voelt in de dingen die wij hier realiseren. En dat op dit moment onbedoeld mensen toch anders een openbare ruimte bijvoorbeeld anders ervaren, onveiliger, onprettig om te verblijven dan dat de gedachte daarachter is. Daarom wordt in het amendement aangegeven dat er een extra richtlijn moet worden toegevoegd aan een uitgangspunt uitnodigende openbare ruimte, die aangeeft dat de openbare ruimte inclusief, veilig en voor iedereen uitnodigend moet zijn. Bij het ontwerpen van de openbare ruimte houden we daarom rekening met meerdere perspectieven, waaronder vrouwen en non-binaire personen.

De voorzitter: Oké. Het amendement krijgt nummer 92 en een interruptie van de heer Bos, Stadsbelang Utrecht.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ik zou deze motie graag even inhoudelijk willen duiden. Er worden dingen gezet zoals gender mainstreaming. Ik weet niet wat dat is. Ik begrijp dat de openbare ruimte veilig moet zijn en voor iedereen toegankelijk moet zijn. Gaan zo maar door. Maar hoe kan je dat nou in vredesnaam niet vormgeven? Wat is het probleem met die openbare ruimte? Laat ik dat vragen, voor die gender mainstreaming.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Dank voor deze prachtige vraag. Dat schetst precies met een voorbeeld dat als de heer Bos door een park loopt en als ik daar bijvoorbeeld doorheen loop, dat wij ons daar anders voelen dan dat eigenlijk de bedoeling is. het punt is hoe kun je dat wel realiseren. Dat is door te zorgen dat er vanuit meerdere perspectieven wordt gekeken van hoe is dit nou bedoeld. Vindt iedereen het hier prettig om te verblijven of om doorheen te wandelen. Doe ik wel de sleutels tussen mijn vingers of niet. Zulke dingen.

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ja voorzitter, ik begrijp het dan nog niet he. Ik kan me voorstellen lagere struiken ofzo. Of proberen een open blik te hebben op een plein in plaats van allemaal rare bouwkundige dingetjes waar je je achter kunt verstoppen. Is dat waar ik aan moet denken? Waar moet ik aan denken? Geef eens een voorbeeld, of een aantal voorbeelden.

Mevrouw Bode (Volt): En daarom is het ook van belang, ook omdat de heer Bos zelf ook aangeeft, van ja, geef eens wat voorbeelden, dat het niet voor iedereen duidelijk is, omdat niet

iedereen met dezelfde blik in de ervaring daarnaar kijkt. En daarom is het belangrijk dat die verschillende perspectieven daarin komen. Zowel die van de heer Bos, maar ook die van mij.

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ja, ik moet nog wel één ding zeggen. Sorry, dat valt een beetje buiten de discussie, maar ik voel me wat onveilig met die bril van de burgemeester.

De voorzitter: Nou, daar is dan weinig voor nodig om u onveilig te maken. Ik wil hem wel even laten zien. Hij is echt heel cool. Ik bekijk tegenwoordig alles door een roze bril en dat kan ik u allemaal aanraden. Goed. Gelukkig is het alleen een leesbril, mensen. Ja, nee, want er zijn nog interrupties. De heer Bosch van UtrechtNu!.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, want ik vind nog steeds niet helemaal duidelijk wat er nou precies bedoeld wordt, want iedereen moet zich prettig voelen. Iedereen moet zich fijn voelen. Wanneer voelt iedereen zich prettig? Want misschien vindt u, of voorzitter, voelt het heel prettig als er lage bosjes zijn. Misschien vind ik het heel erg prettig als er hoge bosjes zijn. Waar zit die grens? Waar zit de grens dat iemand zich prettig voelt?

Mevrouw Bode (Volt): Daar zit natuurlijk een bepaalde mate van subjectiviteit bij, maar daarom is het ook belangrijk om verschillende perspectieven bij de ontwikkeling daarvan te gebruiken, zodat je die ook meeneemt. Want het is ook natuurlijk een situatie afhankelijk hoe hoog bepaalde struiken moeten zijn. Daar gaat dit ook niet over. Het gaat erover dat er op dit moment bij inrichting van openbare ruimte of bij bouwprojecten, dat er onbedoeld onveiligheid gecreëerd kan worden en dat dat voor ongelijkheid zorgt. Door ervoor te zorgen dat het vanuit meerdere perspectieven bekeken wordt, kun je dat weghalen.

De heer Bos (Utrecht Nu): Ja, ik heb die roze bril schijnbaar nog niet gevonden, maar ik snap gewoon echt niet waar dit over gaat. En dan krijg ik vast een antwoord van dit is nou precies waarom ik dit indien. Maar maak het eens concreet. Je noemde net non-binair. Wat is er onveilig aan de opbouwruimte van non-binaire personen?

Mevrouw Bode (Volt): Ik kan niet spreken voor non-binaire personen, maar ik kan wel spreken als vrouw. En dat betekent dat als ik ergens loop of als ik ergens in het donker ben, dat ik altijd oplet, heb ik een telefoon bij de hand. Afhankelijk van of er meer of minder verlichting is. Doe ik mijn sleutels wel of niet tussen mijn vingers? Stuur ik vooraf een berichtje naar degene naar wie ik toe ga of van wie ik wegkom? Ik kom eraan of dat dat even gecheckt wordt. Dat betekent dat als ik langs groepen mensen loop en het is wat donkerder, dat ik dat onveilig kan voelen. En dat is ook gebaseerd op ervaring, op naroepen, meerijden met de auto. Dus dat is afhankelijk van

hoe het is ingericht of zo'n situatie ook daarin gecreëerd kan worden. Daar gaat het om. Dus dat is een wezenlijk andere beleving van diezelfde straat of datzelfde park of diezelfde plek dan hoe bijvoorbeeld mijn man zoiets ervaart, want hij doet dat niet.

De voorzitter: De laatste keer de heer Bosch.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, ik kan me wel verplaatsen in dat gevoel natuurlijk, en dat dat soms ook zo is. Dus dat wil ik niet bagatelliseren. Alleen, als ik ook hoor zeggen dat je elke park helemaal moet verlichten, tegelijkertijd zijn hier ook wel eens moties ingediend om zo min mogelijk aan te verlichten voor dieren en voor anderen. En daar heb ik Volt ook wel eens zien steunen. Dus waar legt Volt die keuze dan?

Mevrouw Bode (Volt): Daarbij probeer ik aan te geven dat dit niet concreet gaat over de hoogte van heggen en de mate van verlichting, maar over wat er bedoeld is voor die plek en hoe die wordt ingericht. Zorg ervoor dat die toegankelijkheid gelijk is voor iedereen waarvoor het bedoeld is. Daar gaat het om. Dat kan verschillende uitkomsten brengen voor verschillende stukken waarover je het hebt.

De voorzitter: De heer Stellinga, nog.

De heer Stellinga (CDA): Dank u wel, voorzitter.

Dit roept bij het CDA de vraag op om meer verlichting. Klopt dat?

Mevrouw Bode (Volt): Nee. Ik wil dat er meerdere perspectieven worden meegenomen.

De heer Stellinga (CDA): In vervolg, voorzitter. Ik hoor mevrouw Bode dat straks zeggen in antwoord op de vraag. de interruptie van de heer Bosch dat daadwerkelijk meer verlichting zou moeten komen, terwijl een aantal van de partijen waarmee mevrouw Bode dit amendement indient, bezuinigd op de openbare ruimte en ook zorgt voor donkere straten en stegen. Hoe kijkt mevrouw Bode daar tegenaan?

Mevrouw Bode (Volt): Ik denk dat ik me dan blijkbaar niet goed heb uitgedrukt, want ik wil hier wegnemen dat dit een pleidooi is voor meer verlichting. Dit is een pleidooi voor meer perspectieven in hoe we openbare ruimte bijvoorbeeld inrichten. En dat is afhankelijk van hoe

iets bedoeld is. En als dat gaat over verlichting, misschien een lantarenpaal net iets op een andere plek neerzetten. Daar gaat het om.

De voorzitter: De heer Stellinga, laatste keer.

De heer Stellinga (CDA): voorzitter. Ik constateer dat, kijk, die sociale veiligheid, en wij pleiten daar als CDA al jaren voor, die bereik je alleen maar door plekken goed verlicht te laten zijn. En daar kan dan een of andere nuance in aangebracht worden, maar in de tussentijd, de indieners van deze motie bezuinigen op verlichting, bezuinigen op de openbare ruimte, dus ik kan tegen die achtergrond dit amendement niet goed plaatsen.

Mevrouw Bode (Volt): Ik vind het jammer dat het CDA dit vernauwt tot iets over verlichting. Dit gaat over uitgangspunten, over richtlijnen die worden meegegeven bij het ontwerp daarvan en hoe daarin rekening gehouden kan worden met zoveel mogelijk perspectieven. En laat het daarmee ook niet verengen tot dit. Het is juist breder bedoeld om te gebruiken voor de uitwerking hiervan.

De voorzitter: Oké, ik wil eigenlijk proberen om iets van vaart in het debat te houden, want we krijgen nu bijna tien interrupties op één amendement. De heer Dekkers eerst en dan mevrouw Hessel.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ja, bedankt, voorzitter. Mag ik als oude witte Cis-Genderman een vraag stellen? Want het wordt heel erg. De discussie gaat inderdaad over verlichting of bosjes, maar gaat het niet vooral over echt steden, bouwkundige uitgangspunten als bijvoorbeeld die discussie over de route van een garage naar een woning, over de zachte overgang van publiek naar privé, over de kwaliteit van de stad op ooghoogte. Dus het gaat echt over stedenbouwkundige vragen waar je vanuit gender mainstreaming meerdere perspectieven nodig hebt. Dat bent u, denk ik, met mij eens.

Mevrouw Bode (Volt): Ja, en dank voor uw uitstekende verwoording.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ik heb een punt van orde.

De voorzitter: De heer Bosch vertel.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Er wordt nou net geframed alsof wij doen alsof het over bosjes en verlichting gaat. Ja, dat is wel een punt van orde. Jawel, ik word hier in een nadeel gesteld en ik ga mijn punt van orde maken. Dat gaat de heer Peters niet over.

De voorzitter: De heer Bos, volgens mij...

De heer Bos: Dat ga ik vragen om een schorsing.

De voorzitter: Nee, maakt u uw punt en dan gaan we verder.

De heer Bosch (UtrechtNu!): De heer Bos van Stadsbelang en ik vragen naar voorbeelden. Dan komen er voorbeelden als bosjes en verlichting. Als daar vervolgens iemand op doorgaat, is dat opeens nu niet meer het verhaal. En dan wordt hier nu geduid alsof wij hebben opgelegd, alsof het bosjes en dingen zijn. Ik maak daar bezwaar tegen, want het is niet door ons het antwoord gegeven. Het antwoord komt van de vertegenwoordiger van Volt. En daar maak ik bezwaar tegen dat het hier naar de anderen wordt geframed, alsof wij dat doen.

De voorzitter: Ik stel voor dat u dit indient als een persoonlijk feit. Daar hebben wij kennis van genomen. Daar kan iedereen ook iets van vinden, of niet. En dan gaan we verder met het debat. En mevrouw Hessel had een interruptie.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel, voorzitter. Ik had nog even een vraag voor Volt. Bent u ervan bewust dat juist investeerders en bouwbedrijven, en dat geldt voor alle gemeentes, helemaal gek worden van al die regeltjes die gemeenteraadsleden bedenken? Want dat moet allemaal meegenomen worden. En ik snap uw punt wel, maar ik denk dat dat in een andere orde thuishoort. Kijk, er is geen mens die s'avonds na negen uur nog onder het bollendak doorloopt of daar de fietsen stalt. En dat is gewoon goed verlicht openbare ruimte. Dat heeft te maken met handhaving met veel meer andere maatregelen. En als we alles in de bouwwereld gaan stoppen, dan maken we bouwen zo onmogelijk. En we hebben zo hard woningbouw nodig. Bent u het daar mee eens?

De voorzitter: Korte vragen zijn interrupties. Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Ik denk dat hiermee juist wordt voorkomen dat achteraf door de raad allerlei regeltjes worden toegevoegd, omdat dit juist aan de voorkant al wat meegeeft. Dus ik verwacht dat dit juist eenvoudiger maakt.

De voorzitter: De heer Sungrur had net nog zijn hand omhoog.

De heer Sungur (DENK): Punt van orde, voorzitter. Mevrouw Bode is niet in de gelegenheid gesteld om te reageren op de vraag van de heer Dekkers, dus ik denk dat dat...

De voorzitter: Ja, dat heeft ze wel gedaan, maar ik moet wel toegeven dat dat wat wegviel in het onderlinge verkeer. Laat ik het even zo omschrijven.

Mevrouw Bode (Volt): Dat klopt. Ik wil het wel herhalen, want ik bedankte de heer Dekkers voor de uitstekende verwoording.

De voorzitter: Goed. Daarmee gaan we verder, want volgens mij was u nog niet klaar.

Mevrouw Bode (Volt): Ik was nog niet klaar. Dit was nog maar het begin, mensen. Riemen vast. Riemen vast. Er komt nog een motie en dat gaat over het vervolg, want we hebben hier nu een stedenbouwvisie liggen en vervolgens moet dat op wijk- en buurtniveau worden uitgewerkt. Er heeft al brede participatie plaatsgevonden en ideeën daarvan zijn verwerkt in wat er nu aan ons voor ligt. Maar dit moet nog geconcretiseerd worden uiteindelijk op het niveau van buurten en wijken.

Daarom een motie, participatie bij uitwerking visie voor wijken en buurten, die het college opdraagt om bij de uitwerking van de visie stedenbouw Utrecht 2040 op wijk- en buurtniveau toekomstige bewoners, buurtondernemers en gebruikers van buurtvoorzieningen te betrekken op minimaal niveau overheidsparticipatie van het compas voor zeggenschap uit de beleidsnota Samen Stad maken. De motie is mede ingediend door EenUtrecht en Utrecht Solidair.

De voorzitter: Motie krijgt nummer 190. Interruptie van de heer Dekkers.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ja bedankt voorzitter. Ik ben blij met de toevoeging van toekomstig. Daarmee is de motie inclusiever geformuleerd. Het idee achter deze motie is dat we visies gaan uitwerken op wijk- of buurtniveau, stedenbouwkundig, dat eerder in integrale gebiedsplannen zal landen dan in aparte stedenbouwkundige visies per wijk.

Mevrouw Bode (Volt): Nou, mogelijk had ik dat technisch anders kunnen verwoorden. Waar het om gaat, is dat in de stedenbouwvisie juist erg nadruk is gelegd op dat we de identiteit en de kleur van wijken en buurten willen behouden. En dan is het belangrijk dat daar ook een bepaalde mate van zeggenschap in terugkomt. En dat is wat het doel is van deze motie.

De voorzitter: De heer Bos, Stadbelang Utrecht.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Stadsbelang Utrecht is een groot voorstander van overheidsparticipatie. Alleen willen we dat niet structureel inregelen. In zoverre, als het initiatief vanuit de bevolking komt, is het prima. Maar waar nu op ingezet wordt, is dat het een voorwaarde is om te komen tot de uitwerking. Dus dat je als overheid eigenlijk stelt, oplegt, dat er sprake moet zijn van een idee vanuit buurten of wijken. Moet ik het zo lezen?

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Dit is wel een stevige invloed, een stevige zeggenschap voor die toekomstige bewoners, buurtondernemers, gebruikers van buurtvoorzieningen et cetera, omdat het belangrijk is dat het ook echt wordt meegenomen en om te voorkomen dat mensen het idee hebben dat ze geïnformeerd zijn, dat ze hebben meegedacht en dat daar vervolgens nauwelijks iets mee wordt gedaan.

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ja, maar dit is echt een systeemwijziging waarbij je bij alle ruimtelijke plannen, zeg maar, overheidsparticipatie als uitgangspunt neemt. Dat betekent nogal wat voor de uitvoering en voor de stroperigheid van hoe je het uiteindelijk gaat uitvoeren als stad, als gemeente.

Mevrouw Bode (Volt): Mogelijk staan de heer Bos en Volt hier anders in. Wij geloven juist dat het minder stroperig is, omdat we denken dat er sprake is van betere planvorming aan de voorkant, een groter draagvlak, waardoor het daarna in de uitvoering ook sneller gaat.

De voorzitter: Goed. We gaan, denk ik, naar een afronding toe. Was u klaar met uw bijdrage?

Mevrouw Bode (Volt): Ik was klaar met de bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel. Ik kijk even. De heer Stellinga en dan de heer Zwanenberg. We hebben nog een heel lijstje, zie ik. Gaat uw gang.

De heer Stellinga (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb alleen één amendement. We zijn niet heel erg te spreken over de kwaliteit van de visie.

Het probleem is dat hij een beetje het midden houdt tussen een beleidsnota en een visie. We vinden dat die keuze niet heel erg duidelijk gemaakt wordt. Ik denk niet dat ik dat met moties of amendementen nog aangepast krijg, maar wel een amendement over de aloude discussie over het hoger bouwen dan de Dom. Want dat wordt met zoveel woorden mogelijk gemaakt in deze visie. En daar zijn wij als CDA geen voorstander van. Vandaar dat wij een amendement indienen om de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen hoger bouwen dan de Dom toe te staan, om dat eruit te halen. We doen dat onder de uitdrukkelijke opmerking dat het natuurlijk mogelijk is om van de visie van de cq het beleid af te wijken, maar dat we dan terug moeten naar de Raad. Wij vinden dat dat niet al in de nota moet staan, omdat je dan in de nota zelf al gaat van afwijken. En dat vinden wij geen goede zaak. Dus het is eigenlijk een extra veiligheidsklep om dat te voorkomen. Tijdens het debat in ROG kwamen we tot de conclusie, de wethouder en ik, dat we er eigenlijk hetzelfde in staan als het gaat om bouwen hoger dan de Dom, namelijk terughoudend. Maar daarop zeg ik dat het mogelijk is dat er over vijf jaar een andere wethouder zit en een andere CDA-raadslid. En dan geldt natuurlijk wel de beleidsnota zoals die op papier staat. Dus vandaar toch dit amendement. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, en het amendement krijgt nummer 93. Vraag van de heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ja, voorzitter. Het is maar een visie, hè? En een visie... Ja, wat is het? Dan vind ik het wel bijzonder dat het CDA zegt dat ze over vijf jaar iets anders willen. Het staat wel in de beleidsstukken.

De heer Stellinga (CDA): Dat is precies wat ik aan het begin van mijn betoog zei. De heer Bos zegt terecht dat het een visie is. Dat is ook de titel van het stuk. Het is een visie. Maar als je kijkt naar hoofdstuk 2, dan staan er hele duidelijke normen over hoe hoog een bouwwerk mag zijn. Dan heb je toch een beleidsnota. Als je kijkt naar hoofdstuk 3, dan staan er een heleboel leuke oproepen om vorm te geven aan de stedenbouw. Dan heb je het over een visie. Die keus wordt niet duidelijk gemaakt.

Ja, ben ik te verstaan. En daarom is het ook geen goed stuk. Dat ben ik helemaal met de heer Bos eens.

Voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ik hoop ook dat CDA het met mij eens is dat er eigenlijk geen besluit genomen wordt hier. Er zijn wat uitgangspunten die worden vastgesteld, maar feitelijk worden echte beslissingen niet genomen in een visie. Wel richtingen. Hoofdstuk 3 kent richtingen.

De heer Stellinga (CDA): Hoofdstuk 2 ben ik het niet met de heer Bos eens, want daar staan inderdaad hele duidelijke normen die zeggen van of twee keer bestaand, of 70, of 90, of 105 meter hoog. Dat is wat er in hoofdstuk 2 staat. Dus ik vind dat in hoofdstuk 2 wel degelijk. Je kunt zeggen dat er sprake is van de beleidsnota. En dan zeggen wij even daarvan uitgaande. Dan moet je ook gewoon in dat beleid niet gaan voorsorteren op het feit dat je alsnog hoger gaat bouwen dan die 70, 90 of 105 meter.

De voorzitter: Laatste keer, de heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ja, maar dan is het voorstel niet goed, want dan zijn de beslispunten niet juist. Als er duidelijk in hoofdstuk 2 wordt voorgesorteerd op beslissingen, dan horen die ook in het dictum van het Raadsvoorstel te staan.

De heer Stellinga (CDA): Indirect is het natuurlijk wel zo, want er staat stel divisie vast en alles wat er in divisie staat, wordt er dan vastgesteld. Kijk ik vervolgens als CDA'er in divisie en dan constateer ik dat datgene is wat er gaat gelden. Dan neem ik inderdaad in dat amendement op en zeg ik van ja, luister eens, hoger dan de Dom bouwen kan, maar dan moet je terug naar de raad en dan wijk je af van het beleid in plaats van dat je het dan conform met beleid doet.

De voorzitter: Volgens mij was dat uw bijdrage. Ik wil eigenlijk een beroep op u gaan doen, want we hebben dit debat voor 45 minuten ingepland.

De heer Stellinga (CDA): Ik vraag clementie voor de heer Snijder, want die heeft een tegenovergesteld amendement ingediend.

De voorzitter: Sorry, ik was nog gewoon midden in een zin. Ik vraag gewoon aan u met z'n allen om even beetje mee te werken dat we dit agendapunt niet al als eerste agendapunt in de tijd in de verdubbeling gaan brengen ten opzichte van wat u in de commissie nog als een verstandig tijdstip vond. We zijn echt eindeloos aan het intrumperen. Mag ik dat vaststellen? Op steeds hetzelfde punt. Nou, de heer Snijder.

De heer Snijder (Student & Starter): Heel dank, voorzitter. Ik denk toch wel een valide nieuw punt, want los van het feit dat ik eigenlijk geen enkel inhoudelijk argument heb gehoord, bouwen we nu volgens mij ook al hoger dan de Dom. Dus zou de heer Stellinga daar enigszins op willen reflecteren?

De heer Stellinga (CDA): Voorzitter, geen enkel inhoudelijk argument. Het gaat hier over de stedenbouwkundige kwaliteit van de stad Utrecht. Het gaat over het karakter van de stad Utrecht. Het gaat op de zichtlijnen van het belangrijkste bouwwerk in deze hele stad, die deze hele stad gewoon karakteriseert, die je van verre af vanuit het gooi al kunt zien bij Helderweer.

De voorzitter: Oké, uw punt is duidelijk. De heer Snijder nog.

De heer Snijder (Student & Starter): Ja, voorzitter, wat mij betreft is dat stedenbouw en stedenvisie kundige perspectief van voor de krokettenoorlog. En kan je wel zeker hoogbouwen en ook daarbinnen de Dommers oriëntatiepunt houden? Dus dat is een beetje een oneerlijke antwoord, vind ik.

De heer Stellinga (CDA): Het is het eerlijkste antwoord wat ik kan geven, wat ik zal geven en wat ik nog steeds altijd zal blijven geven. De Dom is een oriëntatiepunt. De heer Snijder doet net alsof je daar een torenflat naast kunt zetten en dan denken dat het nog steeds een prachtig oriëntatiepunt is, dat Utrecht dan nog steeds hetzelfde uiterlijk is. Ik hoop echt van harte dat de bescherming van de stedenbouw in Utrecht nooit in de handen komt liggen van Student & Starter, want dan gaat het echt heel erg mis.

De voorzitter: Laatste keer, de heer Snijder.

De heer Snijder (Student & Starter): Ja, voorzitter. Kijk dan ook hier. We gaan het naast de Dom bouwen. Nee hoor. Leidsche Rijn, Rijnenburg. Wat ons betreft kunnen we daar zeker weten wel hoger bouwen dan de Dom. Om echt te voldoen aan de behoefte van Utrechters die hier een plek willen krijgen. Maar ook voor nieuwe Utrechters. Voorzitter, je kunt ongelooflijk veel plekken creëren voor bestaande en nieuwe Utrechters zonder dat je hoger bouwt dan de Dom. We hebben daar net al over middenbouw een mooie discussie gehad. Fantastisch, leuk zijn we ook voor als CDA, maar je hoeft niet hoger dan de Dom te bouwen. Je mag en het stedenbouwkundige karakter van deze stad bewaren en je mag bijbouwen voor mensen die dat nodig hebben voor de woningnood.

De voorzitter: Ik krijg toch lichte indruk dat dit allemaal gewoon commissiedebatten zijn. Maar het kan aan mij liggen hoor. We gaan naar de bijdrage van de heer Zwanenberg.

De heer Zwanenberg (Groep Zwanenberg): Dank u wel voorzitter voor het woord. Ik heb hier natuurlijk vaker gestaan de afgelopen jaren en toch is vanaf vandaag natuurlijk ook alles echt heel anders. Ik ben wel heel erg blij toch dat ik hier weer op deze plek in deze gemeenteraad voor jullie kan staan.

Met betrekking tot de visie stedenbouw. Wij vinden het positief dat deze visie er nu ligt. Het is belangrijk om niet alleen stenen te willen stapelen, maar juist ook te bekijken wat de identiteit van de wijk en de buurten is, de structuren en gemeenschappen die nu al aanwezig zijn in een buurt of wijk en dat als basis te nemen, waarbij betaalbare woningen onze prioriteit hebben. Juist ook omdat er in het verleden vaak een sterke koppeling zat tussen bouwen en gentrificatie. Herstructurering met als doel om de samenstelling van de wijk te veranderen met het effect dat minder daadkrachtige bewoners vaak de wijk uit moesten. Daarom komen we nu met het amendement geen gentrificatie neer tot het dictum. Besluit aan het ontwerpraadvoorstel bij beslispunt 1 toe te voegen met dien verstanden dat in de visie onder hoofdstuk 3.1 ruimte voor gemeenschappen op bladzijde 24 de volgende regellijn wordt toegevoegd en zorg ervoor te dragen dat de ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt niet worden ingezet voor gentrificatie en dat de inzet juist is om gentrificatie actief tegen te gaan. Mede ingediend namens DENK, Partij voor de Arbeid, Partij voor de Dieren, UtrechtNu!, GroenLinks, BIJ1, maar helaas nog zonder de VVD.

De voorzitter: Dit amendement krijgt nummer 94. Dank u wel. Ik kijk even... Ja, de heer Van der Zwethh.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Dank. Mooi dat er met dit document ook gestuurd wordt op de kwaliteit en de leefbaarheid van de stad, want het moet niet alleen maar gaan om de groei. Dat is geen doel op zich, maar ook om hoe we dat eromheen doen. Voor ons is het eerste principe van identiteit van de stad van groot belang, want de nieuwe ontwikkelingen in onze stad moeten wat ons betreft beginnen bij wat er al is. Er wonen al mensen, er zijn al sociale structuren, er is al bebouwing en vanuit daar werk je voort. Er staat al veel over in het voorstel, maar om dat nog iets aan te scherpen, zodat het helemaal in lijn is met ook andere beleidstukken en het aangenomen beleid rondom sloopnieuwbouw, dien ik een amendement in die zegt dat bij de identiteit van de plek dat wordt bepaald door zowel bestaande fysieke als sociale structuren, dat je bij ruimtelijke ontwikkelingen aansluit op de bestaande bebouwing. En dat nieuwbouw vooral een toevoeging moet leveren en dat het behoud van sociale structuren en de herkenbaarheid van de plek voor mensen die hier wonen daarbij centraal staat. Die dienen we in samen met EenUtrecht, Volt, Groep Zwanenberg, Partij voor de Dieren en GroenLinks en het CDA.

De voorzitter: Amendement krijgt nummer 95. De heer Snijder, Student & Starter.

De heer Snijder (Student & Starter): Voorzitter, vanuit de Student & Starter zijn we enthousiast over de visie stedenbouw. Maar eerlijk is eerlijk, we zien ook al wat kansen om het nog wat beter te maken en hadden een hoogbouwvisie ook wel prima gevonden. Daarom vanuit ons vier amendementen. De oplossing voor de stedelijke verdichting ligt niet alleen in laagbouw of hoogbouw. Dat is duidelijk. Daarom zeggen wij middenbouw. Oftewel gebouwen van vijf tot zeven bouwlagen is de ideale tussenoplossing. Het biedt de perfecte balans tussen extra woningen en leefbaarheid. Cedars-Wenen, Barcelona en Lissabon bewijzen dat het werkt. Wij geloven dan ook dat dit in Utrecht tot een succes zal leiden. Dit was nog niet goed genoeg

opgeschreven. Daarom dienen wij samen met D66 en Volt het amendement middenbouw als missing link in.

De voorzitter: Het amendement krijgt nummer 96. En een vraag van de heer Stellinga.

De heer Stellinga (CDA): Voorzitter. In de visie wordt wel gezegd dat je bij de basis in incidentele gevallen twee keer zo hoog kan bouwen als de bestaande situatie. Dat wordt wel aangegeven. Is dat niet eigenlijk ook een beetje middenbouw?

De voorzitter: Het lijkt erop dat wij met het amendement willen dat het echt als erkende bouwtypologie en strategie wordt opgeschreven en ook op die manier vanuit stedenbouwkundige principes wordt toegepast op onze stad. Ja, het komt in de buurt, maar het is voor ons te beperkt. Gaat u verder. Als dit amendement nou wordt aangenomen, trekt u dan wel het amendement in over hoger bouwen dan de Dom ? Want dat heeft u dan misschien niet meer nodig. Wat ons betreft bouwen we op elk vlak, dus dat gaan we natuurlijk zeker weten niet doen. Volgens mij moet dat amendement nog worden ingediend. Gaat u verder, de heer Snijder. Ook dat klopt, inderdaad. Utrecht wil de innovatieve en toekomstgerichte stad zijn. Daar horen experimenten en vernieuwing bij. Innovatie en experimenteren helpt ons de grote uitdagingen van de stad aan te pakken, van woningnood tot verduurzaming. Daarom roepen wij het college op om ruimte te maken voor experimenten, alternatieve woonvormen, nieuwe bouwtechnieken en verrassende initiatieven in de openbare ruimte. Utrecht moet geen angst hebben om te vernieuwen en te experimenteren. Juist dat maakt de stad dynamisch en vooruitstrevend. Daarom dienen wij samen met Groep Zwanenberg het amendement Utrecht durft te experimenteren in. Dan het derde voorstel. We zijn blij met de ambitie in de visie om functiemening op wijk- en blokniveau te bevorderen, maar een belangrijke stap richting een levendige en duurzame stad missen we. Dat is verticaal bestemmen goed duidelijk vastgelegd en opgeschreven. Wat bedoelen we daar dan mee? Dat is al eerder in deze raad besproken. Het integreren van verschillende functies over de gehele hoogte van een gebouw, in plaats van alleen op de begane grond. Functiemenging in hoogbouw biedt kansen om een verticaal buurtje te creëren waarbij verschillende functies, zoals wonen, werken en maatschappelijke functies, elkaar versterken en de levendigheid van zowel het gebouw als de omgeving verder vergroot wordt. Verticaal bestemmen is wat ons betreft de sleutel naar een dynamische en duurzame stad en tegelijkertijd iets wat sociaal en economisch voordeel oplevert. Daarom dienen we samen met Goedzwanenberg het amendement nu al echt tijd voor verticaal bestemmen in. Tot slot, voorzitter. We hadden het er net al even over. Utrecht wil groeien, maar we moeten wel oog houden voor de kwaliteit van de stad. Woonnood is een uitdaging, dat weten we allemaal. En de visie stedenbouw biedt daar goede handvatten voor. Toch denken wij dat er meer flexibiliteit mogelijk is bij bouwhoogtes, vooral op strategische locaties in de stad. De visie stelt een maximum van 105 meter voor, maar soms moet je gewoon wat meer lef hebben en meer durven. Hoger bouwen kan niet alleen helpen met woningbouw, maar versterkt ook het stadssilhouet, stimuleert innovatie en biedt ruimte voor groei. Natuurlijk moet dat wel zorgvuldig gebeuren met overduurzaamheid en leefbaarheid. Daarom dienen we samen D66 het amendement hoger bouwen dan de dom is niet stom in. Tot zover. Amendement krijgt nummer 99. We gaan verder met een bijdrage van de heer Van der Graaf van de ChristenUnie. Voorzitter, dank u wel. In 2020 dienden we samen met een heel aantal andere partijen een motie in,

hoogbouw met visie. We hebben er even op moeten wachten en hij heeft in de tussentijd ook nog zelfs een andere naam gekregen, maar er ligt nu een visiestedenbouw waardoor we naast hoeveel en waar we gaan bouwen in deze stad nu ook heel helder uitspraken doen over hoe we willen bouwen in Utrecht. En dat hoe, dat doet het toe. Begin deze week herdachten we de Nederlandse oorlogsslachtoffers en vierden we op 5 mei onze vrijheid. Vrijheid die steeds minder vanzelfsprekend wordt. En de oud-commandant van de landstuitkrachten, Marten Kruijf, zei er begin deze week het volgende over. Het borgen van vrijheid begint dichtbij en in ons dagelijks leven. Door je buren te kennen en er te zijn voor je omgeving. En juist dat, voorzitter, daar draagt deze stedenbouwvisie aan bij. De ruimte voor gemeenschappen en stedenbouw met een menselijke maat op één te zetten. Op deze manier woon je niet alleen ergens om te wonen, maar woon je ergens om te verbinden. En dat geeft hoop in deze barre tijd. Wij zullen van harte instemmen. Dank u wel. Ik kijk even. De heer Stellinggaaf voor een interruptie? Nee, je punt van orde, als ik het goed zie. Ja, dat vind ik goed. Na goed gebruik, zoals de heer Van der Hoonten, werd abonnement 93 ook mede ingediend namens de heer Van der Graaf van de ChristenUnie en namens mevrouw Hessel van Utrecht Solidair. Waarvan acten? Ik kijk even, zijn er nog bijdragen, de heer Dekkers? Ja, een korte bijdrage vanaf hier, want ik heb zelf geen voorstel. We hebben uitgebreid in de commissie hierover gesproken. GroenLinks is blij met deze stedenbouwvisie, vooral ook omdat het meer is dan een hoogbouwvisie. We hebben onder meer het punt van gemengde gemeenschappen en het ontmoeten binnen gemeenschappen ingebracht in de commissie. Daarvan heeft de wethouder aangegeven dat dat in de tekst veranderd zal worden, dus daarvoor dank. In de commissie zijn veel suggesties gedaan voor aanscherpen van de visie. De wethouder heeft toen gesuggereerd, doe dat nu in de vorm van moties, want dat geeft wat ruimte om dan in de eindredactie dat te verwerken en goed toe te lichten hoe het verwerkt is. Wij zitten een beetje met het dilemma dat nu bijna al die voorstellen in amendementen zijn geformuleerd en dat betekent dan dat zeg maar de tekst er weer heel precies wordt en wij ze niet allemaal helemaal tot in de details kunnen beoordelen. Dus wij zijn nieuwsgierig hoe de wethouder op deze amendementen zal reageren.

De voorzitter: Yes, even kijken. Nog anderen, want dan zijn we daarmee aan het einde van de inbreng van de raad in eerste termijn. Dan kijk ik even naar de wethouder. Die gaat gewoon beginnen. Dat is goed. En nogmaals, ik wil echt proberen om niet enorm veel interrupties toe te staan als u dat oké vindt. U had het zelf voor 45 minuten ingepland. Het is uw inschatting, want we lopen echt uit de tijd. Voorzitter, dank u wel. Als u aan Utrechters vraagt wat een fijn of minder fijn plekje in de stad is, dan zullen ze een antwoord geven wat zelden gaat over het precieze aantal woningen, het precieze aantal bomen of wat de exacte huurprijs is. Maar ze zullen eigenlijk altijd iets zeggen over hoe het eruitziet. Dankzij deze visie en uw amendementen en moties kom ik direct op of we daar ook wat meer vorm aan kunnen geven. Maken we echt afspraken over wat wij een mooie en fijne stad vinden? Dan ga ik direct de vragen, toezeggingen, moties, amendementen et cetera in op volgorde van indiening. Dat begon met een toezegging die de VVD van mij vroeg over de omgevingsvisie. U heeft 3 december een brief over onze stand van zaken gekregen. Ik was voornemens om u eind dit jaar of begin volgend jaar, dus een jaar na die vorige brief, weer zo'n brief te schrijven. Ik heb het idee dat u met de vorige brief, door die te agenderen en het gesprek te voeren of de volgende brief af te wachten, kunt doen wat de VVD beoogt over hoe we die veelheid van beleid Een beetje terugkoken in een handzame omgevingsvisie. Dan ga ik naar het amendement 85. De Linten verdienen een plek, absoluut een

prachtige kwaliteit in onder andere Leidse Rijn, dus een positief advies aan uw raad. Amendement 86 zet Leidse Rijn goed op de kaart.

De voorzitter: Wat de VVD zegt, klopt. Aangezien er een aantal kavels al ontwikkeld zijn. Zou je ook kunnen zeggen dat de nieuwe spelregels rondom hoogte gelden voor de nog te ontwikkelen kavels?

Of in de verre toekomst — ooit zal Leidse Rijn ook weer aangepakt gaan worden, maar dat is verre toekomst, want het is allemaal brand new in goed Nederlands — wat is een beetje uw stijl?

De redenatie van ten Hoonte klopt volledig, dus in die zin kan ik gewoon zeggen dat het positief advies is.

Maar wilt u in deze visie zeggen dat er hoogbouw is in Leidse Rijn? Goed genoeg. En de rest zien we later.

Of zegt u nee, juist voor Leidsche Rijn? Omdat dat toch wat nieuwer is, vinden we het belangrijk om het op kavelniveau te doen.

Ik laat hem aan u, dus oordeel raad. Het kan gewoon. Het is een kloppende redenering. Het college kan met beide stijlen uit de voet.

Dan ga ik naar Armandamento. Per ongeluk helemaal naar beneden gescrolld. Het zijn er best veel, dus ik moet even weer omhoog scrollen.

Amendement 87, biodiversiteit in de stedenbouwvisie. Dank aan de zorgvuldige formulering op een heel aantal punten van de Partij voor de Dieren.

Op één punt slaat hij daardoor helaas toch naar een negatief advies. Dat gaat over punt drie in uw amendement.

Die lijkt te zeggen over zorg in buurten voor mensluwe zones. Bedoeld wordt of later gelezen zal worden dat elke buurt groen heeft waar mensen niet mogen komen,

dan kan ik dat niet waarmaken. Dat is een te strakke formulering, terwijl eigenlijk bij alle andere formuleringen in uw amendement u net de ruimte heeft gegeven door te zeggen uit te gaan van, et cetera, et cetera.

Nou, dan heeft u ook iets, denk ik, gehoord in hoe ik hem weeg, maar door deze tekst negatief advies.

Ja, dat hadden wij door te zeggen in verschillende buurten, geprobeerd daarbij ook de ruimte te houden dat het ook in verschillende buurten wel en in verschillende buurten niet hoeft.

Heeft de wet daardoor dan een suggestie hoe we dat dan wel zouden opschrijven, hoe we dan, want op zich staan wij er ook voor open om het in sommige buurten wel, in sommige buurten niet, als het maar in sommige buurten wel gebeurt, hoe we dit dan op gaan schrijven zodat onze bedoeling ook goed geïnterpreteerd wordt.

Er zitten veel mensen bij dit debat mee te luisteren, waaronder collega's van GroenLinks.

Ik zeg even hard op dat zij zich vrij moeten voelen u een suggestie in de mailbox te doen toekomen.

Dan is dat mooi op tijd voor de tweede termijn, zonder dat wij hoeven te schorsen.

Dan ga ik naar amendement 88, toegankelijkheid in stedenbouw. Daar geef ik een positief advies op. Dat is aansluiting bij het beleid dat we allemaal voorstaan.

Amendement 89, toegankelijke liften. Hoewel ik het zeer eens ben dat liften toegankelijk moeten zijn, zou ik echt niet in een stedenbouwvisie over hoe de stad eruit komt te zien in 2040 de vloeroppervlakte van de liften gaan vastleggen.

Daar ben ik weer, voorzitter. Ik geef om die reden een negatief advies. Alhoewel, het gewoon zinvol is om te doen, maar op een andere plek.

Dan scroll ik weer naar waar ik gebleven was. Dat is het blokje van EenUtrecht, motie 187, een burgerberaad over stedenbouwvisie.

Daar hebben we heel veel in het commissiedebat over gewisseld. U heeft er ook nog een raadsbrief over gekregen.

Het meest korte antwoord dat ik kan geven is dat alles wat daar stond, het college nog steeds vindt. We vinden dat we veel en uitvoerend geparticipeerd hebben.

We hebben ook echt de vraag gesteld waarvan EenUtrecht zegt dat die niet gesteld is. Dat is ook gewoon navolgbaar. Hij is ook nog een keer de formele zienswijze ingegaan.

Ook in overleg met collega Oosters is het nu uitvoeren van een burgerberaad zonder het benodigde budget gewoon niet haalbaar. Negatief advies.

Dan gaan we naar de hoogbouw van EenUtrecht in twee varianten. Ook dat is uitvoerig met elkaar gewisseld, voorzitter.

Amendement 90, alleen hoogbouw met goedkeuring van de gemeenteraad.

Het flauwe antwoord is dat u precies hier vandaag met elkaar aan het doen bent, maar u wilt natuurlijk wat anders, hoger dan 30 meter, et cetera, et cetera.

Ik denk dat er best veel gebouwen zijn. Eigenlijk was het interruptiedebatje tussen de PvdA en u, die had ik ook helemaal trots net bedacht als antwoord, maar die heeft de heer Van der Swet weer voor mij weggekaapt.

Verwijs ik daar dan maar even naar en daar volgt dan ook een negatief advies uit om dezelfde redenen.

Overigens, niet alleen geld en betaalbaarheid bij hoogbouw zijn argumenten, maar ook zuinig met de ruimte omgaan.

Dan zijn we ook zuinig met de ruimte bespaard. Eldersruimte, daar kun je mooie groene dingen mee doen, bijvoorbeeld.

Gaan we naar de afgezwakte variant van het amendement. Dat is dan nummer 91, hoogbouw ja indien betaalbaar.

Ook die geef ik een negatief advies, omdat het echt niet zo is dat altijd alleen maar betaalbaarheid het argument is om wel of niet te kiezen voor hoogbouw.

Ik noemde u net al een argument om bijvoorbeeld zuinig met ruimte om te gaan of te clusteren rond knooppunten, zodat mensen de auto laten staan, de mobiliteitstransitie en ook daar weer elders ruimtevrij spelen.

Dan ben ik bij motie op stuk nr. 188, over architectuur.

Amendement 91 over hoogbouw indien betaalbaar, dat sluit toch ook gewoon aan bij de ambities.

Het mag niet hinderen dat we onze 40% en onze 35% sociaal en middensegment niet bereiken.

In die zin klopt dat amendement toch wel gewoon en is in lijn met ambities? Niet helemaal.

Schrik ik nu het PvdA, want hier staat namelijk altijd de betaalbaarheid van de te realiseren woningen als leidend criterium te kiezen.

Soms kan je ook hoogbouw doen, bijvoorbeeld in een mix van torens waarbij het één op uw ideale wereld uitkomt in de ene toren, maar in de andere toren van een andere ideale wereld.

Dan is het in de buurt nog steeds het gemiddelde dat we nastreven.

Dan heb je toch twee mooie torens gebouwd. Als we zouden toevoegen in beginsel altijd.

De heer [LastName] ([Party]): Dan moet ik hier echt even de tekst zien. Het woonprogramma is gewoon leidend.

Er zijn allerlei redenen waar wij soms van ons woonprogramma afwijken. Dit amendement mag dat natuurlijk niet dichtzetten, dat is één.

In het debat ging het natuurlijk ook heel erg over de kosten van een woning, de bouwkosten.

Er ging zelfs over of het wel relevant is om subsidies aan hoogbouw te geven, ja of nee.

Als dat allemaal achter dit amendement zit, zeg ik, dan is het ook zuinig met je ruimte omgaan, klusteren.

Er zijn ook echt belangrijke argumenten om mee te wegen.

Ik heb u als indiener van het amendement hier toch zelf een betoog horen houden dat het niet alleen over de betaalbaarheid voor huurders of kopers ging, maar ook over de kosten van hoogbouw en dat er soms subsidie nodig is om dat mogelijk te maken.

Terwijl ik denk dat als ik tegen de heer Van der Zweth zeg dat met subsidie je een prachtig hoogbouwgebouw krijgt, zodat we elders ruimte overhouden, maar dat mensen heel betaalbaar kunnen wonen, dat hij zegt dat ik het goed heb gedaan en dat u zegt dat ik het niet goed heb gedaan.

De motie op stuk nr. 188, architectuur met allure, rijmt net niet. Voorzitter.

Staand beleid, zou je kunnen zeggen, behalve wat er achter de komma staat.

Want eigenlijk zegt D66 dat je van architectuur ook wat meer een doel maakt.

Dat voeg je dus toe als doel. Dat is scherper dan we het tot nu toe doen.

In die zin kan ik daar een positief advies op geven. U moet het natuurlijk in de stemming zelf allemaal weer wegen.

Dat geldt voor alles wat ik tot nu toe heb gezegd.

Hetzelfde geldt ook voor motie op stuk nr. 189, een dak voor iedereen, waarbij het voor het college wel doorslaggevend is indien het past binnen de gewenste business case, want dit zijn kostenverhogende...

Dat zou de ene keer iets moois voor de stad opleveren en de andere keer ook niet, dus het moet wel te betalen zijn.

U heeft goed uitgediscussieerd met elkaar over het amendement 92 van Volt. We hebben het ook in de commissie over gehad.

Ik ga er iets heel korts over zeggen, namelijk dat alles wat ontworpen wordt, voor of door mensen met een inclusieve bril, is beter dan wat ontworpen is door mensen die veel minder inclusief kijken.

Dat is gewoon zo. Kijk gewoon naar alledaagse producten.

Als u denkt, wat een rotding, dan is het eerlijk gezegd toch vaak ontworpen door iemand die eruitziet zoals ik.

En als u denkt, wat een prachtig apparaat, dan is het net andersom. Is echt zo. Positief advies.

De motie op stuk nr. 190, de participatie bij uitwerking, visie voor wijken en buurten, ga ik u negatief adviseren vanwege uw eigen beleid,

want het kompas zegt namelijk dat het niet de bedoeling is om op voorhand het niveau te bepalen, maar dat elke keer, op het moment dat je de participatie begint en op basis van wat er op tafel ligt, het gewenste niveau te bepalen.

Dus het kompas voor zeggenschap zegt het precies op deze manier niet te doen. Daarom een negatief advies.

Dan komen we bij amendement 93. Hoger dan de DOM is geen beleid.

Ja, voorzitter. Wacht even, de heer Dekkers.

De heer Dekkers ([Party]): Ja, bedankt voorzitter. Over het vorige punt.

Het is toch in lijn met het kompas dat je zegt dat als de kades van het beleid vastgesteld wordt, dat we dan eerder kiezen voor overheidsparticipatie dan peilen.

Die redenering zit onder deze motie en die klopt toch?

De voorzitter: Wat de beleidsnota zegt, is dat je de samenwerkingsvorm kiest per kwestie en per fase en dat je dan het kompas doorloopt. Het zou best kunnen — dat is ook mijn ervaring — dat je bij heel veel ruimtelijke projecten en planologische documenten dan op deze variant uitkomt. Maar aan de voorkant zeggen dat we dat vanaf nu altijd doen bij alles wat hieruit voortvloeit, is in strijd met het debat dat u zelf met collega Oosters daarover heeft gevoerd. Dan

gaan we naar hoger dan de DOM. Wel of niet? Amendement 93 zegt dat dat de variant niet is. Dat is een negatief advies, maar dat zou het CDA niet verbazen. Ik vind dat je op plekken echt hoger dan de DOM zou kunnen gaan, maar dat moet terughoudend en dat moet passend, zoals bijvoorbeeld in Leidse Rijn. Verdichten op knooppunten is verstandig om te doen. Ik zeg bij dit amendement, maar dat zeg ik tegen meer mensen die in deze zaal misschien af en toe wakker worden en nachtmerries krijgen van hoge gebouwen. Er zal echt niet zomaar de volgende ochtend opeens een hoog gebouw in deze stad zijn. Heel vaak zijn daar hele uitgebreide planologische procedures voor nodig en heel vaak hebben wij dan ook veel debatten met elkaar daarover. Dus het zal echt niet per ongeluk zomaar opeens een 200 meter hoge toren in deze stad verschijnen. Voorzitter, het laatste is bekend. Je moet dan het omgevingsplan wijzen en dan moet je sowieso terug naar de Raad. Dus dat je naar de Raad terug moet, is duidelijk. Maar past het niet in de terughoudendheid, die hoort bij het bouwen hoger dan de dom, dat je er geen beleid van maakt? En dat is wat er nu wel gebeurt. Het is zoals de heer Van Stralen van de ChristenUnie van de week terecht tegen mij zei. Het is ja, mits. En het zou moeten zijn nee, tenzij. Als u het mij vraagt, vind ik een ja-mits wel passen bij de ambitie van de stad. Ik denk dat de semantische discussie wat het precieze verschil tussen ja-mits, nee-tensij is, ook een beetje stijl is in hoe je erin zit. De discussie is niet louter semantisch. De discussie is of we gewoon veiligheid geven met deze nota door te zeggen dat we het in principe gewoon niet willen. Op het moment dat je in voorkomende gevallen, want daar staat het CDA voor open en we hebben ook de markt gesteund destijds, daarvan wil afwijken, dan kan dat. Maar dan moet je terug naar de Raad en dan moet je een heel goed stedenbouwkundig verhaal hebben en dan doe je dat in strijd met de visie, zodat je zeker weet dat het een uiterst uitzonderingsgeval is, terwijl het nu gewoon mogelijk gemaakt wordt. In het commissiedebat zei ik dat als we zo praten, we heel dicht bij elkaar liggen. Maar wat schrijf je daar op naar de stad? Ik zou toch willen zeggen dat het daar waar het zorgvuldig kan, kan. Dat zou mijn verhaal zijn. En dan moeten we het over die zorgvuldigheid hebben. We zien hem, Mark. Ik snap dat CDA zegt dat we het liever niet hebben, want dan kun je er altijd nog weer van afwijken, et cetera, et cetera. Ik ben echt van die variant dat je zegt hoe die stad er straks uitziet, maar dat je ook op plekken hoger dan de DOM kan, mits het zorgvuldig is, et cetera, et cetera. Maar we zijn het verrassend met elkaar eens, maar ik ben toch van de ja-mits. En we hebben dit debat echt eindeloos in de commissie ook, volgens mij, gehad. De heer Stellinga. Ja, de slotconclusie, voorzitter, is dat de wethouder en het college dus wel voorsorteren op hoger bouwen dan de dom, terwijl wij de mogelijkheid willen openhouden dat de markt de enige uitzondering daarop was. En dat betreuren wij. Nee, voorzitter, en dan als ik hier probeer te zeggen wij liggen verrassend dicht bij elkaar, dan moet u mij niet weer een hele andere uitleg van mijn eigen woorden in de mond te leggen. Ja, mits en nee, tenzij ligt er eenmaal dicht bij elkaar. Ik zeg ja, mits. U zegt nee, tenzij. Ik blijf bij de ja, mits variant. Voorzitter, maar als de wethouder in een omgevingsvisie ja, mits opneemt voor iets, dan betekent het dat die mits moet gaan beargumenteren en alleen als hij dat goed kan, dat hij dan het plan kan tegenhouden. Dat realiseert de wethouder zich. Ja.

De voorzitter: Ik stel voor dat de wethouder verder gaat. Dat was een ja zonder mits, voorzitter. Amendement 94, geen gentrificatie. Daar heeft het college een dilemma en het dilemma is het volgende, namelijk dat we het gewoon helemaal met u eens zijn. Die stad moet inclusief, die moet divers. Je moet daar kunnen willen wonen waar je zou wensen te wonen. Je moet andere buren tegenkomen dan hoe je er zelf uitziet, maar soms is het toevoegen van duurdere

woningen of het toevoegen van middenhuur op plekken ook iets heel zinvols om te doen. En dat is ook van dit college juist het beleid in bijvoorbeeld Overvecht. Niet om mensen de wijk uit te jagen, maar om de wijk juist via een andere lijn diverser te maken. En uw amendement, die ook zegt het moet actief tegengegaan worden, zou ertoe kunnen leiden dat je zegt van ja, maar die inzet in Overvecht, die kan dan niet meer. En dat zou het college betreuren. En dan moet ik toch tot een ontraden komen. Ik vind het in ieder geval al mooi dat mijn eerste amendement in mijn nieuwe politieke leven u al gelijk voor een dilemma stelt, natuurlijk. Maar volgens mij, gentrificatie betekent dat mensen die in een wijk wonen eigenlijk de wijk worden uitgedreven. En volgens mij, wat u ook zegt, wat in Overweg gebeurt, betekent niet dat mensen die daar wonen moeten verhuizen en weg moeten, maar betekent dat er andere mensen bij komen. Dat is een ander verhaal. Gentrificatie gaat over mensen die de wijk worden uitgedreven. Dus ik denk eigenlijk dat we het, misschien hier ook weer, eigenlijk bij elkaar eens zijn. Dat is fijn, voorzitter. En tegelijkertijd zijn er ook mensen die de term gentrificatie sec gebruiken voor het toevoegen van duurdere woningen. En u bedoelt hem niet zo, dus dat is fijn. U heeft gehoord wat ik heb gezegd. Ik doe u hetzelfde aanbod. Ze zijn een heel eind in de beantwoording als de Partij voor de Dieren. En wie weet brengt dat iets moois. Ze mogen me mailen. Amendement 95. Identiteit van de stad is ook het bestaande, heren. Wacht even hoor, want de heer Soenger nog op het vorige amendement, of niet? Ja, precies, voorzitter. Want ja, stellen dat er ook mensen zijn die er iets anders van maken of vinden, kan natuurlijk geen argument zijn. Gentrificatie is wat het is. En het gaat over het verdrijven van bepaalde mensen uit bepaalde wijken. Dus ik zou dan de wethouder willen vragen om vanuit die definitie te redeneren en dan ook een nieuwe appreciatie van het voorstel te doen. Voorzitter, dat heb ik denk ik in mijn appreciatie al gezegd, namelijk als dit is wat uw definitie van gentrificatie is, dan is het college het zeer met u eens. Ik weet echt dat er ook mensen zijn, dat zijn ook mensen die hier bijvoorbeeld soms inspreken bij plannen die bedoeld zijn om wijken een boost te geven, dat ook mensen zeggen nee, maar nu doet u aan gentrificatie en dat moet u niet doen. Dan is het toch iets wat in ieder geval het college wel voorstaat, zoals in Overvecht. Ik zou die uitzondering wel mogelijk willen maken met dit amendement. Volgens mij gaat ons dat lukken in de tekst. Dat denk ik echt. Amendement 95. Identiteit van de stad is ook het bestaande, heren. Naar mijn oordeel staat dit eigenlijk allemaal hartstikke goed in de cedebouwvisie, want we hebben gezegd dat we steeds uitgaan van de kracht van het bestaande en dat er andere zaken zijn. Toevoegingen, het moet aansluiten. Ik ben in die zin ook een beetje zoekende naar wat de PvdA als precieze aanscherping wenst. Als het een aanscherping moet zijn, dan denk ik dat het college al best goed had gewogen in welke mate wij van het bestaande uit willen gaan. Dus als dit een aanscherping is, dan zou het zonde zijn als daar weer ontwikkelingen door stil komen te staan.

De voorzitter: De heer Van de Zweth.

De heer van de Zweth (PvdA): Ja, voorzitter. Het klopt wel dat een deel er ook gewoon staat. Dus er staat bijvoorbeeld met zuiners met grondstoffen omgaan en dergelijke. Nou, daar past geen of minder sloopnieuwbouw bij, maar dat staat er niet. Er staat gemeenschappen opbouwen. Dat kan hetzelfde zijn als je sociale structuren behouden. Maar ook dat laatste, dat staat er weer niet. Dus volgens mij gaat het echt niet verlammend werken. Is het een mooie aanvulling, maar scherpt het wel aan in de richting. En dat is wat dit amendement beoogt en

hoeft de wethouder die zorg van platleggen daarin niet te hebben. Voorzitter. Ik wil hier eigenlijk niet pleinair aan de close reading doen. Mag ik

De heer Van der Swet: Zo even één woordje suggereren, want als dit een uitgangspunt is dan denk ik dat ik enorm geholpen zou zijn om dat ergens in een van uw zinnen toe te voegen. Want als u zegt dat het niet iets van ontwikkeling mag tegengaan, dan zijn we het gewoon eens met elkaar. Amendement 96. Mag ik zelf even meegeven aan u, Allend, voor hen die wellicht een gewijzigd amendement willen indienen, om dat gewoon nu te maken, zodat we dat zo meteen ook gewoon in tweede ronde meteen kunnen doen, in het kader van dat ik uw tijd in de gaten houd. De wethouder.

Amendement 96, middenbouw als missing link. Uitgesproken in het commissiedebat. Dit is een keurige verwoording daarvan. Positief advies. Amendement 97, Utrecht durft te experimenteren. Dat is ook een beetje de ja-mits-stijl en toon, denk ik. Dat is dus positief advies, overigens in zijn algemeenheid en niet specifiek over de DOM. Dan het amendement op stuk nr. 98, over verticaal bestemmen. Daar ben ik af en toe een beetje het versiebeheer kwijt. Volgens mij heeft u het nu zo opgeschreven dat het allemaal klopt, dus een positief advies. Dan krijgen we het spiegelbeeldige amendement op stuk nr. 99. Daar ga ik hetzelfde op adviseren als richting het CDA, want ik blijf in die ja-mitsen. Dat is dus ook niet een ja-uitroepteken, want dat zou dit amendement dan weer zijn. Die ontraad ik ook, omdat ik denk dat we het echt over de mits moeten hebben. Voorzitter.

Dat waren alle ingediende amendementen. Ik heb nog één opmerking van GroenLinks die ik even wil, eerlijk gezegd, tegenspreken. Ik heb in het commissiedebat juist gezegd dat ik geen teksten ga aanpassen, omdat de suggestie die u deed voor een aanpassing van de tekst direct bij de VVD, De opmerking toen in het commissiedebat opleverde, zien wij juist weer niet voor ons. Dus toen heb ik u uitgenodigd om het hier vandaag te doen. Ik heb dus niet het mandaat gevoeld in het commissiedebat om nog een tekst aan te passen, op eigen gezag. Dan heb ik echt een andere herinnering, want u heeft volgens mij echt gezegd dat dit het enige punt is waarop u gezegd hebt dat u zelf de tekst gaat aanpassen. Dus dan moet u misschien even terugluisteren, maar u heeft echt nadrukkelijk dit als bijgezegd dat dit het ene punt is waar u de tekst gaat aanpassen. Het is wat het is. Ik kijk even, want de heer Ter Hoonten.

Ja, ik zou graag een punt van orde maken, want de wethouder heeft een heel mooi positief advies gegeven over een amendement waarvan bij de laatste ambtelijke check toch nog blijkt dat daar C3, C4 staat en dat moet zijn C4, C5. Dus ik wil de wethouder daar even naar zijn ambtenaar op wijzen. Er is een nieuwe versie ingediend, maar ik kom dan, dat is mijn punt van orde. Volgens mij moet ik dan gewoon een nieuwe versie indienen, omdat het een amendement is.

Ja, ik denk het ook. We gaan dat toch doen. ...heb ik de indruk. Dus misschien doen we even een snel rondje. De heer Van der Swet.

Gemeente Utrecht

Ja, voorzitter. Een snel rondje is goed, maar ik wou vragen om het even te combineren... ...met even een korte pauze, toiletbreak en dergelijke. Want mij zou nog een suggestie gedaan worden... ...en dan pas kan ik de boel verwerken, dus dat kan ik nu nog niet doen. Dus dat dat allemaal even tegelijk loopt voor de snelheid.

Ja, we kunnen ook verder gaan, gewoon met arbeidsmarkt. En dat we daarna dit even herpakken. Daar heeft u... Want ik zit ook gewoon even te kijken... Tenzij u allemaal een toiletbreak nodig heeft, dat kan hoor. Ik kan mij afronden, maar dan moet de spreektijd lopen, want dan trek ik amendement 86 in en dan wil ik graag een nieuwe versie daarvan indienen die de juiste kavels aanwijst en die zit in de mailbox. En dat wordt dan amendement 100? Dan is die alvast ingediend. Mevrouw Sassbrink.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Ik heb twee nieuwe versies ingediend. Bij amendement 89 heb ik het vloeroppervlak van de liften uitgehaald. Bij amendement 87 stond de Menselieuwe Zon dus in verschillende buurten. Deze staat nu in enkele buurten en is nu ook mede namens groep Zwanenberg.

De voorzitter: Oké, dus dat worden amendement 101 en 102. Goed. En dan de heer Dijkstra

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, ik had graag nummer 100 gehad natuurlijk, maar goed, dat gaat niet meer. Jammer. Ik trek dan hetzelfde rijtje amend 91 in. Hoogbouw ja, indien betaalbaar. En ik dien een nieuw amendement in, waarin het woordje altijd nu is vervangen door inbeginsel. Dus dat het eerste woordje altijd wordt inbeginsel. Dus dan is het geen rigide meer, maar het is een opener richting.

De voorzitter: Dat wordt dan amendement 103.

Ik zou het lastig vinden als straks de beraadslaging beëindigd wordt zonder dat gecheckt wordt of de wethouder die woorden heeft gebruikt. Ik wil niet de suggestie hebben dat we segregatie nastreven. De heer Zwanenberg had u...

De heer Zwanenberg (groep Zwanenberg): Ja, ik wacht nog op een ambtelijk reactie, maar ik heb zelf het dictum aangepast en ze kan hem op zich hier nu voor de leeuwen gooien bij de wethouder. Anders moet ik wachten op ambtelijk reactie.

De voorzitter: Goed, ik hoor het al. De heer Van der Zwethh is ook nog aan het knobbelen op een tekst, volgens mij. Aan het wachten. Ook dat. We gaan even vijf minuten schorsen. Niet meer.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik wil u even een ordevoorstel doen.

De heer Dekkers, excuses, ik ga even een ordevoorstel doen. Want de wethouder wil toch heel graag even over een aantal teksten, dan kan ik me iets bij voorstellen, ook gewoon even overleg hebben met zijn ambtelijke staf. En er wordt ook nog wat gesleuteld, begrijp ik. En mijn voorstel is dat we nu eerst gewoon met het onderwerp arbeidsmarkt beginnen en dat we daarna even dit herpakken. Want dan voorkomen we gewoon ongelukken, want dat moeten we niet hebben. Ik zie daar instemmend geknik bij, dus dat gaan we ook doen. Dat betekent dat wij toe zijn aan agendapunt 12, de beleidsnota arbeidsmarkt. Daar hebben we een medespeech, namelijk van de heer Hans Gelijns van D66. Ik geef hem heel graag het woord.

De heer Gelijns (D66): Beste voorzitter, beste raadsleden, beste Utrechters. Een bijzonder moment om hier te staan. Ik ben Hans Gelijns, raadslid voor D66 en al 40 jaar een Utrechter. Vanuit Limburg Nederweerd hierheen gekomen voor de liefde en nooit meer weggegaan. Samen met mevrouw Petra, onze twee dochters Floor en Jules en hond Charlie geniet ik dagelijks van deze stad. Die heb ik zien groeien en bloeien in al die jaren. En toch voelt Utrecht voor mij op veel plekken nog altijd als één groot gezellig dorp. Naast mijn werk als ondernemer en adviseur ruimtelijke orde en milieu heb ik altijd vrijwilligerswerk gedaan in onze stad. Want ik geloof in de kracht van de gemeenschap. Een stad bouw je samen. En wat mij nu drijft om hier te staan. De wens om Utrecht nog groener, duurzamer maar ook gezelliger te maken. Mijn vader is nu 95. En als ik die leeftijd ook haal, merk ik zelf ook nog de gevolgen van de keuzes die we nu maken. Ik wil dan kunnen zeggen, we hebben het goede gedaan. Voor de stad, voor elkaar en samen. Voorzitter, dat lukt alleen maar als we ook de mensen hebben die het verschil kunnen maken. Technici, vakmensen, specialisten. En daarom steunt D66 de ambities in deze nota arbeidsmarkt. We willen een arbeidsmarkt die meebeweegt met onderwijs dat klaar is voor de toekomst. Investeren in digitale vaardigheden, innovatie en levenslang leren is daarbij essentieel. Daar hoort ook een nieuwe vaardigheid bij, het effectief inzetten van AI, kunstmatige intelligentie. Daarom dien ik het volgende amendement in. AI, de revolutie, komt sneller dan je denkt. Daarin vraag ik om zowel in het raadsbesluit als in de nota zelf meer en explicieter aandacht te besteden aan de snelle opmars van de technologie kunstmatige intelligentie en de invloed hiervan op de arbeidsmarkt. Het amendement wordt gesteund door VVD, UtrechtNu!, EenUtrecht, ChristenUnie, Volt en VVD. Voorzitter, ik heb er ontzettend veel zin in om samen met jullie te werken en Utrecht nog mooier te maken. Laten we de handen uit de mouwen steken en aan de slag gaan. Dank jullie wel.

De voorzitter: Ik wil u van harte feliciteren met uw Medispeech. Heel mooi, dank u wel. Dan gaan we kijken wie er nog meer een bijdrage wil in deze ronde. Ja, gaat uw gang mevrouw Alsakaf.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Voorzitter. We hebben het hier over onze arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt in Utrecht is krap. Wie er onmisbaar zijn, zijn de mbo'ers. De VVD vindt dat we niet alleen het mbo moeten benoemen in onderwijsstukken of het moeten verstoppen in de tekst bij de arbeidsmarkt, maar dat we het een prominente plek moeten geven, dat we duidelijk moeten maken dat het NBO uitmaakt, dat het NBO nodig is. Om die reden willen we het toevoegen als een van de doelgroepen van deze beleidsnota. Daar dienen wij dan ook een amendement op in. Dat amendement heet NBO maakt het verschil, mede ingediend door Student & Starter UtrechtNu!, EenUtrecht, DENK CDA en Volt.

De voorzitter: Amendementen 105. Vraag van mevrouw Raaijmakers.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA): Ja voorzitter, ik deel alles helemaal wat er net gezet wordt over mbo'ers, maar als ik dit element lees kan ik het ook zo opvatten alsof we pleiten dat mbo'ers minder keuzevrijheid krijgen bij hun studie. Dus ik vraag even naar indieners of dat ook wat ermee bedoeld wordt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Dank voor deze vraag. Nee, het is niet minder, maar juist meer vrijheid, zou ik zeggen. Het idee hierachter is dus dat de gemeente in gesprek kan gaan met de onderwijsinstellingen, kijken van joh, zijn er misschien nog andere opleidingen nodig die passen bij de regio, die toegevoegd kunnen worden? Bijvoorbeeld in het noorden van het land zijn er veel meer opleidingen op het gebied van melkveehouderschap. Dat past daar dan weer bij die regionale economie. Ook kan je kijken naar de huidige opleidingen. Zo'n opleiding als economie is natuurlijk best wel breed. Je kan wel kijken van, joh, hoe spit je dat dan toe op wat er nodig is hier in Utrecht. Dus op die manier proberen we het eigenlijk te bewerkstelligen.

De voorzitter: Raaijmakers.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA): Met dit amendement wordt dus niet gezegd, we voeren dat gesprek met werkgevers, maar ook echt nadrukkelijk met de instellingen zelf.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Ik zie eigenlijk dat de gemeente daar het spel in het web is. Die heeft contact met ondernemers, met onderwijsinstellingen en juist die afweging maakt van wat de gemeente dan ook ziet als toegevoegde waarde voor onze economie en voor onze mbo'ers. Wat kunnen we dan toevoegen? Dat lijkt me wel een hele mooie rol voor deze gemeente.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan kijk ik eventjes verder. De heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Deze beleidsnota legt er terecht de aandacht op de arbeidskrapte, want die is inderdaad heel groot. En in realiteit is deze nog een heel stuk groter dan in de beleidsnota staat aangegeven. Want als je namelijk kijkt naar het aantal Utrechters die kunnen en willen werken, dus als je ook de netto arbeidsparticipatie meerekent, dan zijn er 1,44 keer zoveel banen als dat de inwoners zijn. En zelfs met de verwachte groei van 100.000 mensen in Utrecht blijft dus nog een overschot van 30.000 banen ten opzichte van werkende inwoners. Daarom vinden wij dat er nu ander beleid moet komen rond het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid. Daarom hebben we ook een motie met als dictum een realistisch streefgetal te maken voor het aantal banen ten opzichte van het aantal mensen. Dat kan en wil werken, waarbij wordt toegewerkt naar een gezonde arbeidsmarkt die in balans is en dit in het vierde kwartaal van dit jaar te delen met de Raad en verdere verdichting niet als uitgangspunt te nemen bij nieuwe gebiedsontwikkelingen, totdat er een prognose is waarbij onder dit streefgetal wordt gegaan en wanneer er toch verder verdicht wordt in te zetten op de kraptesectoren die benoemd worden in de beleidsnota.

De voorzitter: Motie krijg het nummer 191 en een vraag van mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Ik heb wat vraagtekens bij die berekening, want wij hebben hier bijvoorbeeld hoofdkantoren, ik noem een Rabobank, die voor zeer veel standplaatsen zorgen en ook voor zeer veel mensen die van buiten Utrecht komen. Wordt de berekening daardoor niet veel krapper voorgesteld dan die in werkelijkheid is?

De heer Van Heuven (PvdD): Volgens de informatie die ik heb, worden de mensen van buiten Utrecht ook al niet meegenomen in de huidige berekening van het collegium. En als je mensen van buiten de stad meeneemt in die berekening, dan maak je jezelf ervan ook weer afhankelijk en creëer je dus ook weer niet werkgelegenheid voor mensen binnen de gemeente. En het streefgetal om te kijken of verdichting nodig is, is nu niet realistisch en daarom moeten we kunnen sturen op de juiste indicatoren en dat zou bijvoorbeeld moeten bevallen.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Wij zijn zeker voor het sturen op de juiste indicatoren. Daar zal ik zometeen nog iets over zeggen, maar we wachten nu wel even de reactie van de wethouder af op de wijze van berekening.

De heer Van Heuven (PvdD): Dat is natuurlijk altijd een goed idee als mevrouw Bode daarvoor kiest.

De voorzitter: Mevrouw Chirino.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie): Ik vraag me af wat de Partij voor de Dieren bedoelt met het woord realistisch.

De heer Van Heuven (PvdD) Ja, dat is natuurlijk altijd een goeie. Nu is het niet realistisch, omdat het getal dus lager is dan dat het echt is. Wij hebben een berekening gemaakt waarvan wij denken dat die klopt. Dus wij geven hierbij de opdracht aan het college. Ga inderdaad na of wat wij zeggen klopt en ga ook een getal maken dat realistischer is wat het nu is en pas daar het beleid op aan.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Heuven (PvdD): Ik was klaar, dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat is mooi. De heer van Steeg, CDA.

De heer van Steeg (CDA): Dank, voorzitter. We hebben inderdaad een debat gehad over de arbeidsmarkt, een belangrijk onderwerp, zeker als het gaat over omschoning wat dat betreft. We zijn op zich positief over de nota, maar we zien ook in deze nota dat de financiële dekking onvoldoende is voor alle plannen die het college voorstelt, met name als het gaat over arbeidsmarktdiscriminatie. Dus we kijken met belangstelling uit naar de voorjaarsnota volgende week. Dat zal daar ongetwijfeld ook consequenties hebben. Nog wel een motie, ook over digitalisering en AI. De naam heeft ook een digitaal leven lang leren en ontwikkelen. En die draagt het college op: digitalisering en AI mee te nemen als onderdeel van subdoelstelling 3.1 een leven lang ontwikkelen en daarbinnen concreet te maken. Twee, digitalisering en AI een plek te geven bij de uitwerking van het werkcentrum en regionaal talentfonds. En de raad in de jaarlijkse raadsbrieven te informeren over de invulling hiervan. Mede ingediend door mevrouw Hessel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bode, Volt

Mevrouw Bode (Volt): Dank, voorzitter. Volt is blij met de beleidsnota Arbeidsmarkt, want we hopen dat deze nota kan bijdragen om het tekort aan personeel in essentiële beroepen te verminderen. We denken dan met name aan onderwijs, IT en energietransitie, sectoren die een investering zijn in de toekomst van Utrecht. We willen de nota graag versterken met betere indicatoren. Er staan nu veel indicatoren op regionaal niveau in en die vertellen ons weinig over de inzet van de gemeente. Dus je kunt er niet aan aflezen of we ons belastinggeld effectief besteden of niet. Daarom neem ik vandaag het amendement in indicatoren arbeidsmarkt die passen bij onze inzet, samen met de VVD. De strekking daarvan is dat de indicator in de begrotingscyclus wordt vervangen door een nieuwe, namelijk het aantal Utrechters dat via gemeentelijk gefaciliteerde trajecten, scholing, matching of werkcentrum, een baan vindt of behoudt in een tekortsector.

De voorzitter: Het amendement krijgt nummer 106. Ik kijk even verder. Zijn er nog anderen? Ja, de heer Sungur.

De heer Sungur: Dank, voorzitter. Gelet op de vele voorstellen die ik vandaag zal indienen, zal ik me beperken enkel tot het lezen van concrete voorstellen in het dictum. Geen plaats voor arbeidsmarktdiscriminatie. Met dit amendement beogen wij dat het bestrijden van arbeidsmarktdiscriminatie wordt verankerd in de beleidsnota arbeidsmarkt als subdoelstelling op pagina 8.

De voorzitter: Het amendement krijgt nummer 107. Anderen nog? Dan kijk ik voorzichtig naar de wethouder. Even een minuutje.

De voorzitter: We schorsen even voor twee minuten.

[Schorsing]

Wethouder Schilderman: Bedankt voorzitter. Bedankt ook voor de leden van de raad voor dit belangrijke onderwerp. Een onderwerp die heel bepalend is voor hoe de ontwikkeling van onze stad eruit komt te zien. Maar eentje waar we denk ik zeker over koepelend nog weinig over hebben gesproken met elkaar. U heeft daar een aantal voorstellen voor ingediend. De eerste kwam als onderdeel van een prachtige medespeech. Gefeliciteerd met uw eerste bijdrage in de gemeenteraad. Dat is amendement 104. Over AI-revolutie komt sneller dan je denkt. Die geef ik graag mee het oordeel aan de Raad. Dit kan technisch gezien sowieso. De vraag is wel. Ja, er zit geen extra capaciteit bij bij dit amendement, ook niet een prioriteit. Die moeten we laten hierdoor. Dus ja, u geeft hiermee wel nadruk, maar u kunt daarmee denk ik niet verwachten dat er een volledig nieuwe beleidslijn hierop opgestart wordt. Want dan zouden we echt iets moeten laten om dit te doen. Met die een verstandig oordeel raadt. Amendement 105 van de VVD: MBO maakt het verschil. Ja, de warme woorden die door de VVD over het NBO gezegd worden, die

worden helemaal herkend door het college. Dat is natuurlijk ook de reden dat wij daar veel aandacht voor hebben, speciale plannen voor hebben. Ik durf zelfs te zeggen, een wethouder die er helemaal voor gaat en die leest natuurlijk ook terug wat voor een inzet wij als gemeente ook zelf doen om hier een ondersteuning aan te geven. Het is wel goed om even te melden dat er demografisch gezien een minder instroom is van jongeren. En daarmee ook gewoon een minder grote instroom van mbo'ers. En wij zien het probleem dus ook niet zozeer dat er een verschil is tussen de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt, want die opleidingen zijn er, die banen zijn er, maar we hebben relatief minder jonge mensen. En het gaat ook nog over wat je op dat moment aan het studeren bent, in hoeverre dat dan daadwerkelijk bijdraagt. Daarbij geldt ook bij deze, geldt natuurlijk ook voor het vorige amendement, er wordt ook niet aangegeven wat er minder kan. Dus ook hiermee, als u deze aanneemt, kunt u niet verwachten dat er een heel uitgebreide, aanvullende inzet komt op hetgeen wat er nu al is, want dan zouden we ergens ook iets moeten laten hebben. Dat gezegd hebben de oordeelraad. Dan de partij voor de dieren met de motie op stuk nr. 191 over arbeidskrapte. We hebben best een tijdje naar die berekening zitten kijken, maar die berekening is niet de wijze waarop er nu naar arbeidskrapte gekeken wordt, omdat het volgens mij, zoals in het debatje met Volt, ook naar voren komt dat er geen rekening mee gehouden wordt dat de arbeidsmarkt ook regionaal is. Die stopt niet bij de grenzen van de gemeente. Mensen werken misschien op de ene plek. Daar wordt in die zin ook geen rekening mee gehouden, maar de zogenoemde werkgelegenheidsfunctie zegt iets over de verhouding tussen wonen en werken in een gebied en niet iets over hoe krap de arbeidsmarkt is in dat plek. Dat betekent dus ook niet zozeer dat er teveel banen zijn. Deze optelling klopt dus niet helemaal. Daarnaast hebben wij in de RSU gewoon afspraken en een richting gegeven over hoe wij kijken naar de ontwikkeling van banen in onze stad. Die houden wij dan ook aan. Daarmee ontraad ik deze motie. CDA, motie 192, ook het digitaal een lang leven ontwikkelen. Daar kan ik een gedeelte natuurlijk hetzelfde over zeggen wat ik richting D66 zei over AI. Door dit aan te nemen is het niet zo dat er opeens allerlei extra nieuwe aandacht en capaciteit voor kan komen. En u geeft hierin ook niet aan over wat er minder zou moeten. Wat ik als een werkbare uitvoering hiervan vind, is dat wij Ik denk dat het belangrijkste voor ons is dat we in de toekomst en in de toekomst ook. Dat gezegdhebbende geef ik hem ook oordeel en raad mee. Volgt amendement 106 over de indicatoren. De beleidsnota gaat over het realiseren van een weerbare en wendbare arbeidsmarkt. Daarom is er juist gekeken naar de vaardigheden die werkenden opdoen en de maten waarin werkenden dit werk ook kunnen vinden. We kunnen daarmee iets zeggen over de ontwikkelingen op het gebied van de arbeidsmarkt. Op dit moment gaat het voorstel van Volt alleen in van zaken die binnen de stad gebeuren en missen de regio dus hierin ook als component. Daarnaast is de data die genoemd wordt op dit moment niet beschikbaar, dus die kunnen we op dit moment ook niet geven. Het mist de aandacht voor de zaken vanuit het werkgeverservicepunt. Dat wordt namelijk nu op deze manier ook niet ingezet, want dat doen wij vanuit een inzet dat gewoon zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn. En niet zozeer dat ze alleen in die tekortsectoren zitten. Dat gezegd hebbende snap ik wel dat Volt natuurlijk op zoek is om wat mee te krijgen over wat de gemeente aan het doen is. Wat zijn de activiteiten die daarin plaatsvinden? Daarom zeg ik u ook graag toe dat wij dit weer gaan geven in het uitvoeringsplan dat volgend jaar komt en dat u daarin die zaken ook beter kan voeren. We denken dat dat soort indicatoren ook beter passen bij een uitvoeringsplan, omdat je dan ook daadwerkelijk kan volgen bij de specifieke activiteit hoe dat gaat. Dus wij onderraden het amendement.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Ja, dank voorzitter. Fijn om deze toezegging te horen. Daarbij wil ik nog wel benadrukken dat het ja, we kijken naar activiteiten, maar het gaat uiteindelijk om het resultaat van waar we het budget voor inzetten. Dus als dat in die toezegging ook zo gezien wordt, dan zijn we daar blij mee.

Wethouder Schilderman: Ja, dat kunnen wij zeker zo zien. We zullen wel moeten onderzoeken waarop we precies gaan kunnen meten, maar daar komen we dan op terug in het uitvoeringsplan. Dan de verrassing van DENK, amendement 107. Ik heb hem net snel bekeken en laat ik dan even terugvallen op het gesprek dat wij hebben gehad in de commissie. Het volledig uitbannen van discriminatie is niet iets dat wij op die manier kunnen waarmaken, hoe belangrijk wij dat ook vinden, want discriminatie heeft geen plek in onze stad. En ook niet in onze arbeidsmarkt. Dus het is een heel reëel groot probleem. Alleen de gemeente heeft geen handhavingscapaciteit hierop. Dat heeft niet zozeer met de capaciteit te maken binnen ons gemeente. Maar dat is omdat de arbeidsinspectie degene is die hierop kan handhaven. En dat kan de gemeente dus niet. En als u dit toevoegt op deze manier, wekt u de suggestie alsof wij arbeidsmarktdiscriminatie kunnen uitbannen, wat wij niet kunnen. De doelstelling dat dit niet zou moeten voorkomen in de stad, die voelen wij ten sterkste. En wat wij wel natuurlijk doen, is bij de inclusieve arbeidsmarkt hier nog verder daar aandacht onderbrengen. Misschien is het ook goed dat wij sturen naar binnenkort ook een update over wat er allemaal gebeurd is op het vlak om mensen hier wel bewuster over te maken. Dat zullen wij u voor de zomer nog toezetten.

De voorzitter: De heer Sungur.

De heer Sungur (DENK): Ja, voorzitter. Het gaat allereerst niet om het verbannen, uitbannen van arbeidsmarktdiscriminatie, hoe graag wij dat ook zouden willen. Het amendement richt zich op het bestrijden ervan. En we hebben natuurlijk ook een heel aanpak op inclusie en diversiteit, waarin we ook echt wel aandacht besteden aan arbeidsmarktdiscriminatie en stage-discriminatie. Dus de enige weg om dit te doen is echt niet alleen maar via de instrumenten die inderdaad de Arbeidsinspectie kennen. Dus hoe reflecteert de wethouder hierop?

Wethouder Schilderman: Ja, de zaken die wij kunnen doen, die staan natuurlijk ook benoemd en die staan gewoon benoemd in ons uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt. En daar ondernemen wij ook zaken over, maar die gebeuren ook al. Dus dat is de inzet die er reeds is. En door dit toch weer te geven, wekt u denk ik wel deze suggestie. En daarom adviseren wij daar negatief over.

De voorzitter: De heer Sungur.

De heer Sungur (Denk): Nee, door dit te doen, maak ik het juist belangrijk, omdat het ook als probleem wordt aangekaart in dezelfde beleidsnota. Als we kijken naar de staat van de arbeidsmarkt in Utrecht, dan spreekt het college zelf over het probleem van stage- en arbeidsdiscriminatie. Dan is het gewoon heel frappant dat we daar vervolgens bij de doelstelling helemaal niets over opnemen. Vandaar dit voorstel. Over de handhavingscapaciteit heb ik aangegeven, maar laat ik daar ook nog aan toevoegen dat de indicator die genoemd wordt, dat kunnen we ook niet op die manier meten. Dus daarmee met dit amendement wordt toch een verwachting gewekt die wij niet op deze manier kunnen waarmaken.

De voorzitter: Oké, dan zijn we daarmee aan het einde van de bijdrage van de wethouder. Ik kijk even of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Als dat niet zo is, gaan we op een later moment over de ingediende amendementen en motie stemmen. Dan herpak ik hiermee het agendapunt 11, want dan hebben we nog één amendement dat ingediend moet worden uit mijn hoofd, dat van de heer Van der Zwethh, en dan een reactie van de wethouder. U kunt dat vanaf uw plek even doen.

Even het nummer welke u intrekt.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Helemaal goed. Dan trek ik het amendement op stuk nr. 95 in. Hetzelfde amendement wordt ervoor terug ingediend, maar er werd gezegd sluit aan op de bestaande gebouwing en nu is het als uitgangspunt, sluit het aan op de bestaande gebouwing.

De voorzitter: Ja, dat woord wat de wethouder u suggereerde, heeft u toegevoegd. Daarmee is het amendement 107 geworden. 108? Is dat heel zeker? Oké, 108. Excuses. En dan kijk ik naar de wethouder. De heer Zwanenberg.

De heer Zwanenberg (groep Zwanenberg): Ik had er ook nog iets voor de tweede termijn. Ik trek amendement 94 in en dien een nieuw amendement in met als dictum: besluiten aan het ontwerp raadsvoorstel bij beslis punt 1 toe te voegen met diem verstand dat in de visie onder hoofdstuk 3.1: ruimte voor gemeenschappen op blad 24 de volgende richtlijn wordt toegevoegd en die is aangepast. En zorg ervoor te dragen dat de ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt niet wordt ingezet voor gentrificatie met als inzet om het verdrijven van minder draagkrachtige bewoners actief tegen te gaan. En deze wordt ook nog gesteund door EenUtrecht.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de heer Dekkers.

De heer Dekkers (GroenLinks): Bedankt, voorzitter. De motie bouwen aan open gemeenschappen constateert dat het belangrijke uitgangspunt is de nota ruimte voor gemeenschappen, maar we streven wel naar ontmoeting binnen gemeenschappen en tussen

gemeenschappen. Daarom verzoek ik deze motie om in de tekst duidelijker aan te geven dat we niet gesloten gemeenschappen willen bouwen. Ingediend door mijzelf. De naam staat verkeerd gespeld. En ook toegevoegd Groep Zwanenberg.

De voorzitter: Het is Fred Dekkers. De motie krijgt nr. 193. Dan kijk ik of de wethouder in de gelegenheid is om meteen op de gewijzigde amendementen en de ingediende motie te reageren.

Wethouder Eerenberg: Dank, tweede termijn. Misschien even expliciteren waarom ik het namens het college heb gedaan en hoe ik het heb gedaan. U gaat vandaag ook weer de spelregels vastleggen voor hoe we een mooie stad tot 2040 maken. De belangrijke waarde daarvan is dat ook ideeën van de gemeente worden uitgevoerd. Eigenlijk dat alle ideeën van alle politieke stromingen een kans krijgen om te landen in zo'n visie die gewoon weer tot 2040 geldig is. Vandaar de wat onderhandelende stijl. Amendement 100 van de VVD, met de goede kavelaanduidingen, onderstreept denk ik ook precies het stijlverschil dat ik in de eerste termijn zei, maar mijn beoordeling blijft hetzelfde. Klopt technisch, kun je zo doen. Oordeelraad. Amendement 101, toegankelijke liften, heeft geen oppervlakte meer, maar zijn nog steeds toegankelijk. Positief advies. Amendement 102, biodiversiteit en stedenbouw, heeft nu een escape voor als de mensluwe zon niet lukt, zodat we er dan toch fijne plekken om te wonen kunnen bouwen. Positief advies. Ik denk dat ik het goed zeg als 103 de aangepaste EenUtrecht is over hoogbouw, ja, indien betaalbaar. Ik waardeer de stap richting het verhaal dat ik hier verteld heb. Ik blijf vinden dat er situaties zijn waarbij andere criteria nevengeschikt zijn aan betaalbaarheid, bijvoorbeeld het besparen van ruimte elders. Of het afmaken van een hoek van een stadion. Er zijn soms andere redenen om voor bepaalde vormen van hoogbouw te kiezen. Dus ik zou toch voor die nevengeschiktheid blijven gaan.

De voorzitter: De heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ziet de wethouder dat het niet wordt uitgesloten met deze tekst?

Wethouder Eerenberg: Dat zie ik zeker en daarom ook de waardering waar ik mee begon. Ik denk toch dat in stedenbouw en ruimtelijke ontwikkeling je altijd die afwegingen hebt van die verschillende zaken en dat die echt nevengeschikt kunnen zijn tot elkaar. En tegelijkertijd heb ik u ook gezegd dat er geen verrassingshoogbouwprojecten in deze stad gaan komen. Dus u kunt zelf altijd nog dat debat hier voeren. Het tweede deel van uw amendement overigens. U krijgt al die NVU's. Noten van uitgangspunten voor de luisteraars thuis. Dus u bent ook in staat om dan die toets zelf te doen. Dus ik ken u ook als een partij die daar dan consequent het debat over voert. Dat is ook goed. Als u het mij vraagt, denk ik dat je de criteria voor hoogbouw altijd nevengeschikt af zou moeten wegen.

De voorzitter: Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Maar dit wil eigenlijk alleen maar zeggen dat niet alle criteria gelijk zijn, maar er eentje is die net eventjes in beginsel iets belangrijker kan zijn, namelijk betaalbaarheid. Wie kan daarop tegen zijn, wethouder?

Wethouder Eerenberg: Ondergetekende, want ik zie dat net anders. Maar u heeft vooral ook een debat met elkaar. Dus ik vind echt de criteria bij hoogbouw nevengeschikt. U vindt betaalbaarheid net iets belangrijker dan de anderen.

Amendement 108: Identiteit van de stad is ook het bestaande eren. Dat is nu geen wetmatigheid meer, maar wel iets wat we best vaak zo moeten doen en overigens ook al doen. Dat is positief advies. Amendement 109 heeft de klem op wanneer je wijken een boost wil geven waar dat evident nodig is, zonder dat je de bestaande bewoners verjaagt. Dat wil absoluut niemand. Heeft u nu opgelost in de tekst, dus een positief advies. De motie nr. 193 van GroenLinks. Daar was ik in het commissiedebat inderdaad aan begonnen. Ik blijf er positief over in de advisering en ik neem aan dat we vanavond zullen zien hoe de rest van de Raad daarover denkt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Sasbrink (PvdD).

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Een vraag over hoe de wethouder dan deze motie zou uitvoeren, want deze roept op om in deze tekst van de stedenbouwvisie duidelijker aan te geven hoe we dat met die gemeenschappen gaan doen. Maar wij stellen toch als raad deze visie vast. Hoe weet ik dan wat de wethouder daarna nog gaat aanpassen?

Wethouder Eerenberg: Dat is nooit onzichtbaar, maar dit was precies het commissiedebat. Namelijk dat GroenLinks vroeg of het college de tekst kon aanpassen. Ik deed daar een poging toe, omdat ik zei dat niemand in deze stad gemeenschappen wil die elkaar niet tegenkomen. Dat is ook nooit bedoeld met deze stedenbouw. Dat staat er ook niet. Zal ik die tekst aanpassen? Toen zei de VVD terecht dat daar iets voor het weet stond dat ze niet wilde. Nu komen we weer precies op dit punt, naar aanleiding van uw vraag. De bedoeling van deze stedenbouwvisie is een mooie stad maken waar iedereen welkom is, waar mensen elkaar ontmoeten. U kent mij een beetje. Zo'n type tekst zal ik dan toevoegen. Meer dan dat kan ik op basis van deze motie nu niet voor u betekenen.

De voorzitter: De heer Dekkers.

De heer Dekkers (GroenLinks): Dan even van de orde. Volgens mij was het ook de suggestie in de commissie om middels moties die wijzigingen in te brengen. Dan is het misschien verstandig om die motie in stemming te brengen voor de stemming over het raadsbesluit.

De voorzitter: Dat is van de orde.

De heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Wij worden genoemd, dus nu wordt de bal bij de VVD neergelegd, maar volgens mij kwam dat ook omdat de wethouder in het debat namelijk aangaf dat we ook tegenwoordig zo'n soort rondje nog doen waarbij het college nog wijzigingen in beleidsnota's doet op basis van dit debat en dat dan via een collegebesluit meent te kunnen vaststellen. Dat was uw standpunt en volgens mij heb ik daarom gezegd van dan moeten we dat hier ook maar zo doen, want dat is al eerder gebeurd. Dus als u zegt dat dat niet kan, dan moeten we die nota's ook weer even tegen het licht houden.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Eerenberg: Voorzitter, ik deed poging om het eigenlijk met u eens te zijn. Je ziet eigenlijk dat de vraag van mevrouw Sasbrink precies weer hetzelfde dilemma op tafel legt. Ik zeg nogmaals dat de bedoeling van deze stedenbouwvisie is om een mooie stad voor iedereen te bouwen waarin mensen elkaar ontmoeten. Volgens mij is niemand in deze zaal daartegen. Dat zal dan ook ongeveer de zin zijn. die erin terechtkomt. Ik zal zorgen dat dat navolgbaar is naar u. Maar ja, u gaat het wel zo besluiten met elkaar op verzoek van GroenLinks, tenzij u dat niet wil. Maar ik ben het ermee eens.

De voorzitter: En ik zeg erbij, als het een vaststaande tekst had moeten worden, had het geen motie moeten zijn, maar een amendement. En dat had ook gekund, hè? Mevrouw Sasbrink, dat is wel hetzelfde punt.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Mijn vervolgvraag die ik net al aan de wethouder wilde zetten. Was het niet dan veel handiger geweest als hij aan GroenLinks had geadviseerd om dit even in een amendement te zetten, zodat wij ook weten waar we het over hebben? Vindt de wethouder dat dat ook in het vervolg een handigere route zou zijn?

Wethouder Eerenberg: Ja, maar ik heb ook een beetje mildheid, omdat ik merk dat er wat verwarring is over de orde bij GroenLinks en dat men in een korte tijd een poging heeft gedaan, een punt wat men kennelijk graag had willen maken, toch alsnog te maken. Ik probeer de hand uit te steken door daar hier een paar zinnen over te zeggen waar volgens mij ook niemand van

schrikt. Laten we het de volgende keer beter doen, dat ben ik met u eens, maar volgens mij helpt het om nu te zeggen, zo dan maar doen.

De voorzitter: De heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Ja, toch nog een kort punt van orde. Want is het misschien een idee dat we, want volgens mij is er gewoon wat onduidelijkheid over hoe dit nu werkt bij de beleidsnota's, dat de Griffie en het stadskantoor daar samen nog een keertje over zitten en ons over informeren hoe we dit in de toekomst doen. Want nu doet de ene partij het ene en het andere het andere. Het is allemaal op basis van advies van iemand. Maar het is niet één lijn volgens mij op dit moment.

De voorzitter: Oké, de Griffier fluistert mij in dat hij daar meer waarde in ziet. Nou, heeft u die alweer binnen. De heer Dijkstra nog?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Een klein afsluitend punt voor u misschien. Ik had als de motie 187 zou worden aangenomen, dat gaat over een burgerberaad, dan zouden we de rest niet meer hoeven te behandelen vanavond. Dus ik stel voor om die motie dan dus als eerste in stemming te brengen. Dat is even puur even praktisch.

De voorzitter: Dat staat genoteerd. Daar heeft u gelijk in. Dat gezegd hebbend, kunnen we dan dit agenda punt afronden? Dat gaan we doen. Dan gaan we op een later moment vanavond stemmen over de amendementen en over de moties. Dan gaan we verder met agenda punt 13, woonboulevard. Even kijken, wie kan ik het woord geven voor een aanvullend voorstel? De heer Van der Zwethh.

De heer Van der Zweth (PvdA): Dank, voorzitter. Bij de Woonboulevard komt opnieuw een bedrijfinvesteringszone. Dan betalen de ondernemers voor de leefbaarheid en de uitstraling van het hele gebied. Een mooi initiatief. Alleen is het nu zo dat de procentuele bijdrage hiervan afloopt wanneer de WOZ-waarde stijgt. Oftewel, de IKEA betaalt een veel lager procentueel tarief als grote onderneming dan een kleine ondernemer die daar zit. Dus een degressief stelsel. En dat is op zich niet waar wij voor staan. Tien jaar geleden heeft de SP daar al over aangedragen. Vijf jaar geleden hebben wij dat toen samen gedaan. Dit jaar doen we dat wederom, dat we vinden dat er een vlak tarief moet zijn, zodat iedereen relatief hetzelfde betaalt. En in absolute zin betalen de grote jongens dan meer. Ook hier de sterkste schouders. Dus wij dienen een amendement in om de BIZ-bijdrage op 0,11% te zetten van de heffingsmaatstaf.

De voorzitter: Dat amendement krijgt nummer 110.

Mevrouw Al-Saqaff, vraag.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Ik vraag me af waar dit eigenlijk vandaan komt. De ondernemers zijn zelf tot een overeenstemming gekomen en hebben dit zelf aangevraagd. Waarom moet de PvdA zich daar dan nog in gaan mengen?

De heer Van der Zwethh (PvdA): Omdat je hier collectief iets doet, vanuit solidariteit en voor het geheel. En dat wij het gewoon ook eerlijk vinden dat daar een procentueel gelijk tarief wordt gevraagd. Overigens hebben we nu op een tarief gezet dat het hele bedrag dat wordt opgehaald weer hetzelfde is. Maar dat degenen die meer kunnen betalen daar wat meer aan bijdragen. En ik kan me zo voorstellen dat het voor een kleine ondernemer heel moeilijk is om dit punt te maken. En dat we dit politiek gezien wel kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw Al-Saqaff.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Nou, er wordt wel degelijk input op gehaald, dus dat punt kan wel gemaakt worden. Ik heb daar geen signalen over gehad. Ik vraag me af, als ondernemers het er samen over eens zijn, waarom moet dan de PvdA, omdat zij dat vinden, het toch gaan aanpassen? Dan horen we toch wel van die ondernemers die nou zelf hierom hebben gevraagd. Dit is een eigen initiatief.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Ja, voorzitter, zo wordt het een soort ondernemersfonds debat. We kunnen er als politiek ook wat van vinden. Ideologisch kan je er wat van vinden hoe die bijdrages tot stand komen voor investeringen ten goede van ons allemaal en het collectief in dit gebied. En dat vinden wij. Wij vinden dat de grotere ondernemers daar een fair share moeten betalen, een eerlijk aandeel, en dat daar gelijk tarief al bij hoort. En let wel, vaak als je dat principe doortrekt, zou je eigenlijk vaak zeggen als een ondernemer groter is, gaan ze percentueel ook wat meer betalen. Dat is hoe we dat meestal doen in Nederland. Dat stellen we hier niet eens voor. We stellen hier een vlak tarief voor. Omdat dat solidariteit toont en omdat dat eerlijker is.

De voorzitter: De heer Sungur.

De heer Sungur (DENK): Ja, waarom stel je dat andere niet voor eigenlijk?

De heer Van der Zwethh (PvdA): Nou, omdat vijf jaar geleden en tien jaar geleden dit al niet lukte. Dus als dit nu lukt, dan gaan we over vijf jaar weer verder gesprekken voeren. Maar ik vind dit toch wel een goede eerste stap.

De voorzitter: Oké, goed zo. Dan kijk ik even verder. Zijn er nog anderen? Ja, mevrouw Chirino.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie): Ja, kort de bijdrage vanuit hier. Voorzitter, we hebben als ChristenUnie het raadvoorstel en de plannen van de ondernemers met belangstelling gelezen. En in het debat heeft de wethouder toegezegd, naar aanleiding van ons verzoek, in gesprek te gaan met de vereniging over de verhoudingen op het gebied van uitgaven aan marketing versus openbare ruimte. Maar dit was geen formele toezegging. Dus ik wil de wethouder nog vragen dat nu alsnog te doen en te vragen wanneer ze daarover kan terugkoppelen aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen? Dat is niet het geval. Dan kijk ik even naar de wethouder. Wethouder Schilderman.

Wethouder Schilderman: Bedankt, voorzitter. Amendement 110 van de PvdA. We hebben dit ook gewisseld tijdens de commissie, maar de BIS is opgesteld voor en door de ondernemers. De lopende verordening heeft ook al dezelfde stafel. Daarbij geldt ook dat kleine ondernemers in verhouding meer baat hebben bij de BIS dan de grotere ondernemers. Er wordt gezamenlijk een groter publiek bereikt dan dat ze alleen zouden bereiken. Dat is ook de reden dat ze marketing ook wel erg belangrijk vinden. Er komt nog een definitieve draagvlakmeting. Daarbij moet 50% van de totale WOZ waarde van panden instemmen met de BIS. Met het voorstel van de PvdA wordt het met name voor de grote vastgoedbezitters een stuk duurder. Daarmee is er een reële kans dat de BIS er op deze manier niet gaat komen. Daarom ontraden wij dit voorstel. Dan vroeg de ChristenUnie nog een toezegging. Ja, ik had gepoogd die al formeel te maken, maar anders maak ik hem bij deze nog formeel in het derde kwartaal.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we op een later moment vandaag over het amendement stemmen. Gaan we verder met agenda punt 14. Het raadsvoorstel, wijziging, verordening, jeugdwet, gemeente Utrecht. Wie van u kan ik het woord geven voor een aanvullend voorstel?

De jeugdwet, mevrouw Ramaker, gaat uw gang.

Mevrouw Ramaker (VVD): Voorzitter. De overheid, ook de gemeente Utrecht, moet bezuinigen op de jeugdzorg en moet keuzes maken. Het is daarom goed dat het Rijk de gemeente heeft gehoord en met 3 miljard euro extra voor de jeugdzorg komt. Daarom dienen wij VVD samen met D66, ChristenUnie en Volt de motie in: De gemeente is nu aanzet door financiële geste van het Rijk voor Jeugdzorg. Het voorstel is bij de voorjaarsnota 2025 in een aparte bijlage zo concreet mogelijk de inhoudelijke en financiële consequenties in beeld te brengen van het extra budget

dat Utrecht ontvangt van de 3 miljard euro die het Rijk beschikbaar stelt voor de periode 2025-2027 aan de jeugdzorg.

De voorzitter: Motie krijgt nummer 194, en een vraag van mevrouw Assen.

Mevrouw Assen (PvdA): Weet de VVD al dat dit bedrag toereikend gaat zijn voor gemeenten om alle jeugdzorgtaken en aanbevelingen van Van Ark uit te voeren?

Mevrouw Ramaker (VVD): Nee, dat weet de VVD niet. Daarom dient de VVD ook samen met de andere partijen deze motie in. En de commissie van ARC heeft gezegd van één de helft moet het Rijk voor dat tekort over de brug komen en de andere helft is aan de gemeentes. Dus we zijn heel benieuwd waar gemeente Utrecht mee gaat komen.

Mevrouw Assen (Pvda): Ja vindt de VVD in deze situatie, waarbij rijk en gemeente zo tegenover elkaar stonden en er zulke forse bezuinigingen speelden, het woord gester echt gepast?

Mevrouw Ramakers (VVD): Ik kan me nog herinneren dat de VVD een actuele motie heeft ingediend over van tafel weglopen bij het ISA-akkoord. Dat vond de VVD eigenlijk helemaal niet zo handig dat de gemeente Utrecht dat wilde doen. En nu zien wij ook dat het Rijk geluisterd heeft naar de gemeente. De gemeenten hebben best wel amok gemaakt hierover. Dus daarom vinden wij het ook logisch dat we nu ook van de gemeente Utrecht horen wat die gaat doen.

De voorzitter: De laatste keer mevrouw Assen.

Mevrouw Assen (PvdA): Ja, dat inzicht vind ik ook waardevol om te krijgen. Maar ik constateer wel dat het nog onzeker is of er voldoende geld komt om taken uit te voeren. En ik de woordkeuze ook bij de constatering dan erg bijzonder vind.

Mevrouw Ramakers (VVD): Het staat onder druk de jeugdzorg. We hebben nu de verordening hier als raadsvoorstel voorgelegd. Het is heel erg belangrijk voor iedereen die gebruik maakt van deze zorg, kinderen en jongeren, of dat mogelijk is en of die wettelijke kwaliteit gewaarborgd kan worden. De VVD maakt zich daar echt zorgen over. Die vindt het ook echt heel belangrijk dat de gemeente Utrecht duidelijk is over wat dat nou voor onze inwoners kan betekenen.

De voorzitter: Ik kijk even verder. Zijn er nog anderen die een voorstel willen indienen? Dat lijkt niet het geval. Dan geef ik het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder De Vries: Dank u wel, voorzitter, en ook dank voor het indienen van deze motie. We hebben het daar in het debat natuurlijk ook al wel vaker over gehad, dus ik begrijp ook waar de vraag vandaan komt. Ik twijfel een beetje, want ik kan eigenlijk twee dingen doen. Zoals die nu letterlijk geformuleerd staat, zou ik hem negatief moeten adviseren, omdat er nu wordt gesproken over een bijlage bij de voorjaarsnota. Wat ik wel zou kunnen toezeggen, is dat ik wel tegemoet kom aan de wens en aan de vraag. Want nogmaals, die snap ik ook, en dat we tegelijkertijd met de voorjaarsnota daar ook een brief op meesturen. Dan doen we eigenlijk hetzelfde. Wat doen we aan uw wens? Dus dat zou ik als toezegging kunnen meegeven. Als u zegt dat u echt die motie een plek wil geven, dan zal daar een kleine aanpassing in moeten. Dus dat is eigenlijk een beetje waar ik tussen twijfel. Dus voor nu zou ik zeggen dat ik een toezegging doe. Als mevrouw Ramaker zegt dat ze dat anders ziet vormen, dan is dat natuurlijk aan haar, voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even naar mevrouw Ramaker.

Mevrouw Ramakers (VVD): Het belangrijkste is dat het ook concreet en duidelijk is, dat het voor ons als raad ook vervolgbaar is en als dat via een brief kan, kan de VVD zich daar ook in vinden.

De voorzitter: Dat is helder en dat betekent dan neem ik aan dat de motie wordt ingetrokken. Ik kijk even hoor, u mag dat ook later doen.

Mevrouw Ramakers (VVD): Ja, ik hoor intrekken.

De voorzitter: Motie 194 is ingetrokken. Dank u wel, mevrouw Ramaker.

We gaan verder, want we hebben een volgend agendapunt. Dat is agendapunt 15, afrondende besluitvorming na het debat over de halfjaarlijkse voortgangsrapportatie Realisatie sociale huisvesting Q4 2024. Nu heb ik begrepen dat u ook een deels besloten wenst te vergaderen over dit onderwerp. Dat is het geval. Dus wat we gaan doen, want het is geagendeerd door D66, PvdA en Volt, is dat we eerst het openbare deel doen. Dan gaan we daarna de zaal leegmaken en zullen we tenslotte het besloten deel doen. Is dat goed? U heeft alleen maar een voorstel in het besloten deel, denk ik. Dan beginnen we nu eerst met D66. Ik kijk even wie daar het woord neemt. Ik denk dat dat mevrouw Van der Wild is. Kan dat kloppen?

We gaan proberen dit voor de lunchpauze af te ronden. Zodat u nog steeds zicht houdt op het afronden van uw raadsvergadering in het middagdeel. Maar er moet daarna niets geks gebeuren meer. Maar het kan wel. Anders kijk ik even naar Volt. Bent u klaar voor agenda punt 15? Ja, mevrouw Bode, dan begin ik even met u.

Mevrouw Bode (Volt): Ik ben een beetje een vliegende kiep op dit onderwerp, want ik vervang Charlotte Passier hierin. Maar wat we hierover willen zeggen. Zoals u weet zijn we al langer kritisch op de inzet van tijdelijke woningen, omdat de woonbehoefte van mensen niet tijdelijk is en de woningen vaak op minder geschikte plaatsen staan, met alle gezondheidsgevolgen ook vandien. Tijdelijke woningen zijn bedacht als snelle oplossing voor het realiseren van woningen, maar dit blijkt in de realiteit meer tijd in beslag te nemen dan verwacht. Daarnaast is met de huidige projecten, die nu in de haalbaarheidsfase zitten, het laaghangend fruit geplukt. Daarom dienen we een motie in om de focus te leggen op het realiseren van permanente woningen boven tijdelijke woningen met als dictum

draagt het college op prioriteit te geven aan permanente woningbouw boven tijdelijke woningbouw en punt 2 geen mensen en middelen in te zetten om nog eenmaal de nieuwe mogelijkheden voor extra locaties voor tijdelijke woningen in de stad te verkennen. Het is mede namens GroenLinks, EenUtrecht, D66 en Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Dank u wel. De motie krijgt nr. 195. Vraag van de heer van de heer Van der Zweth.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Het is toch al lang beleid dat permanente woningbouw voortijdelijk gaat? Dat doet het college toch? Heeft deze raad dat al vaak uitgesproken?

Mevrouw Bode (Volt): Dat lijkt beleid te zijn, alleen zien we in de praktijk dat we heel vaak nog gesprekken hebben over tijdelijke woningen en die komen daarna weer terug, omdat die vertragingen oplopen, omdat er allerlei nieuwe ontwikkelingen zijn, waardoor het toch anders gaat. En daarom is deze motie bedoeld om toch te benadrukken dat we echt de focus willen hebben op permanente woningen.

De voorzitter: Van der Zwethh.

De heer Van der Zwethh (PvdA): Dat zijn plekken waar permanent niet kan. Dat is juist. En dan is elke toegevoegde tijdelijke woning de enige optie om een woning toe te voegen, dus daar een vraag over. Betekent deze motie dat we dat dan nu uitsluiten als er een nieuwe plek is waar we niet kunnen bouwen, om welke reden dan ook? Stikstof, et cetera. Maar tijdelijk bouwen kan wel. Een nieuwe plek. Wordt dat uitgesloten met deze motie?

Mevrouw Bode (Volt): Nee, dat wordt niet uitgesloten.

De voorzitter: Gaat u verder. O, wacht even. Mevrouw Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik heb hetzelfde gevoel als de heer Van der Zweth bij dit voorstel. Het lijkt wel degelijk te worden uitgesloten nu met het dictum dat er nog onderzoek naar mag worden gedaan. Wat wordt er dan precies beoogd hiermee? Omdat het al beleid is dat permanente woningen voorrang en prioriteit hebben op tijdelijke woningen.

Mevrouw Bode (Volt): dat dat ook blijkt in de inzet van mensen en middelen die hiervoor ingezet worden. Daarvoor wordt het nu nog steeds besteed, ook aan projecten met tijdelijke woningen die lopen, die toch minder haalbaar lijken te zijn. En het gaat erom dat je kunt het geld en de tijd van mensen maar één keer inzetten. Zet dat dan meer gefocust in op permanente woningen?

De voorzitter: Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): En daarmee dus niet meer voor tijdelijke woningen?

Mevrouw Bode (Volt): Nee, de focus op permanente woningen.

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie): Nou begint het ook een beetje te zoeken, want op twee interrupties hoorde ik een ander antwoord. Volgens mij kan je twee dingen doen. Of je houdt het huidige systeem overeind. Dat is één permanent wonen, dan tijdelijk wonen en dan hebben we nog een trap naar beneden af te lopen. En dan is duidelijk de prioriteit op permanent wonen, maar tijdelijk wonen blijft onderdeel. Is dat, als ik het goed begrijp, wat u wil? Of gaan we echt een fundamenteel iets anders veranderen? Maar dan moet u zeggen, we stoppen helemaal met tijdelijk wonen. Dan is duidelijk wat u bedoelt.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): We doen niet af aan de stappen die er nu zijn. Alleen zien we in de praktijk dat er heel veel tijd, aandacht en mensenmiddelen uitgaan naar tijdelijke woningen, waarvan het beeld was dat ze snel gerealiseerd kunnen worden en dat ze bijdragen aan het oplossen van een woningcrisis. Dat is niet zo. We hebben recent ook vragen gesteld over tussen de rails. Er blijken heel vaak toch knelpunten te zijn die op voorhand niet worden voorzien. Ga dan dat geld inzetten om te zorgen dat al die woonprojecten voor permanente woningen mogelijk versneld kunnen worden.

De voorzitter: Van der Graaf.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie): Ja voorzitter, maar dan zie ik het gewoon als een forse ondersteuning van wat we aan het doen zijn. Focus op permanente woningen. Als dat echt ergens niet lukt, dan doen we kansen voor tijdelijk wonen. Anders gaan we goed kijken hoe we mensen op straat zo goed mogelijk kunnen helpen. Dat is gewoon een forse ondersteuning van het staand beleid. Dat is voor mij hartstikke goed nieuws, maar dat is niet per se nodig in een motie.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Daar wil ik wel op reageren. We vinden deze motie wel nodig, omdat we merken dat het in de praktijk anders gaat. Het kan gezien worden als forse ondersteuning. Wij zien dit ook als een forse check en mogelijk bijsturing op wat er nu in de praktijk gebeurt.

De voorzitter: U was al op ditzelfde punt. We gaan niet twee rondes interrupties op één motie doen. Nee, echt niet. We gaan verder met mevrouw Van der Wilt.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Het aantal jongeren dat zich als dakloos meldt in Utrecht stijgt hard. Het is belangrijk dat we duidelijke inzichten krijgen wat de zorgbehoefte is die zij hebben. Nu komt dat eigenlijk nog helemaal niet terug in de voortgangsrapportage. We hebben nog geen indicatie van dit aantal en wat ons betreft zijn we daar aan het sturen in de mist. Daarom deze motie met als dictum zicht op onze jongeren. Die draagt op, samen met belangenorganisaties en aanbieders van de Hulp voor Dak- en Thuisloze Jongeren, nog in 2025 te komen met een indicatie van het aantal woningzoekende kwetsbare jongvolwassenen in Utrecht. In de voortgangsrapportage Sociale Huisvesting te reflecteren op de vraag of het huidige en geplande aanbod aansluit op deze behoefte. En op basis hiervan samen met de corporaties bij het nieuwe verdeelbesluit aanvullende afspraken te maken over het realiseren van extra woonplekken voor kwetsbare jongeren. We dienen deze motie in samen met Student & Starter, EenUtrecht, CDA en de PvdA.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 196 en een vraag van de heer Van der Zweth.

De heer Van der Zweth (PvdA): Ja, voorzitter, moet het voor mevrouw Van der Wilt letterlijk gaan om we bouwen een nieuwe woning specifiek voor jongeren, dus een studio of net iets voor die doelgroep? Of mag het ook dat er een doorstroomoffensief komt, zeg maar, en dan komt er ook een woning vrij voor jongeren als jongeren maar geholpen worden?

Mevrouw Van der Wilt (D66): Dank voor deze vraag. Als de PvdA close reading heeft gedaan, heb ik expres gezegd dat er ook woonplekken zijn in de dictum 3, omdat ik geloof dat het breder plaatje is en dat het op een andere manier kan worden gerealiseerd. Het feit is dat we nu geen cijfers hebben van de woonvraag en dat baart mij zorgen, want volgens mij hebben we daarmee de urgentie met elkaar nog onvoldoende te pakken.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan kijk ik even rond. Dan zijn we daarmee denk ik aan het einde van de inbreng van de Raad in het openbare deel. En kan de heer De Vries, de wethouder, nu op beide ingediende moties zijn openbare reactie geven?

Wethouder De Vries: Dank u wel, voorzitter. Dan begin ik met de motie van Volt, motie op stuk nr. 195. Ik hoorde het debat net even aan en toen dacht ik inderdaad dat dit eigenlijk ook wat we doen. We schrijven er iets over op in de nota. We schrijven boventijdelijk al op dat het permanent voorrang heeft. De andere kant is dat als kansen zich ervoor doen — dat schrijven we ook op in de nota — dan zullen we die ook grijpen. We hebben nog lopende locaties waarop we nog steeds inzetten. Ik hoor ook niet dat daar iets anders op zou moeten, dus dan zou mijn advies toch zijn overbodig, zoals net ook onderdeel was van het debat hier.

Mevrouw Bode (Volt): Ik ben natuurlijk teleurgesteld over deze reactie van de wethouder. De wethouder ziet toch ook dat het in de praktijk anders gaat en dat er nu een veel grotere aandacht, tijd en geld gaat naar tijdelijke woningen dan de belofte die ze in zich hadden, namelijk dat je snel nieuwe woningen hebt. In de praktijk werkt dit anders.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder De Vries: Ja voorzitter dat zie ik niet. Ik zat gisteren in de stuurgroep thuis voor iedereen met onze zorgpartners. Die staan hier om te springen. Die zijn nu ontzettend blij met de oplevering van bijvoorbeeld BEVU. Dat heeft er ook voor gezorgd dat we niet door de ondergrens zijn gezakt in het huisvest van statushouders. Dat is even de andere kant van de medaille. Die lees ik niet terug in deze motie. Als ik hem even heel erg technisch lees, want dan gaat het natuurlijk over de overwegingen en uiteindelijk ook over wat u het college wil opdragen, dan kan ik niet anders tot de conclusie komen dat het staand beleid is.

De voorzitter: Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Ja, ik vind het te makkelijk, want we hebben tussen de rails besproken dat daar zit al vertraging op van één tot mogelijk wel twee jaar. Er komen continu ook de andere

opleveringen, daar zit vertraging op. Dus het gaat er hierbij om van kijk goed naar van waar we mee bezig zijn. De hele tijd ons richt op tijdelijke woningen die niet zo snel komen als verwacht, die complexer zijn. Daar gaat het om, dat we dat in de praktijk anders doen.

Wethouder De Vries: Dat doen we dus ook niet. Daarom schrijven we ook op in de nota dat permanent voorrang krijgt boven tijdelijk. Volgens mij zeggen we hetzelfde, alleen is de toon anders.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ja, dank voorzitter. Ik was toch wel benieuwd, want voor mij was de beantwoording net ook echt wel een beetje tweeledig. Ik zal nog steeds niet wat er nou wordt beoogd met deze motie. Ik wil graag van de wethouder horen. Als je kijkt naar het tweede punt van dictum, daar staat eigenlijk gewoon in dat er gewoon geen mensen en middelen meer vrij mogen worden gemaakt voor tijdelijk wonen. En dat kwam net ook in de beantwoording naar voren door de indiener. Dus is het niet zo dat dit ook gewoon indruist tegen het staande beleid, in plaats van dat het alleen overbodig is? Als je kijkt naar die prioritering.

Wethouder De Vries: Ja, ik merk, voorzitter, en dat merkte ik net ook al even in de beantwoording en in het debat dat er werd gevoerd, want er werd twee keer een ander antwoord gegeven, dat ik daar dus ook zelf een beetje zoekende in ben. Dus kijk, als ik hem nu letterlijk lees, dan staat daar geen mensen en middelen in te zetten om nog eenmaal nieuwe mogelijkheden voor extra locaties voor tijdelijke woningen in de stad te verkennen. Ik durf wel te zeggen dat de locaties in beeld zijn. Als we binnen de bestaande locaties nog steeds dat rondje kunnen maken, want die locaties liggen er, dan kunnen we dus blijven doen wat we doen. Zo lees ik hem ook. Als ik hem anders moet lezen, hoor ik dat dan graag.

De voorzitter: Punt. Mevrouw Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Zegt de wethouder daarmee ik wil eigenlijk alleen nog naar de bestaande locaties kijken. Als de raad straks komt met nieuwe suggesties, van kijk ook eens naar die locatie. Dat is misschien nog wel een mooi idee. Wat de wethouder dan als dit wordt aangenomen moet zeggen, gaan we niet doen. Want dan weet ik ook wat ik moet stemmen bij eventuele volgende moties.

Wethouder De Vries: Een hele goeie. Ik heb net al even verwezen naar de beleidsnota wonen. Zo lees ik het dus niet. Dan hoor ik graag ook even als dat anders wordt verstaan. Maar in de beleidsnota wonen, daar schrijven wij ook op. Permanent gaat voortijdelijk. Daar zetten we ons ook op in. Maar als er zich een kans voordoet in de stad, dan zullen we die ook grijpen. Zo staat het ook benoemd in de beleidsnota wonen. Zo zie ik het. En nogmaals, de scans van de locaties liggen er nu. Dus dat is echt waarom ik denk dat deze motie overbodig is. Dat was volgens mij net ook de conclusie in het debat.

De voorzitter: Goed. Ik vraag u om uw volgende reactie te geven op de andere motie van D66.

Wethouder De Vries: Kijk. Dat is de motie nr. 196, zicht op onze jongeren. We begrijpen ook de wens van D66 om die woonvragen concreter in beeld te krijgen. Daar gaan we ook echt mee aan de slag. Wat wel lastig is, is dat deze groep natuurlijk onderdeel van verschillende doelgroepen uitmaakt. Die doelgroepen zijn natuurlijk ook onderdeel van het verdeelbesluit. Maar in aanloop naar het verdeelbesluit van 2026 willen we ook die woonbehoeften beter en concreter in beeld brengen. Dus dat gaan we doen. En zoals ook in de commissie al benoemd werd, daarmee zijn we er nog niet. We willen ook echt die ethos light-telling in 2026 gaan uitvoeren. En we denken dat we het daarmee nog beter in beeld kunnen. Toch even advies op het dictum. Als het gaat om het eerste punt, kunnen we dat toezeggen. Dat gaan we doen, ook richting het verdeelbesluit en in de voortgangsrapportage reflecteren op de vraag of het huidige en geplande aanbod aansluit op die behoeften, dat kunnen we ook doen. Het derde punt volgt daar natuurlijk uiteraard op. Ik kan me wel voorstellen dat we dat ook doen nadat we het gesprek hebben gevoerd rondom de beleidsnota wonen en volkshuisvesting. Daar schrijven we ook iets op over deze richting. Dat maakt tezamen dat ik hier een positieve advies op kan geven aan uw raad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we daarmee gekomen aan het einde van het openbare deel van de behandeling van dit agendapunt. Over deze twee moties wordt op een later moment gestemd. En, beste leden van de Raad, dan stel ik dus nu voor om overeenkomstig artikel 23, lid 2 van de gemeentewet over de afrondende besluitvorming na het debat over het halfjaarlijkse voorgangsrapportage realisatie sociale huisvesting Q4 2024 besloten te vergaderen. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Al dus besloten.

En dan wil ik hiermee de aanwezigen op de publieke tribune vragen om de zaal te verlaten. En dat geldt ook voor ambtelijke ondersteuning die voor het onderwerp dat besproken wordt in de besloten vergadering niet aanwezig hoeft te zijn. Ik schors voor een kort moment.

De voorzitter: Kijk, we zijn er weer, denk ik. We gaan hiermee het agenda punt 15 afronden en dat betekent dat we u om twee uur weer terugzien om met de actuele moties te beginnen en daarna gaan we verder met de agenda. De vergadering is geschorst tot twee uur.

De voorzitter: Ik heropen de raadsvergadering en ik wil heel graag aan alle raadsleden vragen om hun plek in de zaal in te nemen.

Aan de orde is het agendapunt 7. Dat betreft de actuele moties. We beginnen met een inwonersmotie. Dat is motie 183. Die luidt meer hondenvoorzieningen in Utrecht. Ik wil de initiatiefnemer, dat is Michiel Vredeveldt, vragen om naar voren te komen, zodat hij in twee minuten de motie kan toelichten en ik zal terwijl de heer Vredeveldt nu plaatsneemt nog de procedure toelichten. De Raad kan dan een aantal vragen stellen aan de indiener. Het college

reageert op de motie en dan kan de Raad nog aanvullend vragen stellen aan de indiener. Dan krijgt ten slotte de initiatiefnemer nog het woord om een slotzin te zeggen. De heer Vredeveldt, gaat u gang.

De heer Vredeveldt: Ik dien vandaag een inwonersmotie in. Dat is een instrument dat niet heel vaak wordt toegepast, maar dat ik nu graag gebruik om een stem van uw inwoners te laten horen. Afgelopen tijd is er in de gemeenteraad veel gegaan over honden en over hondenvoorzieningen. Daar ben ik erg blij om. Echter voelt het voor mij als buitenstaander ook alsof er niet heel veel gaat veranderen. Ik heb gehoord en teruggeluisterd dat de wethouder daar twee redenen voor noemde. De eerste reden is dat er te weinig geld zou zijn om hondenvoorzieningen aan te passen. Dat is iets wat mij toch wel een beetje vreemd doet klinken, omdat er meer hondenbelasting wordt opgehaald dan er wordt uitgegeven. Ik ben van mening dat je het geld dat je aan hondenbelasting overhoudt niet mag uitgeven aan andere dingen als je niet eerst hebt gezorgd dat de hondenvoorzieningen op orde zijn. En helaas, dat is nog niet het geval. Veel hondenvoorzieningen verdwijnen of zijn kwalitatief slecht. Zo missen er heggen of hekken omheen. Er zijn geen poepzakjes te krijgen of de gebieden die daarvoor bestemd zijn, zijn enorm klein. Dat brengt me bij de tweede reden. Er zou geen ruimte zijn voor hondenvoorzieningen. En zeker ruimte in Utrecht is schaars en dat snap ik. Toch wordt er ook wel ruimte gemaakt voor sportvelden, voor horeca, voor winkels, voor parken en voor groen. En ik vind dat honden daar ook bij horen. Vaak kun je deze ook heel makkelijk inpassen in het bestaande groen. Gewoon door ze wat meer ruimte te geven. Dat zeker ook als er nieuwe woningen of wijken gebouwd worden. Daarom ook in deze motie dat dat wordt meegenomen wanneer er nieuwe plannen gemaakt worden. Vandaag voeg ik daarom dus mijn stem toe aan die van enkele andere raadsleden afgelopen tijd. Daarom wil ik deze motie graag indienen. Bedankt voor uw aandacht.

De voorzitter: Keurig. Binnen de tijd ook. Heel veel dank. Ik kijk even. Zijn er vragen aan de heer Vredeveldt? Ja de heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Allereerst durf ik wel te zeggen dat ik dit een interessante motie vind. En ik vind ook het punt gemaakt over de hondenbelasting meer dan terecht. Dat is ook wel een punt dat wij hier al jaren maken. Ik heb een heel andere vraag. Namelijk de heer Vredeveldt stelt voor om tien nieuwe losloopgebieden aan te wijzen en te verspreiden over de hele gemeente. Heeft hij ook al enig idee waar hij die losloopgebieden zou willen plaatsen en of er inderdaad ook ruimte voor is?

De heer Vredeveldt: Deels wel, maar ik denk dat dat deels ook in overeenstemming moet met de gemeente zelf, omdat zij beter op de hoogte zijn van de invulling van die plekken. Maar zeker in de verschillende wijken is er nog ruimte te vinden binnen het huidige groen om daar wat inrichting voor honden te maken.

De voorzitter: Ik begrijp dat de klokker net niet de spreektijd mee nam. Dat is misschien goed om wel te doen.

De voorzitter: Mevrouw Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dank u wel. Dat hoeft niet per se van mij, hoor, voorzitter.

De voorzitter: Nee, maar die van de heer Van Heuven liep niet. En daar werd ik non-verbaal op gewezen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dank u wel. Dank voor de ingediende motie en ook gefeliciteerd met deze mijlpaal. Een moment om bij stil te staan. Ik heb het gelezen en ik was vooral benieuwd naar het eerste punt in Dictum ten aanzien van beleid voor nieuwbouw. Hoe stellig is dit bedoeld? Want inderdaad, bestaand groen kunnen we misschien wat beter benutten hiervoor. Want wat als het niet lukt om bij elk nieuwbouwproject een nieuw losloopgebied te maken, zoals het er nu staat? Hoe kunnen we daarmee omgaan als gemeente?

De heer Vredeveldt: Ik denk dat op het moment dat er een nieuwbouwproject is, huizen worden gebouwd ergens, dat er kan gekeken worden naar het bestaande groen. Is dat er niet, dan zal er waarschijnlijk ook om andere redenen, anders dan honden, nagedacht moeten worden over de invulling van zo'n wijk en daar toch wat groen in te creëren. Ik hoop dat dat de vraag een beetje beantwoord.

De voorzitter: Nog een vraag.

Mevrouw Zwinkels (CDA):: Ja, één vraag. Ik wil aangeven dat daarmee mijn vraag positief is beantwoord.

De voorzitter: Volgens mij zijn er verder geen woordmeldingen, dus dan kijk ik naar een reactie van het college. Mevrouw Voortman.

Wethouder Voortman: Dank u wel, voorzitter. Wij waarderen de betrokkenheid van de indieners van de heer Vredeveldt bij het hondenbeleid, maar we moeten wel deze motie ontraden. Eigenlijk om dezelfde redenen als die ook al in eerdere debatten aan de orde kwamen. Als het gaat om beleid voor losloopgebieden in nieuwbouw, dan moeten we steeds een afweging maken tussen verschillende ruimtelijke behoeften. De indiener noemde die ook al. Als

het gaat om groen, om sportvoorzieningen, om speelplekken, allemaal zaken waar ook echt nood aan is. Een hondenspeelweide neemt veel ruimte in en kan meestal niet gebruikt worden voor andere doeleinden. Dat betekent dan dat het niet mogelijk is om standaard een losloopgebied in te richten. Nieuwbouw kent natuurlijk vele vormen en maten. En ook lang niet bij alle nieuwbouw zou het mogelijk zijn. Dat kwam er net ook al aan de orde. Dus in deze vorm kan het dus niet uitgevoerd worden. Op schaalniveau merweden natuurlijk wel, maar ook weer niet bij elke ontwikkeling. Daarnaast neemt het losloopgebied ook relatief veel ruimte in en het heeft natuurlijk maar één functie. Die ruimte kan dan niet voor andere doeleinden gebruikt worden. Bij een hoge maat van verdichting is dat dus ook moeilijk inpasbaar. Als het gaat om de tien nieuwe losloopgebieden — daar werd net ook al naar gevraagd — in bestaande wijken is de ruimte nu eenmaal beperkt, waardoor het niet haalbaar is om vooraf al tien nieuwe losloopgebieden aan te wijzen. Maar het initiatievenfonds blijft beschikbaar voor bewoners die daar ideeën over hebben. Ik heb dat ook gezegd in een vorig debat. We staan ook altijd open om mee te denken over hoe dergelijke initiatieven ook mogelijk gemaakt kunnen worden. Dat brengt mij tot het derde punt, het meepraten over hondenbeleid. Wij vinden het inderdaad heel erg belangrijk dat alle belanghebbenden mee kunnen denken over de inrichting van de openbare ruimte. Daarom wordt ook iedereen, ook hondeneigenaren, uitgenodigd om mee te denken over ontwikkelingen in de stad. Dat is ook conform de motie van D66, motie 33, hondenvoorzieningen naar acceptabel niveau, januari 2025. Hondeneigenaren spelen met name een grote rol bij de inrichting van speelweiders die via het initiatieffonds worden gerealiseerd. Als het gaat om omheining van prullenbakken en poepzakjes bij losloopgebieden, hebben we inderdaad te maken met beperkte beschikbare financiële middelen. Het is dus niet mogelijk om overal standaard hagen en hekken te plaatsen. Het is ook niet altijd nodig om dat te doen, ook niet voor hondeneigenaren. Wel kunnen bewoners via dat initiatievenfonds ook een aanvraag doen als ze vinden dat de omheining noodzakelijk is. Prullenbakkers zijn aanwezig bij alle losloopgebieden en ook langs wandelroutes. Daarnaast mogen hondeneigenaren hun zakjes met hondenpoep ook in de ondergrondse restafvalcontainers deponeren. Een eerdere pilot om poepzakjes gratis te verstrekken had eigenlijk weinig extra effect op het opruimgedrag. Daarom hebben we er toen voor gekozen om die maatregel niet structureel in te voeren. Tot slot het punt over biodiversiteit rond losloopgebieden. Het is ecologisch niet wenselijk om deze biodiversiteitszones direct naast losloopgebieden aan te leggen, omdat honden ook verstorend kunnen werken voor flora en fauna. Er zijn ook dieren die juist bang zijn van honden en daardoor juist ingeperkt worden. Bij de inrichting en beheer van onze parken zorgen we er wel voor dat er voldoende ruimte is voor planten en dieren, zoals biodiversiteit in de hele stad, zodat dat daarmee ook een plek krijgt. De indiener gaf ook een aantal keer aan dat het binnen het bestaande groen zou kunnen. Dan is dat dus wel groen wat niet meer beschikbaar is voor mensen die minder van honden houden om in te recreëren of voor dieren die juist daardoor weggejaagd zouden worden. Ik denk dat het iets te makkelijk is om te zeggen dat het binnen het bestaande groen kan. Dus ik moet helaas deze motie ontraden.

De voorzitter: Oké, helder. Zijn er nog vragen? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar de indiener van de motie voor een korte slotreactie.

De heer Vredeveldt: Ja, dank u wel. Ik vind het jammer dat de motie wordt onderraden. Ik denk dat er echt nog verbeterstappen mogelijk zijn ten opzichte van alle onze hondenvoorzieningen en ik werk daar graag aan mee. Dank u wel.

De voorzitter: Heel veel dank en dank ook voor uw inzet in onze raad. Het was heel mooi om dit zo te zien.

Dan wil ik graag 30 seconden schorsen voor een heel korte voorzitterswissel en is het voorzitterschap even in handen van de heer Zwanenberg.

De voorzitter: Nolten.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Dank u wel, voorzitter. Woorden doen ertoe. Dat leren we als we de geschiedenis herdenken, maar ook als we spreken van mensenrechtenschendingen vandaag de dag. Volgende week op 15 mei wordt op het Domplein de Nakba herdacht, toen bij de stichting van de staat Israel in 1948 Palestijnen massaal werden verdreven. Die verdrijving is geen afgesloten hoofdstuk, maar een voortzettende realiteit. Wat er de afgelopen 20 maanden in Palestina plaatsvindt, staat hier dan ook niet los van. Sinds oktober 2023 de de Israëlische militaire campagne in Gaza geleid tot de dood van minstens 50.000 Palestijnen, waaronder een groot aantal kinderen, en ligt het daadwerkelijke dodental waarschijnlijk veel hoger. Zowel het Internationaal Gerechtshof, het Mensenrechtencomité van de VN en Amnesty International spreken inmiddels dus ook over een genocide. Juist omdat we de geschiedenis hiervan dienen te leren, zouden we niet in vaagheden moeten spreken, maar concreet moeten zijn als we praten over grove mensenrechtenschendingen. En niet pas als het eindelijk al te laat is. Juist in een mensenrechtenstad als Utrecht is dit dus belangrijk. Daarom dienen wij samen met DENK, Partij voor de Dieren, EenUtrecht, D66, GroenLinks, PvdA, Student & Starter, Groep Zwanenberg en Volt de volgende motie in. Hanteer de terminologie van internationale mensenrechtenorganisaties. Met het dictum draagt het college op in externe communicatie, verklaringen en uitingen van de gemeente en het college met betrekking tot de situatie in Palestina expliciet het woord genocide te gebruiken. Tot zover.

De voorzitter: Dank. Meerding, VVD.

Mevrouw Meerding (VVD): Ja, voorzitter, de discussie of er wel of niet gesproken kan worden van genocide ligt heel gevoelig en zorgt ook in onze stad voor grote verdeeldheid. En dat die verdeeldheid bestaat, blijkt trouwens ook uit onderzoek van Amnesty.

De voorzitter: Je moet wel echt een vraag stellen, want dit wordt een betoog.

Mevrouw Meerding (VVD): Daarom is mijn vraag. Denkt u een dat we ons als gemeente in deze discussie zouden moeten mengen en dat deze motie helpt om de verdeeldheid in onze stad op te lossen? Want mijn fractie denkt dat niet.

De voorzitter: Nolten.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Als ik niet zou geloven in de waarde van deze motie, dan zou ik hem natuurlijk niet indienen. Maar ik begrijp wel de zorg van de VVD hier. Het klopt dat er verschillend over gedacht wordt. Tegelijkertijd is het ook zo dat er helaas steeds meer bewijs is. Er is nu een overweldigend bewijslichter bij het Internationaal Gerechtshof. Daar is inderdaad nog geen uitspraak van, maar steeds meer landen hebben zich aangesloten bij die aanklacht. Daarnaast zegt Amnesty, die wij hier ook in de Raad wegen als het gaat om andere zaken, zoals demonstratierecht en de VN-rapporteur mensenrechten. Die hebben ook conclusies getrokken, naast Human Rights Watch en allerlei zorgorganisaties.

De voorzitter: Wilt u afronden, dat is ook een betoog.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Ja, het is een betoog. Het is natuurlijk ook niet een makkelijk onderwerp om kort en bondig over te zijn. Dus het hele ding is, we kunnen wachten tot we er misschien duizend of honderd procent zeker van zijn, maar tegen welke prijs? We zijn hier een stad die staat voor mensenrechten. We hebben ons vaker uitgesproken, dus waarom nu ook niet?

De voorzitter: U heeft de vraag echt beantwoord en ik heb mevrouw Meerding ook gezegd dat het geen betoog mocht worden. Oproep naar andere mensen die eventueel nog een vraag hebben. Nee? Dan gaan wij voor een reactie naar de burgemeester. Burgemeester Dijksma.

Burgemeester Dijksma: Voorzitter, hartelijk dank. Ja, dit is een gevoelig onderwerp. Dat is het college zich zeer bewust. En wij hebben hier ook in onze eigen kring over gesproken van hoe gaan we eigenlijk nu om met deze kwestie? En ik moet eerlijk zeggen dat dat geldt ook voor mijzelf, dat in de loop van de maanden en misschien ook wel de laatste dagen de zorg over datgene wat er zich daar afspeelt extreem toeneemt. Een van de deskundigen, ik geloof de heer de Kruijf, zei dat er voor de Palestijnen eigenlijk nog maar twee mogelijkheden zijn. Het is vertrekken of creperen. En het probleem is dat vertrekken voor heel veel van deze mensen gewoon helemaal niet aan de orde is. Dat is geen optie. En als je dat op je laat inwerken, dan kan het niet anders dan dat je daar niet alleen veel zorgen over hebt, maar ook vindt dat datgene wat er in het internationale recht is afgesproken om mensen te beschermen, op dit moment echt daar wel met de voeten getreden wordt. Dan blijft de resterende vraag hoe je dan qualificeert wat daar nu systematisch plaatsvindt. Daar wordt verschillend over gedacht. Tegelijkertijd denk ik dat het inderdaad voor een mensenrechtenstad als Utrecht wel belangrijk is om niet weg te kijken. En woorden ook wel te durven gebruiken als het daarop lijkt. Dat is de enige opmerking

die ik wel heb bij de motie zoals die is ingediend. Het is nog niet bewezen. Dat heeft mevrouw Nolte ook gezegd. Het is in onderzoek. Ik zeg u er wel bij, dat is niet voor niets. En ja, wij zijn bereid om ons aan te sluiten bij woorden en termen die gebruikt worden, ook internationaal, ook ter kwalificatie. Dus is ons oordeel over deze motie dat niet alleen uw Raad moet beslissen, maar dat wij begrijpen waarom deze motie wordt ingediend. Tegelijkertijd is het wel belangrijk dat we altijd ruimte hebben voor een uiteindelijke weging van onder andere het Internationaal Gerechtshof, want zij zijn degenen die het recht spreken. Dat doen wij geen van allen. Op die manier zou ik met deze motie willen omgaan. Ik wil u allemaal één tip meegeven. Afgelopen dodenherdenking was er na afloop in de Dom een bijdrage van professor Ido de Haan. Die ging over exact dit punt. Dat was een schurende bijdrage. Hij is zelf van Joodse origine. Het is, denk ik, terug te zien. Daar wordt je ruim een uur mee genomen in de breedte van dit hele debat, op een naar mijn smaak buitengewoon indringende, maar wel goede wijze. Dus ik wil iedereen die dat nog niet gezien heeft, omdat hij of zij er niet bij kon zijn, aanraden, kijk daarnaar.

De voorzitter: Dank voor het antwoord. Als ik het enigszins oneerbiedig mag samenvatten, klopt het dan dat het oordeel Raad is?

Burgemeester Dijksma: Ja, en wel degelijk ook met het begrip vanuit het college voor de indieners van de motie.

De voorzitter: Ja, dank. Van der Steeg, CDA.

De heer Van Steeg (CDA): Ik kan de burgemeester in grote deels volgen in wat ze zegt en ook de situatie in Gaza, de duiding die ze geeft, maar zij het er wel mee eens dat er dus nog geen officiële kwalificatie is en dat we juist met termen als genocide, die echt ook juridisch zijn, juist op een plek waar we niet over buitenlands beleid gaan, namelijk in deze gemeente, dat we dat niet zomaar moeten meenemen in officiële uitingen.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Dijksma: Voorzitter, daarom zei ik het is mogelijk en het is een onderzoek. En ik vind wel dat we dat hardop mogen zeggen. Dus het woord vermijden, wat sommigen in deze..

Ik wil het niet uitlokken, maar in mijn ervaring is dat de stad hier minder over verdeeld is dan het soms lijkt. Ook als je met bijvoorbeeld de vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap in Utrecht spreekt, dan zie je dezelfde grote zorgen. Dus ik heb het idee, maar dat is misschien mijn optimistische aard, dat er bij ons wel heel veel overeenstemming in de stad is over hoe we hiernaar kijken.

De voorzitter: Meerding, VVD.

Mevrouw Meerding (VVD): Ja voorzitter, ik hoop dat er op punten veel overeenstemming in de stad is, dat herken ik ook. Waar ik aan refereerde is een onderzoek van Amnesty zelf, waarin naar voren komt dat 48% van de Nederlanders vindt dat er sprake is van een genocide en 52% vindt dat er geen sprake van is. Dat is de verdeeldheid waar ik op doelde. Dat is natuurlijk niet precies dan zo ook in Utrecht zo, maar volgens mij is die verdeeldheid over dit thema er wel.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Dijksma: Zonder meer, daar heeft u gelijk in. Alleen je ziet ook dat de actualiteit, en dat zeg ik met grote spijt, helaas ook wel ervoor zorgt dat steeds meer van wat we nu te zien krijgen ook wel toeleidt naar bepaalde opvattingen die breder gedeeld worden. Dat is gewoon iets waar we volgens mij ook allemaal grote zorgen over hebben. Dat voel ik bij u allemaal, hoe je ook denkt over deze motie. Laten we dat ook hardop tegen elkaar zeggen.

De voorzitter: Paalman, Horizon.

De heer Paalman (Horizon): Een praktische vraag. Hoe vaak communiceert het college over de situatie in Palestinië en met Israël? Hoe vaak gebeurt dat?

Burgemeester Dijksma: Nou, dat kan aan de orde zijn op het moment dat we bijvoorbeeld in discussies in Den Haag betrokken worden. Dus ik heb niet nu meteen een hele rits met voorbeelden. Maar het is natuurlijk zo dat wij, elk van ons, de wethouders, maar ook ik, op enig moment ook soms gevraagd worden naar opvattingen van het college of uw Raad over de actualiteit. Het is iets anders dan dat wij besluiten wat het precies moet zijn.

De voorzitter: Dank voor uw beantwoording. En dan gaan we weer een korte voorzitters. Oh, excuses. Ja, want u mag natuurlijk als laatste nog een reactie geven. Nolten BIJ1.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Ja, dank voorzitter. Ik waardeer heel erg wat de burgemeester hier zegt. Dat raakt mij ook. Ik denk dat dat ook heel veel mensen raakt hier in de stad. Ik denk dat het ook passend is bij Utrecht, dus ik wil daar even mijn dank voor uitspreken en dat we als Utrecht ons hart daarin durven te tonen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Korte voorzitterswissel.

De voorzitter: De tweede motie, dat is de actuele motie 185, weer fossiele reclame via de APV, ingediend door de heer Van Heuven, mede namens GroenLinks, PvdA, Volt, ChristenUnie, Student & Starter, Bij1, EenUtrecht, Horizon en de groep Zwanenberg.

De heer Van Heuven (PvdD): Ja, dank voorzitter. Even een ander onderwerp dan net, mooi behandeld. Dit is ook een mooi onderwerp. In Utrecht hebben we fossiele reclame in de openbare ruimte al verboden, maar wel per afloop van de huidige contracten. Sommige contracten lopen tot 2038. Dat we deze stap hebben gezet is natuurlijk fantastisch, maar Den Haag ging er nog even mooi overheen door fossiele reclame. Ik kijk er heel rijkhalsend naar uit en was dus ook heel blij dat dat verbod via de APV bij de voorzieningenrechten gewoon stand heeft gehouden. Vandaar dat wij hebben doorgepakt en ook in Utrecht willen voorstellen om fossiele reclame via de APV te verbieden. Ik heb dan ook een juridisch stukje geschreven met als dictum draagt het college op de Raad ter besluitvorming tijdig een raadsvoorstel voor te leggen tot wijziging van de APV in Utrecht waarmee fossiele reclame verboden wordt door de volgende bepalingen apv op te nemen a onder artikel 1.1 een nieuw lid luidend fossiele reclame handelsreclame voor de producten en diensten, fossiele brandstoffen, vliegtickets, vliegvakanties, gijzerstroom en gascontracten, cruiserijzen en auto's met een fossiele en hybride brandstofmotor. En aan b, hoofdstuk 4, een nieuw artikel 4.13 toe te voegen, luidend, fossiele reclame in de openbare ruimte is verboden tenzij het gaat om a, bedrijfsnamen, bedrijfslogo's en reclames aan of indirect in de nabijheid. van het pand waar de activiteiten plaatsvinden waar de reclame trekking op heeft en b, wegwijzers op bedrijventerreinen. En als tweede dictum het verbod in te laten gaan per 1 januari 2026 en de exploitanten van reclamedragers in Utrecht daaraan voorafgaand uitvoerig te wijzen op deze APV-wijziging in het gemeentelijk reclamebeleid, ten einde fossiele reclames in haltevoorzieningen, vrijstaande reclame, vitrines, billboards, lichtmast, reclamemasten langs A2-A12, op rotondes en op steigerdoeken te weren.

De voorzitter: Zo, dat was in ieder geval...

De heer Van Heuven (PvdD): Ja, gelukkig hadden we reces om dit te schrijven.

De voorzitter: U heeft al uw energie daar goed in gestopt, kan ik u zeggen. Ik kijk even, zijn er vragen aan de indiener? Als dat niet zo is, dan kijk ik naar de wethouder.

Wethouder Schilderman: Bedankt, voorzitter. Allereerst ook echt complimenten aan Partij voor de Dieren, want dit is echt een monumentale uitspraak en eentje, heel eerlijk gezegd, waarvan ik niet had verwacht dat die zo zou uitpakken. En ik denk dat daar ook de aanhoudende inzet om dit op deze manier te doen, daar zeker aan te wijden is. Ik denk dat daarmee ook de ambities die u heeft als gemeenteraad ook dichterbij komen. U voelt het een beetje aankomen. Er komt wel

een maar achteraan. Maar dit is geen uitspraak van de Raad van State. En dit lijkt me er zo eentje die doorgaat tot de hoogste rechter. Dat lijkt me ook wel verstandig, want het is echt een monumentale uitspraak. Dit zegt echt iets over welke ruimte heb je nou om een lokaal verbod op te nemen in je APV, wat ook andere rechten inperkt. Daarmee, als u dit zou doen, loopt u een aanzienlijk risico als u deze motie aanneemt. Wat u namelijk doet, is dat dit eerst onderbouwd moet worden. Daarmee zal ik ook zeggen dat de planning die hierin staat van het per 1 januari in te laten gaan, ook geen haalbare planning is. Want zo'n stuk moet altijd onderbouwd worden, nog los van dat het misschien dus Ik heb het gevoel dat het een heel moeilijk probleem is om dit te doen. Ja, een procedure aangespannen kan worden voor geld, omdat daar waar zij op kunnen adverteren minder is geworden en daarmee minder waard. En daarmee loopt de gemeente ook een financieel risico. We snappen het doel heel erg, maar we zien eigenlijk op dit moment dat die bestuursrechtelijke weg die wij hebben gevolgd, namelijk dat wij al in vijf van de zes contracten al hebben staan dat dit niet mag. dat hij werkwijze werkt, aanzienlijk minder risico's met zich heeft, nu al veel bekendheid geniet en gewoon al in actie is in onze gemeente op dit moment. Dat gezegd ontraad ik hiermee deze motie. Maar ik kan niet anders zeggen dan dat ik wel complimenten geef aan Partij voor de Dieren. En dit is hoe dan ook een heel grote stap. En de vraag is wel of die stap deze kant op blijft.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even. Zijn er vragen aan de wethouder? Dat lijkt, de heer Bosch UtrechtNu!.

De heer Bosch (UtrechtNu!): In welke orde van groot zijn die financiële risico's?

Wethouder Schilderman: Dat kan ik niet op deze manier becijferen, maar u heeft eerder ooit een geheime bijlage gehad waarin u de omvang ziet van deze inkomsten en daar kunt u een gedeelte van verwachten.

De voorzitter: Dan dat gezegd hebbende. Ik kijk nog even naar de indiener.

De heer Van Heuven (PvdD): Ja, ik wil natuurlijk de wethouder danken voor de mooie complimenten. Dit is inderdaad de aanjager aan wind, om even maar zo te zeggen. Bij tabak is dit ook gelukt. Daar zijn ook risico's genomen, maar gelukkig zijn tabaksreclames ook uit het straatbeeld verdwenen. En ik ben benieuwd wat de wethouder vindt van die parallel.

Wethouder Schilderman: Ja, ik snap die parallel ergens best wel. Ik denk wel het handigst in dit soort zaken is wel dat je hier een landelijke en daarmee een wetgevende uitspraak over hebt. En ja, ik denk dat het landelijk gewoon niet even snel gaat als dat u wil. En ik denk ook eigenlijk niet even snel gaat als dat de meeste inwoners van Utrecht zouden willen. Maar dat is wel de meest zekere manier om te zorgen dat dit soort dingen daadwerkelijk goed lopen en dat je niet een onvoorzien risico loopt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we op een later moment ook over deze motie stemmen en komen we bij de laatste actuele motie Geen of inflatievolgende huurverhoging. ingediend door Gert Dijkstra, EenUtrecht, mede namens Partij voor de Dieren, DENK, Groep Zwanenberg, UtrechtNu! en Bij1.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Inderdaad. Geen of inflatievolgende huurverhoging met als dictum draagt het college op 1: bij de lokale woningcoöperatie is erop aan te dringen dat zij het bevriezen van de jaarlijkse huurverhoging van woningen in de sociale huur voor 2025-2026 door het kabinet accepteren en niet meer deelnemen aan een eventueel lobby- of juridisch proces om dat nog te voorkomen. Dat is zeer actueel, want vandaag is ook bekend geworden dat ze die rechtsgang via Edes landelijk ook zijn gestart. Punt 2 van het dictum. In de prestatieafspraken met woningcoöperaties vanaf 2025-2026 op te nemen dat de jaarlijkse huurverhogingen gemaximeerd worden tot op het inflatieniveau — dat zou dan exact hetzelfde dictum zijn als in steden als Amsterdam, Hilversum en Apeldoorn — is al bevestigd en geaccepteerd. En tenslotte punt 3. De raad voor 1 juli 2025 te informeren over de uitkomsten van het overlegje erover met de lokale woningcoöperaties en andere relevante verhuurders.

De voorzitter: Mevrouw Van der Wilt.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Dank u wel, voorzitter. Ziet EenUtrecht in aan deze motie zonder ook maar iets voor te stellen van compensatie. Ook Utrechtse corporaties komen direct in de financiële problemen, waardoor de realisatie van heel veel nodige woningen onder druk ontstaat.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Daar heb ik twee antwoorden op. Het eerste antwoord is dat ik heel erg twijfel over de impact die door de woningcorporaties wordt geschetst. Daar twijfel ik aan. Er is al heel veel discussie geweest, ook in deze Raad, over de liquiditeit en de solvabiliteit van woningcoöperaties en het leenvermogen van die woningcoöperaties. Daar kun je verschillend over denken en naar kijken. Ik denk dat zij daar negatiever over communiceren dan dat het werkelijk zo ligt. Dat is één. Het andere is dat het ook een afweging is. Ten ene kant heb je het wel over forse huurverhogingen. voor een groep die dat moeilijk op kan brengen. Zeker als het ook nog bovenop de inflatie is. En dat is de afweging die je ook moet maken. In welke mate die betaalbaarheid voor mensen die nu huren, die is ook in het geding.

De voorzitter: Mevrouw Raaijmakers.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA): Mijn vraag ligt wel in het verlengde. Want we delen absoluut dat die huurstijgingen, die kosten niet op de huurder verhaald moeten worden. Maar de vraag is nu

of ze er niet alsnog op een andere weg mee geconfronteerd worden. Als een woningcorporatie niet meer in staat is om woningen te verduurzamen, dan komen die lasten alsnog bij de huurder. Je kan ook wel bijvoorbeeld de zorgpremie, het eigen risico verlagen. Maar als die zorgpremie vervolgens omhoog gaat, dan hebben we daar nog niks aan. Dus ik zie hier die parallel. Dus waarom begrept deze motie met geen woord over compensatie?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Het interessante is dat op een aantal steden, en ook niet de minste — ik heb ze net genoemd — die afweging ook is gemaakt en toch deze oproep daar wel eens ondersteunt. Misschien dat ook in die steden, net als ik dat ook ervaar, we wat minder snel onder de indruk zijn van de ja, ik wil het geen, de grote woorden die de woningcoöperaties nu breed gebruiken om ons te waarschuwen dat alles implodeert en dat je het gelijk zult merken met de investeringen. Ik denk dat bij de woningcoöperaties het besef moet gaan zijn dat ze scherper op de wind moeten gaan zeilen, dat er meer mogelijk is dan wat ze nu denken of zeggen dat er mogelijk is. We schatten dat anders in, denk ik. We moeten maar eens even een beetje terugduwen, is mijn opvatting.

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Ik begrijp de heer Dijkstra en ik zie ook wel de ruimte in de onderpansbelasting die eventueel wat opgerekt zou kunnen worden, dan wel bijvoorbeeld dat de verkoop van sociale huurwoningen enigszins lucht brengt, zodat je wel zou kunnen investeren, maar tegelijkertijd is de vraag van een woningcorporatie die voert eigenstandig beleid uit. En we kunnen dit niet afdwingen. En we moeten van de welwillendheid van een woningcorporatie zijn we afhankelijk om dergelijke afspraken te kunnen maken. Dat onderkent de heer Dijkstra toch ook. En de heer Dijkstra die onderkent toch ook dat wij als stad die corporatie zo klem hebben gezet dat ze met deze bezwaren komen richting het Rijk.

De voorzitter: De heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Twee dingen. Eén. Ja, zij gaan er zelf over. Daarom staat ook in deze motie erop aan te dringen. Dat is ook de verhouding die je hebt. Daar zeg ik wel gelijk bij dat je elkaar heel hard nodig hebt. Dus het is ook een beetje geven en nemen. Met tweede en laatste punt hierbij. Ik denk dat we de laatste twee jaar langzaam maar zeker een wat zakelijker en steviger gesprek met de woningcoöperaties zijn gaan ontwikkelen. Dat vind ik goed en dat moeten we nog even doorzetten. Er is denk ik meer uit te halen uit dat vermogen dat daar zit dan er tot nu toe uitgehaald wordt.

De voorzitter: Mevrouw Hellevoort.

Mevrouw Hellevoort (GroenLinks): De heer Dijk schrijft over een inschatting. We kunnen een hele discussie hebben over de financiële positie van woningcorporaties, maar als een corporatie letterlijk zegt dat dit leidt naar toe dat wij volgend jaar al onder curatele komen staan, dan hebben we toch niet over een discussie meer. Dan is dat een groot probleem waar we allemaal niet beter van worden.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Het is een natuurlijke reflex bij een bewoningcoöperatie. Dat snap ik ook, want ze hebben geen concurrenten. Op 2 januari hebben we al de inkomsten verzekerd. Het is een risicomeidende, totaal veilige operatie die er runt. Ze zijn ook totaal niet gewend om scherp aan de wind te zeilen. Het is een bepaalde setting. Dit is een reflex die je heel vaak weer terugziet. Er hoeft maar iets te gebeuren. Of men met grote taal zegt dat dit een ramp is. Dat kan helemaal niet. Maar er kan veel meer en ik wil ze daar wel toe uitdagen. En dat doen we eigenlijk in deze motie. We proberen ze dus scherper aan te zetten. En ik vraag het college niet meer en minder dan het gesprek te openen en ons daar de komende weken op terug te melden van wat levert dat op. En dan kunnen we misschien alsnog weer verder besluiten hoe we daar verder mee om gaan.

De voorzitter: Oké, volgens mij zijn alle vragen aan de indiener gesteld en gaan we nu naar het oordeel van de wethouder.

Wethouder De Vries: Een wonderlijk debat, echt waar. Ik vind het een wonderlijk debat. Ik snap wel waar de gedachte achter een deel van deze motie vandaan komt. De huurbevriezing voor de bestaande huurders is natuurlijk ontzettend fijn. Die merken ruimte in de portemonnee in toch al moeilijke tijden. Maar het eerlijke verhaal moet ook verteld worden. Dat betekent namelijk dat diezelfde huurders hem gewoon weer terugkrijgen, want die woningen worden niet verduurzaamd. Dat mis ik eigenlijk ook in deze motie. Ik mis gewoon het eerlijke verhaal. Ik wil daar toch even een aantal dingen over zeggen. Ik heb daar wat langer voor nodig, voorzitter.

De voorzitter: Dat kan niet, want er zijn gewoon regels voor.

Wethouder De Vries: Oké, nou, ik ga m'n best doen. Wat klopt de beantwoording? Er gaat volgens mij een meme ergens rond, maar... Oké. De motie is te laat en hij is te vroeg. Hij is te laat en dat is deels al even aangegeven. De woningbouwcorporaties, die spannen namelijk een rechtszaak aan. Dus hij is te laat. Hij is te vroeg. Er gebeurt van alles op dit moment, aangezien corporaties echt problemen hebben. Ik zal een aantal voorbeelden benoemen. BO EX, Marco Polo Laan. Daar gaan ze beginnen met nieuwbouw. Dat wordt waarschijnlijk nu al uitgesteld. Dat is samen met marktpartijen en zorgpartijen. De Zonordreef, het onderhoud zou zomaar eens vertraagd kunnen zijn. Ze hebben grond aangekocht. Merwedekanaalzone. Dat grond moeten ze van de hand doen. En wie zal het zeggen? Misschien gaat het wel naar de marktpartij. Dat gebeurt nu al. WSW heeft brieven uitgedaan naar woningbouwcorporaties. Daar zitten ook onze corporaties bij. Dus ik vind het nogal wat om nu deze motie in te dienen. Dus hij is echt te vroeg.

Ik zou zeggen, laten we het even afwachten. Er is nog geen structurele compensatie. Er wordt nu nog een rechtszaak gevoerd. Laat het heel duidelijk zijn. Ik ontraad hem stevig, voorzitter. Stop de tijd.

De voorzitter: Dat is duidelijk. De heer Bosch, UtrechtNu!.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, want wat ik me elke keer afvraag in dit hele verhaal is... Misschien even wat aandacht, dankjewel. Wat ik me afvraag is, er wordt gezegd, ja dit klopt niet helemaal, dit is een valse tegenstelling. Waar zijn al die 60.000 woningen dan, over het jaar, die ze in de jaren dat ze wel de huur mochten volgen, waar zijn die dan gebouwd? Die zijn er helemaal niet gebouwd. Waar zijn die dan toen ze elk jaar de huur konden verhogen? Want dat hebben we nodig om de huis te bouwen. Waar zijn die 60.000 woningen per jaar dan in 2021, in 2022, 2023 en 2024? Die zijn er ook niet gekomen.

De voorzitter: Oké. De vraag is duidelijk. De wethouder.

Wethouder De Vries: Dit debat hebben we natuurlijk vaker gevoerd. We hebben ook vanuit ORTEC een rapportage laten uitvoeren, ook rondom stop de verkoop. Ik zal de cijfers niet herhalen. Daar zagen we al dat ze na 2030 onder de ondergrens gingen. Dat gebeurt nu al veel sneller. Sommige corporaties nu al. De heer Bosch heeft het over nieuwe woningen bijbouwen, maar dat is natuurlijk niet het enige. We hebben hierna straks een debat over onderhoud van woningen van woningbouwcorporaties. Geloof me, dat is een grote klus. We hebben het verduurzamen van de woningen. Dus er speelt nog veel meer mee in dit vraagstuk, voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): Ik snap wel dat de wethouder dit een wonderlijk debat vindt als zijn eigen partij nog in de Tweede Kamer onlangs een initiatiefvoorstel heeft ingediend om de huren te bevriezen en dat als daar een petitie bij zit dat daar echt geen woord in staat over compensatie voor corporaten. Verkeerd uitpakken, maar het zou ook wel fijn zijn als de wethouder dan op dat punt het hele verhaal een keer vertelt. Ja, het is mooi dat nu een keer de heer Te Hoonte verwijst naar Den Haag. Meestal komt dat natuurlijk bij u op uw bordje terecht. Dus ik gun u deze ook.Maar compensatie, en ik noem het net ook al, en dat is ook het verhaal. Er is hier ook in deze stad, waar onder andere ook als we dan toch partijpolitiek gaan maken, ook mijn eigen kleur aan meedoet. En daar wordt heel duidelijk gesproken over compensatie. Dus volgens mij is dat helemaal geen punt van discussie.

De voorzitter: Nee, één vraag. Het spijt me, ja. Dit is hoe het werkt. Even kijken. Volgens mij zijn alle anderen aan het woord geweest. Dan kijk ik nog tenslotte naar de indiener. Ja, kort.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Het zou te vroeg zijn en laten zich de wet houden. Het is te laat. Dus wat is het nu? Volgens mij is het precies op tijd. Het enige wat ik er nog verder over wil zeggen. Ja, ik vind het framen alsof gesuggereerd zou worden dat ik hier namens een aantal partijen geen eerlijk verhaal zou vertellen. Dat vind ik nogal cru en ik zou de wethouder in het vervolg willen oproepen om daar heel voorzichtig mee te zijn. Dat geldt aan twee kanten.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Dan gaan wij op een later moment over ook deze ingediende motie stemmen. En voordat we verder gaan zou ik nog graag iets willen zeggen, namelijk jullie raadsecretaris Willem Overbeek, die is gelukkig weer goed aan het herstellen. Hij heeft heel lang in het ziekenhuis gelegen en hij is vanaf vandaag weer thuis. Mooi toch? Dus dat is heel fijn nieuws.

Ik hoop niet voor Willem dat hij al kijkt. Ik zou hem gunnen dat hij dit nog even niet doet. Dan gaan wij verder en we zijn bij agenda punt 16 aangekomen. Ik pak het er eventjes weer bij. Dat agenda punt is de afrondende besluitvorming na het debat over achterstallig onderhoud. Het werd al even aangekondigd, net overvecht. Deze afrondende besluitvorming is geagendeerd door drie fracties, namelijk DENK, het CDA en Stadsbelang Utrecht. Ik kijk allereerst naar de heer Sungur.

De heer Sungur (DENK): Dank, voorzitter. Ik heb het bijna vergeten om de moties in te dienen. Als het goed is, hebben we net in de mail ontvangen. Twee moties inderdaad. Allereerst huurkorting voor schimmelwoningen mede namens Partij van de Arbeid, Utrecht Solidair, Groep Zwanenberg, UtrechtNu! en Stadsbelang Utrecht. Ik verzoek het college om in gesprek te treden met de woningcorporaties om te komen tot een regeling waarbij huurders van woningen met ernstige … en de Raad informeren over de voortgang van de invoering.

De voorzitter: Motie 198 Mevrouw Van der Wilt, voor een vraag.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Dank. Enerzijds begrijpen we de urgentie achter deze motie, maar we willen voorkomen dat het hiermee lijkt alsof het uitstel van een oplossing hiermee van afgekocht wordt. Ziet de indiener dat ook zo?

De heer Sungur (DENK): Dat zie ik niet zo, voorzitter. Wij denken dat dit juist een prikkel geeft om sneller tot actie over te gaan. Omdat wij ook zien dat in veel delen van de stad, overigens meerdere wijken, er op dit moment sprake is van schimmelproblematiek en waarbij ook heel veel wordt geklaagd rondom te laat actie wat ondernomen wordt. Wij denken dat dit financiële prikkel juist kan helpen, ook om grotere problemen te voorkomen.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ja, precies. Dat stelt me juist gerust dat dat dan de insteek is van deze motie. Ik ben ook nog wel benieuwd. Dit staat er als een maatregel. Is de indieners ook

mee eens dat daarvoor ook nog het gesprek met de corporaties over hoe je dit voorkomt, et cetera, net zo belangrijk is en daar ook op wordt ingezet?

De heer Sungur (DENK): Zeker. Daar kan ik me volledig bij aansluiten. Wij denken dat die gesprekken ook heel belangrijk zijn, juist om te voorkomen dat er sprake is rondom schimmelproblematiek.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Sungur (DENK): Tweede motie, voorzitter. Inspectie in overvecht tegen achterstallig onderhoud. Verzoekt het college om te starten met periodieke en proactieve inspecties in overvecht gericht op achterstallig onderhoud, hierbij prioriteit te geven aan complexen en gebieden waar melding of signaal uit de wijk op wijzen en de raad uiterlijk in Q3 van 2025 te informeren over de opzet en voortgang van deze inspecties.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 199. De heer Snijder.

De heer Snijder: Ja voorzitter, punt van orde. Ik krijg van onze fractieleden op de fractiekamer te horen dat de audio zo vaak wegvalt dat het eigenlijk niet meer te volgen is wat er is ingebracht. Zo is de motie net van de heer Sungur niet te volgen geweest voor mijn fractieleden.

De voorzitter: Ja, ik weet het. Het valt af en toe weg. Nu net na de lunchpauze weer wat vaker. Er wordt aangewerkt. Maar ja, ik ga niet een uur schorsen tot het is opgelost. Dus ik ga gewoon wel verder. En excuses voor dit ongemak, want dat is het. Want ik moet soms ook echt mijn best even doen om te horen.

Daar heeft u gewoon gelijk in. Dus dat is zo. Er wordt met man en macht aan gewerkt, zullen we maar zeggen. Dank u wel, dat was het vanuit DENK. Dan gaan we naar mevrouw Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik beperk me tot het inbrengen van de motie die ik heb aangekondigd tijdens het commissiedebat, met de titel Wees nabij en bereikbaar voor achterstallig onderhoud in de woning en de wijk. Ik draag het college op de gemeenteraad te informeren hoe zij dit, in samenwerking met de woningcoöperaties, gaat verbeteren, bij voorkeur door dit op te nemen in een reeds geplande voortgangsbrief.

De voorzitter: Dank u wel. De motie nr. 200. Kijk ik even, Stadsbelang Utrecht, de heer Bos.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht): Wie van u heeft asma of bronchitis? Kunt u uw hand opsteken? Eén, twee, drie, vier. Wel is u in een vochtig of beschimmeld huis gezeten en was gezien dat er consequenties zijn voor je asma dan wel je chronische bronchitis. Het is verschrikkelijk. Sterker nog, als je dan eenmaal in zo'n schimmelhuis zit, kan dat betekenen dat je astma verergert, dat je bronchitis verergert, maar dat je ook een verdere afbraak hebt van je luchtwegen dan wel je longen. Dat betekent dus dat als de schimmel of de vocht weg is, je blijvend, verslechterd kunt ademen of kunt zijn. Dat mogen we onszelf echt wel eens even realiseren. Vanuit dat perspectief is het vaak ook gedrag wat vocht en schimmel veroorzaakt, maar ook bouwkundige oorzaken kunnen dit veroorzaken. Vanuit dat perspectief is de stad Bank Utrecht van mening dat een huurkorting de schimmel- of vochtproblemen niet oplost. Wij zijn van mening dat bij geconstateerde bouwtechnische gebreken alle eigenaren door middel van last onder dwang verplicht moeten worden deze gebreken binnen vier maanden weg te werken. Bij achterwege blijven van de bouwkundige ingrijpen moeten de eigenaren verplicht worden vervangende woonruimte aan te bieden, dan wel de rekening te betalen voor vervangende woonruimte. Dat is ons dictum. De motie is een gezond huis voor huurders. Deze bied ik bij deze aan. U mag er een nummer aan hechten.

De voorzitter: Ja, dat ga ik doen. Dat is motie 201. Dank u wel. Ik kijk even of er nog anderen zijn die het woord wensen of een voorstel hebben. Dat is niet het geval. Dan kijk ik naar de wethouder. Oké, twee minuten. Twee minuutjes, schorsen

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik zou alle raadsleden willen verzoeken om hun plaatsen in de zaal in te nemen en daarbij de passende stilte te betrachten. We zijn bij agendapunt 16 en we krijgen nu het oordeel van de wethouder op de vier ingediende moties. Het woord is aan wethouder De Vries.

Wethouder De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik zal ze één voor één aflopen. Dan begin ik bij de motie nr. 198 van DENK, de huurkorting voor schimmelwoningen. Deze zou ik met een positief advies aan uw raad willen laten. We hebben het net natuurlijk in de vorige actuele motie ook gehad over de huidige sowieso de financiële situatie rond de corporaties. Ik vind het belangrijk om daar samen het gesprek over te voeren. Laten we ook samen het gesprek voeren over hoe we gaan om met dat onderhoud, wat ook als het niet goed gaat en wat we daar nou aan kunnen doen. Dat is ook waartoe deze motie oproept, dus zo lees ik hem ook. Dat maakt ook dat ik tot mijn advies kom.

Dan wil ik naar motie 109, inspectie en overvecht tegen achterstallig onderhoud. Hier hebben we het in de commissie natuurlijk ook al over gehad. Kijk, op het moment dat je ergens iets meer doet, betekent dat dat je ergens anders misschien iets minder moet doen. Het is ook een capaciteitsvraagstuk. Dat maakt dus dat ik deze motie, zoals die nu is, ook moet ontraden. Dus of er moet een voorstel komen voor dekking of een voorstel voor ergens anders iets minder.

Dan kom ik bij motie nr. 200 van het CDA. Wees nabij en bereikbaar voor achterstallig onderhoud in de woningen en de wijk. Ook daarin denk ik dat de inhoud positief is. Ik denk dat dat ook belangrijk is. Daar ging juist ook het debat over. Ik wil nog wel even iets meegeven in de

overweging, want daar worden een aantal dingen genoemd, zoals die vaste aanspreekpunten, die fysieke locatie, de begaande grond en ook buitenkantooruren. Ik heb net even een winstwaarschuwing meegegeven, ook nog naar aanleiding van het vorige debat. Dus ik zou zeker ook die inspanning willen plegen. Dat moeten we samen doen met de corporaties. Dat is wel even een winstwaarschuwing. Als het CDA daarmee akkoordgaat, dan kan ik deze met een positief advies aan de Raad geven. Ik zie geknikt, dus dat is helemaal goed.

Dan kom ik bij motie nr. 201 van het Stadsbelang Utrecht, een gezond huis voor huurders. Die wil ik even doorlopen, want een deel van deze dingen doen we al. Dus het idee past ook bij de huidige werkwijze, maar de vaste termijn is juridisch niet houdbaar. We treden aan het havend op wanneer dat wettelijk kan, maar stellen een termijn die past bij het geconstateerde gebrek. Dus het kan ook korter dan vier maanden zijn. Wettelijk is dat minimaal zes weken. Dan het tweede punt van het dictum. We zien geen juridische aanknopingspunt om dit bestuursrechtelijk af te dwingen. We mogen wel eisen dat in een extreem acute situatie, door basis van het besluit bouwwerk en leefomgeving, die bewoning dan beëindigd wordt. Maar dit kan ingezet worden bij onomstotelijk acute situaties, zoals bijvoorbeeld brand- of instortingsgevaar. Dat maakt dat ik hem in deze vorm moet ontraden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we op een later moment vanavond stemmen over de ingediende moties. En komen we daarbij bij agenda punt 17. Afrondende besluitvorming na debat over de toekomst van subsidieregel, sociale prestaties en dagondersteuning. En deze is geagendeerd door de fracties van EenUtrecht en Volt. Ik kijk allereerst naar de heer Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Dank, voorzitter. Allereerst. We hadden natuurlijk liever geen bezuiniging gezien op SPDO. En als je dat al doet, dan liever na een evaluatie. Maar goed, daar is inderdaad geen meerderheid voor. En als je dit dan doet, pak het dan in ieder geval zorgvuldig aan, is onze opvatting. Vandaar een drietal moties, voorzitter. De allereerste met als titel, mede namens PvdA, D66 en ChristenUnie, kwetsbare Utrechters blijvend steunen, met als dictum, draagt het college op in overleg met SPDO-partners na te gaan hoe zij door de gemeente kunnen worden ondersteund in een door henzelf individueel of mogelijk gezamenlijk organiseren van medefinanciering bij zorgverzekeraars of anderen.

Twee, eveneens in overleg met de SPO-partners na te gaan of zij met een voorinvestering vanuit het transitiebudget voor vormelijk sociaal domein in staat zijn een deel van de beoogde bezuiniging te realiseren.

En drie keer over de gemeenteraad uiterlijk Q3 2025 nader te informeren.

De voorzitter: Motie 202.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): De tweede, namens Volt, CDA en ChristenUnie, met dat titel Behoud deelnemers en kwaliteit dienstverlening SPDO, sluit ook aan bij de bedoeling achter de actie van het college, draagt het college op, punt 1, bij het implementeren van de 10%

bezuiniging van de SPDO in 2026, als vertrekpunt te nemen dat dit niet te kosten gaat van het aantal unieke deelnemers en de kwaliteit van de dienstverlening. En ook hier weer,

punt 2, de gemeenteraad, uiterlijk Q3 2025, naar te informeren.

De voorzitter: Motie 2023.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Dan de laatste. Verantwoord en zorgvuldig bezuinigen op SPDO. Ik draag het college op om allereerst de oplossingsrichtingen van het uiteindelijke bezuinigingspakket 2026 voor SPDO aan de gemeenteraad voor te leggen, in raadsbrief, zodat de Raad de ruimte heeft deze eventueel nog tijdig te kunnen bespreken. En ook hier uiterlijk in een raadschrift Q3 2025.

De voorzitter: Dank u wel. De motie krijgt nummer 204. Dan ga ik verder met de bijdrage van Volt. De heer Maas.

De heer Maas (Volt): Ja, dank u wel, voorzitter. De aankomende bezuinigingen voelen we allemaal en ook organisaties die kaartstellend zijn, sociale cohesie en die inzetten op preventie. Dat we moeten bezuinigen op deze organisatie is pijnlijk, maar wij willen wel dat het op een gezonde manier gebeurt en organisaties daarbij houden vastgeven. Daarom de volgende motie als dictum: Verzoekt het college om geen middelen uit de egalisatiereserves van SPDO's aan te wenden om tekorten te dekken, tenzij de betreffende SPDO beschikt over een reserve die meer bedraagt dan 15% van het totale jaarlijkse budget. In beleid 2. In beleidstukken en besluiten rekening te houden met deze grens om zo de financiële gezondheid van de SPDO's te beschermen. En 3. Ook in het geval van samenvoering of fusie van spdo's de grens van 15% als minimale reserve te hanteren voor de nieuwe organisatie. En gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 205. Als er verder geen bijdragen zijn, en dat lijkt niet het geval, gaat wethouder Voortman op de vier ingediende moties antwoorden.

Wethouder Voortman: Voorzitter, dank u wel. Vier moties inderdaad. Ik begin met motie 202 van de heer Dijkstra van EenUtrecht. Daar wil ik een positief advies bij geven. Dat we met partijen in gesprek zullen gaan om het hierover te hebben, dat hebben we in het commissiedebat natuurlijk ook al toegezegd, dus dat zullen we sowieso doen. Voor wat betreft de transitiereserve, als partijen voldoen aan de voorwaarden voor de transitiereserve, dan staat het hun vrij om een aanvraag te doen, net als andere partners. Die reserve is niet bedoeld voor het structureel dekken van aanbod waarvoor nu geen bekostiging is. Het is dus niet bedoeld om op dezelfde wijze door te gaan met wat je al deed. Dat spreekt natuurlijk voor zich. Het is geen oneindige pot. Dit wil ik erbij zeggen, maar daarmee een positief advies.

De voorzitter: Mevrouw Raaijmakers.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA): U kunt als gemeente ook dit soort partijen erop wijzen dat die transitiereserve hiervoor gebruikt kan worden. Ik denk niet dat dat bij veel partners nu al bekend is.

Wethouder Voortman: Dat die transitiereserve gebruikt kan worden voor het maken van die transitie naar de vernieuwingen die we willen doen in de zorg. Sowieso hebben we in de brief over het sociaal domein — ik weet niet of die al naar u gestuurd is. Ik zoek nu ook iemand die me dat zou kunnen vertellen, maar dat zie ik even niet. Maar in ieder geval hebben we daarin ook een afwegingskader gemaakt. Ik denk dat het wel mogelijk moet zijn om hen daarover op de hoogte te stellen. Ik zie wel even wat een goede vorm is, want er zijn ontzettend veel SPDO-partijen in de stad. Dus geef mij eventjes de kans om te kijken hoe we dat kunnen doen. Ik hou u daarvan op de hoogte.

Voorzitter, dan als het gaat om motie 203, behoud van deelnemers en kwaliteit van de dienstverlening. Daar wil ik positief over adviseren. We kunnen in het derde kwartaal een brief sturen met hoe dit uitgesput in het proces is meegenomen. Wel een stuk verwachtingsmanagement. De deadline voor subsidieaanvragen is pas op 1 oktober en de wijzigingen gaan pas in 2026 in. Dus de uitwerking in de praktijk van het proces zal pas in de loop van 2026 zichtbaar worden. Dat wil ik hier wel bij zeggen. Maar een brief sturen met hoe we het uitgespreid hebben meegenomen, dat kan sowieso.

Voorzitter, dan de motie 204. Het wordt een beetje eentonig van EenUtrecht, maar ook deze motie wil ik positief advies geven. We kunnen in het derde kwartaal een brief sturen met wat er in de nadere regel is gewijzigd. Ik wil er wel bij zeggen dat dit niet een raadsvoorstel is. Ik lees ook het woord voorstellen. Als er bedoeld wordt met voorstellen dat we u informeren, dan is die uitvoerbaar. Maar het verwachtingsmanagement is er ook bij dat de deadline, zoals ik net al zei, voor de subsidieaanvragen 1 oktober is. Voor tijdige verstrekking van de subsidies moet het daarna ook snel de beoordelingen volgen. We kunnen juridisch gezien ook niet meer wijzigingen in de nadere regel of de beoordelingen doorvoeren op dat moment. Eventuele resultaten, als u zou zeggen dat u de brief toch wil agenderen, zullen dan niet meer effect hebben op het subsidiejaar 2026. Dus dat moet ik er wel bij zeggen. Maar wat u hier vraagt, dat kan. Ik wil wel even duidelijkheid scherpen over het woordje voorstellen, hoe ik hem nu interpreteer. Het is duidelijk niet een raadsvoorstel, maar informeren, dat kan.

Voorzitter, de motie 205 van Volt. Voorzitter. Die motie moet ik ontraden. Geld moet niet op de plank blijven liggen. Het mag ook niet eens. In de Algemene Subsidieverordening staat dat subsidiemiddelen aan activiteiten moeten worden besteed en niet om een reserve op te bouwen. De optie voor het inzetten van de egalisatiereserve is wel altijd maatwerk. Ook alleen reserves die zijn opgebouwd met subsidiegelden van de gemeente kunnen worden ingezet. Voor een grote organisatie is iets anders nodig dan voor een kleine organisatie. Dus een vast percentage kun je dan ook niet geven, omdat een redelijke buffer ook voor elke organisatie weer anders kan zijn. Het kan te maken hebben met grootte, maar het kan ook te maken hebben met

hoeveel personeelsleden je in dienst hebt en wat de locatiekosten zijn. Dat kan ook echt verschillen. Bij de aanvullende zorgen en bij de buurteams in de contracten is bijvoorbeeld 5% afgesproken. Dus dat is een lager percentage dan Volt noemt. De diversiteit binnen SPDO is echt te groot om hier één percentage aan op te hangen. Dus ik moet deze motie helaas ontraden.

De voorzitter: De heer Maas.

De heer Maas (Volt): Ja, dank u wel voorzitter. Die 15% wordt anders wel meestal als grens gehanteerd om juist een veilige buffer te houden voor organisaties. Hoe ziet de wethouder dat dan? Want 5% lijkt me wel heel weinig.

Wethouder Voortman: Wij denken dat je daarmee die veilige grens hebt. En zoals ik al zei, het is ook belangrijk dat geld ook niet op de plank blijft liggen. Dat we besteden aan activiteiten voor mensen. Dat is waar die organisaties voor op aarde zijn. Dat is waarom wij dat geld ook geven. En als we het geven om het op te potten, dat lijkt me niet de bedoeling.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij zijn we daarmee hiermee aan het einde van dit agendapunt. We gaan later stemmen over de ingediende moties en gaan we snel verder met het agendapunt 18, de afrondende besluitvorming na het debat over het Ondernemersfonds Utrecht. Deze besluitvorming is geagendeerd door de Partij voor de Dieren, Volt, PvdA, DENK en EenUtrecht. Ik kijk allereerst naar de Partij voor de Dieren, de heer Van Heuven.

De heer Van Heuven: Dank voorzitter. Binnen de raad had ik al de twee grote lievelingsonderwerpen, vuurwerk en fossiele reclame. Daar hebben we hele mooie stappen op gezet. Maar gelukkig voor mij en voor jullie heb ik een nieuw lievelingsonderwerp en dat heet het ondernemersfonds. Want daar is nog veel werk te verrichten. Want, want met de 15 miljoen euro die naar het ondernemersfonds gaat, zouden heel veel betere dingen kunnen gebeuren. In plaats van steeds maar weer die economische groei, die destructieve inzet op winst, moeten we gewoon problemen in de stad serieus nemen. Zoals de klimaatcrisis, de biodiversiteitscrisis, sociale groepen die in de stad iets gewoon zwaar hebben. Vandaag hebben wij drie moties om hoognodige veranderingen te realiseren binnen het ondernemersfonds. Als eerste is het hoog tijd om het budget van het ondernemersfonds te verlagen. Het fonds is in de afgelopen dertien jaar tijd gegroeid van 1,8 miljoen naar 15 miljoen door een steeds verdere verhoging van de OZB. Wacht heel even hoor, want volgens mij is er een interruptie van de heer Bos. Ja, maar ik zou bijna willen zeggen nou en. Want het is het geld van de ondernemers. Dat hebben ze zelf betaald, dat hebben ze zelf ingelegd. Wie is de partij voor de dieren om daar een graai uit te doen? Daar zijn wij allereerst gewoon de Partij voor de Dieren voor. Wij vinden dat hier ook wel recht voor is. Zoals we ook inwoners laten betalen met een OZB aan belangrijke dingen in de stad, vinden we ook dat ondernemers gewoon meer moeten meebetalen aan belangrijke dingen in de stad. En door de eindeloze verhoging van die OZB is het ondernemersfonds echt gegroeid

met miljoenen. En ondertussen bezuinigen wij hier op de bijzondere bijstand, bezuinigen we op de klimaatcrisisaanpak, bezuinigen we op het onderwerp waar we het net over gehad hebben. Ja, maar dit is een valse voorstelling van zaken. Want die OZB dat die verhoogd wordt, dat is ook niet mijn idee. Maar dat die OZB verhoogd is, dit is nog een plus daarbovenop. Daar betalen die ondernemers gewoon extra voor. En ze doen ook heel veel terug voor de stad. Het doet net of ze alleen maar geldwolven zijn. Ze doen hartstikke veel voor de stad. Ze hangen hier dingen op. Ze hangen dingen op in allerlei straten. Ze zorgen voor bankjes, ze zorgen voor allerlei dingen. Initiatieven kun je bij ze neerleggen. En dan vind ik het een beetje misplaatst dat de Partij voor de Dieren net doet alsof dat een soort criminele geldwolven zijn. En zo wil ik niet dat ondernemers hier worden weggezet. Daar pas ik gewoon voor. Het is natuurlijk prima dat de heer Bos daarvoor past. Eerlijk gezegd heb ik het woord criminele geldwolven niet in de mond genomen. Dus ik weet niet waar de heer Bos daar aan komt. Ik vind het ook prima als ondernemers meebetalen aan belangrijke dingen in de stad. In tijden van hele grote bezuinigingen en zware opgaven vind ik wel en mijn partij en misschien wel meer mensen hier in de raad, dat je vragen mag stellen wat je nou belangrijker vindt. Hebben we nou liever kerstverlichting in de stad of hebben we liever dat we grote bezuinigingen op groepen terugdraaien? Is misschien een schijntegenstelling, maar wij zijn bereid deze politieke keuze te maken. Het is sowieso een schijnvoorstelling, voorzitter, want het is niet uw geld. Het is het geld wat ondernemers zelf bovenop de OZB betalen. Het is niet het geld van u, niet van de Partij voor de Dieren, niet van ons. Die ondernemers doen dat ermee terug en omdat de OZB zo verhoogd wordt, krijgen dat inderdaad steeds meer geld. Dat is een feit. Maar ik vind het echt ongepast hoe dat hier wordt weggezet. En dan kunt u weer zeggen ja, dat vindt u ongepast, Partij voor de Dieren niet. Maar ik heb gezegd wat ik ervan vind. Ja, en daarom hebben we gelukkige democratie. Dat verschillende mensen verschillende partijen hebben. En wij vinden wel dat door die enorme verhoging van de OZB... ...dat daardoor dit ondernemersfonds enorm is gegroeid. We zeggen het niet, hè. We heffen het helemaal op. Tenminste, dat zeggen we vandaag niet. We zeggen het niet en we heffen het helemaal op. Maar we willen wel limiteren. En daar kom ik ook langzaam in zeker bij mijn eerste motie. Nou, dat had ik ook gehoopt, maar dat is niet zo. Want de heer Peters wil ook nog een vraag stellen. Ja, dank voorzitter. Want ik ben wel benieuwd als de heer Van Heuven een portemonnee op straat vindt. Kiest hij dan voor om dit zo snel mogelijk uit te geven aan zijn eigen hobby's? Of gaat hij op zoek naar wie de rechtmatige eigenaar is? Ik vond geloof ik laatst nog een portemonnee op straat. Die heb ik niet gehouden. Maar ik vind wel dat als een portemonnee... Ik ga niet met deze parallel mee. Laat ik daar gewoon mee stoppen. Ik snap dat de heer Van Heuven daar niet in mee wil gaan, want het is ongemakkelijk. De heer Van Heuven steekt gewoon een dikke meelvinger op naar het geld van ondernemers. Geld dat de de heer Van Heuven nu wil uitgeven voor eigen hobby's. Dus ik snap al dat hij het ongemakkelijk vindt. Ik zou hem toch willen uitnodigen om daarover te reflecteren. Ik vind het woord eigen hobby's best een raar woord als we het hebben over het bestrijden van de klimaatcrisis. Als we mensen in een bijzonder bijstand willen helpen. We hebben ook een hele mooie tegenbegroting gemaakt. Daar hebben we inderdaad inkomsten van het ondernemersfonds in gebruikt. Dat gaat niet naar de eigen hobby's. Dat gaat naar hele belangrijke dingen hier in de stad. De laatste keer, de heer Peters. De heer Van Heuven had het net over een schijntegenstelling. Dat is dit ook. Want het wil niet zeggen dat als we niet geld gaan jatten van ondernemers, dat we dan die andere problemen niet gaan aanpakken. Daar moeten we juist ook als raad naar kijken. Maar dan ga je niet kijken naar potjes waar andere mensen voor hebben betaald en dat nu afnemen. Dat zou toch heel oneerlijk voelen als de heer Van Heuven zelf een ondernemer zou zijn. Nou, dat weet ik eigenlijk niet. Als

ondernemer betaal ik ook gewoon belasting. Dat doe ik ook met veel plezier. Ik vind, nogmaals, ik blijf bij mijn standpunt. Het ondernemersfonds is zo enorm gegroeid en we staan voor zulke enorme bezuidigingsopgave. En er worden echt absurd harde voorstellen gedaan door het college waar ook D66 in zit, dat ik vind dat we ook wel naar de OZB-verhogingen in het ondernemersfonds mogen kijken en dat het ondernemersfonds echt wel mogen afromen om gewoon de mensen op straat, het klimaat, de dieren, de natuur, en ga ze maar door te helpen. Oké, misschien kan de heer Van Heuvel gewoon eerst eens beginnen met het indienen van zijn eerste motie. Het is maar een suggestie. Ja, het eerste motie is een plafond op het ondernemersfonds met als dictum... ...draagt het college op in de voorjaarsnoodheid ondernemersfonds af te bouwen... ...naar 10 miljoen euro per jaar per 2028... ...en het vrijgekomen geld te investeren in het klimaatbeleid... ...en kwetsbare groepen zoals mensen in de bijzondere bijstand.

De voorzitter: Motie 206. Mevrouw Hessel.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel, voorzitter. Is de Partij van de Dieren zich ervan bewust dat het een ophoging is van de belastingen waar de ondernemers mee akkoord zijn gegaan om een soort collectief fonds op te richten? Dus als je daarvan af gaat dromen, dan ga je eerst belastingen innen en dan ga je ze op een andere manier uitgeven. Dat lijkt mij belastingtechnisch een niet correcte handeling.

De heer Van Heuven (PvdD): Ik kon de vraag van mevrouw Hessel tot een heel groot deel volgen. Ik had een antwoord paraat en toen verdween ik in een bos. Zou ze hem nog een keer willen uitleggen?

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Ik zal het nog een keer uitleggen. Je hebt belastingen en als gemeente kan jij belastingen opleggen. Daar kunnen bewoners verder niet tegen protesteren. Ook geen referendum verhouden. Maar dan maak je een onderlinge afspraak. We verhogen de belasting 10% of 11% om dit ter beschikking te stellen aan een fonds. En dat is dan een afspraak met de ondernemers. Op het moment dat je die 11% te veel vindt, kan je wel zeggen van nou we gaan ze bijvoorbeeld nog maar 6% verhoging laten betalen. Maar je kan ze niet 11% verhoging laten betalen, daar geld van afhalen om dat dan op een andere manier uit te gaan geven. Snap je wat ik bedoel? Dat lijkt me juridisch niet correct. Want je gaat belastingen verhogen voor een fonds en vervolgens ga je als gemeente uit dat fonds een potje geld halen. Dat is oneigelijke belasting.

De voorzitter: De heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Of het een oneigenlijke belasting is, weet ik niet. Ik weet wel dat de subsidiestroof, dat de inkomsten van het ondernemersfonds via de OZB lopen bij de

gemeente uitkomen en dat wij als gemeente daar gewoon wel een controle iets over kunnen doen. Dus dat wij als gemeente gewoon kunnen zeggen dit zijn de inkomsten, dit stoppen we in een fonds. Er zijn misschien afspraken gemaakt, maar die afspraken kan je herzien.

De voorzitter: Mevrouw Hessel.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Ik denk niet dat je dat kan herzien. Dan heb je mensen die je belasting betalen, waar ze je niet tegen kunnen protesteren. Dan uiteindelijk voor een fonds, je geeft ze een verhoging van 11 procent, dat betalen de ondernemers zelf. Als je vindt dat hun pot te groot wordt, kun je nageroepen hoe groot onze pot is, want het is 11% verhoging. Op de OZB niet ontroerend goed, dus de gemeente heeft wel goede inkomsten. Maar je hebt het geëist, je int het als zijnde voor het fonds en daarna ga je als gemeente uit dat belastingpotje geld halen. Dat is oneigenlijk gebruik van belastingheffen.

De voorzitter: De heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Ik vind het een interessante vraag, daar zou ik over moeten nadenken. Ik kan alleen nadenken over de parallel hoe het gaat met de OZB voor inwoners. Die gaat ook gewoon naar de algemene pot waar wij keuzes van maken. Met het ondernemersfonds zouden we hetzelfde doen, namelijk er komen gewoon inkomsten vanuit de OZB voor niet woningen, want daar hebben we het even heel specifiek over. Vervolgens gaat dat naar een fonds, maar wel op basis van politieke keuzes die wij hier maken.

De voorzitter: Ja, ik kijk even. De heer Paalman.

Nou ja, ik zit een beetje te twijfelen, want u heeft eigenlijk drie keer het woord gevoed, maar dat moet wel eerlijk toegeven dat u één keer dat moest doen op verzoek van de spreker. Dus een korte, maar dan een korte vraag, niet meer een hele les economie alsjeblieft.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Ik heb de ondernemersvereniging al gezegd om hier echt een jurist op te zetten, want omdat die verhoging specifiek, kan je niet vergelijken met het ondergrondgoedwoningeigenaren, omdat deze verhoging expliciet is gedaan om in een collectief fonds te starten. Het is altijd heel moeilijk anders om een collectief fonds te starten en niet voor de gemeentekas. Maar goed, dat wil ik nog even nageven.

De voorzitter: De heer Van Heuven.

Er zijn nog een paar interrupties. Ik wil u wel echt allen op het hart binden. Ga niet het commissiedebat over doen. Ja, daar kunnen we niks aan doen. Een commissiedebat is een

commissiedebat. De heer Bosch, als u het woord wenst, moet u dat gewoon vragen en dat heeft u nu niet. De heer Paalman.

De heer Paalman (Horizon): Ja, dankjewel, voorzitter. Het gaat heel veel over ondernemers, maar ook natuurlijk andere organisaties, betalen en beëindigen ondernemersfonds. Er zijn ook wat brieven naar de gemeenteraad gekomen over partijen die de steun uitspreken. En een van die partijen wil ik toch even uitlichten. Dat is ook de Universiteit Utrecht geweest. Die heeft gezegd van joh, wij zijn echt voorstander van dat fonds, want het gaat ook wel eens over het Utrecht Science Park hier in de Raad. Wij gebruiken dat geld heel erg om ook de leefbaarheid op dat Science Park te verbeteren. Dus ik was eigenlijk wel benieuwd naar een korte reflectie van de Partij voor de Dieren, van de reactie van de Universiteit Utrecht, dat er natuurlijk geen ondernemers zijn.

De heer Van Heuven (PvdD): Zeker. In het ondernemersfonds wordt nou eenmaal OZB gegeven op gebouwen, niet woningen. Ook op de gemeentelijke gebouwen zit bijvoorbeeld hier ook dit op. En ongetwijfeld wordt vanuit het ondernemersfonds goede dingen gedaan. Dat zien we ook heus wel. Er zijn echt wel goede dingen, er zijn groene dingen, er zijn ook echt wel dingen voor de sociale cohesie. Maar wij zien ook wel heel veel dingen gebeuren. Vorig jaar heb ik gerefereerd aan een debat van vijftien pagina's document met uitgaven waar het naartoe ging. Ik vind dat heel veel dat niet echt heel relevant is in tijden van die enorme bezuinigingen waar we nu in zitten.

De heer Paalman (Horizon): Ja, heel kort hoor voorzitter. Wat doet de heer Van Heuvel denken dat hij beter kan inschatten wat goed is voor dat trekkingsgebied dan de organisaties die de OZB betalen in dat eigen gebied.

De heer Van Heuven (PvdD): Deze vraag wil ik beantwoorden met het volgende. De gemeente geeft heel veel subsidies en we hebben daar heel veel voorwaarden bij. En daar vind ik ook terecht. Het ondernemersfonds is een regelarmfonds. Daar zijn dus geen regels. En ik vind echt wel dat als we zo'n groot fonds hebben, dat we echt wel wat beter mogen sturen op waar het naartoe moet gaan. Dus dat echt wel als gemeenteraad er ook wel wat kaders aan zouden geven. En dat brengt me wel tot mijn tweede motie. Ik doe nog een poging.

De voorzitter: Ja, nog mevrouw Al-Saqaff.

Mevrouw Alsakaf (VVD): Ja, voorzitter, maar er zit natuurlijk een verschil met andere fondsen. Dit fonds is voor en door ondernemers. Ze zijn degene die betalen, dus ook degene die het uitgeven. En om die reden zou ik toch aan de heer Van Heuvel willen vragen. Hoezo zijn de zaken die zij dan doen niet relevant? Dat vind ik toch wel heel makkelijk wegzetten. Ze dragen ook bij

als zaken de klimaatcrisis en dergelijke. Dus ik vind dit wel makkelijk weggezegd. Graag een reactie.

De heer Van Heuven (PvdD): Mijn reactie zou zijn dat ik het opvallend vind dat we dus een fonds hebben dat via de gemeente loopt, want het loopt nou eenmaal via de gemeente, dat regelarm is. Terwijl al onze andere geldstromen zijn niet regelarm. Bij het ondernemersfonds is volgens mij geen regel. Misschien zet ik het nou heel gechargeerd, maar waar wij als Partij voor de Dieren bijvoorbeeld best vaak vragen bij geldstromen, kunnen we daaraan koppelen dat we geen dieren gebruiken? Zo'n regel was er nog niet eens bij het OVU. Dat is er inmiddels gelukkig wel.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Oké, maar dan hebben we een ander gesprek. Extra regels of richtlijnen, dat kan altijd. Volgens mij staat het OVU daar weer open, maar de heer Van Heuven zegt ook laten we een deel van dat geld weghalen dat ze zelf ophoesten. Dat is een heel ander gesprek. Waarom zou je dat dan willen doen in plaats van dat je met elkaar het gesprek aangaat van wat is er nodig hier in de gemeente?

De heer Van Heuven (PvdD): Nou, dan komen we weer uit bij eerdere interrupties. Wij stellen nu niet voor om het hele ondernemersfonds op te heffen, maar we willen wel een plafond instellen, omdat we nou eenmaal zien dat in tijden van bezuinigingen er echt wel hele grote andere posten zijn.

De voorzitter: Ik heb echt het gevoel, maar misschien ligt het aan mij, dat ik gewoon in een commissiedebat zit. Heeft u dat nou ook? Wel een beetje. U was er in ieder geval niet bij, zei u net, toch? Goed. De heer Sungur.

Nee? Nee, nu durft u niet meer. Goed zo, dan heeft het toch effect. Ik stel echt voor dat de heer Van Heuven toekomt aan de twee moties die hij nog wil indienen, namelijk.

De heer Van Heuven (PvdD): Een tweede motie is dat we graag een criterium zouden willen toevoegen aan het ondernemersfonds, namelijk duurzaamheid. Want ondernemers stoten ook veel CO2-uitstoot uit en wij vinden dat het ondernemersfonds wel wat duurzamer zou mogen. Daarom met EenUtrecht de motie tijd voor een duurzaam ondernemersfonds met als dictum in de volgende subsidiebeschikking op te nemen dat 20% van de uitgave van trekkingsgebieden met meer dan 100.000 euro aan besteedruimte moet gaan aan duurzaamheid en op het verbeteren van de biodiversiteit.

De voorzitter: Motie nummer 207.

De heer Van Heuven (PvdD): en als derde en laatste zien we dat het initiatievefonds veel kleiner is dan het ufo op het initiatievefonds is bezuinigd en ook nog eens verder zal krimpen dus maar dat bedrijven wel anderhalve ton van het initiatievefonds hebben opgehaald en wat ons betreft is het nodige bedrijven eerst een aanvraag doen bij het OVU voordat ze naar het initiatievefonds gaan, zodat er gewoon zoveel mogelijk besteedruimte blijft voor bewoners. En daarom hebben we de motie met EenUtrecht, Volt en ChristenUnie met als dictum: de criteria van het initiatievefonds zo aan te passen dat bedrijven die gebruik kunnen maken van het ondernemersfonds eerst daar de aanvraag moeten doen voordat ze een beroep kunnen doen op het initiatievefonds.

De voorzitter: 208.

De heer Van Heuven (PvdD): Dan hadden we nog een vierde motie aangekondigd over een andere verdeelsleutel binnen trekkingsgebieden. Ik denk dat we een goede hierop voorbereid verklaar gemaakt hebben, dus daar gaan we aan meedoen. Dan ben ik tot mijn einde gekomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar Volt. Mevrouw Bode.

Mevrouw Bode (Volt): Dank, voorzitter. Toen het ondernemersfonds werd opgericht, werd besloten te financieren met een opslag op de OZB. Die opslag zou 50 euro extra zijn per ton WOZ-waarde. Vanwege de manier waarop het toen is verwoord, is die bijdrage de afgelopen jaren hard gestegen. Inmiddels betaalt men er ruim 100 euro per ton WOZ-waarde voor. Het belastingtarief voor die OVU is dus meer dan verdubbeld, en dat zonder dat we daar ooit bewust een besluit over hebben genomen. Dat automatisme vinden wij niet ideaal. Dat heeft onder andere geleid tot een scherpe stijging in het budget. Er vindt hier al menig debat over plaats. We willen daarom een motie indienen. Ten eerste gaat het ons hier om de democratische legitimiteit en transparantie. We vinden dat een besluit over de hoeveelheid geldt dat naar het ondernemersfonds gaat, geldt dat via een verplichte heffing wordt opgebracht, een bewuste en aparte keuze van deze Raad moet zijn. Dus geen automatisch bijeffect van andere begrotingsbesluiten. Wat zeg ik dan hier? Op het moment dat de gemeente besluit om het OZB-tarief te verhogen, betekent dit nu automatisch dat er ook meer geld wordt gegeven voor het ondernemersfonds. Dat willen we loskoppelen.

En ten tweede willen we een stabiele en voorspelbare basisvoorstfonds. Door te onderzoeken of we de bijdrage kunnen koppelen aan de WOZ-waarde, ontstaat een fundament dat meegroeit met de economische ontwikkeling van deze stad en ook zijn waarde behoudt. Dat biedt rust en zekerheid. En dat hebben we ook getoetst, want we hebben met heel veel ondernemers en ook vertegenwoordigers van verschillende trekkingsgebieden contact gehad om te kijken van wat is belangrijk. In die gesprekken komt ook duidelijk naar voren dat men het belangrijk vindt dat de OVU meegroeit met de stad. Dat is ook wat we behouden. Maar niemand begrijpt en is het

eigenlijk ook mee eens waarom de OVU zou moeten meegroeien met het OZB-tarief, dus met de gemeentelijke begroting.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (D66): Ja, we hebben echt heel veel e-mailtjes gehad en dan heb ik dit van verschillende trekkingsgebieden van de ondernemers, van het cel van de ondernemers, en dan heb ik dit niet terug zien komen. Dus kan Volt even concreet zijn over die signalen van wie ze dat hebben gehoord?

Mevrouw Bode (Volt): Ja, ik heb hier geen lijst bij de hand. Dan zou ik even met mijn commissielid Anton Stan daarom moeten vragen. Dit is ook niet in algemene reacties gekomen, maar dit is in de gesprekken die we hebben gevoerd, hebben we gewoon getoetst van waar zit dit hem in.

De voorzitter: Mevrouw Al-Saqaff.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Ik ben wel benieuwd, en concreet in de e-mailbox hebben we best wel een aantal mails gehad die juist zeggen, laat het ondernemersfonds zoals het is. Dus hoe weegt mevrouw Bode dat?

Mevrouw Bode (Volt): Omdat we expliciet gevraagd hebben wat precies daarmee wordt beoogd en daarin ook toegelicht hoe het zich ontwikkeld heeft dat men niet alleen een opslag betaalt over de WOZ-waarde, maar dat die opslag ook nog eens meegroeit met het belastingtarief dat door de gemeente wordt geheven. Daar kregen we telkens als reactie op dat het niet bekend was. Zo hebben we dat helemaal niet gezien. Er werd continu benadrukt dat we het belangrijk vinden dat het fonds wel meegroeit met de waarden van de stad.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Bode (Volt): Net als veel collega's hebben we de afgelopen dagen ook veel mails ontvangen van zeer betrokken ondernemers en dat laat zien dat het ondernemersfonds enorm gewaardeerd wordt en dat ondernemers zich terecht eigenaar voelen van de mooie projecten die zij ermee financieren en die betrokkenheid en dat eigenaarschap dat juichen we ook enorm toe en daarom dien ik samen met UtrechtNU! de motie stabiele financiering ondernemersfonds via WOZ basis in met als dictum: verzoekt het college om in gesprek te gaan met het ondernemersfonds Utrecht over de mogelijkheid en de voor- en nadelen van het aanpassen van de financieringswijze, specifiek door de jaarlijkse bijdrage vast te stellen als een percentage van de OZB-grondslag in plaats van als percentage van de OZB-opbrengst. Punt 2. te onderzoeken of

er redenen zijn om, als besloten wordt tot een aanpassing, te komen tot een lager of hoger bedrag dan de huidige omvang van het fonds, deze onderwerpen mee te nemen in de volgende reguliere evaluatie van het fonds en in Q1 2026 aan de Raad te rapporteren over de resultaten van de gesprekken en het onderzoek en eventuele scenario's voor aanpassing van de systematiek voor financiering voor te leggen. Dank u wel.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 209. Het woord is aan de heer Van der Zweth van de PvdA, want de PvdA is mede-agendeerder. Dan gaan we als vanzelf naar de heer Sungur.

De heer Sungur (DENK): Dank u wel, voorzitter. Een motie hierop, een motie gelijke bijdrage, gelijk profiteren. Samen met EenUtrecht en Partij voor de Dieren. Ik verzoek het college om in overleg te treden met het bestuur van het ondernemersfonds Utrecht, met als doel om de regels aan te passen, zodat ook ondernemersverenigingen buiten de huidige trekkingsgebieden aanspraak kunnen maken op financiering uit het fonds voor initiatieven die bijdragen aan het versterken van het vestigingsklimaat. En de gemeenteraad op de hoogte te houden van de voortgang van deze gesprekken dat voorziet een meer inclusieve benadering van de ondernemers van het Utrecht.

De voorzitter: Dank u wel. De motie krijgt nummer 210. Dan ga ik naar de heer Dijkstra, EenUtrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Dank, voorzitter. Ik sta hier als bewoner, maar ook als ondernemer, als eigenaar van een woning, maar ook als eigenaar van een nietwoning. Dat is interessant. Dat is een leuk perspectief. Ik krijg aanslagen voor de OZB nietwoning en daar staat niets over ondernemersfonds. Daar zit die 11,1 gewoon in. Dat lees je nergens. Ik word nergens geïnformeerd als nietwoning-eigenaar over het feit dat daar een opslagje in zit, nog door de gemeente, nog door de BGHU. Even vooraf. Tegelijkertijd, ook een punt vooraf. Ik ben een groot voorstander van het ondernemersfonds. Het is het enige gemeenschapsfonds dat een prachtig voorbeeld is van hoe je een deel van het belastinggeld dat je int als gemeente terug kunt geven aan de gemeenschap ideaal. Het initiatieve fonds zou daar een voorbeeld aan kunnen nemen. Maar dan toch. De verhoudingen zijn volstrekt scheef gegroeid. In tien jaar tijd is het ondernemersfonds met een tienfout gegroeid en per inwoner is het bewonersfonds en het initiatieffonds afgenomen. Dat willen we met elkaar natuurlijk niet. Vandaar de motie Staan het initiatieffonds en de overwing nog wel in verhouding tot elkaar? Met als dictum, draagt het college op, heel voorzichtig geformuleerd, de komende periode zich te beraden of de enorm gegroeide verplichte 11,1% OCB, niet woning, die dus onderdeel is van, zich dan wel goed verhoudt tot die van het initiatievefonds. Dus zich beraden. En met het over en de brede afwaging van haar deelnemers hierover in gesprek te gaan en de raad over de uitkomsten per brief te informeren.

De voorzitter: Dank u wel. De motie op stuk nr. 211. Ik stel vast dat er op dit moment drie fracties zijn die door hun spreektijd heen zijn.

Mevrouw Assen.

Mevrouw Assen (PvdA): Voorzitter, wij hadden net even een misverstand omdat we onze collega Talhaoui vervangen en ik heb wel een inbreng op dit punt nog.

De voorzitter: U bent een van de agenderende partijen en ik vermoed dat alle moties nu ingediend zijn. Dan gaan we naar de PvdA.

Mevrouw Assen (PvdA): Dank u voorzitter. Van een enquête van het OVU kent 25% van de ondernemers die die heeft ingevuld het fonds niet. De kans is dus groot dat het percentage onder ondernemers die niet hebben gereageerd mogelijk nog hoger is. We zijn blij dat ondernemers van het volgend jaar beter worden geïnformeerd via BGHU, maar er is meer nodig. Want het moet niet bij bekendheid blijven, zoveel mogelijk ondernemers moeten meebeslissen over de uitgaven van het OVU. Hiermee bedoelen we dus in de breedte, dus ook sportverenigingen, cultuurverenigingen en andere niet-woningeigenaars in de trekkingsgebieden. Daarom vragen we de wethouder om een toezegging, namelijk om richting de volgende evaluatie samen met het OVU te sturen op het bevorderen van de deelname van ondernemers bij overbesluitvorming. en dit terug te laten komen in de evaluatie in 2028.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen?

De heer Peters.

De heer Peters (D66): We waren onlangs op bezoek bij ondernemersvereniging Bildstraat. Bildstraat is een heel klein trekkingsgebied dat omsloten zit door grote trekkingsgebieden. Als je naar het kaartje kijkt, dan zie je dat er best wel veel van dat soort hele kleine trekkingsgebieden en die hebben eigenlijk maar beperkt aanspraak kunnen zij doen op het budget. Dus ik vroeg me af of ook in de volgende evaluatie toegezegd kan worden om te kijken van hoe kleine trekkingsgebieden met grootste plannen ook meer aanspraak kunnen maken op het budget, zolang de sprake is van een grote pot.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Heijne, GroenLinks.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Ja, dank u voorzitter. In de commissie had de wethouder al toegezegd dat zij met het ondernemersfonds in gesprek zou gaan en expliciet ook over de

verdubbelingsregeling waar wij om hadden gevraagd, zodat alle aanvragen die bij het initiatievenfonds binnenkomen eventueel verdubbeld zouden kunnen worden door het ondernemersfonds. Ik zou de wethouder nog willen vragen, want dat heb ik toen niet goed doorgepakt wanneer ze daarop terugkomt. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bosch.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, heel kort. Het lijkt me duidelijk hoe ik erover denk, net met de interrupties aan de heer Van Heuven. Ik kan natuurlijk nog wel vermelden dat als je denkt dat je daar... uit kunt pakken, dat het ondernemers of de ondernemers ook wel eens kunnen denken. Weet je wat? We richten gewoon zelf een fonds op. Dan hoeven we namelijk helemaal niks meer af te dragen en dan gaan we dat allemaal zelf regelen. Dus reken je niet rijk, zou ik zeggen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Sungur.

De heer Sungu (DENk): Een reactie op datgene wat de heer Bos zegt. Ja, voorzitter. Het verschil zal wel zijn, denk ik, dat een groot deel van de ondernemers dan überhaupt niet gaan betalen, omdat ondernemers een aantal andere ondernemers niet verplicht kunnen stellen om te betalen. Dat is denk ik wel een verschil.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Dat is natuurlijk ook de reden waarom dit ooit is ingericht. En daar moet je ook kijken van hoeveel ondernemers kun je bereiken en hoe kunnen we iedereen erbij betrekken. Maar dat is inderdaad, dat kan ook een gevolg zijn. Alleen het een kan het ander niet uitsluiten.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij zijn we daarmee aan het einde in inbreng raad en kijk ik naar de wethouder voor de zes moties en anderhalve toezegging zou ik haast willen zeggen.

Wethouder Schilderman: Dank u wel, voorzitter. En dank aan de gemeenteraad voor weer een levendig debat op dit onderwerp. Volgens mij heeft de heer Van Heuven al wat aangekondigd over verdere levendigheid hierop in de toekomst. Toch interessant dat er zoveel levendigheid en bruis dan van de Partij voor de Dieren vanaf komt op dit onderwerp. Allereerst de motie 206 van Partij voor de Dieren. Het debat liep hier ook al een beetje op van wat is nou het ondernemersfonds en hoe is dat nou tot stand gekomen? Volgens mij is daar best wel wat heen en weer over gewisseld, maar belangrijk vind ik nog wel om daarbij aan te geven is dat het niet toevallig is dat dit via de gemeente loopt. Juist eigenlijk een uitdaging die ondernemers tegenkomen, bijvoorbeeld op een bedrijventerrein, dat je kan hebben dat de ene buurman mee betaalt, dan iets organiseert voor het hele collectief en dat de andere niet meedoet. Ook

hiervoor waren er natuurlijk ondernemerscollectieven die bijvoorbeeld vaker via bissen liepen, die veel meer administratieve last en gedoe met zich meebrengen dan dat het ondernemersfonds dit doet. Juist het ondernemersfonds zorgt ervoor dat we de organisatiegaat verhogen en dat is altijd de eerste stap in het doen van collectieve investeringen. Dat gaat over je buren kennen, dat gaat over samen zaken doen en daarvoor is het nou zo belangrijk. Partij voor de Dieren stelt voor om in dit voorstel om het ondernemersfonds te verkleinen, maar wel een extra opslag op de OZB te blijven heffen. Dat zou ik u ontraden. Het allereerste bedrag dat daarin genoemd wordt, het terugbrengen naar 10 miljoen, is al meer dan het aantal aanvragen dat er dit jaar gedaan zijn. Dus u brengt het dan ook echt verder naar beneden. Het past ook niet in het feit waar het ondernemersfonds voor bedoeld is, hoe het eruit ziet. Maar belangrijker nog, als u meer inkomsten wil ontvangen in de stad, kunt u de OZB verhogen. Dat kunt u altijd doen, ongeacht wat u met het ondernemersfonds doet. Als u meer inkomsten wil, kunt u de OZB niet woningen verhogen. Dat is ook juridisch in iedere stap eigenlijk de makkelijkste stap, mocht de Partij voor de Dieren dat willen. Dat adviseer ik u ook niet, maar dat kan zeker wel. Ik ontraad deze motie.

Dan de motie nr. 207: een duurzaam ondernemersfonds. Het onderwerp van duurzaamheid speelt zeker en dat komt ook terug bij veel van de trekkingsgebieden. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen dat ik daar een toezegging over doe. Dat wij daar met het ondernemersfonds over in gesprek gaan. Want ik zie eigenlijk dat ze zich daar nu al voor inspannen. Wij zijn in samenwerking met MVO Nederland die nieuwe economieindex gaan rapporteren, waar we ook bijvoorbeeld juist dingen laten zien over wat ondernemers samen op het gebied van circulariteit, van duurzaamheid doen. Een heleboel van dat soort thema's komen daarin voor. En het OVU heeft zich juist expliciet een stap naar voren gezet om te zeggen wij doen daar juist aan mee. Dus ik denk dat zij daar positief tegenover staan. Ik zou daar graag met hen over in gesprek gaan. Daar kom ik dan in het eerste kwartaal volgend jaar op terug. In dit voorstel wordt de autonomie van het fonds juist expliciet ingeperkt. Dat doet ook iets met de draagvlak voor het fonds. Daarom ontraden wij deze motie.

De voorzitter: De heen Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Waar gaat de wethouder dan precies over in gesprek? Het OVU zegt al dat we dingen met duurzaamheid doen. Ik had het gevoel dat we het niet zo heel veel hadden. Dan overbrengen richting het OVU?

Wethouder Schilderman: Wat ik zou overbrengen richting het OVU is dat we eigenlijk de verschillende thema's die ook in onze nieuwe economie-index staan, dus die gaan over duurzaamheid, gaan over CO2-besparing, gaan over circulariteit, gaan ook over inclusief ondernemen bijvoorbeeld, dat we die bespreken over hoe dat een invulling zou kunnen krijgen bij het ondernemersfonds. Dat ga ik dan met hem bespreken en dan kunnen we ook zien wat passend is.

De heer Van Heuven: Zit daar ook iets van sturing bij of is het gewoon we gaan praten over dit soort onderwerpen? Ik bedoel, wat is de inzet van de wethouder dat na dit gesprek verandert?

Wethouder Schilderman: Mijn inzet is allereerst om bij het Ondernemersfonds ook te zien hoe zou dit aan kunnen sluiten op hun werkwijze. Want het moet natuurlijk wel werkbaar zijn. Dus dat zou mijn eerste inzet zijn om dat te zien. En volgens mij is de doelstelling om collectief te werken naar de allermooiste toekomst die er is. Dus daar zou ik dan het gesprek met hen over aangaan. Dan ben ik bij motie 208.

De voorzitter: Wacht heel even, nog even niet helaas.

Mevrouw Hessel.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel voorzitter. Even een vraagje aan de wethouder. U kent het ondernemersfonds en de partijen. Is het u ook opgevallen dat deze juist erg veel doen aan duurzaamheid?

Wethouder Schilderman: Ja, wat je met name ziet. Want het begin van dit gesprek ging ook eigenlijk wel een stuk over dat bedrag is gegroeid doordat de gemeente de OZB verhoogd heeft. En daardoor zien we juist dat een aantal wat duurdere investeringen die bijvoorbeeld gaan over willen ook iets van vergroening in het gebied doen of echt over energiebesparing. Dat zijn vaak de wat duurdere maatregelen, dat die eigenlijk beter tot stand komen. Nou, het vondst iets groter is. Dus ja, ik herken dat zeker dat dat gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Hessel.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Ja, dat was me ook opgevallen. Ziet u ook dat het erg moeilijk is als een gemeente hier sturing op gaat geven, terwijl ze hun eigen vastgoed nog niet eens verduurzaamd hebben? Het Rekenkamerrapport liet eigenlijk niks van onze eigen verduurzaming heen. Dat het dan heel moeilijk is om het vingertje op te heffen naar een ander?

Wethouder Schilderman: Ik weet niet of vinger heffen altijd de handigste manier is om dingen te doen. Dus wat denk ik helpt, en dat is ook waar ik in ieder geval mijn toezegging op gericht heb, is dat we daar het gesprek over aangaan. Wij komen inderdaad ook weleens zelf uitdagingen tegen, met bijvoorbeeld je vastgoed verduurzamen of hoe ga je nou een mooie klimaatadaptieve omgeving maken en daar kan je wel kennis over uitwisselen. Dat helpt denk ik beter.

Dan was ik bij motie 208. Motie van Partij voor de Dieren. Nou daar komt eigenlijk naar voren dat we zowel naar het initiatievenfonds, als het ondernemersfonds moeten kijken. Maar dat je eerst naar de een en dan naar de ander moet gaan. Nou, we zien eigenlijk op dit moment dat ondernemers zeker gericht zijn op het ondernemersfonds boven het initiatievenfonds. Wat er een beetje mee zit in deze motie is dat het lijkt te suggereren om dit te verplichten, want dat zorgt voor heel veel administratieve lasten. Dat ja, dat we eigenlijk ook aan het kijken zijn. Het gaat dan met name juist om die kleine aanvragen, want het gaat dus veel meer over de categorieën ja buurt BBQ dat door een restaurant wordt georganiseerd voor de buurt. Ja dan ben je daar weer allerlei drempels voor aan het opleggen, om dat op een andere manier te doen. Voor een uitdaging die wij als niet zo groot zien. Dus ik zou deze motie ontraden. Maar wat ik wel doe is dat ik zowel met onze mensen van het initiatievenfonds als het ondernemersfonds ga praten, van he hoe kunnen wij ons nou zo veel mogelijk richten op dat er een juiste samenwerking is. En die zie ik uiteindelijk in de praktijk heel erg vaak dat juist initiatieven van inwoners die gedaan worden via het initiatievenfonds nog extra ondersteund worden door het ondernemersfonds want dat is eigenlijk hetgeen wat ik met afstand het meeste zie gebeuren.

De voorzitter: De heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Maar als de wethouder dus niet een criterium bij het initiatievefonds wil aanpassen vanwege bureaucratie, kan er wel iets in de werkwijze van het initiatievefonds worden opgenomen, dat als daar een aanvraag binnenkomt van heel duidelijk een ondernemer of iemand die actief is binnen het ondernemersfonds, dat dan gewoon wel gezegd wordt eerst, we gaan het eerst bij het OVI proberen voordat wij uw aanvraag in behandeling nemen.

Wethouder Schilderman: Ik zou alleen willen voorkomen dat juist die combinatiezaken niet meer zouden kunnen. Dus dat je juist een combinatie hebt van ondernemersfonds en initiatiefverfonds, want volgens mij komt het daar mooi samen. Dus dat zou ik niet onmogelijk willen maken. Dus laat ik zeggen dat ik dat gesprek wel zou willen voeren met als idee dat ik het niet onnodig ingewikkeld wil maken.

De heer Van Heuven (PvdD): Dat is alvast een mooie eerste stap, want op het initiatievefonds wordt gewoon bezuinigd en op het ondernemersfonds wordt het alleen maar groter. Dus dat lijkt mij zo'n werkwijze prima. Een dubbele aanvraag lijkt me ook prima. Maar als de wethouder hier dan een gesprek over voert, dan ben ik inderdaad, als er toch een brief komt in het eerste kwartaal, of hier iets ook over gezegd kan worden.

Wethouder Schilderman: Ja, dan kom ik die brief wel even op terug. Dan de motie van Volt 209 over de

De voorzitter: Mevrouw Chirino.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie): Ja, dank voorzitter. Toch even een korte vraag daarover. Ik weet niet of het al op de website staat, maar of het ook gewoon duidelijk zichtbaar kan zijn als mensen bij het initiatiefverfonds zo'n aanvraag doen, dat ze eerst bij het ondernemersfonds terecht kunnen.

Wethouder Schilderman: Ik zou communicatie hierover ook bezien.

Dan was ik bij 209 over de financiering rondom de WOZ-basis. Volt heeft zich heel duidelijk inderdaad verdiept en dat hoorde ik terug zowel vanuit het ondernemersfonds als vanuit de ambtelijke organisatie. En daarmee vind ik wel dat er een best afgewogen motie is gekomen. Daar zit ik nog wel met een ander stuk, namelijk ik heb in de commissie toegezegd dat u had dit idee en ik heb gezegd ik wil dat best onderzoeken en gaan bezien. Dus dat heb ik u al toegezegd. En vervolgens doet u nog een extra motie hierover. En ik vraag me af, wat moeten wij nou afleiden van het feit, en dat ik het gewoon ga onderzoeken, dat dat niet voldoende is. Vindt u dan dat de uitkomst moet zijn dat de omvang niet in deze mate mag blijven groeien? En daarvan zeg ik, die signalen hebben het ondernemersfonds niet, hebben wij niet. En zowel wij als het ondernemersfonds weet ik zeker dat ze heel veel signalen krijgen over andere lasten en subsidies zijn wel eens te hoog in omvang. Die signalen krijgen wij hierover echt niet en ook desgevraagd niet. Daarom zou ik zeggen dat u deze motie niet nodig heeft. Ik zou het u niet aanraden, omdat u hiermee lijkt om te sorteren of het nodig is om dit te doen. Dat is wat ons betreft echt geen gelopen reis.

Dan de motie 210 van DENK. Dat gaat over dat ook verschillende partijen mee kunnen doen aan het ondernemersfonds. Ja, dat kan al. Dus de regels hoeven niet te worden aangepast. Het ondernemersfonds biedt al ruimte voor een thematische samenwerking en projectfinanciering buiten geografische gebieden. Dus ja, dat is overbodig. En dan ontraad ik hem.

De voorzitter: Wacht even, de heer Sungur.

De heer Sungur (DENK): Het gaat hier niet alleen over trekkingsgebieden die met elkaar kunnen samenwerken, maar ook over bijvoorbeeld brancheverenigingen of doelgroepgerichte ondernemingsverenigingen. Daar hebben we het ook over in deze motie.

Wethouder Schilderman: Dat kan ook in de vorm van projectfinanciering buiten geografische gebieden.

De voorzitter: Mevrouw Al-Saqaff, ook op dit punt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Ik vroeg me af of de wethouder had gezien dat de Turkse ondernemersvereniging een oorkonde had uitgereikt aan het ondernemersfonds Utrecht, juist voor de fijne samenwerking en de gebiedsoverstijgende samenwerking.

Wethouder Schilderman: Ik had dat inderdaad gezien, want dit is inderdaad bij uitstek zo'n voorbeeld waarin dat gebeurt. Dus die samenwerking is goed en die wordt dus wederzijds dusdanig gewaardeerd dat het deze vorm heeft aangenomen.

Dan de motie 211 van EenUtrecht over het initiatievenfonds en het ondernemersfonds. De passie straalt er natuurlijk vanaf, zowel voor het initiatievenfonds en, ik denk, misschien ook voor het ondernemersfonds. Alleen wordt er een soort vergelijking gemaakt over dat ze in een verhouding moeten zijn met elkaar. Dat is niet de opzet van beide fondsen. Ja, ik zie daar ook een soort tegenstelling in staan, dat ze in een bepaalde verhouding zouden moeten zijn met elkaar. Dat is niet hoe ze beide zijn opgesteld. Dat is niet hoe ze er zijn. Ze zijn beide belangrijk, maar zijn qua opzet gewoon hele andere fondsen daarin. Daarom zou ik deze motie ontraden.

Dan vroeg de PvdA naar een toezegging om rondom participatie daar met het ondernemersfonds echt het gesprek met elkaar aan te gaan hoe dat verhoogd kan worden. Dat zeg ik u graag toe.

Dan vroeg D66 kan u dat meenemen in de volgende evaluatie, dus dat is dan het termijn wanneer ik daar op terug kom. D66 die vroeg ook een toezegging. Namelijk over of kleine trekkingsgebieden met grote ambities ook mee kunnen doen, daar gaan we ook over met het ondernemersfonds mee in gesprek. Daar komen we ook bij de volgende evaluatie op terug.

Dan vroeg GroenLinks naar de nog mogelijke samenwerking met het initiatievenfonds. Kan je dat nou verder vergroten. Daar zullen wij op terugkomen in het eerste kwartaal, in de volgende keer. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we op een later moment stemmen over de ingediende moties en gaan wij verder met het volgende onderwerp. En dat is agenda punt 19. Afrondende besluitvorming na het debat over Utrechtse horeca. Beginnen we met de fractie van D66. Het woord is aan de heer Peters.

De heer Peters (D66): Ja, dank voorzitter. Ik zou hier wel een hele middag kunnen praten over mijn favoriete onderwerp, namelijk de Utrechtse horeca, maar dat doe ik veel liever met jullie allemaal in de Utrechtse horeca. Dus ik ga mij beperken tot alleen het oplezen van de twee dictums van de twee moties die we hebben. De eerste draagt het college op om het Utrechtse horecakader te evalueren en vervolgens op basis van die evaluatie het horecakader waar nodig te herzien. Met als doel te komen tot een moderne en flexibel kader dat beter aansluit bij de actuele situatie en de toekomstige situatie in behoefte van zowel inwoners als de Utrechtse horeca. En daarbij ook rekening te houden met de volgende aandachtspunten: Dat is het

flexibiliseren van de regels tussen verschillende horecatypes, zoals cafés en restaurants, om te zorgen dat er voor meer mogelijkheden in de bedrijfsvoering, mogelijkheden te creëren voor horecavoorzieningen, onder andere in gebieden als de Kanaalstraat, Amsterdamse Straatweg, waar nu een grote vraag naar horeca is, maar de huidige regelgeving uitbreiding bemoeilijkt. te zorgen dat de herziening van het horecakader niet leidt tot verdere restricties die de bedrijvigheid van horecaondernemers beperken, maar juist mogelijkheden creëert voor groei en vernieuwing van de horecagelegenheid buiten het centrum, waar alle Utrechters profijt van kunnen hebben. En voor te zorgen dat er daarbij sprake is van een goede en aanvaardbare balans tussen gezelligheid, flexibiliteit, toegankelijkheid, spreiding in de stad en natuurlijk leefbaarheid. De Raad te informeren over de uitkomsten van de evaluatie en allocatie van de middelen die nodig zijn voor het herzien van het horecakader. Deze is mede ingediend namens Student & Starter, UtrechtNu! en DENK

De voorzitter: De motie krijgt nummer 212.

Gaat u verder.

De heer Peters (D66): De volgende. Het horeca in Utrecht kenmerkt zich, zeker als we vandaag naar buiten lopen, weer door de gezelligheid terrassen. De volgende motie luidt als volgt. Meer terrassen, meer gezelligheid. De motie verzoekt het college het beleid ten aanzien van de terrassen te hervormen, waarbij we het college vragen om te onderzoeken waar terrasuitbreidingen buiten de binnenstad mogelijk zijn en vervolgens op die plekken waar het wenselijk en mogelijk is terrasuitbreidingen toe te staan. Hierbij ook nadrukkelijk te kijken naar de mogelijkheid om tijdelijk parkeerplekken bijvoorbeeld in de lente en zomermaanden om te zetten in terrassen met een eenvoudig en snel vergunningsproces zodat ondernemers kunnen inspelen op de vraag naar buitenruimte en hierbij ook lering te trekken uit steden zoals Rotterdam en Antwerpen en met concreet voorstel hiertoe naar de raad te komen. In overleg met de horecasector te gaan om te komen tot versoepeling van regels om groen op terrassen te stimuleren en de Raad tijdig en uiterlijk Q4 2025 te informeren over de voortgang van het plan van aanpak om de beleidsregels over terrassen te herzien. Deze is mede ingediend namens Student & Starter.

De voorzitter: De heer Paalman.

De heer Paalman (Horizon): Gewoon een korte vraag. Ik heb net een motie opgeroepen dat de college onderzoek doet naar waar de terrasuitbreidingen mogelijk zijn. Is het niet handiger als de horecaondernemers zelf kijken hoeveel ze daar interesse in hebben en dat zij dan een voorstel doen bij het college en kijken of dat in dit geval mogelijk is?

De heer Peters (D66): Ik denk dat het een en het ander elkaar niet hoeft uit te sluiten. Volgens mij is het hartstikke goed als ze ook signalen vanuit de horeca zelf het college bereiken. Maar volgens mij moet ook vanuit de overkoepelende visie het college daarna gaan kijken.

De heer Paalman (Horizon): Ja eens hoor, voorzitter. Ik dacht dat het schild je weer onderzoekkosten bij het college.

De heer Peters (D66): Ja, klopt. Het college kijkt wel breder dan alleen het belang van een desbetreffende horecaondernemer, juist ook vanwege die randvoorwaarden die ik net noemde.

De voorzitter: Oh wacht even. De heer Van Heuven.

De heer Van Heuven (PvdD): Ja, met meer groen zijn wij als Partij voor de Dieren altijd heel blij. Ik herinner me alleen wel dat toen we pleitten voor meer bomen op de Neude bijvoorbeeld, dat de ondernemers daar heel snel door gingen stijgen, want ze kregen teveel schaduw op het terras. Ik zit nu af te vragen, wat voor groen zou D66 op terrassen willen hebben en waarom is daar een flexibilisering van regels nodig?

De heer Peters (D66): Je zou kunnen denken, een groen hoeft niet direct altijd een hele grote boom te zijn, want dat heeft ook nadelen in de vorm van schaduw, maar bijvoorbeeld ook poep op je hoofd van vogels die in een boom zitten. Je zou juist kunnen nadenken over een verrijdbaar groen, van die olijfbomen die je hebt. Eigenlijk, het kan zo gek niet, zou ik tegen de heer Van Heuven willen zeggen. Zijn partij heeft ook ideeën over hoe we dat zo biodivers mogelijk kunnen maken. Laten we dat alsjeblieft stimuleren.

De heer Van Heuven (PvdD): Dat kan op heel veel manieren. Bomen helpt sowieso en verkoeling is heel fijn in tijden van klimaatverandering. Maar waarom is hier een flexibilisering van regels nodig?

De heer Peters (D66): Dat komt dus naar aanleiding van een gesprek dat wij met een aantal raadsleden ook en ook vanuit Bloei66, een soort ondernemersvereniging van D66, hebben gevoerd met horecaondernemers, waarin zij ook aangeven van als wij een terrasuitbreiding willen lopen tegen allerlei procedures en regels aan en we zouden daar graag wat meer flexibiliteit in zien. Dus daar komt dat vandaan.

De heer Van Heuven (PvdD): Maar dan zie ik hier niet echt een link met flexibilisering van groen. Misschien dat ik het verkeerd onthouden heb hoor, in de motie van D66. Maar laten we in hemelsnaam dan de strenge regels voor groen overeind houden, zou mijn pleidooi zijn.

De heer Peters (D66): Ja, wellicht goed om dit wel scherper neer te zetten inderdaad, want het gaat ook om die tijdelijke terrassen. Dus juist als je bijvoorbeeld een parkeerplek tijdelijk in de voorjaars en de zomermaanden opheft, dan wil je dat die ook gewoon, dat dat iets toevoegt aan hoe het straatbeeld eruit ziet. En dan heb je juist flexibel groen nodig om dat zo groen mogelijk eruit te laten zien, in plaats van dat je daar alleen een paar stoelen en banken hebt staan.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Peters (D66): Voorzitter, ik heb goed nieuws, want dat was het. Oké, misschien mag ik heel even de heer Zwanenberg vragen om mij heel even tijdelijk te vervangen. 30 seconden voorzitterswissel.

Voorzitterswissel

De voorzitter: Gaan we nu verder met de volgende agendeerder en die staat er al. UtrechtNu!, Bosch.

De heer Bosch (UtrechtNu!) Ja, dank u wel. De heer Peters had het over poep op je hoofd, maar ik ken ook het nummer van Bob Fosco dat heet Poep in je hoofd. Luister maar eens. Het horeca loket. Nou, daar krijgen we veel klachten over van horeca ondernemers en daar hebben wij ook een onderzoekje naar gedaan. Veel horeca ondernemers zijn daar zeer ontevreden over. Dat blijkt ook wel uit een 3,7 uit de enquête die wij daarover hebben gedaan onder redelijk wat horecaondernemers. Dat was een vrij laag getal, zeg maar. En ondernemers die lopen tegen lange wachttijden op onduidelijke procedures en beperkte bereikbaarheid en dat soort zaken. Daarom vragen wij dus ook om een duidelijker verbeterd horecalokket voor de ondernemers. Het dictum van deze motie draagt het college op een plan op te stellen om de dienstverlening van het horecalokket te verbeteren, met daarbij nadrukkelijke aandacht voor het instellen van vaste aanspreekpunten, waarbij vooral wordt gestreefd naar het persoonlijk contacten en denken vanuit oplossingen in plaats van obstakels. B, de verbeteringen van telefonische bereikbaarheid en reactietermijnen per mail. C, het evalueren en actualiseren van de huidige werkprocessen en klanttevredenheid. D, het proces te vereenvoudigen, zodat voor ondernemers op voorhand helder is en inzichtelijk wordt wat er moet worden aangeleverd en daarmee ook de tijdspan en inzet van ambtenaren verminderd kan worden. En twee, de raad hierover in het vierde kwartaal van dit jaar te informeren. Deze is mede ingediend door het CDA, DENK en de VVD en gaat over tot orde vandaag.

De voorzitter: De motie krijgt aandeling 214.

Gaat u verder.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Dan heb ik nog een motie die heet even kijken. Als je elkaar niet meer vertrouwen kan, waar blijf je dan? Dat horecaondernemers ook melding maken van een angstcultuur richting vergunningen, toezicht en handhaving, de VTH. Sommige ondernemers voelen zich ook geïntimideerd door controles en terughouden zijn het uit van klachten en meningen. Daar heb ik een motie voor en die zegt als dictum: Draagt het college op te onderzoeken of en hoe onafhankelijke vertrouwensbron kan worden aangesteld waar horen ondernemers terecht kunnen bij meldingen van intimidatie of ongewenst gedrag door medewerkers van VTH. Twee, hierbij een overleg te gaan met de brancheorganisaties, zoals voor de Koninklijke Horeca Nederland en VTH zelf. En de Raad bij voorkeur in het derde kwartaal, maar uiterlijk in het vierde kwartaal van dit jaar, te informeren over de uitkomst hiervan. En dat gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Motie 215.

Gaat u verder.

De heer Bosch (UtrechtNu!): En dan heb ik nog een motie. Die moties zijn trouwens ook allemaal mede, of die zijn allemaal gemaakt door mijn gewaardeerde commissielid Rien van der Hoek. Ik wens dat altijd te zeggen, omdat die mensen daar ook veel tijd in stoppen. Als de motie alles op een hoop gooit, komt er geen duidelijkheid. Als je alles op een hoop gooit, komt er geen duidelijkheid. Wij hebben gevraagd om een specificatie van de kosten die worden gemaakt. Die kan niet gegeven worden. Dat bevreemt ons een beetje. Ja, hoger is dan in heel veel andere gemeenten. Daarom hebben wij een motie die zegt, die draagt het college op alsnog een gedetailleerde kostensplitsing op te stellen voor het inschuiven van leidinggevende, andere horecavergunningen en overige kostencomponenten, deze informatie uiterlijk in het derde kwartaal van 2025 met de Raad te delen en voortaan bij alle aanvragen binnen deze productgroep standaard een kostensplitsing op te nemen, tenzij er zwaarwege redenen zijn om hiervan af te wijken. Dat gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Motie 216**.** Hartelijk dank voor uw bijdrage. We gaan verder met het CDA.

De heer Van Steeg (CDA): Twee moties, voorzitter. De eerste, met de titel Denk ook eens, dat kan minder. En die draagt het college op in overleg met horecaondernemers, tussen haakjes horeca, in te zetten op vermindering van regeldruk. Vanuit dit overleg regels te destilleren die kunnen worden vereenvoudigd en daarbij stappen te zetten om dit tot stand te brengen en de

terugdringen van administratieve lijsten per direct concreet te maken en de raad in Q4 van 2025 informeren over de resultaten en de genoemde lijst.

De voorzitter: Motie 217.

De heer Van Steeg (CDA): Een tweede motie, die ik ook had aangekondigd en die heet: Een stadsschaderobe voor een gastvrije stad, draagt het college op in het ontwikkelingskader horeca op te nemen dat de gemeente zich inzet om een stadsschaderobe in de binnenstad tot stand te brengen, met horecaondernemers te kijken op welke manier een stadsschaderobe in de Utrechtse binnenstad kan worden gerealiseerd, en drie, en de raad te informeren over de resultaten van genoemd overleg in Q3 van 2025.

De voorzitter: De motie 218

De heer Van Steeg (CDA): Wordt ingediend door Volt en UtrechtNu!

De voorzitter: U krijgt de interruptie.

De heer Peters (D66): Is de heer Van Steeg niet bang dat dit juist tot veel meer overlast gaat zorgen omdat alle jassen dan nu in een keer gecentreerd zijn op één plek wat een enorme aanzuiging heeft van het horecapubliek rond de tijd dat ze naar huis gaan?

De heer Van Steeg (CDA): Ja, dat is een aandachtspunt. Dus qua locatie moet je daar rekening mee houden. Maar aan de andere kant kan het juist ook de veiligheid en de sociale veiligheid ook juist vergroten in de stad, omdat je dit soort dingen goed organiseert. Ook bijvoorbeeld diefstal volkomt. Dus ik denk dat je dat goed moet afwegen. Maar locatie is natuurlijk wel een belangrijk punt.

De voorzitter: Dank. U heeft nog zeven seconden. Ja, u praat heel snel. Student & Starter. Nee. DENK.

Sungur.

De heer Sungur (DENK): Dank u wel, voorzitter. Een flink aantal moties, beginnend met twee moties over vermaakjes. Motie 1. Aantal vermaakjes uitbreiden van 4 naar 10 samen met D66, UtrechtNu!, Student & Starter en EenUtrecht. Hierin verzoekt het college om het maximum aantal vermaakjes per horecagelegenheid per jaar te verhogen van 4 naar 10. Bij de uitvoering

duidelijke voorwaarden en richtlijn op te stellen om overlast te voorkomen en de leefbaarheid te waarborgen. Deze aanpassing mee te nemen bij de wijziging van de benodigde kaders. En de effecten van deze uitbreiding na één jaar te evalueren en de Raad hierover te informeren.

De voorzitter: Motie 219.

De heer Sungur (DENK): Een tweede motie, voorzitter. Meldingsplicht voor vermaakjes. Sorry ik heb de titel niet gewijzigd, zie ik. Een vereenvoudigde procedure voor vermaakjes uit mijn hoofd, samen met D66, UtrechtNu! Student & Starter, EenUtrecht en het CDA. Hierin verzoeken we het college om de huidige procedure voor het organiseren van vermaakjes te vereenvoudigen, bijvoorbeeld via meldingsplicht, bij de implementatie duidelijke voorwaarden en richtlijnen op te stellen om overlast te voorkomen, deze aanpassing mee te nemen bij de wijziging van de benodigde kaders, de effecten van deze wijziging na één jaar te evalueren en de raad hierover te informeren.

De voorzitter: Motie 220.

De heer Sungur (DENK): De derde motie, voorzitter, afschaffen 25 graden regeling terrassen samen met UtrechtNu!. Hierin verzoek het college om de verruimde openingszijde van terrassen tot twee uur in de nacht op zaterdag en zondag standaard in te voeren, ongeacht de weersverwachting.

De voorzitter: Motie 221.

De heer Sungur (DENK): Dan een motie over gevelbankjes, ook voor afhaalzaken, samen met D66, EenUtrecht, Student & Starter en UtrechtNu!. Hierin verzoek ik het college om het plaatsen van gevelbankjes bij detailhandel en specifiek afhaalzaken toe te staan, duidelijke richtlijnen en afspraken te formuleren om mogelijk overlast te voorkomen en de raad na één jaar te informeren over de resultaten en ervaringen van dit beleid.

De voorzitter: Motie 222. Interruptie. Heijne GroenLinks.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Wij lazen bij deze motie dat er rekening wordt gehouden met overlast. Hoe kijkt DENK tegen aan de beperkingen rondom toegankelijkheid bij hele smalle stoepen?

De heer Sungur (DENK): Volgens mij hebben we daaromtrent hele duidelijke kaders. Een stoep moet volgens mij minimaal 1,5 meter breed zijn. Wat ons betreft blijft dat gewoon in stand en wordt daar niet aan getoornd.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Dus ik concludeer dat als de stoep te smal is voor bankjes, dan is dat een beperking die bij deze motie hoort.

De heer Sungur (DENK): Zeker, voorzitter. Daarom zeggen we ook om duidelijke richtlijnen en kaders te communiceren voor wat betreft dit idee.

De voorzitter: Hessel, Utrecht Solidair.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor hier allemaal voorstellen van denkt die een enorme verruiming hebben van horeca, tot twee uur s'nacht terrassen, noem maar op. Maar daar staat ook steeds bij — daar moet wel op gelet worden — dat het binnen die regels is, vooral met de hoe heet het? Vermaakjes? Maar we weten dat er helemaal geen handhaving is. We worden overladen met klachten uit Overvecht, over het parkeerterrein daar, dat mensen ons berg klachten sturen. Maar er is geen handhaving. Hoe ziet u dan dat een uitbreiding van vermaakjes wel gehandhaafd wordt?

De heer Sungur (DENK): Ik denk dat het juist een goede zaak is om aan de voorkant goede afspraken te maken. Kijk, we hebben het niet alleen over overlast, maar vaak ook over ambtelijke capaciteit en dergelijke. Daarom hebben wij in een van onze voorstellen voorgesteld om niet meer met een ingewikkelde omgevingsvergunningsprocedure te werken, maar te kijken hoe je dat kunt versimpelen. Wij denken dat echt op dit moment heel veel regels gewoon te rigide zijn en niet meer passen bij deze tijd en dat we echt wel kunnen kijken hoe je daar flexibel met mee kunt omgaan in goed gesprek met de ondernemer en de omwonenden.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Ja, u zegt om het te versimpelen, maar nu is het juist nog gunstig voor mensen, want er is nog een bescherming van een omgevingsvergunning. Niet iedereen kan zomaar tot 1 uur of 2 uur openblijven. U wil dat versimpelen. Daarmee wordt het groter en de enige beveiliging wordt handhaving. Maar handhaving hebben we bijna niet in Utrecht. Kijk bollendak, kijk overal. Moeten we daar niet rekening mee houden als we de horeca zouden gaan versoepelen?

De heer Sungur (DENK): Voorzitter, ik denk dat dat geen terechte vergelijkingen zijn. Als je het hebt over overlast onder het Bollendak, dan heb je het echt over iets heel anders dan wanneer het gaat om overlast wat voortkomt uit horeca. Ik bedoel, volgens mij staan we allemaal wel voor een stukje leefbaarheid, maar ook levendigheid hoort bij Utrecht. En ik denk dat als het kan binnen de huidige regels en binnen de huidige normen die we stellen ten aanzien van geluid of

andere vormen van grens die we stellen, dan zouden we daarbij ook kunnen kijken wat we mensen nog meer te bieden hebben, met name wanneer het gaat om de ondernemers.

De voorzitter: Laatste keer, Hessel. Mag ik hieruit begrijpen dat DENK onder levendigheid vooral verstaat horeca, drank en nachtelijke festiviteiten? Is dat wat het DENK hieronder verstaat?

De voorzitter: Ik ben benieuwd.

De heer Sungur (DENK): Het wordt wel heel spannend om hier op te antwoorden. Waar wij voor pleiten is dat je elkaar de ruimte geeft om te kunnen doen waar je goed in bent, zonder dat je elkaar ten last bent. En ik denk dat daar nog echt wel wat ruimte is om in te nemen. En dat is ook waarom wij bij heel veel van onze voorstellen ook zeggen kijk er anders naar, maar hou wel rekening met bepaalde normen die we zelf ook belangrijk vinden ten aanzien van bijvoorbeeld de leefbaarheid.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Sungur (DENK): Dan, voorzitter, motie D2 en D3 een uur langer open in het weekend. De openingszijde voor D2 en D3 horecagelegenheden in het weekend, zaterdag en zondagnacht, met een uur te verruimen en na een jaar te evalueren wat de effecten hiervan zijn op de levendigheid en de leefbaarheid in de stad.

De voorzitter: De motie 223.

De heer Sungur (DENK): Dan, voorzitter. Serres en gebouwde terrassen in winkelgebieden samen met D66 en EenUtrecht verzoekt het college om experimenten toe te staan met serres en gebouwde terrassen in winkelgebieden met als voorwaarde dat zicht op direct naast gelegen winkels niet wordt belemmerd en één jaar na invoering een evaluatie te verrichten en de resultaten met de raad te delen.

De voorzitter: 224.

De heer Sungur (DENK): Terrassen bij detailhandel en ondersteunende horeca, samen met EenUtrecht, verzoekt het college om winkels met ondersteunende horeca toe te staan om beperkte terrassen te plaatsen, gebonden aan de reguliere winkeltijden. Dit beleid duidelijk te

definiëren en voorwaarden op te stellen om overlast te voorkomen. Na één jaar, na invoering en evaluatie, uitvoer ik de raad hierover te informeren.

De voorzitter: Motie 225.

De heer Sungur (DENK): De motie: verhuur van additionele horecarruimte, verzoekt het college om de verhuur van additionele horecarruimte aan derden voor feesten en partijen mogelijk te maken met een beperking van maximaal twaalf keer per jaar en hiertoe passende regels en voorwaarden op te stellen, waaronder eindtijden en geluidsnormen. Ik raad hierover uiterlijk binnen zes maanden te informeren.

De voorzitter: Motie 226.

De heer Sungur (DENK): Verken mogelijkheden shisha op terrassen van restaurants. Verzoekt het college om te verkennen op welke wijze het gebruik van shisha op terrassen op gereguleerde en verantwoorde wijze mogelijk gemaakt kan worden voor restaurants horecacee. De raad hierover uiterlijk in Q4 van 2025 te informeren met een plan van aanpak en eventuele beleidsopties.

De voorzitter: En dat is motie 227. Ik krijg nog een vraag. Paalman, Horizon.

De heer Paalman (Horizon): Ja, dank u wel, voorzitter. Korte vraag wat betreft de shisha's. Het is hier een paar maanden terug in de Raad natuurlijk ook gaan over luchtkwaliteit en de hele mikmak daarvan, dat eigenlijk alles wat erbij hoort, dat we daar een beetje van af moeten. Dus ik vind het een beetje lastig te plaatsen om nu een voorstel aan het college te vragen om dat alsnog te gaan onderzoeken, terwijl er een paar maanden terug een nieuw rapport over kwam dat het eigenlijk niet meer aan de orde is om dat soort dingen in de horeca te willen hebben.

De heer Sungur (DENK): Wat is de vraag? Een reflectie. Ja, ik denk dat we aan het doen zijn wat bij de politiek hoort, namelijk keuzes maken. Ik kan me best voorstellen dat het roken, ook wanneer het gaat om Shisha, enige vorm van luchtkwaliteit aantast. Alleen ik denk niet dat meteen de hele stad vol zit met Shisha Lounge en de terrassen ook daar vol mee zitten, waardoor het effect niet echt dermate van grootzaal zijn dat wij hiermee ons hele beleid aan het ondermijnen zijn.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan we toch nog even terug naar Student & Starter.

De heer Snijder (Student & Starter): Ja, dank voorzitter. Ik had toch nog even een korte inbreng. Het is goed dat we het vandaag hebben gehad over de Utrechtse horeca. De plekken in de stad voor ontmoeting, gezelligheid en verbinding. Het is belangrijk dat deze plekken blijven bestaan en ook de ruimte krijgen om zich verder te ontwikkelen. Daarom ondersteunen wij de voorstellen van D66 en het voorstel van de VVD over de 18- horeca. Daarnaast steunen wij de motie van DENK over meer vermaakjes, de meldingsplicht van deze vermaakjes en de gegeven bankjes voor afhaalzaken. Want er mag meer horeca komen in Utrecht. Dank u voorzitter.

De voorzitter: En ik zag dat Al-Saqaff van de VVD had nog een interruptie op DENK, geloof ik. Klopt dat? U heeft gewoon een bijdrage. Ik had het verkeerd geïnterpreteerd, maar aan u de beurt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Er zijn al best wel veel voorstellen ingediend. Ook de VVD vindt het belangrijk dat iedereen kan genieten van de horeca en dat we dat ook kunnen doen verspreiden over deze gemeente. Om die reden hebben wij twee moties die we willen indienen. Ik zal nu het dictum voorlezen van de eerste motie: Die heet Mag de jongeren ook nog plezier? We dragen het college op om actief in gesprek te gaan met ondernemers over de mogelijkheden voor het opzetten van alcoholvrije horeca gericht op jongeren onder de 18 jaar, te inventariseren welke drempels er zijn voor ondernemers om dergelijke horeca op te zetten en welke rol de gemeente kan spelen in het wegnemen van deze drempels, en de raad hierover uiterlijk in Q4 2025 te informeren, inclusief mogelijke beleidsopties. Deze mede ondertekend door VVD, Student & Starter UtrechtNu!, EenUtrecht, PvdA en Volt.

De voorzitter: Motie 228.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Voorzitter. Ik zei het net al. Er is best wel een focus, ook als je kijkt naar wat er nu ingediend is op de binnenstad. Wij hebben juist zoiets van dat de gemeente groter wordt dan de binnenstad zelf. Daarom hebben wij een motie die gaat over horeca in de wijken. De motie heet In de gehele gemeente genieten van horeca. Die draagt het college op om te inventariseren welke behoefte aan horeca er is in de wijken van de gemeente, bij zowel inwoners als ondernemers. Deze behoefte te vastzetten in een horecaplan en de raad hierover in Q4 2025 te informeren. VVD, UtrechtNu!, EenUtrecht, Denk en Volt.

De voorzitter: Motie krijgt de aanleiding 229. Dank voor uw bijdrage. Waren dat alle fracties die het woord wensen? Hessel, Utrecht Solidair.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair): Dank u wel, voorzitter. Als ik het zo hoor, dan lijkt het soms in deze Raad wel eens of we maar één soort ondernemers hebben, en dat zijn horecaondernemers. Ik hoor mensen in wijken heel vaak klagen over dat er geen supermarkt is.

Nog erger, we hebben hele wijken zonder huisarts. Utrecht Solidair zegt dus dat ze toch vinden dat dat eerst op orde moet komen.

Ten tweede, er was een voorstel voor jongeren onder de 18 vertier. Nou, nu ga ik even uit de oude doos praten. Dat hadden wij vroeger. In buurthuizen werden discoavonden georganiseerd. Er was s'avonds ruimte voor een Brits club voor oud, jong, gehandicapt. Heel inclusief. Die buurthuizen, ja, dat functioneert niet meer. Dat zijn meer verhuurplekken geworden. Dus ja, Utrecht Solidaire zegt, wil je een levendige stad? Nou, breng dan eerst overal de buurthuizen terug, waarin mensen allerlei activiteiten kunnen ondernemen, zonder dat daar gelijk heel veel drank en herrie bijkomt.

Dan ga ik nu over naar de moties. Het aantal vermaakjes is maximaal twee per jaar. Een vermaakje bood de mogelijkheid voor een bijzondere gelegenheid, bijvoorbeeld een bruiloft, in een zaak die niet zo lang open mocht. Maar het gaat er nu op lijken dat het vermaakje gebruikt gaat worden als geitenpaadje om een vergunning te ontduiken. Dus het maximale aantal vermaakjes per horecagelegenheid, per jaar te verlagen, van vier naar twee. Wil een ondernemer uitbreiden, dan moet hij gewoon een andere horecavergunning aanvragen.

Dan de terrassen. De motie krijgt de aanduiding 230. In de huidige regeling mogen terrassen vrijdag en zaterdag een uur langer open, bij temperaturen van boven de 25 graden. Dit zorgt voor onzekerheid, onduidelijkheid bij horecaondernemers, hun personeel en omwonenden. Het bezoeken van terrassen is enorm toegenomen, zowel in de zomer als de winter. We kunnen het allemaal zien. Deze toename is al een aanslag op het woongenot van vele Utrechters. De tolerantie neemt dus af.

Overwegende dat het loskoppelen van verruimde openingstijden van weeromstandigheden duidelijk en zekerheid biedt. Deze maatregel duidelijkheid geeft aan horecaondernemers, personeel en omwonenden van terrassen. Door rekening te houden met ieders belangen, zal de sociale cohesie worden bevorderd.

Draagt het college op, verzoekt het college de openingstijden van terrassen tot 1 uur in de nacht vast te stellen en hier geen uitzondering op te maken.

De voorzitter. De motie krijgt de aandeling 231 en u mag overwegingen voorlezen, maar in principe hoeft het eigenlijk alleen met de dictum, want nu heeft u... Ik weet het, maar ik had nog tijd. U heeft altijd nog tijd, dat klopt. Oké, hartelijk dank. Zijn er andere fracties nog? Nee, de wet had wel een hele korte schorsing. Laten we zeggen drie minuten? Drie minuten, 25 graden verder.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Het verzoek is om uw plaats in te nemen. Ik wil ook even kijken, want er zijn twintig moties ingediend, begrijp ik. De wethouder moet ze ook nog allemaal kunnen voorzien van een antwoord. We hebben daarna nog vijf agendapunten tot zes uur. Dus ik ga toch proberen om dat voor elkaar te krijgen. Dat vindt u ook een goed idee, volgens mij. Dus als we nou de wethouder een beetje op gang laten komen met haar beantwoording, dan zou dat best fijn zijn. De wethouder.

De wethouder: Dank u wel, voorzitter. Waar het hart vol van is, daar komen veel moties van, volgens mij. Een van de moties gaat zo meteen over het herzien van het horecabeleid. Ik kan me best voorstellen dat u daar volgens mij behoefte aan heeft gegeven, dat u daar zoveel voorstellen over indient. Daarin dat gezegd hebben, is het wel ook een beetje lastig om ze nou allemaal individueel op dit niveau te gaan bepalen. Ik kan me wel voorstellen dat u dat misschien eigenlijk in een volledig perspectief zou willen bezien bij het herzien van nieuw beleid. Maar dat is aan u.

Ik dacht op zo'n mooie dag als deze, maar ik probeer naar buiten te kijken, maar dat is er niet aan, begin ik over de terrassen. Motie 213 van D66 over meer terrassen. Die vraagt eigenlijk om te onderzoeken naar meer plekken om dat te doen. Nou, de kanttekening is wel dat de fysieke ruimte in de stad erg beperkt zijn en dat er meerdere claim zijn. Maar we zien wel dat dit past in eigenlijk ook de ontwikkeling om zeker buiten de binnenstad meer ruimte te geven aan horeca. Dus die kan ik aan de raad doorgeven met een oordeel aan u, maar ik sta daar positief tegenover.

Dan diende DENK motie nr. 221 over de verruiming van openingstijden terrassen. Utrecht Solidair diende motie nr. 231 over de terrassenopeningstijden in. Het verruimen van de openingstijden, of dat nou naar één tijd op één uur is of naar andere tijden, heeft gevolgen voor de inwoners van Utrecht. Het aanpassen vraagt ook participatie, zowel bij de inwoners als bij de ondernemers. Het is wat ons betreft echt verstandiger om dat te bezien in relatie tot dat horecakader, want terrassen, hoe leuk ze ook zijn — ik ben dol aan de opzitten — kunnen ook echt voor overlast zorgen. Dat in één keer op deze manier verruimen, zou ik u niet aanraden. Daarom ontraad ik bij de moties.

Dan deden DENK motie op stuk nr. 224 serres en gebouwde terrassen. Dat was de motie op stuk nr. 224. Het toestaan van serres en gebouwde terrassen gaat wel ten koste van de kwaliteit van de uitstraling van onze winkelgebieden. Wij doen dat tot op heden niet, omdat het verrommeling kan veroorzaken. Het kan ook gezien worden als een bouwwerk en dan kom je in het omgevingsrecht terras terecht. Zie jij, ook waar mijn hart van groeit. Ook hebben de terrassen een permanent karakter. Dat is eigenlijk in winkelgebieden ook minder passend. Daarom zouden wij u dit niet aanraden. Daarom ontraad ik deze motie.

Dan de motie op stuk nr. 225 van DENK, terrassen bij detailhandel en ondersteunende horeca. Terrassen zijn gekoppeld aan een horecavergunning. Dat is een heel bewuste keuze, omdat het eten en drinken daar de hoofdactiviteit is. Bij detailhandel gaat het om de verkoop van producten, waar ondersteunende horeca onder geschikt aan is. Als je een gelijk speelveld wil hebben, ook qua regelgeving tussenzijde in detailhandel, en in de horeca zitten, ga je het scheeftrekken op het moment dat je daar ook op deze manier terrassen toestaat. Daarom ontraden wij deze motie.

Dan had DENK motie nr. 227 over Shisha op terrassen. Bij Shisha is er specifiek gekozen voor de zwaardere horecategorie B, omdat het over het algemeen ook wel gepaard gaat met overlast. Daarnaast staat het toestaan hiervan haakse op de ambitie die volgens mij meermaals door uw Raad is uitgesproken om meer op weg te gaan naar rookvrije Daar komt natuurlijk ook nog een beetje geuroverlast bij. Daarom zouden wij u deze motie ontraden.

Dan waren er meerdere moties over het vermaakje. Toen wij daar eerder over hadden gesproken, had ik niet gedacht dat ik zo'n wat mij betreft toch wel een beetje licht archaïs woord

nog zo vaak zou uitspreken. Maar u heeft er drie moties over ingediend. Eerder heeft u gevraagd voor uitbreiding van het aantal vermaakjes. Dat heeft het college ook onderzocht en vervolgens gedaan. Denk stelt nu in motie 200 een 19 voor om het aantal vermaakjes verder uit te breiden, van 4 naar 10. Het lijkt wat ons betreft niet nodig, omdat er eigenlijk nog lang niet maximaal gebruik wordt van de mogelijkheden die er nou zijn. En het kan natuurlijk ook nog steeds verdere gevolgen hebben. Dat gezegdhebbende, als u daar heel veel signalen over heeft, kan u daar een andere afweging in maken. Gegeven dat u daar eerder natuurlijk over na heeft gedacht, geef ik die oordeel raad mee.

Utrecht-Solidaire had ook de motie op stuk nr. 230 over minder vermaakjes. Wij zien ook niet per se een aanleiding om het op dit moment te verminderen, omdat wij op dit moment geen massale signalen krijgen dat het aantal vermaakjes tot problemen leidt. U kunt dit natuurlijk ook weer betrekken bij de herijking van beleid dat gezegd hebben. Daarom geef ik deze ook het oordeel raadmijn.

Dan had DENK nog een tweede motie over vermaakjes. namelijk motie 220, een meldingsplicht voor het vermaakje in plaats van een omgevingsvergunning. Een meldingsplicht is wat ons betreft niet wenselijk. We kunnen ons wel voorstellen dat je misschien een procedure voor een incidentele activiteit iets lichter gemaakt, maar dat zou je dan wel moeten zien in relatie tot de rest van het horecabeleid, want een vermaakje biedt toch best een aanzienlijke verruiming. De ene activiteit is daar de andere niet in. Iemand die daar met een klein gitaartje bij zit, is iets anders dan een volledig feest voor het tienjarig bestaan, waar het vermaak je ook voor bedoeld is op dit moment. Die onduidelijkheid zien wij in deze motie. Daarom zou ik dit willen ontraden.

Ik denk dat we straks gaan besluiten dat we het horecabeleid gaan evalueren. Dit lijkt me exact zo'n motie die je dan zou moeten bezien. Voorzitter. De motie hebben we op dat onderwerp ook gewijzigd. Het gaat nu niet zek om de meldingsplicht aan zich, maar dat we zeggen van kijk hoe je de procedure kunt vereenvoudigen, waarbij meldingsplicht misschien een optie kan zijn. Hoe kijkt het wethouder er op die manier naar? Om te bezien of die procedure iets verlicht zou kunnen worden, daar kunnen we naar kijken. Maar ik zou u niet willen toezeggen dat dat per definitie de uitkomst is, maar dat we dat dan bezien. Dus dan zou ik zeggen, dan nemen we dat mee in de evaluatie.

De voorzitter: Dan kom ik eigenlijk op de rest en dat zijn er best nog een hele hoop. Dan hoor ik eigenlijk twee verschillende antwoorden op de motie, want volgens mij wordt het meegenomen in de evaluatie en daarmee is het oordeel ook niet meer ontraden op deze motie. Dat kan ik me voorstellen. Ik denk dat de motie alsnog wel aangeeft dat dit de uitkomst gaat moeten zijn, maar als ik u nou gewoon deze toezegging doe, dan bent u wellicht ook vrolijk uit hierop.

Dan de motie op stuk nr. 212 van D66 over tijd voor een flexibel en toekomstbestendig kader. Deze motie sluit aan op de wensen om het ook te evalueren. Ik denk aan het aantal moties hier te zien heeft u daar volgens mij ook behoefte aan. Daarbij zeg ik wel in relatie tot deze motie en ook de rest, dit is echt een aanzienlijke capaciteitsvraag, al deze verschillende wensen en ideeën, capaciteit die wij eigenlijk conform onze andere delen van ons economisch beleid, juist heel erg proberen in te zetten over hoe kunnen we de duurzame economie zoveel mogelijk aanmoedigen, kunnen we werklocaties doen, niet zijn arbeidstekorten. Een hele zware

herziening van het horecabeleid gaat daar natuurlijk wel aandacht bij weghalen. Aan de andere kant, ik zie die behoefte heel sterk, dus ik zeg oordeel raad aan u.

De heer Peters, wilt u desal niet om in dan nog de woord?

Ja, want juist als je bijvoorbeeld gaat kijken naar vereenvoudigen van procedures rondom vermaakjes, bijvoorbeeld door zo'n meldingsplicht, ontlast je ook de gemeentelijke organisatie natuurlijk heel erg met die vergunningsaanvragen. Dus dat zou er ook aan bij moeten dragen. Deelt de wethouder dat?

Ja, op dit moment worden de vermaakjes niet dusdanig veel gebruikt dat dit nou en dat dat nou de enorme belasting op dit gebied is. De zware belasting zit aanzienlijk meer in het maken van nieuw beleid. Dat juridisch toetsen, dat vraagt natuurlijk incidenteel eigenlijk een enorme en enorme extra aandacht en inzet. Dus dat was de capaciteit waar ik op dat moment aan refereerde. De rest van de capaciteit gaat natuurlijk zitten over handhaving en controles. En daar zijn vermaakjes echt maar een heel klein onderdeel van.

Dan kijk ik naar motie op stuk nr. 214 van Utrecht nu. Die gaat over het verbeterd horecalokket. We herkennen eigenlijk de actualiteit van het geschetste beeld niet. We hebben eerder aangegeven — dat was eigenlijk nog voor het commissiedebat — dat we daarvoor een tijd te maken hadden gehad met een slechte bezettingsgraad van het horecalokket en daardoor — We hebben ook gezegd dat we dat onwenselijk vonden, maar de bezetting is op dit moment weer — We zien op dit moment ook niet meer dat deze problemen zich nu nog voordoen. Daarmee zien we geen aanleiding voor deze motie en ontraden wij hem.

Dan de motie op stuk nr. 215, over vertrouwen. Het creëren van een angstcultuur en intimidatie van horecaondernemers is onacceptabel en mag niet gebeuren. We hebben op dit moment nog geen signalen gehad en we roepen aan u, maar ook aan andere partijen die dat horen om zich te melden op het moment dat zij wel een concrete casus hierin hebben. VTH is in ieder geval ieder kwartaal in gesprek met Koninklijke Horeca Nederland. Ik heb al toegezegd dat ik ook deze maand zelf nog spreek met Koninklijke Horeca Nederland. Daarbij geldt ook dat er altijd de mogelijkheid is om een officiële klacht in te dienen als iemand hier op dit gebied is meemaakt. Dat kan ook nu al. Dank u wel, voorzitter.

Ik wil toch nog iets meegeven dat ik ook deze geluiden veel hoor. En niemand durft zich bekend te maken. Ik heb gezegd ik geef je alle steun, maar je moet officiële klachten dienen. Durft niemand. Ik wil toch even meegeven.

Ja, nou, ik zal die aanmoediging ook verder doen. Die zal ik ook met Koninklijke Horeca Nederlands doen en wellicht dat ze het ook misschien anders daar kunnen bundelen. Dus dat zal ik ook opnieuw met hem bespreken als een mogelijkheid om dat te doen. Maar de klachtenprocedure die kan hier echt voor werken. Een andere optie is natuurlijk ook nog dat iemand naar de ombudsman kan gaan op het moment dat dat anders ook niet zou passen. Wij denken wel dat dat de meest geeigende weg is om hier invulling aan te geven.

Dan de motie op stuk nr. 216 van Utrecht nu. Dat gaat over de leesjes. Daar hebben wij het eerder ook over gehad. We hebben toen ook aangegeven dat de manier waarop Utrecht nu dat vraagt, niet de wijze is waarop wij dat op dit moment registreren en dus ook niet de wijze waarop we dat aan kunnen leveren. Maar u bent op zoek naar inzicht over welke kosten er zijn. Dat kunnen wij in zich heel laten zien. Alleen u vraagt om een uitsplitsing in bepaalde categorieën. En op die manier doen wij dat gewoon niet. En daarom krijgt u het niet, want het is er niet. Dat is hoe het eruitziet. Als u zegt dat u daar nog graag dieper over wilt spreken, dan kan dat altijd. Kom langs op kantoor, dan gaan we dat bespreken. Wat ik niet heb, kan ik u niet leveren, maar alles wat we hebben, leveren we met plezier aan u. Dat kan natuurlijk morgen in plaats van op een ander moment.

Dan de motie op stuk nr. 217. Wij staan hier ook positief tegenover het zeggen van kom even langs de stadskantoor. Er was best wel breed vraag onder horecaondernemers van laat het ons zien. Raadsleden hebben dat ook. Ik zou zeggen laat dat gewoon zien aan de raadsleden. Stuur vooral een brief met de uitsplitsing zoals u het voor zich ziet, vierde voorzitter. Hij kan u altijd laten uitsplitsen zoals wij het in onze systemen hebben, alleen u vraagt om een specifieke uitsplitsing die niet op die manier bestaat. Maar als u tegen mij zegt wilt u toezeggen om in een brief aan ons een uitsplitsing te maken op de kosten waarop dat wel kan binnen ons, dan zeg ik u dat meteen toe.

Nou wordt geknikt, dan doe ik dat. Nou, er werd in ieder geval geknikt dat de VVD het wil, laat ik het dan doen. En of hij dan iets wil met de motie, dat laat ik aan u. Maar kan de wethouder toezeggen dat vanaf in de toekomst daar meer uitsplitsing op gaat plaatsvinden, wat de opbouw is van de verschillende posten?

U vraagt om op een andere manier onze activiteiten te structureren dan hoe we ze gestructureerd hebben. Ik vraag me heel erg af wat voor doel dat dient. Maar dat kost ook gewoon tijd en aandacht. Dus dat zou ik u niet aanraden. In een gedeelte van dit gesprek ging het ook over waarom zijn de kosten nou hier hoger? En dat is omdat u ook heeft besloten dat wij naar hogere kostendekkendheid gaan in de leesjes. Dus ja, dat betekent dat ze meer kostendekkend worden en daardoor wordt het natuurlijk ook duurder.

Dan was ik bij de motie van het...

De voorzitter: CDA op stuk nr. 217. Dat kan minder. Bij het herzien van het horecabeleid hoort ook een passende set van beleidsregels. Daarin kan je inderdaad kijken naar regeldruk enerszins en het gebruik anderzijds. Ik zou u willen toezeggen dat we dat meenemen in de evaluatie. Dan de motie op stuk nr. 218, een stadsgarderobe voor een gastvrije stad. We hebben dit ook in de commissie gesproken, maar wij zien hier echt geen rol weggelegd voor de gemeente. Ondernemers kunnen dit zelf oppakken. Je ziet er ook andere plekken in het land waarop dat ook gebeurt. Als een aanbieder zich meldt, dan brengen wij ze in contact met bijvoorbeeld Koninklijke Horeca en het centrummanagement. Dan moeten we ook zien hoe wij daar vervolgens tegenover staan, maar tot op heden is er geen enkel initiatief op dit gebied geweest. Daarmee ontraden wij deze motie. Dan de motie op stuk nr. 222 van DENK, gevelbankjes ook voor afhaalzaken. De zoektocht naar meer bankjes wordt breed gedeeld, volgens mij. Daar wordt ook vaker naar gekeken. Waar je wel naar zou moeten kijken, is hoe je hier een gelijk speelveld over kunt hebben over bijvoorbeeld detailhandel en anderen die uitstallingen hebben. Wat je niet moet hebben, is dat je de weg gaat versperren en dat je zegt dat het jouw recht is als deze zaak om dat daadwerkelijk te doen. Wat ik u hierop zou willen toezeggen, is dat wij de mogelijkheden bezien in relatie tot de evaluatie van het horecabeleid. Als u nou de motie op deze manier aanneemt, dan zegt u meteen dat u er allemaal recht op heeft. Dat kan voor de toegankelijkheid ook een gevolg hebben. Dat zou ik u niet aanraden. Dan de motie op stuk nr. 223, de ruimere openingstijden voor horeca D2 en D3. Het verruimen van deze openingstijden heeft gevolgen voor de inwoners van Utrecht. De verschillende tijden bieden extra mogelijkheden voor horeca in de wijk. Daarbij hebben niet alle horecaconcepten, bijvoorbeeld ontbijt en lunchrooms, een latere sluitingstijd nodig. Het uitpassen hiervan vraagt om uitgebreide participatie van degenen die daar voor de rest omheen zitten. Dus dit zou ik u ontraden. Dan de motie op stuk nr. 226, verhuur additionele horecaruimte. Hierin kom je ook op het additionele stuk. Ik denk dat dit ook eentje is die u echt moet bezien in relatie tot de evaluatie, want additionele horeca is ondersteunend aan een andere kwaliteit. en is daardoor aan een andere activiteit en is dus bewust licht op het gebied van vergunningen. Als je daar dus andere zaken op toe gaat staan, of het nou verhuur is of de terrassen die we bijvoorbeeld eerder besproken, dan ga je ongelijkheid creëren tussen ondernemers. Maar volgens mij probeert Denk hierin aan te kaarten dat er behoefte is aan ander soort concepten. Dat zou je moeten bezien in relatie tot het hele horecakader. Maar om dit nu op deze manier toe te staan, Dan ga je eigenlijk creëren dat ondernemers wel voor gedeeld hetzelfde mogen doen, maar dat de ene een veel zwaardere vergunning nodig heeft dan de andere. Daarom ontraad ik deze motie. Ik zie dat de heer Sungur het woord vraagt, maar ik heb een dilemma. Ik weet dat u nog best een heel setje moties wil indienen. Ik weet dat ook van een aantal andere fracties. Ik wil eigenlijk zo meteen een ordevoorstel doen dat iedereen die nog moties wil indienen, maar door zijn spreektijd heen is, dat mag doen met het voorlezen van dictum. Maar als u dan nu nog royaal gaat intrumperen, dan helpt u dat voorstel niet. U bent mij nu een beetje te snel af, want eigenlijk wilde ik dit zo pas voorstellen, maar u wilt toch het woord, begrijp ik. Nee? Nou ja, je kunt alles zeggen, maar... Ja, dat mag. Nee, ja, nee, want ik wil dat zo even doen, want ik zie dit, maar ik weet en dat zijn best aangelegen punten, volgens mij voor verschillende van de fracties. En we kunnen het allemaal prima proberen te doen binnen de tijd. Volgens mij gaat dat ook nog wel lukken, maar dat vraagt wel disciplinering. De voorzitter punt van orde dan even kort in reactie. Ik heb vanaf het begin, want ik heb flink wat motie ingediend bij geen enkele motie om betogen houden of deze onderbouwt of wat dan ook. Ik heb alleen het dictum voor gelezen. Juist. Omdat ik wist dat ik mogelijk in de tijd in de knel zou komen. Ik wilde hier juist even op reageren, omdat er wordt

verondersteld dat ik... Ja... Ik zie u moeilijk kijken. Ja, dit is namelijk geen punt van orde meer. U glijdt nu van een punt van orde, langzamerhand alsnog een inhoudelijke. Dat is een buitengewoon intelligente wijze om dit te doen. Mijn complimenten ook daarvoor. Maar dan gaat u alsnog een bijdrage in het debat leveren. En het eerste punt van uw betogen onderschrijf ik ook en herken ik. Maar ik zou het juist daarom dan daarbij laten. Oké, goed. Dank u wel, de wethouder. Dank, voorzitter. De laatste twee. Motie op stuk nr 228 van de VVD over jongeren. Ja, dit heb ik in de commissie ook aangegeven. Het is een van de ambities uit de nachtvisie om een aanbod te hebben voor jongeren. En momenteel wordt er hard gewerkt aan die uitvoering. Het nachtoverleg, de nachtcoördinator en de betrokken oude cultureel ondernemen hebben initiatief genomen voor een pilotreeks voor feesten, waar ook de Helling, Eco en Tivoli Vredenburg aan meedoen. Jongeren zijn eraan betrokken en dit najaar gaan ze plaatsvinden. Daarna gaan we ze evalueren en daar komen we dan in het eerste kwartaal in 2016, 2026 op terug bij de brief over de nachtvisie. Die toezegging doe ik u. U vraagt hier om een ander tijdspad. Dat is niet het tijdspad waarop we dat kunnen realiseren. Daarom ontraad ik deze motie. Dan de motie op stuk nr. 229. In de gehele gemeente genieten van horeca. Het huidige horecakader biedt ook ruimte om horeca te realiseren in de wijken. Ook bij gebiedsontwikkelingen wordt er ruimte geboden om horeca toe te voegen in de wijken. Het is uiteindelijk wel aan de horecaondernemers zelf om met initiatieven te komen. Dat is afhankelijk van de beschikbaarheid van panden en huurprijzen. We snappen waar de VVD natuurlijk ook verder aan toe wil, maar ik kan me ook voorstellen dat u dat verder wil bezien in welke regels wilt u dan aanzetten, maar dan moet u denk ik het horecabeleid gaan herzien. Ik zou zeggen, neem dat dan ook mee in de evaluatie en de herziening daarvan. Daarom zou ik u deze motie niet aanraden, maar het is aan u natuurlijk. Dat was mevrouw Heijnen. Kan de wethouder dan toezeggen dat dit wel wordt meegenomen in de evaluatie en in de herziening van het horecakader? Dat zou GroenLinks graag willen. Ja, dat zal ik toezeggen bij deze. Voorzitter, ik constateer toch wel dat bij een heel groot aantal moties een referentie wordt gemaakt naar het herzien van het horecakader. Dat is nu niet aan de orde. En dan wordt deze wel ontraden en andere niet. Ik vind dat toch wel een beetje raar. Volgens mij heeft de Raad wel een groot gedeelte gezegd, we vinden de spreiding van horeca over de stad belangrijk. Ja, ik had ook expliciet gezegd het is aan u, maar daarmee bedoelde ik ook... Nou, ik ontraad dus misschien een wat zwaar woord in deze. Ik laat het aan u, maar ik raad het u niet aan, omdat ik het in het geheel zou bezien. Dus dat is de appreciatie die ik daarmee zou geven. Het is natuurlijk aan u of u eerst iets wil evalueren en het beleid in zijn geheel wil bezien, of dat u wil zeggen ik wil nu meteen een aanpassing maken. Oké, volgens mij gaan we op een later moment, dat wordt vanavond, over de ingediende Dan komen we, zoals gezegd, bij agenda punt 20. Dat is een agendering die is gedaan door het CDA en door DENK. Aangezien er nog zeven seconden op de teller staan — ik geloof dat u twee moties wilt doen, Janine — wil ik u verzoeken om echt alleen het dictum voor te lezen, mevrouw Zwinkels, van beide.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dank, voorzitter, voor deze mogelijkheid en dat ga ik ook zeker doen. Allereerst de motie samen verantwoordelijk voor opgeruimde winkelwagentjes. Mede namens DENK en EenUtrecht. Met het dictum, draagt het college op één in gezamenlijkheid, gemeenten, supermarkten en omwonenden, tot concrete oplossingen te komen die de overlast helpen of minderen.

En tweede, gemeenteraad in het derde kwartaal te informeren over de ondernomen acties en de gemaakte voortgang.

De voorzitter: Motie 232.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Mijn tweede motie dien ik ook in, namens DENK en EenUtrecht. Die motie heet Experimenteer met gebiedsgerichte handhaving op en rond zwervende winkelwarentjes. Die heeft volgende dictum en draagt het college op om 1 op basis van de APV, artikel 4, 5a, lid 1 en 2, gebieden aan te wijzen, uiterlijk januari ‘26. waar het verboden is om buiten het winkelgebied onbeheerde winkelwagens te hebben, met uitzondering van de aangebrachte uitgiften en verzamelpunten voor deze winkelwagens, te starten met gebieden in Terwijde en Kanaleiland en hier ook op de handhaven. 3, de gemeenteraad te informeren over de wijziging en 4, de inwerkingtraining van dit besluit en de maatregel naar één besluit te evalueren om te bezien of deze moet worden gecontinueerd.

De voorzitter: Motie 233.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Dit wil dan handhaven op het bezitten van een onbeheerde winkelwagen. Maar als je een winkelwagen bezit, dan beheer je dat toch? Dus dan is het toch niet meer onbeheerd? Hoe gaan we dan daarop handhaven? Want een onbeheerde winkelwagen heeft niet iemand daarnaast die hem dan heeft.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Gezien de tijd, voorzitter, zou je dit moeten lezen als een rondzwervende winkelwagen. Daar wil ik gelet op de tijd even bij willen laten. Ik zou daar niet een juridisch punt van willen maken. We hebben deze tekstsuggestie ook meegekregen in de toetsing die ik heb laten uitvoeren.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): Maar als een winkelwagen rondzwerft, dan is er toch niet iemand naast die je kan aanspreken dan wel beboete. Dus hoe ga je dat dan handhaven?

Mevrouw Zwinkels (CDA): Nou, in principe kun je wel aan de winkelwagen zien van welk supermarkt hij bijvoorbeeld is. Dus je handhaft op de supermarkt. Dus dat is ons voorstel.

De voorzitter: Oké, helder. Ik kijk even, want volgens mij heeft de heer Sungur hier geen eigen ingediende motie. Zijn er nog anderen bij dit agendapunt die het woord willen voeren? Dat lijkt niet het geval. Dan kijk ik meteen naar de wethouder.

Wethouder Schilderman: Dank u wel, voorzitter. Twee voorstellen van het CDA hierop. We hebben dit ook in de commissie besproken en toen heb ik aangegeven dat dit zowel procentueel als absoluut toch een probleem is dat als zeer weinig gemeld wordt als probleem. Ik benoemde toen ook dat het op dit moment 0,4 procent van het totaal aantal meldingen in de openbare ruimte bedraagt. Daarmee zou ik op motie nr. 232 van het CDA, die vraagt om de overlast te gaan verminderen, dat we dat als een heel zwaar middel zien in relatie tot de omvang van dit probleem. Wat wij op dit moment doen, is dat wij met ondernemers in gesprek gaan als er een probleem is. Dat deden we al en dat zullen we ook blijven doen. Daarom ontraad ik deze motie. Dan de volgende motie. Over dit concept hebben we natuurlijk gesproken tijdens de commissie. We zien allereerst dat de huidige werkwijze eigenlijk voldoende werkt om uiteindelijk de ondernemers de winkelwagentjes te laten opruimen. Ze hebben namelijk immers een belang om dat te doen, want winkelwagentjes zijn best heel erg duur. Dus dat doen ze ook op die manier. Deze motie is qua financiën, heeft grote gevolgen, want het handhaven op winkelwagentjes is relatief heel duur. Je kan alleen een boete uitschrijven die ongeveer relatie heeft tot dat vergrijp. Je moet hier heel uitgebreid door de stad heen gaan patrouilleren om te vinden waar die winkelwagentjes op die manier staan. Dat zal er in ieder geval voor moeten zorgen dat je daar allerlei handhavingsgeld aan uit moet geven of je moet daar binnen herprioriteren. Ook dat raden we u niet aan. Daarom ontraden we deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan op een later moment over de ingediende moties stemmen. En dan stel ik nu voor dat we even tien seconden schorsen voor een voorzitterswissel in verband met mijn eigen portefeuille die aan de orde is.

Voorzitterswissel.

De voorzitter: Ja, we gaan weer verder. En we zijn aangekomen bij agendapunt 21, afgerondende besluitvorming na debatten over opkomst, bevordering bij verkiezingen. Deze is geagendeerd door de fractie van EenUtrecht, DENK en de PvdA.

EenUtrecht staat klaar. Ik geef het woord aan Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, gezien de spreektijd. Titel is Versterk de lokale democratie. Met als dictum draagt het college op 1. de inzet op het versterken van de lokale democratie samen te brengen in één specifiek begrotingsprogramma en 2. na te gaan welke onderdelen daarbij horen en wat hierin mogelijk nog extra wenselijk is en 3. de raad over de uitkomst uiterlijk Q3 2025 te informeren.

De voorzitter: De motie krijgt de aanduiding 234. Dank. We gaan verder met de fractie van DENK.

De heer Sungur (DENK): Dank u wel, voorzitter. Een vijftal moties. Motie 1. Meer stembureaus in wijken met lage opkomst, samen met EenUtrecht, waarin we het college verzoeken om in wijken met een structureel lage opkomst met een afstandscriterium van maximaal 350 meter per bewoner tot een stembureau te hanteren en indien nodig gebruik te maken van mobiele stembureaus om dit criterium te behalen in delen van wijken waar nu onvoldoende stemlocaties zijn.

De voorzitter: Motie 235.

De heer Sungur (DENK): Tweede motie. Meer verkiezingsborden in wijken en buurten met lage opkomst, samen met EenUtrecht, Utrecht nu en CDA. Verzoekt het college om in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 in wijken en buurten waar de opkomst bij de vorige verkiezingen onder de 50% lag, meer dan één verkiezingsbord te plaatsen, en hierbij de plaatsing van verkiezingsborden in wijken en buurten met een structureel hoog opkomst van boven de 65%, waar nodig te beperken, onmiddellijk doelgericht in te zetten waar de opkomst laag is.

De voorzitter: Motie 236.

De heer Sungur (DENK): Meertalige communicatie over verkiezingen samen met Partij van de Arbeid, Partij voor Dieren en EenUtrecht verzoekt het college om verkiezingsinformatie actief te vertalen naar ten minste Turks, Arabisch en Engels, deze meertalige informatie actief te verspreiden via wijkcentra, maatschappelijke organisaties, sleutelfiguren in de wijk en sociale media en hierbij specifiek aandacht te besteden aan wijken met een laag opkomst en een grote diversiteit en achtergronden.

De voorzitter: Motie 237.

De heer Sungur (DENK): Motie stempas later opsturen samen met een Utrecht verzoekt college om de inkoop en planning van de post bezorging van stempas in Utrecht zo te organiseren dat de stempas zo dicht mogelijk op de grens van 14 dagen voor de verkiezingen worden verstuurd.

De voorzitter: Motie 238.

De heer Sungur (DENK): De laatste motie, voorzitter. Zichtbaarheid en bekendheid van verkiezingen op mbo-scholen. Samen met EenUtrecht en Student & Starter verzoekt het college om extra in te zetten op het vergroten van de zichtbaarheid van de komst van verkiezingen op

onderwijsinstellingen en in het bijzonder op mbo-instellingen. Dit onder andere te doen door in plaats van grote opvallende banners, posters en flyers met informatie over de gemeenteraadsverkiezingen voor de verzending van de stempas.

De voorzitter: motie 239. Dank. Dan geef ik nu het woord aan de Partij van de Arbeid. Andere fracties nog? Student & Starter.

De heer Snijder (Student & Starter): Als we willen dat jongeren gaan stemmen, moeten we verder kijken dan een campagneflyer of een poster in een bushalte. Daar moeten we bouwen aan een cultuur waarin jongeren merken dat hun stemmer toe doet en dat meedoen vanzelfsprekend is. Daarom zijn we blij met de burgemeester. Zij heeft toegezegd om samen met jongeren een plan op te stellen om de communicatie rondom verkiezingen te verbeteren, zodat die beter aansluit op de doelgroep. Wordt uitgezocht wat de mogelijkheden zijn om een jongere stemwijzer in te voeren, die jongeren helpt te begrijpen wat de gemeenteraad doet en welke partij bij ze past. Dank daarvoor namens onze hele fractie. Dat zijn belangrijke stappen, maar ze lossen natuurlijk niet alles op. We moeten ook heel praktisch kijken hoe we drempels die jongeren nu ervaren om te stemmen, kunnen wegnemen. Hoe is dat beter in te richten dan meer stemlocaties op onderwijsinstellingen in Utrecht. Daarom dienden wij de motie makkelijker stemmen op Utrechtse onderwijsinstellingen in. Met het volgende dictum: verzoekt het college te zorgen dat er bij de komende verkiezingen meer stemlocaties op of nabij onderwijsinstellingen komen, met speciale aandacht voor mbo's, samen met jongeren- en onderwijsinstellingen te kijken hoe deze stemlocaties beter zichtbaar en toegankelijk kunnen worden ingericht. Het laatste punt raad ik u over te informeren in de brief voorafgaand aan de komende gemeenteraadsverkiezingen in Q4 2025. Dank.

De voorzitter: Motie 240. Dank. D66.

De heer Ait Daoua (D66): Voorzitter. We zien dat jongeren praktisch opgeleiden en mensen met een migratieachtergrond nog te vaak afvaken bij verkiezingen. Daarom het verzoek aan het college om in de kosteninschatting richting de voorjaarsnota ook pop-up steminfo-punten mee te nemen, specifiek op plekken waar deze groepen al zijn, zoals mbo's en plekken waar veel mensen langskomen, zoals onder het Bolledak en in de buurt van het Moskeeplein. Zou het op basis daarvan alsnog met een concreet voorstel kunnen komen. Over het nachtstembureau. We hebben gesproken met de directeur van Tivoli-Vredenburg. Omdat daar sowieso op de verkiezingsdag al een stembureau zal staan, is het geen probleem als die er die nacht ervoor al is. Ze geven aan dat dit geen extra kosten hoeft op te leveren, behalve een nachtje van stembureaumedewerkers. Daarmee zijn de kosten volgens ons beperkt. Daarom dien ik deze motie in, waarvan het dictum luidt — daar gaat het college op in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 een nachtstembureau te organiseren bij voorkeur op een aansprekende locatie, zoals Tivoli-Vredenburg of een vergelijkbare culturele plek in het centrum. Punt 2, in overleg met de locatie te vragen zorg te dragen voor een aansprekende, passende invulling die het nachtstembureau meer maakt dan alleen een

stemlocatie, maar ruimte voor beleving. Gerichte communicatiecampagne op te zetten om het initiatief tijdig zichtbaar te maken en gericht op jongeren, stadsgebruikers en mensen die doorgaans minder snel stemmen, en de raad uiterlijk in Q4 te informeren over beoogde vorm, samenwerkingsbeleid, kosten en communicatieaanpak om dit tijdig ten uitvoer te brengen.

De voorzitter: De motie 241. Dank. Dijkstra.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, punt van orde. Er staan nog 16 logo's boven deze motie. Nu is die voor mij prima terecht. Ik zou hem graag steunen. Ik zal hem ook steunen, maar ik denk dat dat niet helemaal.

De heer Ait Daoua (D66): Nee, excuses. Dat was een fout.

De voorzitter: U had moeten knippen en plakken. Dat is het. Vooral knippen. Nee, ik knip. Oké. Ik dien de motie in. Dank. Geen andere fracties? CDA?

De heer Van Steeg (CDA): Dank, voorzitter. Een motie met de titel Hogere opkomst, meer plakruimte, draagt het college op minimaal drie doelpartijen zelf te beklappen. Verkiezingsborden ter plaatsen in elke wijk, middels een website, verkiezingsmateriaal, post of flyers, van alle partijen gratis en gemakkelijk toegankelijk beschikbaar te stellen voor inwoners om te downloaden. 3. meer vrije plakplaatsen te realiseren in Utrecht. En 4 te dekken vanuit het voor verkiezingen beschikbare budget door de voorbedrukte verkiezingsborden te vervangen door zelf te beplakken borden. En gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Dank 242. Geen andere fractie, denk ik. Nee. Dan gaan we voor beantwoording naar de burgemeester.

De burgemeester: Ja, voorzitter. We hebben hier natuurlijk in de commissie ook best lang over gesproken en dat is terecht. Want ja, het is belangrijk dat er een goede opkomst is bij verkiezingen, of dat nou lokale verkiezingen of landelijke zijn. En ja, het is zo dat we daar met elkaar heel veel aan kunnen doen. En ook ja, dat is een zaak van lange adem en niet van quick fixes. Dat heb ik ook in dat debat gezegd. En er is echt geen verkiezingsbord die ervoor gaat zorgen dat er een overweldigende opkomst is. Dat heeft u ook meegekregen in het onderzoek dat door de Universiteit Utrecht gedaan is. Dat gezegd hebbende heb ik ook vastgesteld dat heel veel van de wensen die de verschillende fracties in dat debat naar voren brachten, gewoon niet gratis zijn. Integendeel. Een extra stembureau kost al gauw 7000 euro, een mobiel stembureau 15.000 euro en ook het bemensen van bijvoorbeeld een nachtelijk stembureau is gewoon niet gratis. En we hebben op dit moment hele bijzondere gesprekken, laat ik het zo zeggen, gehad over een begroting die zou moeten gaan sluiten. Daar krijgt u binnenkort ook berichten over van

de wethouder Financiën. En eigenlijk is het zo dat een deel van deze wensen gewoon helemaal niet passen binnen het budget zoals wij dat hebben. En dus heb ik u een voorstel gedaan, een procedurevoorstel. Namelijk de wensen die voor een deel nu ook in moties vervat worden, die ga ik in een brief nog ruim op tijd voor de komende verkiezingen bijlangs. Dan geef ik ook mee wat het kost. En vervolgens kunt u dan beslissen bij amendement, zou ik willen zeggen, want dan neemt u ook verantwoordelijkheid waar het weer vandaan moet komen, bij wat u dan niet meer En zo gaat het nu niet. En dat verbaast me. En dat verbaast me misschien nog wel iets meer, zeg ik er even heel streng bij, van die fracties die toch zouden moeten weten hoe ingewikkeld het vaststellen van zo'n begroting is. En daar wellicht ook met hun collegiaal bestuur verantwoordelijkheid voor zouden willen dragen. De heer Snijder, ik begrijp dat u zich aangesproken voelt. En terecht.

De voorzitter: Verrassend.

De heer Snijder: Nou, voorzitter, dan hoop ik dat u zich ook aangesproken voelt als ik dit benoem, want volgens mij gaat een gedeelte van de moties ook erover om te kijken op welke plekken we stemlokalen wel kunnen neerzetten, bijvoorbeeld ten koste van een andere plek, omdat je bijvoorbeeld op bepaalde plekken bepaalde doelgroepen meer kan aanspreken die misschien het moeilijker hebben om daadwerkelijk te kunnen stemmen. Dus mijn vraag is dan eigenlijk, zou de burgemeester dan wel bereid zijn om in die brief dan wel al voor te sorteren op bepaalde aspecten, zoals bijvoorbeeld de leeftijdscategorie 18 tot 20 jaar, om daar meer aandacht aan te besteden, in plaats van locaties waar mensen toch al eerder gaan stemmen.

De burgemeester: Maar voorzitter, ik ga er twee dingen over zeggen. Stilte in de zaal. Ik heb in dat debat ook gezegd, pas op dat u met z'n allen niet gaat politiseren op de locaties. Dat is echt gevaarlijk. We moeten echt voorzichtig mee zijn. Ik heb de neiging mij daar meestal niet mee te bemoeien en dat letterlijk aan de techniek over te laten. Ik kan mij voorstellen, ik zal daar zo in de richting van de heer Sungur ook iets over zeggen, dat je wel goed moet kijken of de realiteit van de bereikbaarheid hetzelfde is als de theorie van de papier. Soms zijn er omwegen te lopen en is er binnen een straal misschien wel een stembureau, maar dan merk je dat er pragmatische issues zijn waardoor die minder goed bereikbaar zijn. Pas daarmee op. Dat moet u echt niet doen, zou ik willen zeggen.

Dan ga je toch al snel naar nieuwe, extra stembureaus. Daar zit gewoon een plaatje aan. Nog los van het feit dat u terecht, ook mede naar aanleiding van een rapport van de Rekenkamer, ons ook nog opdracht geeft om die stembureaus goed toegankelijk te hebben, laat ik het zo zeggen. Ook dat is dus niet gratis. Daarom ga ik eigenlijk een heleboel moties op voorhand ontraden. Ik ga dat doen omdat ik echt vind dat u op die brief moet wachten en dat u vervolgens zelf moet beslissen als raad wat u dan wil, want daar zit gewoon een plaatje aan vast qua prijs en wat dat dan eventueel betreft betekent in de begroting. En dan neemt u ook verantwoordelijkheid. Dus ik heb daar ook niet op voorhand gevoelens over. Ik vind het prima als er meer stembureaus komen. Dat kan helemaal goed. Maar dan gaat u wel even zelf beslissen waar u dat uit betaalt.

En dat niet gewoon bij het college over de heg smijten, wetende dat we het geld niet hebben. En dat weet u.

Nou, wat zijn dan de moties die nu wel besproken moeten worden? Dat zijn er volgens mij drie. Daar ga ik wel een oordeel over geven. De rest is dus allemaal ontraden. Dan weet u dat alvast. De motie waar ik wel iets over wil zeggen is die van de heer Dijkstra, EenUtrecht. Kijk, het is ogenschijnlijk een verleidelijke motie. Want ja, eigenlijk is het dictum alleen maar van joh, maak 1 begrotingsartikel. Maar ik ervaar hem toch een beetje als een paard van Troje, zeg ik. En ik zie u lachen, dus ik heb gelijk. Als je de motie goed leest — ik mag u niet uitlokken, maar als je de motie goed leest, en daar zit mijn zorg — zitten daar een heel aantal veronderstellingen in en ook opvattingen die, als je die nu aan zou nemen, daarmee onmiddellijk de onze worden. Die kan ik niet voor mijn rekening nemen. Wat maakt dan het bij elkaar harken van dingen die we al doen in één begrotingsartikel nou aan verschil in de praktijk? Ik vermag dat niet te zien. Dus ofwel ik neem de hele aanloop in de motie bloedserieus en ik doe dat, maar dan gaat hij eigenlijk toch veel verder dan het enkele verzoek. Vandaar dat ik de ongepaste vergelijking met overigens wel een prachtige Griekse tragedie natuurlijk, dat paard maak. Want het is wel een indrukwekkend bouwwerk, de heer Dijkstra. Maar ik zou zeggen, dat moeten we nu even niet doen. Want ik heb geen goed gevoel over wat daar dan allemaal wel niet achterweg komt.

Tweede motie is de stempassen. Dat is nummer 238. Daar heb ik een toezegging over gedaan, zeg ik tegen de heer Sungur. Eigenlijk heb ik liever dat u die nog een keer weer opnieuw van mij krijgt dan dat u deze motie voorlegt. De toezegging is dat ik bereid ben om te kijken of die stempassen iets later kunnen worden verzonden. Daar hebben we wel twee problemen. Het eerste is, ik ga er niet alleen over, want PostNL heeft nog een aantal klanten, 341 anderen. Wij zijn niet helemaal zodanig leidend dat we kunnen bepalen wanneer het exact is. Dus dat is één. En het tweede is, als je te laat gaat zitten, heb je een nadeel voor die mensen die bijvoorbeeld nog een machtiging of andere dingen willen regelen, want die komen dan in de problemen. Dus ik leg dit nu niet vast bij motie. Ik heb uw commissielid hier al een toezegging op gedaan. Ik ben echt bereid en mijn team ook om daarvoor te gaan. Maar als u hem zo indient, ga ik hem ontraden, want dat is te hard in de uitkomst en dat kan ik gewoon niet waarmaken.

De voorzitter: De heer Sungur trekt hem in, maar dan zeg ik het voor u. Oh, u gaat hem niet intrekken. Ja, oké, dus punt voor orde.

De heer Sungur (DENK): Ik trek hem in, voorzitter.

De burgemeester: Dank u wel. En de toezegging die staat. En dan even kijken, dan kom ik als laatste bij de beplakte borden. Kijk, voorzitter, dat is echt aan uw raad. Uw raad heeft in wijsheid nog niet zo heel lang geleden gezegd van we willen er vanaf van het wild plakken en al dat zelf bedrukken. We hebben keurige, ordentelijke, leesbare, voorbedrukte borden en daar werken we nu mee. Dus als de raad het allemaal nu weer anders wil, dan moet de raad dat maar zeggen. Maar dit was wel wat u toch nog niet zo heel lang geleden met elkaar had vastgesteld. Ik kan de moties er wel bij gaan halen, want ik heb ze nog op mijn stapeltje daar liggen. Ik geloof dat de heer Bos onder andere was daar nog mede aanstichter van. Maar ja, ik reken op uw

consistentie, maar misschien kan ik dat niet. Dus dat gaan we vanavond zien. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Nou mooi dat u er drie heeft uitgelegd. U ze verder allemaal ontraden. Fattal, GroenLinks,

Mevrouw Fattal (GroenLinks): Ja, voorzitter, ik begrijp de burgemeester heel goed. En ook in het debat was GroenLinks al van mening dat we natuurlijk te goud op moeten zijn met de financiën. Alleen één van de moties waar GroenLinks best sympathiek tegenover staat, is die van denk over meertalige communicatie. En daarbij snap ik eigenlijk oprecht gewoon niet wat daar de hele grote financiële dekking bij is. Volgens mij is dat best makkelijk te doen. Dus kan de burgemeester dat verder onderbouwen?

De burgemeester: Ja, maar ook dit is gewoon niet gratis. Als je allemaal teksten gaat laten vertalen, je moet allemaal extra materiaal laten maken. Dat is precies een beetje het dilemma van uw raad. Daarom gaat dit soort dingen ook af en toe gewoon niet zo goed. Dit gaat voor mij ook niet over sympathie of niet. Het gaat ook gewoon over de pegels. En daar hebben we met elkaar afspraken over. En als we dan over budgetten heen gaan, omdat we allemaal extra dingen gaan doen, dan moet u ook de verantwoordelijkheid maar nemen voor het aanwijzen van wat u dan net iets minder sympathiek vindt. En ik stel wel vast dat dat best vaak niet goed gaat. We zijn inmiddels echt in een ander tijdperk aan het komen.

De voorzitter: Voor mij is het in ieder geval helder, laat ik het zo zeggen. Dank voor u beantwoording. Ait Daoua.

De heer Ait Daoua (D66): Voorzitter, ik vroeg me nog af wat de beantwoording was met betrekking tot de motie over meer talen. Daar is net een vraag over gesteld door Fattal voor GroenLinks.

De burgemeester: Dat hebben we net uitgebreid in het interruptiedebatje gewikkeld.

De voorzitter: En heeft de burgemeester gezegd dat dat echt niet gratis is? Dank. En dan ook nog Snijder van Student & Starter.

De heer Snijder (Student & Starter): Ja, voorzitter. Ik trek motie 240 terug, even in. Daarbij wilde ik wel nog even zeggen dat het best logisch is om wel iets van een kleuring te geven, een

toelichting te geven over waar die plekken komen, aangezien we nu ook een keuze hebben gemaakt. En die keuze is ook gebaseerd op overwegingen.

De burgemeester: Ja, zeker. Dat hebben we volgens mij al wel vaak genoeg aan de Raad gemeld, hoor. Maar er zit gewoon een stuk techniek achter. Een van uw collega's die een motie over heeft ingediend, namelijk de heer Sungur, heeft daar recent volgens mij nog bijna een half hoorcollege over kunnen volgen, ambtelijk. Dus die informatie is er gewoon. Die kunnen we van harte honderdduizend keer delen, geen enkel probleem.

De voorzitter: Dank. We zetten een punt bij dit onderwerp. We hebben nog meer onderwerpen te gaan en we schorsen kort voor een voorzitterswissel.

Voorzitterswissel

De voorzitter: De volgende vergadering en aan de orde is agenda punt 22. Dat is afrondende besluitvorming na het debat over controlerende mechanismen VTH, geagendeerd door fracties van DENK en BIJ1. Er zijn geen moties. Mevrouw Nolte wel. Ja, mevrouw Nolte.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Dank voorzitter. BIJ1 zal vandaag drie voorstellen indienen om racisme, discriminatie en sociale onveiligheid binnen VTH aan te pakken op de werkvloer en in de stad. Zo hebben we dus een voorstel voor een training om beter te kunnen ingrijpen bij discriminatie tussen collega's onderling, genaamd Verplicht Bystander Training & Peer Support met het dictum om een verplichte bijstandertraining in te voeren, zoals voorgesteld door Movisie, voor alle medewerkers binnen de afdeling VTH, met als doel bewustwording, preventie en handelingsperspectief in situaties van vermoedde discriminatie of grensoverdrijfend gedrag te vergroten. Om binnen de VTH-afdeling een peersupportprogramma op te zetten, waarbij zorgvuldig getrainde collega's beschikbaar zijn voor vertrouwelijke ondersteuning van medewerkers die discriminatie en ander ongewenst gedrag ervaren of waarnemen tijdens handhavingstaken. Om de gemeente voor het eind van 2025 te informeren over de voortgang en eerste bevindingen van deze initiatieven binnen de afdeling VTH.

De voorzitter: Motie krijgt nummer 243.

Mevrouw Nolten (Bij1): Dan hebben we ook een motie om inzicht te krijgen over de risico's bij de spreiding van VTH-inzet over de stad, met de titel Onderzoek etnisch profileren binnen VTH maakt patronen zichtbaar. Met dit dictum draagt het college op in samenwerking met Control Alt Delete een datagedreven onderzoek uit te voeren naar de spreiding van boetes- en vergunningscontroles door VTH op postcodeniveau, waarbij de relatie tussen deze handhavingsacties en migratieachtergrond van bewoners of ondernemers wordt onderzocht, te

analyseren of inwoners en ondernemers met een migratieachtergrond disproportioneel vaak boetes krijgen of gecontroleerd worden in vergelijking met andere groepen, de resultaten van dit onderzoek openbaar te maken en de gemeente in uiterlijk Q4 te informeren over de voortgang en resultaten van dit onderzoek en de genomen maatregelen.

De voorzitter: Motie 244. Mevrouw Deldjou Fard.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks): Dank, voorzitter. Voorzitter, als GroenLinks delen wij de inhoud van deze motie, maar we zijn nog even zoekend en ik ben heel benieuwd hoe collega van BIJ1 hierover denkt, want er is natuurlijk eerder een beleid vanuit de Raad ingesteld, waardoor in sommige postcodes meer controles worden uitgevoerd door allerlei redenen. Dus hoe verhoudt dat zich tot het uitvoeren van deze motie? En ja, we willen graag dit weten, zodat we zeker zijn dat dit goed en scherp kan gaan gebeuren.

Mevrouw Nolten BIJ1: Ja, die kan ik zeker beantwoorden. Wat het is, is dat die keuze over die spreiding, die hebben wij als BIJ1 in ieder geval niet gemaakt. Maar het is wel dat wij het heel belangrijk vinden dat de keuze die gemaakt is, dat we ook zeker weten dat dat niet discriminatie in de hand werkt. En Control Alt Delete, die ook op de RIB aanwezig was, heeft dus ook een datagedreven onderzoeksmethode. We hebben ze ook al bij andere gemeenten uitgevoerd om te laten zien of die risico's er inderdaad zijn. En als dat uit onderzoek blijkt, wat ons betreft, dat dat niet gebeurt in Utrecht, dan is dat hartstikke goed. En als dat wel zo is, dan moeten we daarmee aan de slag. Maar beter kunnen we dat uitsluiten.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Ten slotte zien we vaak dat als iemand een melding maakt van discriminatie of onveiligheid op de werkvloer, diegene totdat er onderzoek geweest is, moet blijven werken met de collega die het ongepaste gedrag heeft vertoond. Daarom dienen wij een motie in genaamd normstelling door non-actiefstelling. In gevallen waarin een melding van discriminatie binnen de gemeentelijke organisatie wordt gedaan, de beschuldigde gedurende het onderzoek tijdelijk op non-actief te stellen. Tot zover.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 245. Ik kijk even verder. Zijn er nog anderen die bij dit onderwerp het woord wensen? Dat lijkt niet het geval. De wethouder kan meteen antwoorden. Het woord is aan wethouder Streefland.

Wethouder Streefland: Dank, voorzitter. De eerste motie ingediend is de bystandtraining. Misschien is het even goed om het als volgt te noemen. Dat hebben we volgens mij ook al in de commissie behandeld. De elementen van de genoemde bijstandertraining komen terug in de

trainingsprogramma van VTH. We scharen die bijstandertraining onder de 70-20-10-principe. Dat is een learning and development ontwikkelingsontwerp. VTH is daar juist ook een voorloper in. Peer support is bovendien goed ingeregeld door interne, zowel op de afdeling als binnen de gemeentelijke organisatie, als externe vertrouwenspersonen. We vinden de inclusieve en veilige werkomgeving ook belangrijk en zien gelukkig dat ook al terug in de medewerkersmonitor een stijging daarvan, van waardering over de vragen die dit betreffen. Het belang van de rol van omstanders is ons zeer bekend vanuit het programma Inclusie en Diversiteit. Is er een aanbod, organisatiebreed, over microagressie en de rol van omstanders. In samenwerking doen we dat met Movisie. Alle organisatieonderdelen, waaronder ook zeker VTH, worden aanbevolen om die training omstanders te volgen. We monitoren dit ook voor de hele organisatie. Wat ik kan toezeggen, is dat we de overweging zullen meenemen dat we een specifieke omstandertraining op zullen nemen in het leeraanbod van VTH. Maar dat is de toezegging. Voor de rest zal ik de motie ontraden.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Fijn dat de wethouder dit wil toezeggen. Wij vragen ook specifiek om het verplicht te maken. De dingen die genoemd worden zijn goede ontwikkelingen, dat zien wij ook. Maar het kan ook een aanvulling ervan zijn om het verplicht te maken, net als bijvoorbeeld een BHV-training, om het echt in de cultuur te integreren. Dat is ook iets wat Movisie aan heeft gedragen.

Wethouder Streefland: Dat kan ik nu op dit moment niet toezeggen. Ik weet ook niet precies in hoeverre dat dat van andere trainingen, die we ook zeer belangrijk vinden, af zou gaan, want het is niet daar bovenop. Daar hebben we geen geld voor. En in dat opzicht moet ik dat echt onderzoeken, ook in hoeverre de verplichting. Ik snap hem heel erg goed, maar het betekent echt ook dat we dat even goed moeten onderzoeken.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Uiteraard ben ik nooit te beroerd om de wethouder te helpen met geld bij elkaar sprokkelen voor onze goede ideeën, dat we dat gezegd hebben.

Wethouder Straafland: Dan de volgende, 244, het onderzoek op etnisch profileren binnen VTH. Allereerst wil ik overzeggen dat we ons zeer doordrongen zijn van het feit dat etnisch profileren heel heftig is. We zijn ook zeer bewust van de verantwoordelijkheid die handhavende taak met zich meebrengt. Er is ook een uitgebreide brief in april 2024 daarover, gestuurd naar de Raad, waarin we ook verdiepingen van wat we allemaal doen, onder andere ook met Control Alt Delete. Dus dat is, denk ik, even goed. Voor de mensen die die niet kennen, kijk even terug, zou ik willen zeggen. We hebben al toezegging 949 gedaan. Het college onderzoekt hoe het toetsingskader risicoprofilering van het college voor de rechten van de mens — dat was naar aanleiding van de vraag van GroenLinks in het debat — kan worden geïmplementeerd in de organisatie bij toepassing van risicoprofilering. Laten we die nou echt als eerste uitlopen en de raad daarover informeren, zoals we dat ook hebben gezegd in Q4 2025. Het onderzoek zoals voorgesteld schuilt inderdaad de risico op een vertekend beeld door de complexe situatie. Het gaat immers niet alleen om etniciteit, maar ook om de inrichting en gebruik van een gebied.

Daarnaast controleert de VTH op last van de gemeenteraad, of misschien wel op voorspraak van de gemeenteraad, aanpakgrenzen stellen, perspectief bieden, gebiedsgerichte aanpak, maar ook ongelijk investeren voor gelijke kansen. Handhaving doe je niet alleen maar voor degenen die je moet handhaven, maar juist ook voor de omgeving. In een aantal gebieden zal er dan ook meer gekeken worden, meer boetes enzovoort. Dit vertekent van tevoren al vervolgens het beeld. Dan is het maar de vraag welke conclusies je daaruit verbindt. Dat was overigens ook het gesprek in de RIB met Control Alt Delete, die daar overigens, in alle eerlijkheid, metodologisch gezien ook niet zo heel goed antwoorden op kon geven. De handhavingstrategie van VTH, die openbaar gepubliceerd is, is gebaseerd op landelijke standaard. Wij controleren op basis van meldingen, signalen en handhaven op gedrag en nergens anders op, dus dat is denk ik ook even goed om te noemen. En, niet onbelangrijk, dit is ook daarnaast een extra onderzoek waar we gewoon geen dekking bij zitten bij de motie. En we dat ook op dit moment ook echt niet kunnen doen, maar weten wel, zoals we dat doen, we vragen ook artikel 1 midden-Nederland en Control Alt Delete met ons mee te kijken en mee te denken over hoe we verder nog etnisch profileren kunnen tegengaan binnen VTH. Ik kijk daar nog even terug naar de brief. Dus het is niet zo dat we hun kennis niet zouden willen inzetten. Dat doen we al, maar niet op deze manier. ontraden.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Ja, dat hoor ik natuurlijk. En tegelijkertijd is het ook zo dat Control Alt Delete alsnog dit voortdraagt, dat het als suggestie voor deze stad, om maar zeker te zijn dat we dat inderdaad goed op weg zijn. En ik denk het belangrijk vinden en een inzet op hebben is één, maar ook zeker weten dat je methodiek werkt en dat dus niet die risico's waar worden, is een onderzoek wat ons wel nodig. Als het financiële gedeelte weg zou halen, zou de wethouder dan wel voor openstaan en dat wij daar ook voor mee kunnen helpen zoeken?

Wethouder Streefland: zoals heel duidelijk zijn er ook echt wel bezwaren, die zij ook zelf aangaven, die echt heel methodologisch gebieden ook daadwerkelijk zijn. Op het moment dat wij een gebiedsgerichte aanpak hebben waarin er meer VTH aanwezig is, zal er dus ook meer op gedrag gehandhaafd worden? Dan krijg je sowieso al uit die gebieden meer naar boven. Dat is een bewuste keuze van de Raad dat meerdere gebieden grenzen stelt, perspectief biedt, gebiedsgerichte aanpak en ongelijk investeren voor gelijke kansen. Ik zou eigenlijk willen zeggen dat we het geheel over het onderwerp eens zijn dat we dat echt moeten doen. We gebruiken ook de kennis en know-how van artikel 1 Midden-Nederland en Control Alt Delete, nog even los van dat er geen dekking bij is, maar zo kijkt het college aan en apprecieert dus ook deze motie. Dan de motie 245, normstelling door non-actiefstelling. Deze motie lijkt op de aangenomen motie 269 van 13 oktober 2022, waarin is opgeroepen om binnen de gemeentelijke organisatie het uitgangspunt te hanteren dat op discriminerend handelen ontslag staat. Die hebben we vervolgens uitgevoerd opgevolgd. Dat handelen is expliciet opgenomen in de gedragscode voor medewerkers en daar vervolgens ook weer in ons handelen en in ons beleid toegevoegd. De ordemaatregelen en strafmaatregelen bij een melding van discriminerend handelen worden te alle tijden zorgvuldig, en dat moet ook echt, beoordeeld per casus. Het automatisme om in alle gevallen maatregelen te nemen zonder daarbij rekening te houden met soort en omstandigheid van de melding, is niet zo zorgvuldig. Bovendien is arbeidsrecht juridisch niet mogelijk. Of schorsing mogelijk is, is steeds afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Het zonder meer overgaan tot schorsing kan tevens ook schadelijk zijn voor de betrokken medewerkers, wanneer later blijkt dat de beschuldigingen ongegrond waren. Het zonder rechtsgrond schorsen van medewerkers kan dan ook juist leiden tot gevoelens van onveiligheid. Dus dat is de andere

kant. Overigens wil ik dus niet zeggen dat wij daar niet scherper op zijn geworden. Het is nu ook vastgelegd in het aangescherpte onderzoeksprotocol van de organisatie.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Ja, we weten natuurlijk van die motie, volgens mij stonden we daar ook onder, maar het gaat er juist ook om het traject als je er middenin zit, dus voordat het is vastgesteld. En we weten ook dat bijvoorbeeld bij seksueel overschrijdend gedrag of bij geweld mensen ook vaak op non-actief worden gesteld. En we zeggen ook niet dat dat zo maar moet gebeuren. Maar het gaat er meer om dat het traject ernaartoe kan voor degene die een melding maakt en nog steeds in contact blijft met diegene of misschien meerdere personen die zich schuldig hebben gemaakt aan onveiligheid. Die blijven daar alsnog mee geconfronteerd. En intussen is er daar geen oplossing van. Wat vaak tot gevolg heet dat mensen zelf thuis blijven zitten. En dat lijkt me toch een beetje omgekeerde wereld. Dus ik word toch niet helemaal ondervangen in wat wij hierin voorstellen in het antwoord van de wethouder.

Wethouder Streefland: Dit is natuurlijk vanuit de perspectief van degene die de melding doet. Dan nog eens altijd de vraag of die melding daadwerkelijk die vraagt. Prudent en echt goed onderzoek, zowel als eerste voor de melder, maar ook voor degene waarover gemeld wordt. Daar hebben we echt wel beleid op, maar het is voornamelijk ook dat je in dit geval toch echt ook ordentelijk dat werkgeverschap moet invullen en je arbeidsrechtelijk-juridisch ook daar echt — en daar hebben wij ons aan te houden, dat doet de gemeentesecretaris — de juiste route in nemen. En zeker klopt het zo dat we zien — en dat gebeurt ook wel eens, dus het is niet zo dat het nooit gebeurt — dat het in dit soort gevallen ook nog zo kan zijn dat iemand inderdaad geschorst wordt of een tijdje even onactief op andere vormen. Maar laten we dat per casuïstiek en niet als een soort eenheid behandelen, ook omdat we ook moeten zeggen dat de andere kant ook waar is. Het is heel erg duidelijk hoe wij daarin staan. Wij kijken daar waarschijnlijk met de indiening van de motie niet helemaal hetzelfde in, maar dit is wel echt vanuit het belang van iedereen uiteindelijk het beste.

Mevrouw Nolten (BIJ1): Is de wethouder dan bereid om dat dan expliciet te maken in die protocollen, wat als aanleiding van de vorige motie ook is gedaan, van dat er wordt gekeken naar dat als een optie. Misschien iets minder stellen zoals wij hier nu voorzetten, maar dat het wel opgenomen is dat het een optie is dat mensen ook weten dat ze dat daarom kunnen vragen of dat dat onderdeel is van het beleid wat de gemeente voert.

Wethouder Streefland: We doen het nu zoals het is. Het is in het onderzoeksprotocol opgenomen, naar aanleiding van de motie voor ontslag. Daar hebben wij ook echt op gehandeld. In dit geval denk ik nog steeds — dat is ook het perspectief van de ander waar melding over wordt gedaan — dat als er geen geval zou zijn, dan is die schade ook vervolgens gedaan. Ik vind dat we elk geval apart heel erg goed moeten beoordelen en bekijken. Ja, we zijn scherp. Als er

blijkbaar is dat er schorsing aan de hand is, dan doen we dat ook. Dat is niet anders, maar zo zou ik hem ook echt wel willen behandelen.

Mevrouw Nolten (BIJ1) Ik heb geen interruptie meer op de wethouder, maar ik ben vergeten te zeggen dat DENK en Partij voor de Dieren deze moties ook onderschrijven, als ik het goed heb. Toch allemaal?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we op een later moment vanavond over de ingediende moties stemmen. Dan komen we bij de afrondende besluitvorming over het ziekteverzuim. Daar is in ieder geval een motie van het CDA. En dan vraag ik de heer Van Steeg om het dictum voor te lezen.

De heer Van Steeg (CDA): De motie heeft de titel: Het roer om voor goed werkgeverschap en heeft als dictum. Die draagt het college op de positie en onafhankelijkheid van vertrouwenspersonen op het stadskantoor te versterken. Inzichtelijk te maken hoe een eenduidigheid in beleid wordt versterkt voordat een cultuuromslag tot stand komt. Drie, indien de komende jaren niet leidt tot zichtbare verbetering en daling van het ziekteverzuim richting het landelijk gemiddelde, is het onderzoek te laten doen met als doel meer greep te krijgen op de verschillende uitdagingen op het stadskantoor. Daarna in Q4 van dit jaar over de stand van zaken te informeren, mede ingediend door de heer Bos, de heer Maas en mevrouw Hessel.

De voorzitter: De motie krijgt nummer 246. Zijn er nog anderen die het woord wensen? Ja, mevrouw Ramaker.

Mevrouw Raanmaker (VVD): Voorzitter. Dat het ziekteverzuim omlaag moet, is voor de VVD evident. De verzuimkosten zijn bij 8,2% ziekteverzuim circa 18 miljoen euro en dat is uitgaande van dat er geen enkele zieke vervangen hoeft te worden en uitgaande van een normale loonwaarde van 3.000 euro. Dus 1% daling levert minstens 2,2 miljoen euro per jaar op. In het debat heeft de wethouder PNO de commissie verzocht haar ruimte te bieden aan de daling van het ziekteverzuim te werken. De toezegging gedaan op basis van een concreet plan, waar de VVD ook om had gevraagd, eindt dit jaar met resultaten van deze aanpak te komen. Graag biedt de VVD samen met D66 handvatten aan voor deze rapportage met de motie Goed temperaturen aanpak ziekteverzuim virus, met dictum, in de rapportage in het laatste kwartaal aan de Raad per afdeling de tussenstand van het ziekteverzuim te geven, met toelichting op de aanpak en de behaalde resultaten. Twee, in dezelfde rapportage een relatie te leggen met de drie grondoorzaken, gebaseerd onder meer op rapportages van de arbodienst en van vertrouwenspersonen.

De voorzitter: Motie krijgt nummer 247. Dan is het woord aan Student & Starter.

De heer Snijder (Student & Starter): Ook wij vinden het belangrijk dat we vandaag bij dit onderwerp worden stilgestaan. Het hoge ziekteverzuim is zorgwekkend en vraagt om een effectieve aanpak. Daarbij is het nodig om bij de aanpak van het ziekteverzuim een breed perspectief te hanteren. Dat betekent niet alleen kijken naar werkgerelateerde oorzaken, maar ook kijken De leeftijdsgebonden omstandigheden, die het welzijn van medewerkers beïnvloeden. In de huidige aanpak wordt hier echter weinig tot geen aandacht aan besteed. Daarom dienen wij de motie Meer aandacht voor leeftijdsgebonden omstandigheden in, met als dictum: verzoekt het college om in het ziekteverzuimbeleid expliciet aandacht te besteden aan de leeftijdsgebonden omstandigheden van medewerkers, waaronder ook de jongerendoelgroep, en te onderzoeken hoe de gemeente de personeelsbeleid beter kan inspelen op deze uiteenlopende levensfase. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De motie krijgt nummer 248.

De heer Ait Daoua (D66): Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ons aangesloten bij de motie van de VVD. Wij zijn blij met de toezegging dat we in Q4 een reportage krijgen over het ziekteverzuim. Ik zou graag zien dat deze reportage jaarlijks terugkomt, zolang het ziekteverzuim boven de steenvaart ligt. Kan het college dat toezeggen?

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder. Zijn er nog anderen? Dat is niet het geval, dan geef ik het woord aan de wethouder.

Wethouder Streefland: Ja, dank. Volgens mij een goede technische sessie en ook een commissie hierover gehad. Ik denk dat het fijn is dat we dit nu afronden, maar het is niet klaar, want dat is met ziekteverzuim altijd zo. Dus het is goed dat we met elkaar hierbovenop zitten. Dat doe ik, dat doet de organisatie, maar jullie aandacht daarvoor is ook helpend. De motie van het CDA ten aanzien van punt 1, en dan kom ik met mijn uiteindelijke duiding. De positie en onafhankelijkheid van de vertrouwenspersoon is recent versterkt. Dat hebben we uitgebreid al gesproken. Afgelopen jaar is de positie en onafhankelijkheid van de vertrouwenspersoon al versterkt. We hebben ook een meldpunt. We proberen juist — want daar ging het gesprek over — zoveel mogelijk mensen toch te bewegen. Meld nou als er wat is en doe dat ook echt. Dat kan op meerdere manieren. Dat hebben we juist ook versterkt. Dat gaat natuurlijk altijd leiden naar of mensen dat voelen, maar we nodigen ze echt uit. Het is overal, ook bij leidinggevenden en bij anderen, dat we dit in beeld brengen. Afgelopen jaar is dus de onafhankelijkheid van de vertrouwenspersoon al versterkt, met onder andere twee externe vertrouwenspersonen. Om in onafhankelijkheid te voorzien. En we zien dat we personen hier beter gevonden worden en ook echt benaderd worden door medewerkers. We zien ook een toename. Dan kan je zeggen dat dat slecht is, maar wij vinden dat juist goed. Ten aanzien van punt 2. Er is inderdaad toegezegd, dat is al gedaan, om de Raad dit jaar in Q4 door middel van een raadsbrief, of eigenlijk een voortgang, te informeren over het verzuim, onder andere stand van zaken, aanpak en beleid. In

de toegezegde raadsbrief zal meer informatie volgen over de stand van zaken en de effectiviteit. Daar wordt u mee geholpen, denk ik. Ten aanzien van punt 3, er is tijd nodig — daar vroeg ik natuurlijk ook om — om de aanpak die we echt al stevig hebben ingezet van verzuim, dat heeft tijd nodig voordat het zich vertaalt in grotere blijvende, dalende trends. De aanpak en begeleiding heeft dus ook tijd nodig. We hebben natuurlijk toegezegd om Q4 te informeren. Dan kijken we wat verdere maatregelen nodig zijn. U vraagt dan een extern onderzoek als dat nodig is. Ik kan me voorstellen dat het dan ook weer verstandig is om na te denken over wat we nu zien en wat uw vraag is, en daar dan vervolgens met elkaar weer over te spreken. Als daar een onderzoek uit voortkomt, dan hoort daar volgens mij ook weer een vraag bij. Of wij dat zelf doen of u dat zelf voorstelt, omdat u vindt dat de wethouder het niet goed doet, is het dan denk ik het moment om dat te doen. Dus deze ontraad ik.

VVD. Goed. Temperaturen. Dank voor de motie. Net als anderen deel zeer de wens om vinger aan de pols te houden en daarbij ook voortdurend alle mogelijkheden en analyses en inzichten te betrekken die ons leren bij dit vraagstuk, wat heel multigelaagd is en complex. Wat goed gaat, wat niet. Wat relevante patronen zitten. Andere inzichten. Wat we daarvan kunnen leren. Ik heb al inderdaad toegezegd die in Q4 terug te komen. U heeft dat al verder ingevuld en ingekleurd. Ik denk dat we daarmee goed uit de voeten kunnen. Het is denk ik ook belangrijk dat we de informatie van inderdaad onder andere de arbodienst enzovoorts nemen. We hebben in het debat ook uitgebreid gesproken over de drie basisbehoeftes die op orde zijn *microfoon weggevallen*.

Ik hoop wel dat wij wat ruimte krijgen in de wijze waarop we het doen, want als we nog andere inzichten hebben, dan vullen we dat aan enzovoorts, maar ik kan deze positief adviseren. Dan over de motie van Student & Starter. Het is ondersteuning van beleid. Wij doen het namelijk al. We hebben aandacht voor verschillende leeftijdsgroepen. Dat noemden we ook al bij de technische sessie. En ja, we weten dat het voor jongeren weer iets anders is dan de leeftijd 40 tot 55, die bijvoorbeeld met dubbele zorgtaken zitten, en ook weer voor mensen die aan het einde van hun carrière zitten en wat daarop nodig is. Belangrijk is dat we aandacht voor alle omstandigheden die van invloed zijn op het verzuim aanpakken. Dat past natuurlijk aan de complexiteit daarvan. En we differentiëren dus in aanpak ook al voor jongeren. Ook omdat we zien dat er andere dingen spelen in het leven. Dus ik zou in dat opzicht zeggen dat is al staande beleid en daarmee ontraden.

De voorzitter: De heer Snijder.

De heer Snijder (Student & Starter): Dank voor de beantwoording van de wethouder. Onze vraag, die dan nog zal overblijven, is of de wethouder dat dan misschien wel meer expliciet ook in verslaglegging of in brieven naar de Raad naar voren zou kunnen komen brengen, specifiek ook voor de jongere doelgroep.

Wethouder Streefland: Ja, ik denk dat het goed is om in ieder geval iets te zeggen over leeftijdsgroepen, want dat wat voor jongeren is, zal voor anderen zeggen die dan 64 zijn en nog drie jaar moeten werken, is ook misschien weer een andere aanpak op nodig. Dus iets over

verschillende groepen of leeftijd, dat kunnen we echt wel toevoegen. Dus dat is dan mijn toezegging.

De voorzitter: Dank u wel. Motie 248 is ingetrokken. Dan gaan we naar het laatste agendapunt van vanmiddag. Dat is de afrondende besluitvorming na het debat over stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht. Er zijn twee fracties die dit geagendeerd hebben, Horizon en D66. Allereerst het woord aan de heer Paalman.

De heer Paalman (Horizon): Voorzitter, we hebben een erg interessant en nuttig debat gehad tijdens de commissie. Toch voel ik me genoodzaakt om nog wel met twee aanvullende voorstellen te komen. Utrecht moet sneller bewegen om niet achter te lopen. We zien de geopolitieke verhoudingen in de wereld veranderen en een bijna volledige afhankelijkheid qua IT op de Verenigde Staten is onverstandig gebleken. We zijn het verplicht naar onszelf en naar onze bewoners toe om dat recht te zetten, ook als andere overheden nog langer de kat uit de boom kijken. Daarom dien ik de eerste motie in. De motie Ook alleen bouwt Utrecht afhankelijkheid van de Verenigde Staten af. Daarmee draagt de college op de aangekondigde cloudstrategie in Q4 2025 te voorzien van een risicoanalyse van de huidige afhankelijkheid van Amerikaanse aanbieders, een categorisering van gemeentelijke gegevens en uitgangspunten voor datergebruik in de publieke cloud en beleidskades voor het structureel benut van Europese en Nederlandse alternatieven. Twee, te onderzoeken welke samenwerksverbanden, regionaal, landelijk en Europees, op korte termijn kunnen beginnen met dit project om de IT-afhankelijkheid van de VS af te bouwen. De raad is hierover te informeren in een toegezegde raadsbrief-klauwtransitie. Drie, als er in tijden van deze raadsbrief nog geen concreet samenwerksverband gevonden is, of als de gevonden samenwerksverbanden onvoldoende slagvaardig zijn om op korte termijn concrete mijlpalen voor het project om de IT-afhankelijkheid van de VS af te bouwen te behalen, dan als gemeente Utrecht zelf in het project te beginnen en de raad hierover te informeren.

De voorzitter: Motie 249 wordt dit.

De heer Bouman: De tweede motie. De tweede motie gaat over in hoeverre de gemeente klaar is voor de toekomst. De gemeente heeft in 2024 naar schatting bijna €15 miljoen uitgegeven aan externe IT-inhuur. Dat is niet houdbaar in een toekomst die elke dag digitaler en complexer wordt. Dan moet je gewoon je eigen vaste capaciteit hebben. Je kan meegroeien in en met je organisatie. Door maar miljoenen uit te geven aan dure consultancybureaus voor capaciteit blijft de gemeente maar kiezen voor de weg die op korte termijn een stuk makkelijker is, maar op lange termijn wel veel duurder. Met dit voorstel willen we vanaf 2027 afspreken dat we minimaal een vijf van deze vijftien miljoen minder uitgeven aan externe IT nu in de uur. Dat is haalbaar en realistisch en moedigt het college aan om echt werk te gaan maken van het samenstellen van een eigen IT-team. waarin het talent in onze eigen stad direct voor ons werkt, in plaats van via een duur externe bureau. Draag het college op vanaf 1 juni 2027 een plafond in te stellen op hoeveel er per jaar uitgegeven mag worden aan de externe IT-inhuur. Dat is een inhuur dat

uitsluitend tot in zeer grote mate IT in het werkpakket heeft zitten. En dit plafond in te stellen op 80% van hoeveel er in 2024 naar schatting aan de externe IT-inhuur is uitgegeven; 14,7 miljoen. Exclusief indexatie en andere looncorrecties. Er zit nog een stukje beweging in. Dat was mijn voorzitter. En gezien de spreektijden verwacht niet heel veel vragen, maar ik sta er absoluut voor open.

De voorzitter: Schitterend. De motie krijgt wel nummer 250. Ik kijk even voor u of iemand nog wil, maar helaas. Dan gaan we naar D66. Heeft D66 bijdragen? Nee? De eerste motie was mede namens D66. Zijn er nog anderen? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar de wethouder.

Wethouder Streefland: De motie Ook alleen bouwt Utrecht de afhankelijkheid van de VS af. We delen zeer de urgentie op dit thema. Het wordt alleen nog maar precairder. Maar ontraden we deze motie in deze vorm. We zijn het eens met uw oproep om samenwerkingsverbanden te onderzoeken. Dit doen we ook al. Daar zal conform toezegging, die ik al heb gedaan, de Raad in Q4 een update over ontvangen. Daarin worden genoemde punten meegenomen, maar voor alle duidelijkheid. In Q4 melden we de voortgang in het onderzoek naar samenwerkingsverbanden. Dan hebben we waarschijnlijk nog geen volledig ontwikkelde nieuwe cloudstrategie, zoals de motie suggereert. Mocht dat wel het geval zijn, dan zullen we dat natuurlijk ook melden. Het is nu te vroeg om al enige duiding te geven over de kans van slagen. We zullen waarschijnlijk wel onze strategische richting kunnen melden. Die ontwikkelen we samen met de G4. We kunnen het echt niet alleen. Amsterdam loopt dat voor. Dat helpt ons ook. Maar haalbaarheid, resultaattermijnen en benodigde middelen vragen veel onderzoek om dit scherp in beeld te krijgen. We zijn in overleg met G4 om tot een gezamenlijke cloudstrategie te komen. Vanuit G4-overleggen is er dus ook stevig contact met BZK en de Rijks-CEO. Daar zijn we ook mee bezig. Met betrekking tot gemeente Utrecht zelf project starten, als resultaat samenwerkingsverbanden op zich laten wachten, raden wij wel af. Het IT van het Rijk en de gemeente zijn verweven. Voorwaarde voor financieel haalbare soevereiniteit is landelijke. en waarschijnlijk Europese samenwerking voor nodig. Daarnaast is de verwevenheid van de gemeente Utrecht en bredere gemeentelijke en landelijke omgevingen zo groot dat we dit ook echt inhoudelijk niet solidair zouden moeten willen oppakken. Dus de versteviging en de versterking zit wel snelheid, wel strategie, maar niet alleen.

De voorzitter: De heer Paalman.

De heer Paalman (Horizon): Dank u voorzitter. Ik kan enigszins wat meekomen, maar wat ik me wel heel erg afvraag is wat als de andere overheden of de andere samenwerkingspartners de kat uit de boom kijken. Dan blijft het nog steeds een Utrechtse probleem en dan zeggen wij van ja we wachten op de rest, maar de rest komt niet over de brug. Wat doen we dan?

Wethouder Streefland: Dat gaat ervan uit dat de anderen dit niet als een probleem zouden zien of daar nogal afwachtend in zijn. Ik kan u vertellen dat dat niet het geval is. Amsterdam doet niet

voor niks al een voortrekkersrol. Wij zien dat dat heel erg fijn is, ook direct in de G4. Dit is een samenwerking met BZK. Die voelen dit ook aan alle kanten. Daarnaast hebben we het nog met Europa te maken, maar het is voor niemand dat het aan de achterkant van het bierviltje ergens geschreven is dat dit ook nog ergens moet. Dus we zullen dat ook meegeven in die Q4-brief waar we al hadden toegezegd. Maar dit is niet zo, op dit moment echt niet. Ik kijk elke ochtend weer, dan denk je wat is er nou weer gebeurd aan de andere kant van de plas of wat dan ook. Dus de urgentie is er zeker.

De heer Paalman (Horizon): Dat is op zich goed om te horen, maar binnenkort komen er voorjaarsnota's. Dan gaan raden in het land ook weer kijken waar gaat het geld naartoe. Misschien dat een van de G4-er of wie dan ook zou besluiten of we gaan het geld anders besteden dan dit project of anderszins. Ik zoek gewoon heel erg naar die stok achter de deur dat Utrecht ook zegt van oké, we hebben het geprobeerd, dat heeft ook mijn voorkeur om het in een samenwerkingsverband te doen, maar dat we ook gewoon zeggen oké, maar als het niet lukt dan zijn we een pionier en dan gaan we zelf dat onderzoek doen. Dan gaan we zelf dat project in ieder geval starten en laten we als Utrecht zien wat blijkbaar Amsterdam nu ook al een beetje mee bezig is, want die loopt voorop, van joh, we kunnen het ook zonder jullie.

Wethouder Streefland: Onze voorkeur, ook na echte urgentie en noodzaak, is om dit nooit alleen te doen, ook niet als het gaat over de cloudtransitie of ook niet als het gaat over common ground. Dat kan je echt niet. Die verweefheid is enorm. Dit betekent dat dit vraagstuk overal speelt. Daar kan ik ze wel hard voor maken dat ze daar even urgent mee aan de slag zijn, wat ze al aan het doen zijn, als wij. Maar ik ga dit niet solitair doen. Wij gaan u in Q4 met de brief toekomen over hoe dat er dan uitziet, hoe ver we zijn en wat er dan op nodig is. Ik vind het wel supergoed dat u hier zo achteraan zit.

De voorzitter: Laatste keer de heer Paalman op dit punt.

De heer Paalman (Horizon): De wethouder zei dat zij deze vorm kon ontraden. Wat als we een vorm zouden steken die iets meer lijkt? Als de rest het af weet, dan gaat Utrecht heel erg surren bij de rest om alsnog het project door te gaan. Is dat misschien een betere vorm dan?

Wethouder Streefland: Ik zou u echt de tijd besparen om nog een motie te maken. Daarvoor hoeft u het niet te doen. Ik heb dat gezegd. Een toezegging is net zo even zwaar. Dus doe dat alsjeblieft niet, zou ik zeggen. Het scheelt u tijd. Dus ik ga dit zeker oppakken. Dus we weten de urgentie.

En dan de andere. Dat is de digitale gezondheid, maar dan het sterke IT-team, waar we al een tijdje met elkaar over spreken. We herkennen heel erg de noodzaak om extern in u terug te dringen, breed in de organisatie. Er was overigens ook een motie in deze Raad om dat niet alleen onder de schaal 9, maar ook daarboven te doen. Heel veel van deze mensen zitten daarboven en tegelijkertijd ook jong talent aan te trekken. We zijn hier op verschillende manieren mee bezig. Naast maatregelen die we nu al treffen, zien wij een aanvullend IT-INU-plafond, waar we

gewoon beleid in hebben bij de gemeente Utrecht, niet als effectieve maatregel. Ik ga even vertellen waarom dat is. Wij hebben het INU-plafond van IPM voor 2025 al naar beneden bijgesteld. Dus dat hoefde ook zonder deze motie, en dat doen we dat, naar 91% ten opzichte van 2024. Als uw Raad toch behoefte heeft aan een verdere aanscherping van het INU-plafond, Zoals we eerder hebben besproken, dan is dat op een natuurlijk moment bijvoorbeeld bij de programmabegroting. Maar ik zou dat niet solitair doen juist voor deze afdeling, omdat er ook een gevaar in zit. De meest inhuur die wij op dit moment hebben, is specialistisch, senior personeel. En sinds oktober, dat is wel naar aansporing van eerdere gesprekken die we hebben gehad, vorig jaar loopt er bij IPM een traject om externe inhuur bovenformatief in vaste dienst te nemen, wat inmiddels heeft geleid tot een behoorlijke afname van de inhuur. Dus ga ervan uit dat de inzet die u daar al pleegt, dat we daar echt wel mee bezig zijn. Daarnaast is inhuur soms nog steeds nodig en dat gaat dus over de urgentie. Bijvoorbeeld bij pieken van werkzaamheden of echt specialistisch werk waar we echt niet andere voor hebben. Dus dat zullen we moeten blijven doen en moet dat ook niet op deze manier vanuit deze rol in deze stoel zo indirect in die organisatie gaan sturen. Dat is denk ik ook niet precies uw rol. Aanwas van nieuw talent, want daar vinden we elkaar enorm. Dat vinden we in onze recent getekende convenant, in ieder geval met de Hogeschool Utrecht. We kunnen daar echt nog wel meer op doen. En de inzet van trainees. Daar hebben we nu meer van. We merken dat veel van hen na de traineeperiode doorstroomt in een vaste functie. Mocht uw raad consistent willen investeren, dat vraagt dan een investeringsvraag. Om nieuw talent zijn we bereid, als daar dan extra geld voor is, ook wel echt een soort kraamkamer op te zetten. Maar dat zijn de voorwaarden. Maar dit is wat we nu doen. Dus daarmee ontraad ik deze motie. Maar wij zijn het over sommige dingen absoluut eens.

De voorzitter: Dan gaan we op een later moment vanavond over deze moties stemmen. En dan wil ik eigenlijk het volgende voorstellen, want normaal zou nu onze Nestor de maidenspeech van Hans Gelijns nog even omarmen. Maar ik kijk even hoe de zaal erbij zit en ook wie er wel en niet is. En mijn voorstel zou zijn dat u dat bij begin van de aanvang van de avondvergadering meteen voor de stemmingen doet. Want dan is de zaal helemaal vol en dan kan de Nestor de maidenspeech mooi omlijsten. En dat is maar een kort bijdrage, dus dat trekt u. En ik denk dat dat meer recht doet aan het moment, zou ik willen zeggen. Dat gezegd hebbend zijn de punten 25 en 26 zaken die opnieuw in stemming komen vanavond, omdat vorige keer de stemmen staakten. Dus dan weet u waarom dat is. Dan schors ik de vergadering tot acht uur vanavond. Dan zal de plaatsvervangend voorzitter u door de stemmingen heen leiden. Ik wens u veel succes.

De voorzitter: Als iedereen naar de plaats wil gaan. Dat zou fijn zijn. Dan kunnen we zo beginnen. Nou is het wel zo dat eigenlijk de ChristenUnie heeft tien minuten extra schorsing nog aangevraagd, maar we hebben net even gesproken en het is een goed idee om wel te beginnen vast met de toespraak van de nieuwe Nestor voor een nieuw raadslid. Dus dan beginnen we daar vast mee. Dan kijken we daarna of de ChristenUnie aan boord is, zodat we kunnen gaan beginnen met de stemmen. En anders gaan we nog even kort schorsen. Maar het is natuurlijk ook leuk voor.

Welkom allemaal gast van de raad. Fijn dat jullie er zijn. Hallo. Ik ben jullie voorzitter vanavond. Dan kunnen jullie in ieder geval iets meemaken van wat hier soms gebeurt. Hopelijk hoeven we daarna niet nog een keertje te gaan schorsen. Maar goed, we gaan het even zien. We improviseren, want soms hebben partijen gewoon en ook kleinere partijen wat extra tijd nodig om alles goed voor te bereiden. Ik weet er alles van. De Nestor, Maarten Koning.

De heer Koning (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Hans, een joviale bourgondier in Utrecht. En Hans, ik ben in de luxe positie om iets meer van jou over te weten te zijn gekomen. En dat is dan ook wel leuk om dat met raadscollega's te delen. Zo liet Hans Partner weten dat jij op de middelbare school nogal van feesten hield. Als de hele familie op voorjaarsvakantie ging, dan bleef Hans lekker thuis om carnaval te vieren. Jouw horecaspier is nogal ontwikkeld, zeggen jouw dochters daarover. En kent u, beste raadsleden, dat pand aan het Jaarbeursplein, wat momenteel helemaal ontmanteld is? Heel lang geleden, toen dat gebouw er zelfs nog niet stond, toen was daar de hoël, kazerne. En ja, Hans bracht daar decennia geleden zijn militaire tijd door. Best een zware tijd, want Hans, dat wil zeggen, vooral voor die horecaspier was dat een lastige tijd, die verslapte noodzakelijkerwijs een beetje. Maar hoe ziet die horecaspier er dan precies uit? Die zit in zijn handen. Want biertje duimpie, dat schijnt een gevleugeld gezegde te zijn in de Huize Geleijns, dat ziet er dan zo uit. Volgens jouw dochters is dat een herkenmerkende pose op de foto's waar jij dan op staat. Hans, de mensen die dicht bij jou staan zijn talrijk en ze weten dat jij altijd voor hen klaarstaat. Van de rotary tot het buurtcomité tot de weekendjes weg met oud voetbalgenootjes. En je weet heel veel over onderwerpen als duurzame energie en netcongestie en ondernemen. Jouw ervaring, je levenservaring en je levenslust, dat is een aanwinst voor deze Raad. En we kijken er naar uit om daar meer van te zien. Dank je wel.

De voorzitter: Dank aan de Nestor en misschien nog een korte toelichting. Hans Geleijns had zijn maidenspeech vandaag en dan is het hier traditie dat de Nestor dan een korte toespraak houdt voor degene die een medespeech houdt. Nu ga ik wel noodgedwongen nog even de verradering schorsen totdat de ChristenUnie ook in de gemeenteraad is.

De voorzitter: We wachten met, nou niet met kloppend hart trouwens, we zijn gewoon. Als iedereen stil wil zijn in de gemeenteraad, ook Horizon, ook Victor Paalman. Dan gaan we beginnen met de stemagenda. We gaan eerst even kijken, zijn er nog partijen die moties of amendementen zouden willen intrekken? Ja, Ait Daoua, D66.

De heer Ait Daoua (D66): Ja, voorzitter, wij willen motie 241 intrekken. We wachten de toegezegde brief af van de burgemeester.

De voorzitter: Motie 241, en dat is bij de opkomstbevordering bij de verkiezingen, is bij deze ingetrokken. Andere fracties. Bode, Volt.

Mevrouw Bode (Volt): Ja, dank je wel. Wij willen motie 209, Stabiele financiering ondernemersfonds, intrekken. We zijn blij met de toezegging van de wethouder. We wachten de resultaten van het onderzoek af en gaan dan kijken wat we verder doen hierop.

De voorzitter: Dat is bij agendapunt 18.

Geen andere? Oké, goed. Dan hebben we ook nog één geheime motie op de agenda staan en wat misschien we vanmiddag hadden moeten doen. Mocht er een stemverklaring, mocht een partij een stemverklaring willen doen daarover, was het misschien handig geweest als we vanmiddag het geheime deel hebben gedaan. Als jullie geen geheimen, als jullie geen stemverklaring willen doen, dan maakt het allemaal niet uit. We kunnen namelijk wel gewoon over stemmen.

Maar zijn de fracties een stemverklaring willen doen, want dan verschuiven we dat naar het einde van de stemagenda, zodat we niet gelijk nu weer de publieke tribune hoeven te ontruimen. Zwinkels, CDA.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik had eigenlijk wel willen doen, maar ik laat het hierbij dan. Ik heb al gelukkig wel een aantal interrupties kunnen doen vanmiddag, dus dan hoeft dat niet.

De voorzitter: Fijn, waarvoor dank. Geen andere partijen die een stemverklaring willen doen? Dan gaan we gewoon over die motie stemmen. We hebben volgens mij drie mensen die niet aanwezig zijn. Dat betekent dat we met een oneven aantal zijn, wat heel handig is. Dan hebben we in ieder geval geen stakende stemmen. Utrecht Solidair is niet aanwezig, Stadsbank Utrecht is niet aanwezig en één iemand van de Partij van de Arbeid is niet aanwezig. Volgens mij kunnen we gaan beginnen. Het is een paar maanden geleden dat ik dit heb gedaan, maar ik ga ervan uit dat alles goed gaat.

We beginnen met agendapunt 25, waar vorige keer ook de stakingen in de stemmen waren. Dat was de stemming over raadsvoorstel beleidsnota vastgoed 2025-2030. Hebben we amendement 74, gereduceerde uitstoot CO2 in tonnen. Stemverklaringen zijn de vorige keer al gebeurd, weet ik in ieder geval. Dus we gaan stemmen. Van Steeg. Van Steeg moet nog stemmen. 23 stemmen voor, 19 tegen, aangenomen. En ik zei net trouwens helaas iets wat niet klopte, want we zijn juist wel met een even aantal. Dus gedraag jullie een beetje.

We gaan verder met het amendement 75 van beleidsnota vastgoed naar uitvoeringsprogramma een extra stap. Stemverklaring. Nee. Gaan we stemmen. Unaniem. Aangenomen.

Amendement 76. Energiezuinig is wel een beetje te zuinig. Geen stemverklaring. Gaan we stemmen. Mensen stemmen. Nog twee mensen. Zwinkels en Van Steeg. 28 stemmen voor, 14 tegen, aangenomen.

Amendment 77, liever circulair renoveren dan sloopnieuwbouw. Gaan we stemmen. Stellinga, jullie hebben allemaal voorgestemd, het amendement is aangenomen.

Amendement 78, gemeentelijk vastgoed voor maatschappelijke beleidsondersteunende partijen. Gaan we stemmen. 35 voor, 7 tegen. Wederom aangenomen.

Amendement 79. Kaders voor tijdelijke verhuur in de nota vastgoed. Gaan we stemmen. Unaniem. Aangenomen.

Dan het raadsvoorstel zelf. Zijn er fracties die daar een stemverklaring over willen doen? Ja. Te Hoonte, VVD.

De heer Te Hoonte (VVD): Ja, voorzitter. Jammer dat de wethouder dit niet even had gedaan. De vorige keer had hij de hele avond erop zitten wachten, geloof ik. Want wij hadden gaan aangeven met alle aangenomen amendementen waar wij voor waren, ons eigen amendement waar wij voor waren dat wij hebben besloten toch voor deze nota te stemmen. Maar ja, dat hoort hier dan niet. Dus dat is jammer. Maar wij stemmen toch voor.

De voorzitter: Een beetje wethouder luistert alles integraal terug, denk ik. Fijn. We stemmen voor andere stemverklaringen. Nee, dan gaan we stemmen. Stilte in de zaal. 41 stemmen voor, 1 tegen. Het raadsvoorstel is aangenomen.

We hebben nog een hele zwik moties die erbij horen. We beginnen met motie nr. 127, optoppen. Daar gaan we over stemmen.

Toch een stemverklaring. Excuses. Passier, Volt.

Mevrouw Passier (Volt): Dank, voorzitter. Wij hebben hier goed over nagedacht. We gaan kritisch kijken naar in welke wijken wel of niet wordt verdicht door middel van optoppen, maar we zullen wel voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we verder met de stemming. 41 stemmen voor, 1 tegen, motie aangenomen.

Motie 128, goed verantwoorden, begint met goede indicatoren 2.0. Gaan we stemmen. 39 stemmen voor, 3 tegen, aangenomen.

129, Meer met hetzelfde, zet in op functies die elkaar versterken. Gaan we stemmen. 34 voor, 8 tegen. Aangenomen.

Koester ons erfgoed. Motie 130. Stemming wordt geopend. Bode. Unaniem. Voorgestemd. Aangenomen.

Motie 131, ambities die we kunnen waarmaken. Gaan we stemmen. 13 stemmen voor, 29 tegen, verworpen. Dat kan dus ook.

Motie 132, ons vastgoed als plek voor iedereen in iedere buurt. Gaan we stemmen. 12 voor, 30 tegen, verworpen.

Motie 133, inventariseer wat nodig is aan maatschappelijk vastgoed. Gaan we stemmen. Allen voorgestemd, aangenomen.

Motie 134, maatschappelijk huren tegen een maatschappelijke prijs. We gaan stemmen. 33 voor, 9 tegen. De motie is aangenomen.

Motie 135, maatschappelijk vastgoed, doe je niet alleen. We gaan stemmen. 14 stemmen voor, 28 tegen. De motie is verworpen.

We hebben er nog twee bij dit onderwerp. Motie 136, maatschappelijk vastgoed, kan van de gemeenschap zijn. We gaan stemmen. 7 voor, 35 tegen, verworpen.

En tot slot bij dit onderwerp, motie 137, verankeren het community right to bid. En daar gaan we over stemmen. 38 voor, 4 tegen. De motie is aangenomen.

Dan gaan we verder met agendapunt 26, dat is stemming over de aangehouden motie 151, nieuwe traditie, leuke alternatieven. Daar staakte de stemmer de vorige keer ook. Eens kijken wat er deze keer uit gaat komen. We gaan stemmen. Techniek staakt voor niets. Dat kan soms gebeuren natuurlijk. Kijken of de regie het... En als het niet lukt op korte termijn, dan gaan we gewoon met de hand stemmen. Zoals we dat vroeger deden.

Er wordt nee geschut in de regiekamer. Voor de mensen op de tribune zitten ze daar, bij dat raam. Daar zijn mensen heel hard aan het werken om te zorgen dat alles goed gaat. En soms laat de techniek hen ook in de steek. Dus we moeten met handen opsteken stemmen. Oké. Ja, we gaan ons best doen. Ik zeg in ieder geval als mijn secondant gaat tellen.

Welke fracties zijn voor deze motie?

Dat zijn de fracties van D66, Volt, Partij voor de Arbeid, GroenLinks, BIJ1, Student & Starter, EenUtrecht, Horizon, Partij voor de Dieren, Groep Zwanenberg. Heb ik iedereen gehad? Dat lijkt me een meerderheid.

Welke fracties zijn tegen? De fracties van het CDA, UtrechtNU!, VVD, ChristenUnie.

Met 31 tegen 14 stemmen. Dank jullie wel dat jullie er waren. Jullie hebben nu heel veel meegemaakt, toch? We gaan even kijken voor de check met de heer Dorst.

De voorzitter: We gaan nog een keertje opnieuw de stemming doen. En nu heb ik twee mensen naast me. Welke fracties steunen motie 151? Dat zijn de fracties van volgens mij D66. Ja, kijk, heel goed. Ook de heer Peters volgens mij. Partij voor de Arbeid. Volt. GroenLinks. BIJ1. Student & Starter, EenUtrecht, Horizon, Partij voor de Dieren, groep Zwanenberg.

Welke fracties zijn tegen? UtrechtNu!, CDA, VVD, ChristenUnie en DENK. De rekenmachine gaat even werk doen.

We zijn eruit. Dertig voor, veertien tegen. De motie is nog steeds aangenomen. Oh, dat kan niet. We zijn met 42. Twaalf tegen. Twaalf tegen. Dan passen we het gewoon aan.

Hopelijk kunnen we verder met de actuele moties en laat de techniek ons verder niet in de steek. Motie 183. Meer hondenvoorzieningen in Utrecht. De inwonersmotie. Komt er witte rook uit de regiekamer? Ja, goed. We gaan stemmen. Stem is geopend.

O, stemverklaring. Excuses, Partij voor de Dieren.

De heer Van Heuven (PvdD): Ja, dank voorzitter. We vinden het goed dat deze hondenbelangen op de agenda worden gezet. Maar als Partij voor de Dieren vinden we niet dat we honden losloopgebieden moeten hebben in het groen, wat de initiatiefnemer wel wil, want dat gaat gewoon niet goed met de biodiversiteit en daarom zijn we tegen deze motie. Dank.

De voorzitter: Zwinkels, CDA.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dank u wel, voorzitter. Wij vonden het een goede motie. We zien wel dat er een aantal dingen nog stellig worden geformuleerd, maar we denken dat we daar in de praktijk echt op een pragmatische manier invulling aan kunnen geven en daarom zullen wij voor stemmen.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen, toch?

Geleijns, D66.

De heer Geleijns (D66): Wij sluiten ons aan bij wat de Partij voor de Dieren zegt.

De voorzitter: Wij gaan stemmen. Vijf mensen stemden voor, 37 tegen. Moties verworpen.

Actuele motie nr. 184. Hanteer de terminologie van internationale mensenrechtenorganisaties. Stemverklaring. Meerding, VVD.

Mevrouw Meerding (VVD): Ja, voorzitter, ik heb vandaag bij het debat al gezegd dat het gebruik van het woord genocide in deze context erg gevoelig ligt, ook in onze stad. En mijn fractie denkt niet dat wij hier ons als gemeente nu in moeten mengen. En we denken ook niet dat deze motie gaat helpen om de verdeeldheid in de stad op te lossen. En daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: Van der Graaf, ChristenUnie.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie): Ja, voorzitter, de ChristenUnie Utrecht toont zich diep bezorgd over de etnische zuivering van de oorlogsmisdaden tegen en de mogelijke genocide ten

aanzien van de burgerbevolking in Gaza. En het uitblijven van daadkracht van onze landelijke overheid bij het bevorderen van deze internationale rechtsorde, zoals vastgelegd in de Grondwet. Het internationale recht verplicht staten niet alleen genocide te bestraffen, maar ook actief te voorkomen. We erkennen dat wij als gemeenteraad geen juridische uitspraak kunnen doen. Die verantwoordelijkheid ligt bij het internationale rechtshof. Maar ook vinden we het moreel en politiek belangrijk om ons hierover uit te spreken en dat met de juiste terminologie te doen. Dat ligt ten grondslag aan deze motie.

Mevrouw Chirino is op basis daarvan tot de conclusie gekomen tegen deze motie te stemmen. En ik ben op basis daarvan tot de conclusie gekomen voor de motie te stemmen. Dus als zodanig zullen wij onze stem verdeeld uitbrengen. Dank.

De voorzitter: Van Steeg, CDA.

De heer Van Steeg (CDA): Ja, dank voorzitter. Best wel wat te zeggen over deze motie. onder andere dat wij niet over buitenlands beleid gaan en dat Palestina een niet erkende staat is door de Nederlandse overheid. Maar meer inhoudelijk zien wij ook dat Israël het internationaal, ondanks dat het het recht heeft zich te verdedigen tegen Hamas, het internationaal recht met voeten treedt en dat dat moet stoppen. Maar we vinden ook dat terminologie als genocide, die nog niet is juridisch is vastgesteld, dat de gemeente Utrecht zich daarin moet mengen. En daarmee ook een politieke discussie over zich afroept. Dat vinden wij onverstandig en wij stemmen daarom tegen.

De voorzitter: Paalman, Horizon.

De heer Paalman (Horizon): Ik vond het heel erg lastig. Ik heb er lang over nagedacht en het is verschrikkelijk om te zien wat er gebeurt in Gaza. En als er een motie had gestaan dat de gemeente zich moest uitspreken over een mogelijke genocide, dan had ik voorgestemd, maar genocide voordat er een uitspraak ligt van het internationale rechtshof. is voor mij een tegen en voor de rest wil ik mij ook wel aansluiten bij de collega van CDA. Onverstandig om als een gemeente op dit gebied buitenlands beleid te gaan voeren.

De voorzitter: We gaan stemmen. 31 mensen stemden voor, 11 tegen. De motie is aangenomen.

We hebben nog twee actuele moties.

Motie 185, weer fossiele reclame via de APV. Je kunt hem ook anders lezen trouwens. Stemverklaring, Peters, D66.

De heer Peters (D66): Ja, voorzitter, de fractie van D66 kijkt inhoudelijk naar deze motie enigszins verdeeld. Desalniettemin zullen we tegen deze motie gaan stemmen vanwege de praktische redenen en de mogelijke juridische en ook financiële gevolgen en risico's die aan het aannemen van deze motie vastzitten.

De voorzitter: We gaan stemmen. Oh Snijders, Student & Starter.

De heer Sneijder (Student & Starter): Ja, voorzitter. We willen de indiener bedanken voor de tijd en energie die erin gestoken is. Een lang verwachte wens, ook vanuit onze partij, wordt op deze manier een stapje de goede richting in gebracht. We hopen tot een goed succes en daarom stemmen we voor. Maar we stonden er ook onder. Maar ik vond het belangrijk om het even te noemen.

De voorzitter: Als je onder een motie staat, mag je geen stemverklaring doen. De heer Snijder, dan doen we geen stemverklaringen. Ik ga straks ook een stemverklaring bij mijn eigen abonnement doen, denk ik. Bosch, UtrechtNu!. Oké, we gaan stemmen. 25 voor, 17 tegen, aangenomen.

Motie186. Geen of inflatievolgende huurverhoging. We gaan stemmen. 8 Stemmen voor, 34 tegen, moties verworpen.

We zijn aanbeland bij agendapunt 11, raadsvoorstel visie stedenbouw Utrecht 2040, ruimtelijke kwaliteit in de 10 minuten stad en vaststellen reactienota. Beginnen met motie 187. Dat was een verzoek, burgerberaad stedenvisie. Daar gaan we over stemmen. Als het goed is, gaan we daarover stemmen. Nolten. 2 voor, 40 tegen, moties verworpen.

Dan gaan we verder met amendement 85, de Linten-verdienenden plek. We gaan stemmen. Wordt er al nee geknikt vanuit de regie? Nee? Oké. We gaan stemmen. Unaniem, voorgestemd en dus aangenomen.

Amendement 88, toegankelijkheid in de stedenbouwvisie. We gaan stemmen. David Bosch. U heeft allen voorgestemd. Het amendement is aangenomen. Uw aandacht er wel even bijhouden, alstublieft.

Amendement 90, hoogbouw alleen met goedkeuring van de Raad. We gaan stemmen. 3 voor, 39 tegen, verworpen.

Amendement 92, gender mainstreaming als richtlijn. Stemverklaring te Hoonte, VVD.

De heer Te Hoonte (VVD): Wij zijn zeker voor een veilige openbare ruimte en het is ook goed dat daar rekening mee gehouden wordt met alle verschillende mensen die deze stad rijk is. Wat ons betreft past daar ook een goede discussie bij en bij dat onderwerp denken wij meer dat het ook bij het programma openbare ruimte hoort. We zien er naar uit om die discussie te voeren, maar vinden het niet dat het in de Stedenbouwvisie nu hoeft. En dus stemmen jullie tegen. En dus stemmen wij tegen.

De voorzitter: Kijk, dat wilde ik graag horen. We gaan stemmen. 33 voor, 9 tegen, aangenomen.

Amendement 93, hoger dan de Dom, is geen beleid. Gaan we stemmen. Oh, stemverklaringen. Ik zag wat aarzel in de handen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): We gaan tegen stemmen en dat lijkt misschien een beetje vreemd. Daarom toch deze stemverklaring, omdat we niet tegen het zo nu en dan sporadisch hoger bouwen dan. En omdat in deze motie of sorry in het amendement ook expliciet staat dat afwijkingen dat je gaat schrappen. Wij vinden het juist goed dat die afwijkingen expliciet aan de orde komen in de raad. De goedkeuring dus vandaar toch een tegenstemming.

De heer Te Hoonte (VVD): Wij zijn eigenlijk blij met het nee-ten-zij-beleid dat er was, maar de wethouder geeft nu aan dat we naar ja-mits gaan. Omdat hij de bestaande projecten respecteert, kijk ik nog even naar mijn collega's en de overkant gaan wij nu wel voorstemmen.

De heer Snijder (Student & Starter): Hoger bouwen dan de Dom is niet stom, dus daarom stemmen wij tegen.

De voorzitter: Wij gaan stemmen. 16 stemmen voor, 26 tegen, het amendement is verworpen.

Amendement 96, middenbouw als missing link. Gaan we stemmen. 1 tegen, 41 voor, aangenomen.

Amendement 97. Utrecht durft te experimenteren. Gaan we stemmen. Nog één. 30 voor, 12 tegen, aangenomen.

98. Nu wel echt tijd voor verticaal bestemmen. Gaan we stemmen. Nog twee mensen, kom. Nog één. 32 voor, 10 tegen, aangenomen.

Amendement 99, hoger dan de dom, is niet stom. We hoorden hem al in de stemverklaring langskomen. We gaan stemmen.15 voor, 27 tegen, verworpen.

100. Zet Leidsche Rijn goed op de kaart. Gaan we stemmen. 30 voor, 12 tegen, aangenomen.

Motie 101, toegankelijke liften. Gaan we stemmen. Succes daar aan het regiehok, want volgens mij is het een beetje bokkig. 35 voor, 7 tegen, aangenomen.

102. Biodiversiteit in de stedenbouwvisie. Te Hoonte, VVD.

De heer te Hoonte (VVD): Ja, voorzitter. Deze kunnen we eigenlijk helemaal volgen tot de mensvrije of menslieuwe zones en daarom zullen we toch tegen stemmen.

De voorzitter: We gaan stemmen. David Bosch. Mensen, even stilte in de zaal. Ik weet uit eigen ervaring dat het makkelijker is met een iets grotere fractie dan je eentje.

Het is amendement 102, biodiversiteit en de stedenbouwvisie. Die is aangepast, de menselijke zones, dat stukje is aangepast. Uw stem is niet doorslaggevend. Kijk. 22 stemmen voor, 20 tegen, close to close to call zou je bijna zeggen, maar het is aangenomen.

Amendement 103, hoogbouw ja, indien betaalbaar. Gaan we stemmen. Nog één. Stellinga. 9 voor 33 tegen. Verworpen.

108. Identiteit van de stad is ook het bestaande eren. Gaan we stemmen. Alle aanwezigen hebben voorgestemd. Amendement is aangenomen.

109. Geen gentrificatie. Ik wou graag een stem verkla... Nee. We gaan stemmen. Ha! 25 voor, 17 tegen, aangenomen! Gekkenhuis.

Motie 193, bouwen aan open gemeenschappen. We gaan stemmen. Mensen, hier is over nagedacht, volgens mij... Stemverklaring nog, Sasbrink. Partij voor de dieren.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): We wilden meegeven dat we de vorm om dit in de motie te doen niet kunnen volgen en vinden echt dat dit in een amendementformat had gemoeten. Omdat we nu niet exact weten waarover we stemmen, hoewel er vast wel iets uitkomt waar niemand het mee oneens kan zijn, maar vanwege de vorm en omdat we dus niet exact die woorden weten waar we op terechtkomen, gaan we toch tegen stemmen.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de stemming. 29 stemmen voor, 13 tegen. De motie is aangenomen.

Nu gaan we wel stemmen over het raadsvoorstel. Stellinga CDA. Raadsvoorstel Stedenbouwvisie, neem ik aan.

De heer Stellinga (CDA): Raadsvoorstel Stedenbouwvisie, neem ik aan.

De voorzitter: Jazeker, daar waren we nog steeds.

De heer Stellinga (CDA): Ik vraag het maar even. Voorzitter, we betreuren enorm dat hoger bouwen dan de Dom op grond van deze visie wordt vrijgegeven. Daarnaast is niet duidelijk of dit een visie is of een beleidsnota. Dus in zoverre is het geen goed stuk. Echter, zowel in hoofdstuk 2 over bouwhoogtes als in hoofdstuk 3 over stedenbouwkundige richtlijnen staan te veel zaken waarmee we het als CDA eens zijn. Daarnaast zou een tegenstem betekenen dat we terugvallen op de hoogbouwvisie uit 2005 en dat vinden we ook niet wenselijk. Daarom stemmen we voor, maar hoor onze tanden knarsen.

De voorzitter: Sasbrink, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Sasbrink (PvdD): De Partij voor de Dieren wil aangeven dat we nog steeds kritisch zijn op het fundament onder deze visie, namelijk die groei die in de RSU staat. Maar nu onze amendementen zijn aangenomen en biodiversiteit en ruimte voor dieren in de richtlijnen verankerd zijn, stemmen we toch voor.

De voorzitter: De heer Te Hoonte, VVD.

De heer Te Hoonte (VVD): Wij hebben eigenlijk al vanaf het begin van dit traject gezegd waarom hebben we dit nodig en waar is het goed voor? Waarom niet gewoon een hoogbouwvisie? Ondanks dat onze amendementen zijn aangenomen, waarmee het in ieder geval een stukje beter is geworden, zijn we nog steeds niet overtuigd dat dit nodig is en zullen we dat ook laten blijken met een tegenstem.

De voorzitter: Dijkstra, EenUtrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, ook tandenknarsend, maar dit keer wel met een nee. Hartgrondig nee. Dit is typisch zo'n besluit waar we over twintig jaar enorm veel spijt van krijgen als we met z'n allen gaan ontdekken dat dit de weg opent naar onbetaalbare woningen en kamers.

De voorzitter: We gaan stemmen. 34 voor, 8 tegen. Het raadsvoorstel is aangenomen. We hebben nog drie moties.

188, architectuur met allure, stemverklaring. Punt voor orde.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, bij motie 102, want op een gegeven moment zag u dat ik het even kwijt was, maar 102.

De voorzitter: Amendement 102.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Amendement 102 over de toegankelijke liften. Heb ik zojuist tegengestemd?

De voorzitter: Nee, dat ging over biodiversiteit in de stedenbouwvisie. Dat is 102. En toegankelijke liften is 101.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Ja, toegankelijke liften heb ik volgens mij tegengestemd. Maar dan mag in de notulen worden opgenomen dat ik daar geacht voor gestemd heb.

De voorzitter: Oké. Ik weet wel dat je voor 102 tegengestemd hebt. 101, dat weet ik niet. Maar dan wordt het opgenomen in de notulen.

Ja. Motie 188, architectuur met allure. We gaan stemmen. 31 voor, 11 tegen, aangenomen.

189, een dak voor iedereen. Gaan we stemmen. Ik mis nog twee stemmen. 31 voor, 11 tegen. Aangenomen.

Motie 190, participatie bij uitwerking visie voor wijken en buurten. Stemverklaring Meerding, VVD.

Mevrouw Meerding (VVD): Voorzitter, wij kunnen ons heel erg vinden in de overwegingen van deze motie, namelijk dat deze visie nog heel erg hoog over is en dat je voor de uitwerking echt participatie moet laten plaatsvinden. Echter, in het dictum staat heel erg duidelijk opgeschreven dat één vorm van participatie het dan zou moeten zijn. Daar zijn wij het niet mee eens en daarom stemmen we toch tegen.

De voorzitter: We gaan stemmen. Motie 190. 6 stemmen voor, 36 tegen. Verworpen.

Agendapunt 12. Raadsvoorstel beleidsnota arbeidsmarkt.

Amendement 104. AI, de revolutie komt sneller dan je denkt. Gaan we stemmen. 26 stemmen voor, 16 tegen. Gefeliciteerd. Aangenomen.

Amendement 105. MBO maakt het verschil. Gaan we stemmen. 42 stemmen voor. Aangenomen.

Amendement 106. Indicatoren arbeidsmarkten die passen bij onze inzet. We gaan stemmen.15 voor, 27 tegen. Verworpen.

Amendement 107. Geen plaats voor arbeidsmarktdiscriminatie. Stemverklaring. Al-Saqaff, VVD.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Voorzitter, de VVD zit er mee eens dat er geen ruimte moet zijn voor arbeidsmarktdiscriminatie. Alleen wij snappen wel de uitleg van het college over dat wij hier niet over gaan en hier ook niet op kunnen handhaven dan. En om die reden stemmen wij nu dan tegen.

De voorzitter: We gaan stemmen. Amendement 107. 6 voor, 36 tegen. Verworpen.

Het raadsvoorstel zelf. Gaan we overstemmen. Beleidsnota Arbeidsmarkt. 40 voor, 2 tegen. Raadsvoorstel is aangenomen.

Motie 191, een oplossing voor de arbeidskrapte, komt van twee kanten. Gaan we stemmen. 5 voor, 37 tegen, verworpen.

En tot slot bij dit onderwerp, motie 192, ook digitaal een leven lang ontwikkelen. Gaan we stemmen. 26 voor, 16 tegen, moties aangenomen.

Agendapunt 13, Raadsvoorstel verordening bedrijven investeringszone woonboulevard 2026-2030.

Amendement 110, gelijke lasten op de woonboulevard. Daar gaan we over stemmen. Nog één stem, ja. 9 voor, 33 tegen. Het amendement is verworpen.

Het raadsvoorstel zelf. Stemverklaring Van der Zweth Partij van de Arbeid.

De heer Van der Zweth (PvdA): Wij zijn het eerlijker en meer solidair als je een vlak tarief hebt. Maar daar is geen meerderheid voor. We willen ook niet dat de investering niet kan blijven bestaan. Dus we stemmen ondanks dat het amendement het niet haalt, wel gewoon voor het raadsvoorstel.

De voorzitter: We gaan stemmen. 37 voor, 5 tegen, aangenomen.

Agendapunt 14, Raadsvoorstelwijziging verordening jeugdwet gemeente Utrecht 2025. We stemmen over het raadsvoorstel. We gaan stemmen. U heeft allen een voor gestemd. Het raadsvoorstel is aangenomen.

Agendapunt 15, afrondende besluitvorming na debat over halfjaarlijkse voortgangsrapportage realisatie sociale huisvesting Q4 2024. We beginnen met motie 195, focus op permanente woningen boven tijdelijke woningen. Daar gaan we over stemmen. 26 voor, 16 tegen, motie is aangenomen.

Motie 196, zicht op onze jongeren. Gaan we overstemmen. U heeft alle voorgestemd, aangenomen.

Ik zeg nog even voor de volledigheid, de geheime motie waar we geen stemverklaring over gaan doen, motie 197. We gaan stemmen. Ik mis nog een aantal stemmen. Nog één. Nolten. 14 voor, 28 tegen, Verworpen.

Agendapunt 16, afrondende besluitvorming na debat over achtstalig onderhoud overwegt. Motie 198, huurkorting voor schimmelwoningen. Stemverklaring, CDA Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ja, dank voorzitter. Ja, wij vonden dit wel een lastige, want het mag natuurlijk niet zo zijn dat je straks een soort prikkel hebt voor schimmelwoningen. Dat moet gewoon worden opgelost. Tegelijkertijd zien we wel de situatie en vinden we het ook wel een

duidelijk signaal richting de corporaties. We willen nu de motie steunen, maar laat dit niet een voorbode zijn dat mensen straks geen kant op kunnen. Dat vinden we gewoon kwalijk.

De voorzitter: VVD, Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD): We steunen het dat er geen schimmelwoningen moeten zijn, maar dat moet gewoon zijn waar de corporaties aan werken en niet aan het uitwerken van weer een kortingsregeling, omdat het niet werkt. Daarom zullen we nu tegenstemmen.

De voorzitter: We gaan stemmen. Een fractie stem verdeeld. Nee, toch niet. 37 voor, 5 tegen, moties aangenomen.

199, periodieke inspectie en overwegd tegenachtzalig onderhoud. Gaan we stemmen. Nog drie? CDA? 10 voor, 32 tegen, verworpen.

Motie 200. Wees nabij en bereikbaar voor achterstallig onderhoud in de woning en wijk. Gaan we overstemmen.37 voor, 5 tegen, aangenomen.

Motie 201, gezond huis voor huurders. Gaan we overstemmen. 7 voor, 35 tegen, verworpen.

Agenda punt 17. Afrondende besluitvorming na debatten over de toekomst van subsidieregel, sociale prestaties en daggrondsteuning.

Motie 202. Kwetsbare Utrechters blijvend steunen. Gaan we stemmen. U heeft allen voorgestemd aangenomen.

Motie 203, behoudt deelnemers en kwaliteit dienstverlening SPDO. Gaan we stemmen. U heeft al en weer voorgestemd, aangenomen.

Motie 204, verantwoord en zorgvuldig bezuinigen op SPDO. We gaan stemmen. Het is allemaal heel eensgezind tot nu toe. Ook allemaal voorgestemd. Aangenomen.

Motie 205. Maak afspraken over de egalisatiereserves bij SPDO’S. Wij gaan stemmen. Nog één. Ja, vier stemmen voor, 38 tegen, verworpen.

Agenda punt 18. Afronden de besluitvorming na debat over ondernemersfonds Utrecht.

Motie 206, een plafond op het ondernemersfonds.

Van Steeg, CDA.

De heer Van Steeg (CDA): Ja dank voorzitter. Wij hechten belang aan het ondernemersfonds. Dat is een belangrijk instrument voor ondernemers en ook voor de stad. We hebben net een evaluatie gehad en daarom zouden we kritisch kijken naar de moties. Om die reden en ook om de antwoorden die de wethadder heeft gegeven, zullen wij tegen alle moties stemmen.

De voorzitter: Chirino, ChristenUnie.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie): Als ChristenUnie zijn we het volmondig eens met de inhoudelijke ambities op het gebied van inclusie en klimaat, waar een aantal van deze moties toe oproept. Echter erkennen wij ook dat dit fonds het geld is van de ondernemers. Wij vinden dus dat zij daar zelf sturing aan moeten geven. Wij zullen daarom met uitzondering van de motie over het initiatieve fonds tegen alle moties van dit agendapunt stemmen.

De voorzitter: De heer Dijkstra, EenUtrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Ja, we zullen voorstemmen, maar wel met de kanttekening dat het bedrag wat genoemd staat, het plafond van 10 miljoen, dat vinden we volstrekt aan de te hoge kant. Maar het signaal is duidelijk, we willen wel een plafond.

De voorzitter: We gaan stemmen. 5 stemmen voor. 37 tegen. Verworpen.

207. Motie Tijd voor een duurzaam ondernemersfonds Utrecht. Gaan we stemmen. 6 voor. 36 tegen. Verworpen.

Motie 208. Ondernemersfonds voor ondernemers. Initiatiefonds voor inwoners. Dan gaan we stemmen. 23 voor, 19 tegen, aangenomen.

Motie 209 was ingetrokken en dan gaan we dus verder met motie 210. Gelijke bijdrage, gelijk profiteren. Gaan we stemmen. 6 voor, 36 tegen, verworpen.

211, Staan initiatieffonds en OVU nog in verhouding tot elkaar? Dit is een vraag die ik aan jullie stel en daar gaan we over stemmen. 6 voor, 36 tegen, verworpen.

Agenda punt 19. Afrondende besluitvorming na debat over Utrechtse horeca. Heel veel moties en die gaan we nu allemaal aflopen.

We beginnen met motie 212 horeca 3.0. Tijd voor een flexibel en toekomstbestendig kader. Dijkstra EenUtrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Misschien even een kleine verrassing dan toch nog. We gaan voorstemmen. Maar wel een klein beetje het gevoel van het paard van Troje. Ik lees in de tekst, de tekst is helemaal oké, maar ik vraag me wel een beetje af wat de bedoeling gaat zijn als het één keer allemaal gaat gebeuren. Maar het is wel goed om te doen dit.

De voorzitter: We gaan stemmen. 39 voor, 3 tegen. Aangenomen.

213, Meer terrassen, meer gezelligheid. Schijnt. Al-Saqaff, VVD.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): De VVD heeft niet voor niks zelf een motie ingediend voor meer spreiding over horeca door heel Utrecht. Alleen zien we bij deze dat de terrassen ook ten koste gaan van de parkeerplekken. Dat willen wij dan weer niet. Daarom stemmen wij tegen.

De voorzitter: Klinkt consequent. Oké, we gaan stemmen. Bosch, UtrechtNu!.

De heer Bosch (UtrechtNu!): Kijk, wij hebben dezelfde bezwaren als de VVD, maar nadat de heer Peters had beloofd dat hij zijn auto deze zomer niet in Utrecht zou parkeren, hebben wij toch besloten om daarvoor te stemmen en dit een kans te geven.

De voorzitter: Kijk. Nou, laten we snel gaan kijken wat de uitslag zal zijn. We gaan stemmen. 26 voor, 16 tegen, aangenomen.

214. Op zoek naar een verbeterd horeca-loket. We gaan stemmen. 14 voor, 28 tegen, verworpen.

215. Als je elkaar niet meer vertrouwen kan, waar blijf je dan? We gaan stemmen. 7 voor, 35 tegen, verworpen.

216. Als je alles op een hoop gooit, komt er geen duidelijkheid. We gaan stemmen. Nog één. 12 voor, 30 tegen. Verworpen.

217. Denk ook eens, dat kan minder. We gaan stemmen. 29 voor, 13 tegen. Aangenomen.

218. Een stadsgarderobe voor een gastvrije stad. Stemverklaring Student & Starter, Snijder.

De heer Snijder (Student & Starter): We zijn voor een stadsgarderobe, maar er moeten wel sprake zijn van een breder pakket aan functies, zoals een nachtstadhuis, om het als een gemeente zelf op te kunnen pakken. In deze hoedanigheid ligt de initiatief bij ondernemers zelf en dus stemmen wij tegen.

De voorzitter: We gaan stemmen over 2.18. Nog twee stemmen. Stilte in de zaal, alstublieft. Concentratie. Snijder. 8 voor, 34 tegen. Verworpen.

Mensen, wil je even een beetje stil blijven? Jullie zijn ontzettend veel aan het babbelen en ik vind het best lang duren, telkens dat stemmen ook. Dus we proberen gewoon een klein beetje geconcentreerd te zijn. Ik doe mijn best. Jullie het ook doen. Synergie, heet dat.

Motie 219. Aantal vermaakjes uitbreiden van 4 naar 10. Stemverklaring Peters, D66.

De heer Peters (D66): Ja, onder deze motie, maar ook een aantal anderen die ontraden zijn door het college, maar wel ook meegenomen kunnen worden in die evaluatie. Dat is een beetje de afweging die wij hebben gemaakt en wij gaan ervan uit dat dit gewoon wordt meegenomen in de evaluatie en effectief wordt nagedacht over hoe er met nieuw beleid gekomen kan worden en gaan wij dus voor deze motie stemmen.

De voorzitter: 219. We gaan stemmen.12 voor, 30 tegen. Verworpen.

2.20 bedoel ik. Komt nu. Vereenvoudig procedure vermaakje. We gaan stemmen. 24 voor, 18 tegen. Aangenomen.

2.21. Afschaffen 25 graden regeling terrassen. Stemverklaring VVD, Al-Saqaff.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD): Wij hebben ook van ondernemers begrepen dat ze de willekeur van die 25-gradenregeling onprettig vinden. Alleen hebben wij zoiets van laten we in het horecakader dan zelf kijken wat een andere handige regeling is met sluitingstijden. Om die redenen gaan we nu dan tegen stemmen.

De voorzitter: We gaan stemmen, 221. 4 voor, 38 tegen, verworpen.

222, Gevelbankjes ook voor afhaalzaken. We gaan stemmen. 23 voor, 19 tegen, aangenomen.

223, D2 en D3 een uur langer open in het weekend. We gaan stemmen. Nog één. 3 voor, 39 tegen, verworpen.

224, Serres en gebouwde terrassen in winkelgebieden. We gaan stemmen. 14 voor, 38 tegen, verworpen.

225, Terrassen bij detailhandel en ondersteunende horeca. Gaan we stemmen.12 voor, 30 tegen, verworpen.

226, Verhuur additionele horecaruimte. Gaan we stemmen. 11 voor, 31 tegen, verworpen.

227, Verken mogelijkheden shisha op terrassen van restaurants. Gaan we stemmen. 4 voor, 38 tegen, verworpen.

228, Mag de jongeren ook nog plezier. De D66 heeft in ieder geval plezier. Wij gaan stemmen. 32 voor, 10 tegen, aangenomen.

229, In de gehele gemeente genieten van het horeca. Gaan we stemmen. Nog twee. Nog één. Bode. 28 voor, 14 tegen. Aangenomen

De motie 230, Aantal vermaakjes maximaal twee per jaar. Gaan we stemmen. 5 voor, 37 tegen, verworpen.

Motie 231, Terrassen open tot 1 uur s'nachts. Gaan we stemmen.3 voor, 39 tegen, verworpen.

Agendapunt 20. Afrondende besluitvorming na de debatten over rondzwervende winkelwagentjes in Terwijde. CDA zit er helemaal klaar voor. Dat is een beetje het hoogtepunt van de raadsdag. Je had er bij moeten zijn in Terwijde. Bosch, UtrechtNu!

De heer Bosch (UtrechtNu!): In de commissie had ik voorgesteld om overlastgevende mensen op te sluiten in een winkelwagentje. Dat ging wat te ver, maar als winkeliers de vrijheid hebben om die dingen vrij uit te geven, dan zijn ze ook verantwoordelijk voor het opruimen. Dus in die zin gaan we deze motie nu wel steunen.

De voorzitter: En dat is motie nr. 232, Samen verantwoordelijk voor opgeruimde winkelwagentjes. We gaan stemmen. 10 voor, 32 tegen, verworpen.

233, Experimenteer met gebiedsgerichte handhaving op rondsvervende winkelwagentjes. We gaan stemmen. Nog één. 6 voor, 36 tegen, verworpen.

Agendapunt 21. Afrondende besluitvorming na debatten over opkomstbevordering bij verkiezingen. Jullie weten nog wel waar de burgemeester over alles zei nee. Ontraden.

We beginnen met motie 234. Versterkte lokale democratie. Student & Starter, Snijder.

De heer Snijder (Student & Starter): We hebben sympathie voor een aantal voorstellen bij dit agendapunt, maar we wachten de briefing Q4 af en maken dan een afweging waar we voor of tegen zijn. We hopen de voorstellen dan ook terug te zien in ons eigen voorstel voor stemlokalen op onderwijsinstellingen dan opnieuw in te dienen. We stemmen dus voor alles tegen.

De voorzitter: De Pagter, VVD.

De heer De Pagter (VVD): Nog los dat uit de onderzoeken blijkt dat heel weinig maatregelen daadwerkelijk werken, zien we ook dat de burgemeester aangeeft vanmiddag dat er weinig geld is. Het geld is niet bijgeleverd, dus we hebben alle redenen om op dit moment tegen alle moties te stemmen en later het debat nog verder te voeren.

De voorzitter: Paalman, Horizon.

De heer Paalman (Horizon): We zullen ook tegen alles stemmen, omdat wij de woorden van de burgemeester volgen in het politiseren van de niet politiseren van dit soort dingen.

De voorzitter: We gaan stemmen. We beginnen bij 234, Versterkte lokale democratie dus. 4 voor, 38 tegen, verworpen.

235, Meer stembureaus en wijken met lage opkomst. We gaan stemmen. 3 voor, 39 tegen, verworpen.

236, Meer verkiezingsborden in wijken en buurten met lage opkomst. We gaan stemmen. Nog één. 7 voor, 35 tegen, verworpen.

237, Meertalige communicatie over verkiezingen. We gaan stemmen. 17 voor, 25 tegen, verworpen.

239 zichtbaarheid en bekendheid, verkiezingen op mbo-scholen. We gaan stemmen. 18 voor, 24 tegen, verworpen.

Motie 242, Hogere opkomst, meer plakruimte. We gaan stemmen. Meerding. Nog één iemand. 6 voor, 36 tegen, verworpen.

En dan zijn we aangekomen bij agenda punt 22. Afrondende besluitvorming na debat over controlerende mechanismen VTH.

M243, Verplicht bystandard training en peersupport. We gaan stemmen. Nog één. Ja, 10 voor, 32 tegen, verworpen.

244, Onderzoek etnisch profileren binnen VTH maakt patronen zichtbaar. Stemverklaring, Deldjou Fard, GroenLinks.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks): Dank, voorzitter. Wij gaan tegenstemmen. Voor nu willen we graag de uitkomst van de toezegging aan GroenLinks over de toetsingkader afwachten. En daarna kijken we graag samen wat er verder nodig is en hoe dat mogelijk gemaakt kan worden.

De voorzitter: We gaan stemmen. 7 voor, 35 tegen, verworpen.

En motie 245, Normstelling door non-actiefstelling. We gaan stemmen. 5 voor, 37 tegen, verworpen.

Agendapunt 23, afrondende besluitvorming na debat over gevolgen hoog ziekteverzuim gemeentelijke organisatie en groei van de stad.

Motie 246, het roer om voor goed werkgeverschap.10 voor, 32 tegen, verworpen.

Motie 247, Goed temperaturen aanpak ziekteverzuim virus. Je moet het maar bedenken. We gaan stemmen. U heeft allen voorgestemd, dus we gaan temperaturen aangenomen.

Tot slot, agendapunt 24, afrondende besluitvorming na debat over stand van zaken digitale gezondheid, gemeente Utrecht.

Motie 249, Ook alleen bouwt Utrecht afhankelijkheid VS af. Stemverklaring Volt, Maas.

De heer Maas (Volt): Ja, dank u wel, voorzitter. We begrijpen de verklaring en de overwegingen van de wethouder, maar willen door steun aan deze motie toch het belang van die onafhankelijkheid en medehelpen benadrukken, dus we gaan steunen.

De voorzitter: Van Steeg, CDA.

De heer Van Steeg (CDA): Ja, wij vinden die onafhankelijkheid belangrijk en zien ook dat die ontwikkeling moet worden gemaakt, maar gezien de antwoorden van de wethouder gaan wij nu tegenstemmen.

De voorzitter: We gaan stemmen. Nog één. Ja, 26 voor, 16 tegen. Aangenomen.

Tot slot, motie 250, Een sterk IT-team voor Utrecht, klaar voor de toekomst. We gaan stemmen. 1 voor 41 tegen. De motie is verworpen.

Beste mensen, dat was het einde van de stemagenda. Dank voor jullie aandacht. Wel thuis.